# ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

## ŠVP ZV 3

1 Identifikační údaje ... 4
1.1 Název ŠVP ... 4
1.2 Údaje o škole ... 4
1.3 Zřizovatel ... 4
1.4 Platnost dokumentu ... 4
2 Charakteristika školy ... 5
2.1 Úplnost a velikost školy ... 5
2.2 Umístění školy ... 5
2.3 Charakteristika žáků ... 5
2.4 Podmínky školy ... 5
2.5 Vlastní hodnocení školy ... 6
2.5.1 Oblasti autoevaluace ... 6
2.5.2 Cíle a kritéria autoevaluace ... 6
2.6 Spolupráce s dalšími institucemi ... 7
2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery ... 7
2.8 Charakteristika pedagogického sboru ... 7
2.9 Dlouhodobé projekty ... 8
2.10 Mezinárodní spolupráce ... 8
3 Charakteristika ŠVP ... 9
3.1 Zaměření školy ... 9
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 9
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 13
3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 14
3.5 Začlenění průřezových témat ... 15
4 Učební plán ... 18
4.1 Celkové dotace - přehled ... 18
4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu ... 19
5 Učební osnovy ... 22
5.1 Český jazyk ... 22
5.2 Anglický jazyk ... 60
5.3 Německý jazyk ... 84
5.4 Matematika ... 91
5.5 Informatika ... 126
5.6 Prvouka ... 150
5.7 Přírodověda ... 177
5.8 Vlastivěda ... 191
5.9 Dějepis ... 208
5.10 Občanská výchova ... 221
5.11 Fyzika ... 238
5.12 Chemie ... 248

5.13 Přírodopis ... 258
5.14 Zeměpis ... 275
5.15 Hudební výchova ... 293
5.16 Výtvarná výchova ... 325
5.17 Tělesná výchova ... 352
5.18 Výchova ke zdraví ... 423
5.19 Pracovní výchova ... 441
5.20 Čtenářská a matematická gramotnost ... 475
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků ... 484
6.1 Způsoby hodnocení ... 484
6.2 Kritéria hodnocení ... 484
7 Charakteristika školy – po sloučení škol ... 485
7.1 Úplnost a velikost školy ... 485
7.2 Umístění školy ... 485
7.3 Charakteristika žáků ... 485
7.4 Podmínky školy ... 485

# 1 Identifikační údaje

## 1.1 Název ŠVP

**NÁZEV ŠVP:** ŠVP ZV 3

## 1.2 Údaje o škole

**NÁZEV ŠKOLY:** Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Kolín, příspěvková organizace
**ADRESA ŠKOLY:** Kutnohorská 179, Kolín IV., 28002
**JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY:** Mgr. Ladislava Vavrincová
**KONTAKT:** reditelstvi@zskolin.cz, web: www.zskolin.cz
**IČ:** 70831378
**RED-IZO:** 600021742
**KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP:** Ladislava Vavrincová

## 1.3 Zřizovatel

**NÁZEV ZŘIZOVATELE:** Středočeský kraj
**ADRESA ZŘIZOVATELE:** Zborovská 11, 15021 Praha 5 - Smíchov
**KONTAKTY:** 257 280 111

## 1.4 Platnost dokumentu

**PLATNOST OD:** 1. 9. 2021
**VERZE SVP:** 3
**DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ:** 31. 8. 2021
**DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ:** 31. 8. 2021

| | |
|---|---|
| ..... | ..... |
| ředitel školy | Razítko školy |
| Mgr. Ladislava Vavrincová | |

# 2 Charakteristika školy

## 2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Kolín, příspěvková organizace je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Vzdělává žáky dle § 16 , odst. 9 ŠZ. Škola se řadí svým počtem žáků mezi středně velké školy.

## 2.2 Umístění školy

Škola je umístěna ve starší budově města Kolína nedaleko nádraží.

## 2.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého i vzdálenějšího okolí. Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, veřejnou hromadnou dopravou, vlakem. Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizích státních příslušníků.

Škola je bezbariérová, vybavená zdvižnou plošinou a sociálním zařízením pro imobilní žáky. K dispozici mají žáci také bezbariérový přístup na školní hřiště, do školní jídelny. K přístupu do dílny a keramické dílny mohou použít schodolez. Žáci s tělesným handicapem jsou integrováni do tříd dle jejich individuálních potřeb a možností. Věnují se jim speciální pedagogové, asistenti pedagoga i fyzioterapeut. K dispozici mají také velkou řadu speciálních pomůcek, snoezelen.

Ve škole jsou integrováni žáci s různým druhem handicapu, autisti, žáci s kombinovaným postižením.

## 2.4 Podmínky školy

Škola je úplná. Nabízí žákům školní družinu a školní kluby. Žáci mohou využívat zařízení školního stravování, které se nachází v blízkosti školy.
Vyučování probíhá v českém jazyce.
Školní budova je jedna. Pozemek školy je oplocený a nachází se na něm dětské a sportovní hřiště, školní zahrada se záhony, pergolou a herními prvky pro mladší i starší žáky. Bezbariérový přístup je zajištěn po celém areálu školy. Pro trávení volného času je k dispozici školní dvůr, hřiště. Žáci využívají šatny.
Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: ICT, keramická dílna, dílna, tělocvična, snoezelen, fyzioterapie. Dále škola poskytuje žákům možnost pro připojení k internetu, bezdrátové připojení je v celé škole.

Učitelé mají k dispozici odborné kabinety a knihovnu.
Škola v následujících oblastech úzce spolupracuje s externími specialisty.
profesní specialisté - zástupci jednotlivých učilišť, o.s. Rytmus
protidrogová prevence - dle nabídky a potřeby žáků, Policie ČR
zdravověda - program Zdravá pětka a dalšími

# 2.5 Vlastní hodnocení školy

## 2.5.1 Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání

- průběh vzdělávání

- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou

- výsledky vzdělávání

- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP, soulad ŠVP s RVP ZV

## 2.5.2 Cíle a kritéria autoevaluace

obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky, podpůrné výukové materiály, realizace výuky (interakce učitele a žáků/dětí, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení), školní vzdělávací program
podmínky ke vzdělávání - bezpečnostní a hygienické, materiální, personální
podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků, klima učitel. sboru), spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem, spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče), systém podpory žákům/dětem, zohlednění individuálních potřeb žáků/dětí
úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy, partnerství školy a externí vztahy, pedagogické řízení školy, profesionalita a rozvoj lidských zdrojů, strategické řízení
výsledky vzdělávání žáků/dětí - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/dětí), klíčové kompetence, motivace (motivace žáků), postoje (postoje žáků ke škole), úspěšnost absolventů, znalosti a dovednosti

### Nástroje autoevaluace

analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, anketa pro žáky/děti, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele), vzájemné hospitace pedagogů, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/dětí,

### Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně častěji než pololetí.

Hospitační činnost je prováděna v průběhu celého školního roku dle plánu hospitační činnosti.

Sebehodnocení pracovníků probíhá začátkem školního roku a průběžně při pohovorech s vedením školy.

Celoškolní kontrolní práce jsou realizovány dle plánu v průběhu školního roku.

Dotazníkové šetření mezi rodiči, pedagogy a žáky je realizováno dle aktuální potřeby.

## 2.6 Spolupráce s dalšími institucemi

Škola spolupracuje s institucemi:
neziskové organizace: Prostor, Rytmus, MAS
obec/město: vedení města Kolín, Odbor školství KÚ Středočeského kraje
střední školy: střední školy v Kolíně a okolí
školská rada
školské poradenské zařízení: SPC, PPP

## 2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Společné akce žáků a rodičů: konzultace žáků a rodičů s učiteli u daného předmětu, mimoškolní akce (výlety, exkurze), projektové dny, třídní schůzky, vánoční posezení.
Pravidelné školní akce: den otevřených dveří, jarmark, sezónní besídky.

## 2.8 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí okolo 70 pedagogických pracovníků, včetně ředitelky školy a jejich zástupců. Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 71 – 100 %. Pedagogický sbor je na velmi vysoké profesní úrovni. Patříme mezi stále se učící organizace. Mezi kolegy je zavedeno vzájemné sdílení zkušeností, vzájemná výpomoc a kolegialita.

## 2.9 Dlouhodobé projekty

Škola realizuje dlouhodobě projekty EU ve formě jejich udržitelnosti. Dále se zapojuje do projektů ve formě "Šablon" dle aktuální nabídky a možnosti zapojení. Dále je zapojena do projektů "Ovoce do škol" a "Mléko do škol". Naší snahou je dle možností pedagogického sboru spolupracovat i v rámci dalších projektů.

## 2.10 Mezinárodní spolupráce

Škola na mezinárodní úrovni spolupracuje se školami v rámci EU formou "stínování" dle aktuálních možností.

# 3 Charakteristika ŠVP

## 3.1 Zaměření školy

**Zaměření školy:** Škola je zaměřena na vzdělávání žáků dle §16 odst.9 ŠZ.

## 3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

| Výchovné a vzdělávací strategie | |
|---|---|
| **Kompetence k učení** | Na konci základního vzdělávání žák:<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využívá her, soutěží a názorných demonstraci<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| **Kompetence k řešení problémů** | Na konci základního vzdělávání žák:<br>- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k |

| Výchovné a vzdělávací strategie | |
|---|---|
| | objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů<br>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem společně řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje<br>- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a k uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování<br>- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |
| **Kompetence komunikativní** | Na konci základního vzdělávání žák:<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- orientuje se v knihách a jiných tištěných materiálech, získané informace správně chápe, třídí, případně vlastními slovy prezentuje<br>- při tematických besedách a diskusních kruzích zadává ústní i písemné dotazy a podněty<br>- technikou řízeného dialogu žák formuluje a obhajuje vlastní názory<br>- klidně a věcně řeší konfliktní situace |

| Výchovné a vzdělávací strategie | |
|---|---|
| | - formou her a cvičení je připraven na zvládání způsobů neverbální komunikace<br>- nácvikem i praktickými činnostmi je schopen poznávat a správně používat technické, informační a komunikační prostředky (práce s telefonem, zásady komunikace přes mobil, školní internetová pošta…)<br>- při tvorbě projektů a prezentací se zapojuje do skupinové práce a do komunikace v kolektivu<br>- pomocí netradičních forem výuky (dramatizace, modelové situace) si osvojil pravidla vystupování a komunikace ve světě dospělých ( pozdrav, představení se, podání ruky a podobně…) |
| **Kompetence sociální a personální** | Na konci základního vzdělávání žák:<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br>- je připraven přijímat důsledky vlastních rozhodnutí<br>- dokáže pracovat ve skupině, pomoci druhým<br>- pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností si upevnil pocit své vlastní jedinečnosti<br>- je schopnost zastávat ve skupině různé role a uvědomovat si odlišnou míru odpovědnosti<br>- zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků získal maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem odlišným, nemocným či postiženým<br>- na úrovni tříd i celé školy je schopen si uvědomit nezbytnost pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům<br>- při diskuzích a rozborech dokáže rozpoznávat a pojmenovávat vlastní chyby, nedostatky a způsoby chování narušující soužití v třídním nebo školním kolektivu<br>- formou besed i dlouhodobých programů se seznámil s riziky patologických forem chování i s jejich důsledky |
| **Kompetence občanské** | Na konci základního vzdělávání žák:<br>- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí<br>- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu<br>- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka<br>- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, |

| Výchovné a vzdělávací strategie | |
|---|---|
| | aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit<br>- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti<br>- je schopen vyjádření vlastních názorů<br>- rozpoznává a vyhodnocuje pozitivní a negativní projevy chování<br>- formou návštěv a nácvikem praktických činností se seznámil s fungováním důležitých orgánů a institucí, průběžně se naučil pracovat s nejběžnějšími dotazníky a formuláři<br>- dokáže rozpoznat projevy rasismu a xenofobie<br>- využívá znalosti k dodržování zdravého životního stylu<br>-zvládá běžné praktické činnosti – nakupování, cestování hromadnou dopravou, návštěva lékaře, pošty, knihovny…. |
| **Kompetence pracovní** | Na konci základního vzdělávání žák:<br>- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky<br>- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot<br>- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření<br>- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení<br>- seznámil se s nástroji, pomůckami a nářadím pro běžné domácí použití i pro odborné řemeslné práce, s jejich funkcí a odborným názvoslovím<br>- získal pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce i práce jiných , spolupodílel se na výzdobě, údržbě a úpravách školy a okolí<br>- k manuálním činnostem přistupuje podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry handicapu<br>- je schopen sebehodnocení při pracovních činnostech a k reálnému posouzení vlastních možností a schopností při profesní orientaci<br>- je schopen pracovat podle vlastních plánků a technických výkresů, vytvářet si vlastní řešení a postupy |
| **Kompetence digitální** | Na konci základního vzdělávání žák:<br>-ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít<br>- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu<br>- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků<br>- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce |

| Výchovné a vzdělávací strategie | |
|---|---|
| | - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání<br>- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;<br>- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky |

## 3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

**Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:**

PLPP v případě doporučení ŠPZ sestaví v elektronické podobě pověřený speciální pedagog za spolupráce ŠPZ a ostatních vyučujících. PLPP je průběžně vyhodnocován pověřeným pracovníkem a konzultován se ZZ a ŠPZ. Na základě výsledků žáka může být doplňován a je žádoucí, aby byl přizpůsobován vzdělávacím potřebám žáka.

**Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:**

IVP dle doporučení ŠPZ a na základě žádosti ZZ sestaví do předepsaného formuláře pověřený speciální pedagog v nejkratší možné době. Projedná jej se zákonným zástupcem a s jeho nastavením seznámí ostatní pedagogy ve škole. Předkládá ho ke kontrole ŘŠ. Na základě IVP pracuje s žákem individuálně, využívá specifické metody, postupy, speciální kompenzační pomůcky, volí vhodný způsob klasifikace. IVP průběžně vyhodnocuje, se závěry seznamuje ZZ nejméně dvakrát do roka. V případě potřeby plán upravuje, je možná konzultace se ŠPZ. Na konci školního roku IVP vyhodnotí, se závěry seznámí žáka i ZZ a po prázdninách po adaptaci v případě potřeby v IVP pokračuje. Dle IVP pracuje žák na základě doporučení ŠPZ v jednotlivých předmětech nebo ve všech předmětech.

**Pravidla pro zapojení dalších subjektů:**

Škola dále spolupracuje s odborníky a pracovníky ŠPZ dle aktuálních potřeb žáků,

**Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:**

Pedagogičtí pracovníci dle potřeby spolupracují s pracovníky ŠPZ-speciálními pedagogy, psychology, sociálními pracovníky, logopedem.

**Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

**v oblasti organizace výuky:**

přizpůsobena individuálním vzdělávacím potřebám žáků

**v oblasti metod výuky:**

specifické metody výuky dle individuálních potřeb žáků

**v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:**

minimální výstupy

**v oblasti hodnocení:**

slovní či kombinované hodnocení, formativní a sumativní

**Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:**

zdravotní tělesná výchova, prostředky alternativní a augmentativní komunikace, logopedická péče, řečová výchova, zvládnutí českého znakového jazyka, bazální stimulace u žáků s kombinovaným postižením, bazální stimulace u žáků s mentálním postižením

## 3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

**Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:**

PLPP v případě potřeby sestaví v elektronické podobě pověřený speciální pedagog za spolupráce ŠPZ a ostatních vyučujících. PLPP je průběžně vyhodnocován pověřených pracovníkem a konzultován se ZZ a ŠPZ.

**Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:**

IVP dle potřeby sestaví pověřený speciální pedagog. Konzultuje ho se ŠPZ, předkládá ke kontrole ŘŠ, projednává se ZZ. Průběžně jej vyhodnocuje, se závěry seznamuje ZZ.

**Pravidla pro zapojení dalších subjektů:**

Dle potřeby škola spolupracuje s ostatními ZŠ v Kolíně, s o.s. Prostor , případně dalšími institucemi. Spolupráce je zacílena na upevňování a navyšování výstupů nadaných žáků.

**Zodpovědné osoby a jejich role:**

Do péče o nadané a mimořádně nadané žáky jsou zapojeni pověření pedagogičtí pracovníci školy.

**Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:**

-účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole: je realizována dle možností žáků

-obohacování vzdělávacího obsahu: je realizováno dle možností žáků

-zadávání specifických úkolů, projektů: je realizováno dle možností žáků

## 3.5 Začlenění průřezových témat

| Průřezové téma/Tematický okruh | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA | | | | | | | | | |
| Rozvoj schopností poznávání | Čj , Pr , Hv , Vv , Tv | Čj , Pr , Hv , Vv , Tv | Čj , Aj , Pr , Hv , Vv , Tv | Aj , Vl , Hv , Vv , Tv | Čj , Aj , Vl , Hv , Vv , Tv | ČMG , Hv , Vv , Tv , Vkz | ČMG , Hv , Tv , Vkz | ČMG , Ch , Hv , Tv , Nj | ČMG , Hv , Tv , Nj |
| Sebepoznání a sebepojetí | Pr | Pr | Pr | Př | Př | Vkz | Vkz | Ch | D |
| Seberegulace a sebeorganizace | Čj , Vv , Tv | Čj , Vv , Tv | Čj , Vv , Tv | Čj , Vv , Tv | Čj , Vv , Tv | Čj , Vv , Tv , Vkz | Čj , Tv , Vkz | Čj , Tv | Čj , Ch , Hv , Tv |
| Psychohygiena | M , Vv , Tv | M , Vv , Tv | M , Vv , Tv | M , Vv , Tv | M , Vv , Tv | M , Vv , Tv , Vkz | Čj , M , Tv , Vkz | M , Hv , Tv | M , Ch , Hv , Tv |
| Kreativita | Vv , Pv | Vv | Vv | Vv | Inf , Vv | Inf , Vv | Inf , Vv | Inf , Vv | Čj , Inf , Hv , Vv |
| Poznávání lidí | Čj | Čj | Čj | Čj | Čj | Čj , Vkz | Čj , Vkz | Čj | Čj , Hv |
| Mezilidské vztahy | Vv | Čj , Vv | Vv | Vv | Vv | Vv , Vkz | Vkz | | D , Hv |
| Komunikace | Čj , Tv , Pv | Tv | Tv | Čj , Hv , Tv | Hv , Tv | Čj , Hv , Tv | Čj , Hv , Tv | Čj , Hv , Tv | Čj , Hv , Tv |
| Kooperace a kompetice | Vv , Tv | Vv , Tv | Vv , Tv | Vv , Tv | Čj , M , Vv , Tv | M , Vv , Tv | M , F , Vv , Tv | M , F , Vv , Tv | M , F , Vv , Tv |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | M | M | M | M | M | ČMG , M | ČMG , M , F | Čj , ČMG , M , F | ČMG , M , F |
| Hodnoty, postoje, praktická etika | M | M | M | M | M | M | M | M | M |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA | | | | | | | | | |
| Občanská společnost a škola | Čj | | | Vl | Inf , Vl | Inf | Inf | Inf | Inf |
| Občan, občanská společnost a stát | Pr | Pr | Pr | Př | Př | D | | | |
| Formy participace občanů v politickém životě | | | | | Vl | Ov | Ov | Ov | Ov |
| Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování | | | | | Vl | Ov | Ov | Ov | Ov |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH | | | | | | | | | |

| Průřezové téma/Tematický okruh | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Evropa a svět nás zajímá | | Čj | | Vl , Hv | Vl , Hv | Hv | Z , Hv | D , Z , Hv | Aj , Z , Hv |
| Objevujeme Evropu a svět | | | | Vl | Vl | | Z | D , Z | Z |
| Jsme Evropané | | | | Vl | Vl | | Z | Z | Z |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA | | | | | | | | | |
| Kulturní diference | | Čj | | | | | D | | |
| Lidské vztahy | Čj , Pv | | | Vl | Vl | Ov | Ov | Ov | Ov |
| Etnický původ | | | Čj | | | Ov | Ov | Ov , Hv | Ov |
| Multikulturalita | | | Aj | Čj , Aj | Aj | Aj | Aj , D | Aj , Nj | Aj , Nj |
| Princip sociálního smíru a solidarity | | | | Vl | Vl | D | | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA | | | | | | | | | |
| Ekosystémy | | | | Př | Př | P | P | | P |
| Základní podmínky života | Pr | Pr | Pr | Př | Př | P | P | Ch , P | P |
| Lidské aktivity a problémy životního prostředí | | | | Př | Př | | | D , Ch , P | F , Ch , P |
| Vztah člověka k prostředí | Pr , Pv | Pr | Pr | Př | Př | P | P | D , P | Ch , P |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA | | | | | | | | | |
| Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení | | | | | Inf | Čj , Vkz | Vkz | Čj | Inf |
| Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality | | | | | Inf | Inf | Inf | Inf | Inf |
| Stavba mediálních sdělení | | | | | Inf | Inf | Inf | Inf | |
| Vnímání autora mediálních sdělení | | | | | Inf | Vv | Čj , Vv | Vv | Vv |
| Fungování a vliv médií ve společnosti | | | | Vv | Inf , Vv | Vv | Vv | Čj , Vv | Inf , Vv |
| Tvorba mediálního sdělení | | | | | Inf | Čj , Vv | Vv | Vv | Vv |
| Práce v realizačním týmu | | | | | Inf | Vv | Čj , Vv | Vv | Vv |

#### 3.5.1.1 Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

| Zkratka | Název předmětu |
|---|---|
| **Aj** | Anglický jazyk |
| **Ch** | Chemie |
| **Čj** | Český jazyk |
| **ČMG** | Čtenářská a matematická gramotnost |
| **D** | Dějepis |
| **F** | Fyzika |
| **Hv** | Hudební výchova |
| **Inf** | Informatika |
| **M** | Matematika |
| **Nj** | Německý jazyk |
| **Ov** | Občanská výchova |
| **P** | Přírodopis |
| **Pr** | Prvouka |
| **Př** | Přírodověda |
| **Pv** | Pracovní výchova |
| **Tv** | Tělesná výchova |
| **Vkz** | Výchova ke zdraví |
| **Vl** | Vlastivěda |
| **Vv** | Výtvarná výchova |
| **Z** | Zeměpis |

# 4 Učební plán

## 4.1 Celkové dotace - přehled

| Vzdělávací oblast | Předmět | 1. stupeň | | | | | Dotace 1. stupeň | 2. stupeň | | | | Dotace 2. stupeň |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| **Jazyk a jazyková komunikace** | Český jazyk | 6 | 6 | 7 | 7 | 7 | **33** | 4+1 | 4+1 | 4 | 3+1 | **15+3** |
| | Anglický jazyk | | | 3 | 3 | 3 | **9** | 3 | 3 | 3 | 3 | **12** |
| | Německý jazyk | | | | | | | | | 3 | 3 | **6** |
| **Matematika a její aplikace** | Matematika | 4+1 | 4+1 | 4+1 | 4+1 | 4+1 | **20+5** | 4 | 4 | 4+1 | 3+1 | **15+2** |
| **Informatika** | Informatika | | | | 1 | 1 | **2** | 1 | 1 | 1 | 1 | **4** |
| **Člověk a jeho svět** | Prvouka | 2 | 2 | 2 | | | **6** | | | | | |
| | Přírodověda | | | | 1 | 1 | **2** | | | | | |
| | Vlastivěda | | | | 1 | 2 | **3** | | | | | |
| **Člověk a společnost** | Dějepis | | | | | | | 2 | 1 | 1 | 1 | **5** |
| | Občanská výchova | | | | | | | 1 | 1 | 1 | 2 | **5** |
| **Člověk a příroda** | Fyzika | | | | | | | | 1 | 1 | 1 | **3** |
| | Chemie | | | | | | | | | 1 | 1 | **2** |
| | Přírodopis | | | | | | | 2 | 1 | 2 | 2 | **7** |
| | Zeměpis | | | | | | | 2 | 2 | 2 | 2 | **8** |
| **Umění a kultura** | Hudební výchova | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | **5** | 1 | 1 | 1 | 1 | **4** |

| Vzdělávací oblast | Předmět | 1. stupeň | | | | | Dotace 1. stupeň | 2. stupeň | | | | Dotace 2. stupeň |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| | Výtvarná výchova | 2 | 2 | 1 | 1 | 1 | **7** | 1 | 2 | 1 | 1 | **5** |
| **Člověk a zdraví** | Tělesná výchova | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 2 | **10+4** | 2 | 2 | 2 | 2 | **8** |
| | Výchova ke zdraví | | | | | | | 1 | 1 | | | **2** |
| **Člověk a svět práce** | Pracovní výchova | 1+1 | 1+1 | 1+1 | 1+2 | 1+2 | **5+7** | 0+3 | 1+2 | 1+2 | 1+2 | **3+9** |
| **Ostatní předměty** | Čtenářská a matematická gramotnost | | | | | | | 0+1 | 0+1 | 0+1 | 0+1 | **0+4** |
| **Celkem hodin** | | **21** | **21** | **24** | **26** | **26** | **102+16** | **29** | **29** | **32** | **32** | **104+18** |

### 4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

| **Český jazyk** |
|---|
| V 1. a 2. ročníku je hodinová dotace rozložena na 2 hodiny jazykové výchovy,1 hodinu literární výchovy, 2 hodiny psaní a 1 hodinu komunikační a slohové výchovy týdně.<br>Ve 3. ročníku je hodinová dotace rozložena na 2 hodiny jazykové výchovy, 2 hodiny literární výchovy, 2 hodiny psaní a 1 hodinu komunikační a slohové výchovy týdně.<br>Ve 4. a 5. ročníku jsou 3 hodiny jazykové výchovy, 2 hodiny literární výchovy, 1 hodina psaní a 1 hodina komunikační a slohové výchovy týdně.<br>V 6. a 7. ročníku je hodinová dotace určena na 3 hodiny jazykové výchovy, 1 hodinu literární výchovy a 1 hodinu komunikační a slohové výchovy týdně.<br>V 8. a 9. ročníku je hodinová dotace 3 hodiny jazykové výchovy, 1 hodina literární výchovy a 1 hodina komunikační a slohové výchovy. Hodinová dotace je posílena o 1 hodinu z důvodu nahrazení výuky Nj. |

| **Čtenářská a matematická gramotnost** |
|---|
| Předmět je vyučován v 6. - 9. ročníku v časové dotaci 1 vyučovací hodiny. |

| **Anglický jazyk** |
| --- |
| Na I. stupni je zařazen v časové dotaci 3 vyučovacích hodin od 3. ročníku.<br>Na II. stupni výuka anglického jazyka navazuje od 6. ročníku v časové dotaci 3 vyučovací hodiny týdně. |

| **Matematika** |
| --- |
| Na I. stupni je ve všech ročnících předmět rozdělen na 4 hodiny aritmetiky a 1 hodinu geometrie. Náplň hodin však může být kombinovaná.<br>Na II. stupni je v 6. a 7. ročníku je předmět vyučován v rozsahu 4 vyučovacích hodin a rozdělen na 3 hodiny aritmetiky a 1 hodinu geometrie. V 8. ročníku je 6 vyučovacích hodin - 5 hodin aritmetiky a 1 hodina geometrie. V 9. ročníku je 5 hodin, z toho 4 hodiny aritmetiky a 1 hodina geometrie. Hodinová dotace v 8. a 9. ročníku je posílena o 1 hodinu z důvodu nahrazení výuky Nj. Náplň hodin však může být kombinovaná. |

| **Informatika** |
| --- |
| Předmět je na I. stupni zařazen od 4. ročníku v hodinové dotaci 1 vyučovací hodiny týdně.<br>Na II. stupni je předmět vyučován v 6. - 9. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně. |

| **Prvouka** |
| --- |
| Předmět je vyučován v 1. - 3. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin. Ve vyšších ročnících na něj navazují předměty Vlastivěda a Přírodověda. |

| **Přírodověda** |
| --- |
| Ve 4. a 5. ročníku je 1 hodina Přírodovědy týdně. |

| **Vlastivěda** |
| --- |
| Ve 4. ročníku je vyučována 1 hodina Vlastivědy týdně, v 5. ročníku 2 hodiny Vlastivědy. |

| **Dějepis** |
| --- |
| V 6. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně. v 7., 8. a 9. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně. |

| **Občanská výchova** |
| --- |
| V 6. - 8. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně, v 9. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně. |

| **Fyzika** |
| --- |
| V 7. - 9. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně. |

| **Chemie** |
| --- |
| V 8. - 9. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně. |

| **Přírodopis** |
| --- |
| V 6., 8. a 9. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně, v 7. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně. |

| **Zeměpis** |
| --- |
| V 6. – 9. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně. |

| **Hudební výchova** |
| --- |
| V 1. - 9. ročníku je vyučována 1 hodina týdně. |

| **Výtvarná výchova** |
| --- |
| V 1., 2. a 7. ročníku je vyučována 2 hodiny týdně, v ostatních ročnících 1 hodinu týdně. |

| **Tělesná výchova** |
| --- |
| V 1. - 4. ročníku - 3 vyučovací hodiny týdně , z čehož jsou 4 vyučovací hodiny z DČD, v 5. ročníku - 2 vyučovací hodiny.<br>V 6. - 9. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně. |

| **Výchova ke zdraví** |
| --- |
| V 6. - 7. ročník - 1 hodina týdně |

| Pracovní výchova |
|---|
| V 1. - 3. ročník - 2 hodiny týdně, 4. - 5. ročník - 3 hodiny týdně, 6. a 7. ročníku - 3 hodiny týdně. V 8. a 9. ročníku 4 hodiny týdně. Hodinová dotace v 8. a 9. ročníku je posílena o 1 hodinu z důvodu nahrazení výuky Nj. |

| Německý jazyk |
|---|
| Předmět může být nahrazen jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP ( odkaz na RVP ZV leden 2016, str. 140 - pod čarou, 142,145) – M, Čj, Pv. |

# 5 Učební osnovy

## 5.1 Český jazyk

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 6 | 6 | 7 | 7 | 7 | 5 | 5 | 4 + 1(N) | 4 + 1 (N) | 51 + 2 (N) |
| Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Český jazyk |
|---|---|
| Oblast | Jazyk a jazyková komunikace |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Dovednosti získané v předmětu Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto předmětu se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.<br>Předmět Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah |

| Název předmětu | Český jazyk |
|---|---|
| | jednotlivých složek vzájemně prolíná. V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu. V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | <u>Obsahové vymezení</u><br>Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství<br>- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání<br>- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství<br>- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti<br>- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů<br>- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace<br>- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření |

| Název předmětu | Český jazyk |
|---|---|
| | - získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama<br>- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání<br><br><u>Místo realizace</u><br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |
| Integrace předmětů | • Český jazyk a literatura |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu |

| Název předmětu | Český jazyk |
|---|---|
| | vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů  kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají |

| Název předmětu | Český jazyk |
|---|---|
| | - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty |
| | **Kompetence občanské:**<br>- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu rozhoduje se zodpovědně podle dané situace<br>- poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka |
| | **Kompetence digitální:**<br>- umí pracovat se symboly<br>-zapojovat žáky do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór<br>-vést žáky k bezpečnému vyhledávání informací na internetu, které se týkají řešeného problému s pomocí klíčových slov |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | Viz poznámky k učebnímu plánu. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Český jazyk** | **1. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti | analyzuje pomocí sluchu slovo na hlásky; sestaví z hlásek slovo;čte jednoduchá slova,věty;reprodukuje přečtený text | čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) |
| *ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty* | | |
| ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti | | |

| Český jazyk | 1. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti* | | |
| ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru | respektuje roli mluvčího; | naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) |
| ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost | dokáže vyjádřit vlastní myšlenku; volí vhodné tempo a vhodné verbální i nonverbální prostředky | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) |
| *ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání* | | |
| ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči | | |
| ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích | | |
| ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev | dokáže vytvořit krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků či s využitím fantazie na základě obrázkové předlohy; umí pozdravit, poděkovat, poprosit | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) |
| ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh | | |
| ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním | osvojí si správné hygienické návyky při psaní; správně zachází s psacím náčiním; dokáže zapsat všechna velká tiskcí písmena Comenia Script a čísla 1 - 5 | písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování |
| *ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (mdú)* | | |
| ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev | | |
| *ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost* | | |

| Český jazyk | 1. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen* | | |
| *ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby* | | |
| *ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky* | | |
| ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení | | |
| *ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty* | | |
| ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti | přečte velká tiskací písmena celé abecedy; rozpozná délku samohlásky; ve slově rozliší hlásky; čte slabiky DĚ, TĚ, NĚ, DI, TI, NI, OU, AU, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ, Ď, Ť, Ň | čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) |
| *ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty* | | zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) |
| ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky | | |
| *ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky* | | |
| *ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky* | | |
| *ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy* | | |
| ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku | přednese říkanku; reprodukuje předčítaný text (pohádku, básničku);dramatizuje krátký příběh; seznámí se s pojmy – básnička, říkadlo, pohádka, příběh; rozliší dobro a zlo;, nacvičuje sledování časové posloupnosti příběhu | poslech literárních textů |
| *ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně* | | zážitkové čtení a naslouchání |
| ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu | | tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod |
| *ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost* | | základní literární pojmy – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, čtenář; |

| Český jazyk | 1. ročník | |
|---|---|---|
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola | | |
| Občanská společnost a škola – Učitel vede žáky k tomu, aby vnímali školu jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, k uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (k aktivnímu zapojení žáků do žákovské samosprávy) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k porozumění řeči těla, řeči zvuků a slov, k aktivnímu naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, ke komunikaci v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.);k dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy | | |
| Lidské vztahy – Učitel vede žáky k udržování tolerantních vztahů a rozvoji spolupráce s lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; k uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); k toleranci, empatii, schopnosti umět se vžít do role druhého; k lidské solidaritě, k osobnímu přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; k organizaci vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; k rozvoji pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; | | |

| Český jazyk | 2. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |

| Český jazyk | 2. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti | analyzuje pomocí sluchu slovo na hlásky; sestaví z hlásek slovo; čte jednoduché věty ve vhodném tempu se správnou intonací přiměřené hlasitosti; reprodukuje přečtený text; respektuje roli mluvčího; dokáže vyjádřit vlastní myšlenky ve větách; čte slabiky DĚ, TĚ, NĚ, DI, TI, NI, AU, OU, Ď, Ť, Ň, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ | čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) |
| *ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty* | | naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) |
| ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti | | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) |
| *ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti* | | |
| ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru | | |
| ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost | | |
| *ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání* | | |
| ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči | | |
| ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích | | |
| ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev<br>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh | | |
| ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním | napíše tiskací písmena velké abecedy Comenia Script; nacvičuje psaní vázaným písmem - velká i malá písmena; příchozí žák během šk. roku alternativně pokračuje v nácviku psaní podle individuálních | písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava |
| *ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (mdú)* | | |

| Český jazyk | 2. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev | schopností a potřeb; zná své jméno a příjmení; seznamuje se s adresou | textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování |
| *ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost* | | |
| *ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen* | | |
| *ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby* | | |
| *ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky* | | |
| ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení | | |
| *ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty* | | |
| *ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky* | dokáže se omluvit , formulovat vzkaz a blahopřání; přečte všechna malá i velká tiskací písmena abecedy; rozliší délku samohlásky ve slově; rozeznává velké písmeno na začátku věty i ve vlastních jménech | zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) |
| *ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky* | | |
| *ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy* | | |
| *ČJL-3-2-01p tvoří slabiky* | | |
| ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování | | |
| *ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech* | | |
| ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh | recituje zpaměti básničku; reprodukuje a dramatizuje jednoduchý text podle obrázkové osnovy; soustředí se na čtený text, rozumí obsahu, rozliší hlavní postavu a | poslech literárních textů |
| ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku | | zážitkové čtení a naslouchání |

| Český jazyk | 2. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně* | její vlastnosti, místo a čas děje; nacvičuje časovou posloupnost děje | tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod |
| ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu | | základní literární pojmy – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, čtenář; |
| *ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací; při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference | | |
| Kulturní diference – Učitel vede žáky k uvědomění si jedinečnosti každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; k respektování zvláštností různých etnik (příslušníků etnik žijících v místě školy) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění;k cvičení dovedností zapamatování,k řešení problémů; k dovednosti pro učení | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky k poznání života dětí v jiných zemích; k poznání lidové slovesnosti, zvyků a tradic národů Evropy | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy | | |
| Mezilidské vztahy – Učitel vede žáky k péči o dobré vztahy; k chování podporujícímu dobré vztahy, empatii a pohledu na svět očima druhého, k respektování, k podpoře,k pomoci | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; k rozvoji pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; k organizaci vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |

| Český jazyk | 3. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní | |

| Český jazyk | 3. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti | čte s porozuměním; přečte všechna malá i velká písmena tiskací, psací klasická i písmena Comenia Script;správně a srozumitelně dokáže vyjádřit svůj názor ústní i písemnou formou spisovného jazyka | čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova); čtení dvou samohlásek ( neumyl, neotočil...); správné čtení předložkových vazeb ( v lese...); čtení zavřených slabik ( stůl) na začátku i uprostřed slova |
| *ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty* | | naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) |
| ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti | | |
| *ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti* | | |
| ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru | | |
| ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost | | |
| *ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání* | | |
| ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči | | |
| ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích<br>ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev | | |
| ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním | má osvojenou správnou techniku psaní; napíše krátké sdělení; kontroluje vlastní písemný projev; zná svoji adresu; seznámí se se strukturou dopisu; dokáže napsat všechna písmena, | písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava |
| *ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (mdú)* | | |

| Český jazyk | 3. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev | | textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování |
| *ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost* | | |
| *ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen* | | |
| *ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby* | | |
| *ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky* | | |
| ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení | | |
| *ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty* | | |
| ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky | rozezná větu, slovo, slabiku, hlásku; přečte a doplňuje slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, di, ti, ni, dy, ty, ny ( DE x DĚ, TE x TĚ, NE x NĚ) ; píše velké písmeno na začátku věty i ve vlastních jménech; pozná znaménka za větou ( ?, !, . ); tvoří odpovědi na otázky | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta); protiklady |
| *ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky* | | zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) |
| *ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky* | | |
| *ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy* | | |
| *ČJL-3-2-01p tvoří slabiky* | | |
| ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná | | |

| Český jazyk | 3. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost | | |
| ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves | | |
| ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy<br>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování | | |
| ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku | odvypráví nejznámější lidové pohádky; přednese naučená říkadla a básničky;dramatizuje a ilustruje přečtené příběhy;rozliší představu od skutečnosti; objasní základní literární pojmy | poslech literárních textů |
| ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu | | zážitkové čtení a naslouchání |
| *ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací* | | tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod |
| ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění | | základní literární pojmy – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, čtenář; |
| ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností; *při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost* | | |
| ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru | jednoduchou formou - hrou - se seznámí s rozlišováním základních slovních druhů ( podstatná jména - slovesa) | zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) |
| ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky | | |
| ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky | jednoduchou formou - hrou - se seznámí s druhy vět, zvukově je rozliší | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, |

| Český jazyk | 3. ročník | |
|---|---|---|
| | | oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta); protiklady |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ | | |
| Etnický původ – Učitel vede žáky k respektování rovnocennosti všech etnických skupin a kultur; odlišnosti lidí, ale i jejich vzájemné rovnosti | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; k cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; k dovednosti pro učení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; k rozvoji pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; k organizaci vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |

| Český jazyk | 4. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru | procvičovat dechová, artikulační, rytmizační cvičení;procvičovat správné dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonaci, rytmizaci;rozvíjet slovní zásobu; snaží se nacvičit přednes říkanek; | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového |

| Český jazyk | 4. ročník | |
|---|---|---|
| | | materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) |
| ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru | procvičuje správnou výslovnost hlásek,dokáže hrát hry a provádět cvičení na rozvoj fonematického sluchu; nacvičuje a procvičuje syntézu a analýzu slabiky, slova;užívá slovní i mimoslovní komunikaci;snaží se vyjadřovat svůj názor, umí naslouchat spoluhráčům a vstupovat do hry podle pravidel;snaží se vypravovat, tvořit otázky a odpovědi;vypráví příběh;procvičuje popis obrázku (věci, osoby) | naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) |
| *ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči*<br><br>ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace | | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) |
| ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení | dokáže formulovat:pozdrav, poděkování, přivítání, přání k …, požádání někoho o něco, rozloučení, omluvu, krátká sdělení, vzkaz, telefonickou omluvu a žádost – telefonování;zná svoje jméno;užívá svoji adresu, datum narození;seznámí se se správně umístěnou adresou na obálce dopisu, na pohledu;snaží se užít v dopise správné oslovení, formu;užívá souvislé vyjadřování v časové posloupnosti | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) |
| ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta | | |
| ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku | | |
| *ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování* | | |
| *ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích* | | |
| ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě | | |
| ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti | | |

| Český jazyk | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *tvoří otázky a odpovídá na ně* | | |
| ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas | správnou technikou čte s porozuměním krátký text, reprodukuje ho; tvoří jednoduché věty, otázky, odpovědi;orientuje se v textu, vyhledává ;zvládá tiché čtení s porozuměním čteného | čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) |
| ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává | | naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) |
| ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry | ovládá základní hyg. návyky; provádí uvolňovací cviky a grafomotorické prvky; dbá na úpravu písemných prací; píše čitelně písmena a číslice ve formátu Comenia Script, alternativně klasicky; nacvičuje kontrolu napsaného textu ;nacvičuje opis, přepis z knihy, z tabule s porozuměním ;dokáže přepsat klasické psací písmo ;zvládne psaní hůlkového písma | písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování |
| *ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty* | | |
| *ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo* | | |
| *ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy* | | |
| *ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení* | | |
| *ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje* | | |
| ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová | aplikuje pravidla pravopisu malých a velkých písmen; umí dělit samohlásky a souhlásky; rozlišuje dle svých možností délku samohlásek; umí rozlišovat tvrdé, měkké a obojetné souhlásky; zná pravopis po měkkých a tvrdých souhláskách; správně vyslovuje slova se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě ;umí používat skládací abecedu (slabiky) k nácviku slov se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; dokáže správně vyslovovat znělé a neznělé souhlásky; rozkládá slova na hlásky a slabiky; uvádí slova stejného a opačného významu; třídí slova; správně čte a vyslovuje slova se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě;osvojí si pravidla pravopisu ů - ú | zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) |
| ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary | | slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) |
| *ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího* | | tvarosloví – slovní druhy, tvary slov |
| ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje | | |

| Český jazyk | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik* | | |
| ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu | | |
| *seřadí slova podle abecedy* | | |
| *správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě* | | |
| *správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky určuje samohlásky a souhlásky* | | |
| *ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího* | ovládá uspořádání slov ve větě; umí rozlišovat věty dle druhu a správně užívat znaménka za větou dle významu; pochopí význam věty jako jazykového celku; dokáže tvořit věty-začátek a konec věty v řeči a v písmu (věty oznamovací, tázací, rozkazovací) | tvarosloví – slovní druhy, tvary slov |
| ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje | | |
| | nacvičuje souvislý řečový projev,správnou intonaci při vyjadřování, správný přízvuk, tempo řeči | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) |
| ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je | dokáže si pamatovat, reprodukovat a přednést jednoduché říkanky a básničky, hádanky, rozpočitadla;rozlišuje dané pojmy; nacvičuje soustředěný poslech předčítaného textu;nacvičuje správnou techniku čtení s porozuměním, reprodukci přečteného;orientuje se ve čteném textu;vyhledává v textu odpovědi na otázky;zvládá tiché čtení s porozuměním čteného;tichým čtením dokáže vyhledávat v textu ;procvičuje správné porozumění čteného textu; nacvičuje porozumění básním, říkankám, | poslech literárních textů |
| *ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh* | | zážitkové čtení a naslouchání |
| *ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek* | | tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod |
| ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma | | základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, |

| Český jazyk | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy* | významu slov; dokáže rozlišit, co je reálné, co je pohádkové;zvládne reprodukci textu, filmu, divadelního představení: vyprávěním, odpověďmi na otázky,podle obrázků, ilustrací; pokusí se dramatizovat známé texty; ví,jak správně zacházet s knihou, časopisem; seznámí se s knihovnou ve třídě, škole, městě...;orientuje se v pojmech -kniha, čtenář, spisovatel, básník...;seznámí se s ilustracemi knih, autorem;navštíví dle možností divadelní představení a dokáže se správně se chovat v divadle, kině; rozumí pojmům: herec x divadelní představení | bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání |
| *ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti* | | |
| ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů | | |
| ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy | | |
| *ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše* | | |
| *ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu* | | |
| *rozlišuje pohádkové prostředí od reálného* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita | | |
| Multikulturalita – Učitel vede žáky k naslouchání druhým,ke komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, ke vstřícnému postoj k odlišnostem | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k cvičení dialogu (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů);ke komunikaci v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); k dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, k otevřené a pozitivní komunikaci; k rozlišování pravdy, lži a předstírání v komunikaci | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; k rozvoji pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; k organizaci vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |

| Český jazyk | 5. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální | |

| Český jazyk | 5. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas | procvičuje analyticko-syntetické činnosti - hry a cvičení na rozvoj zrak. a sluchového vnímání;procvičuje správné čtení;zvládá tvorbu jednoduchých vět; umí odpovědět na otázky, tvořit otázky;snaží se orientovat ve čteném textu;vyhledává v textu odpovědi na otázky;zvládá tiché čtení s porozuměním ;tichým čtením vyhledává v textu odpovědi na otázky | čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) |
| ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává | | naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) |
| ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení | | |
| ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta | | |
| ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku | snaží se o souvislý řečový projev,správnou intonaci při vyjadřování, správné tempo řeči; modelovými situacemi nacvičuje různé formy společenského styku - mluvené i písemné | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) |
| *ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování* | | |
| *ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích* | | |
| ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě | | |
| ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru | | |
| ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace | | |
| *ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení* | | |
| *ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje* | | |

| Český jazyk | 5. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti | | |
| *tvoří otázky a odpovídá na ně* | | |
| ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry | zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním; provádí dle potřeby uvolňovací cviky a grafomotorické prvky;dbá na úpravu písemných prací ;má úpravný a čitelný písemný projev; zná a aplikuje přesné tvary písmen a číslic ;dodržuje správné vzdálenosti mezer mezi slovy; nacvičuje kontrolu napsaného textu, kontrolu diakritických znamének;zvládá opis, přepis z knihy, z tabule, diktát s porozuměním; dále zdokonaluje probrané tvary písmen a číslic | písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování |
| *ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty* | | |
| *ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo* | | |
| *ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy* | | |
| ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová | dokáže prakticky pracovat s abecedou; upevňuje si členění slova na slabiky a hlásky, rozlišování pravopisu malých a velkých písmen;procvičuje dělení samohlásek a souhlásek, délku samohlásek, tvrdé, měkké a obojetné souhlásky; upevňuje si psaní správného –i, -y po tvrdých a měkkých souhláskách; nacvičuje pravopis po b, l, m - vyjmenovaná slova; umí správně vyslovovat a psát slova se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; dokáže správně vyslovovat a psát (jednoduché případy) znělé a neznělé souhlásky; umí vyslovovat a psát výrazy s předložkami<br><br>třídí slova stejného a opačného významu; zvládne správné čtení a výslovnost slov se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; procvičuje správné uspořádání slov ve větě; opakuje rozlišování vět dle druhu, správné užití znaménka za větou dle významu; upevňuje si tvoření vět-začátek a konec věty v řeči a v písmu; rozlišuje slova podle významu, podstatná jména - rod, číslo; vlastní | zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)<br><br>slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)<br><br>tvarosloví – slovní druhy, tvary slov |
| ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku | | |
| ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu | | |
| *ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa* | | |
| ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary | | |
| *ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího* | | |
| ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje | | |
| ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách | | |
| *ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik* | | |

| Český jazyk | 5. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu | jména - pravopis; osvojí si pravidla pravopisu párových souhlásek | |
| *seřadí slova podle abecedy* | | |
| *správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě* | | |
| *správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky* | | |
| *určuje samohlásky a souhlásky* | | |
| ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je | dokáže si pamatovat, reprodukovat a přednést jednoduché říkanky a básničky, hádanky, rozpočitadla;snaží se o soustředěný poslech předčítaného textu;nacvičuje správnou techniku čtení s porozuměním a reprodukci textu;orientuje se ve čteném textu; vyhledává v textu odpovědi na otázky; zvládá tiché čtení s porozuměním čteného;tichým čtením dokáže vyhledávat v textu odpovědi na otázky;nacvičuje správné porozumění čteného textu,porozumění básní, říkankám,porozumění, co je reálné, co je pohádkové; pokouší se reprodukovat texty, filmy, divadelní představení; zvládá dramatizaci známého textu; seznámí se s práci s loutkou, dětským divadlem; umí správně zacházet s knihou, časopisem; navštíví knihovnu ve třídě, škole, městě ..;rozlišuje dané literární pojmy | poslech literárních textů |
| *ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh* | | zážitkové čtení a naslouchání |
| *ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek* | | tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod |
| ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma | | základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání |
| *ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy* | | |
| *ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti* | | |
| ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů | | |
| ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy | | |
| *ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše* | | |
| *ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu rozlišuje pohádkové prostředí od reálného* | | |
| ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty | jednoduchou formou se seznámí se základní skladební dvojicí, pokusí se ji vyhledat | tvarosloví – slovní druhy, tvary slov |

| Český jazyk | 5. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí | jednoduchou formou se seznámí s pojmy věta jednoduchá a souvětí, pokusí se je rozlišit | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) |
| ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru | seznámí se s rozlišováním některých slovních druhů v základním tvaru | mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; k cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; k rozvoji pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; k organizaci vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |

| Český jazyk | 6. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji | nacvičuje formy společenského styku – uvítání, rozloučení, blahopřání(ústně i písemně);dorozumívá se kultivovaně; užívá spisovný jazyk; dokáže odlišit spisovný a nespisovný projev; píše jednoduchá sdělení na pohlednici ;nacvičuje úpravu dopisu a obálky; tvoří věty na daná slova; doplňuje věty, dokáže obměňovat věty; tvoří otázky a odpovědí na otázky; umí reprodukovat text; vypravuje podle obrázků či vlastních zážitků; pokouší se o tvořivé psaní | čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), prožitkové |
| *ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text* | | naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), zážitkové |
| ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci | | mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) |
| *ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk* | | písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; |
| ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru | | |
| ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči | | |
| *ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma* | | |

| Český jazyk | 6. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů | | |
| ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova | nacvičuje pravopis i-y uvnitř slova i ve slovech příbuzných; rozpozná podstatné jméno v textu, určí jeho rod, číslo, u mužského rodu životnost; pozná v textu sloveso; určí jeho osobu, číslo, čas; umí časovat sloveso v přítomném čase; zná osobní zájmena, používá jich při časování slovesa; dbá na spisovnou výslovnost; rozšiřuje si slovní zásobu; seznámí se s prací s Pravidly českého pravopisu; | zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) |
| ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech | | slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov |
| ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami | | tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov |
| *ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu* | | pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický |
| ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci | | |
| *ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa* | | |
| *ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk* | | |
| ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí | | |
| *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami* | | |
| ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla | čte umělecké texty; nacvičuje uvědomělé tiché čtení; nacvičuje čtení vět s přirozenou intonací a přízvukem; nacvičuje čtení vět podle smyslu; reprodukuje čtený | tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a |

| Český jazyk | 6. ročník | |
|---|---|---|
| | text podle jednoduché osnovy; orientuje se v ději povídek a pověstí, bajek a člení děj do částí; pokouší se vyjádřit hlavní myšlenku krátkého díla; sleduje televizní a rozhlasové pořady, navštíví divadelní a filmové představení- dle možností školy a žáků | reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům |
| *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* | | způsoby interpretace literárních a jiných děl |
| ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo | | literární druhy a žánry – poezie, próza, drama |
| *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* | | |
| ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie | | |
| ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele | | |
| *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* | | |
| ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích | | |
| *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*<br>*má pozitivní vztah k literatuře* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žákya k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulaci vlastního jednání i prožívání, vůle; k organizaci vlastního času, plánování učení a studia; k stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení | | |
| Tvorba mediálního sdělení – Učitel vede žáky k uplatnění a výběru výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; k tvorbě mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení | | |
| Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Učitel vede žáky k pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; k rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných | | |

| Český jazyk | 6. ročník | |
|---|---|---|
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; k rozvoji pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky v rámci témat - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci | | |

| Český jazyk | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text* | nacvičuje formy společenského styku - telefonický rozhovor, vyplňování tiskopisů; rozlišuje jazykové prostředky spisovné a nespisovné; umí písemně odpovídat na otázky; reprodukuje a vypráví texty podle kolektivně sestavené osnovy | čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), prožitkové |
| ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci | | naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), zážitkové |
| *ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk* | | mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) |
| ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru | | písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní |

| Český jazyk | 7. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči | | tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, pozvánka, subjektivně zabarvený popis ) |
| *ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma*<br>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů | | |
| ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova | uvědomuje si vztah slovní základ, předpona, přípona; nacvičuje pravopis slov s předponami a předložkami; pokračuje ve výcviku pravopisu po obojetných souhláskách uvnitř slova; osvojí si pádová otázky;nacvičuje určení pádu PJ; osvojí si vzory PJ;nacvičuje přiřazování PJ ke vzoru – pravopis koncovek;časuje slovesa v oznamovacím způsobu všech časů; seznámí se se základními větnými členy - podmět a přísudek;nacvičuje správné psaní koncovek příčestí minulého | zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) |
| ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech | | slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov |
| ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami | | tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov |
| *ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu* | | skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu |
| ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci | | pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický |
| *ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa* | | |

| Český jazyk | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk* | | |
| *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov* | | |
| *ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami*<br>*ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem* | | |
| ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla | čte umělecké a naukové texty; pokračuje v nácviku uvědomělého tichého čtení;nacvičuje reprodukci textů z četby;nacvičuje dramatizaci, recitaci; orientuje se v literárních pojmech-báje, encyklopedie, slovník; propojuje čtený text s ilustrací;osvojovat si lit.poslechem | tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům |
| *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* | | způsoby interpretace literárních a jiných děl |
| ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo | | základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus), |
| *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* | | literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické |
| ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie | | |
| ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele | | |
| *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* | | |
| ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích | | |
| *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*<br>*má pozitivní vztah k literatuře* | | |

| Český jazyk | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; k sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; k dobré organizací času; k dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); k hledání pomoci při potížích | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu | | |
| Práce v realizačním týmu – Učitel vede žáky k utváření týmů, k pochopení významu různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, ke komunikaci a spolupráci v týmu; ke stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení | | |
| Vnímání autora mediálních sdělení – Učitel vede žáky k identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; k vnímání výrazových prostředků a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; k rozvoji pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; k organizaci vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky v rámci témat - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci | | |

| Český jazyk | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |

| Český jazyk | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji | pokračuje v nácviku plynulého čtení s porozuměním ;nacvičuje popis krajiny, děje, osoby, pracovního postupu; pokračuje ve výcviku psaní dopisu; nacvičuje vyplňování jednoduchého dotazníku, sestavování žádosti a životopisu; nacvičuje komunikaci v různých situacích; nacvičuje vyprávění; seznámí se se subjektivním a objektivním sdělením, jejich rozdíly, pokusí se rozlišit komunikační záměr partnera v hovoru; seznámí se s pravidly diskuse a dialogu, zapojí se do diskuse | čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové |
| *ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text* | | naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové |
| ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru | | mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse |
| ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci | | písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, strukturovaný životopis, pozvánka, subjektivně zabarvený popis) |
| *ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk* | | |
| ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru | | |
| ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči | | |
| ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu | | |
| *ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost;* | | |

| Český jazyk | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma*<br>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů | | |
| ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova | osvojí si pravopis i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova; dále nacvičuje pravopis bje-bě,vje-vě,mně-mě; procvičuje tvary PJ, ve kterých se často chybuje; ovládá pravopis koncovek PJ; nacvičuje určení číslovek v textu, jejich třídění na základní a řadové, pravopis; pozná přídavné jméno, rozlišení na tvrdá a měkká, umí ho skloňovat; procvičuje určení několikanásobného podmětu a pravopis; seznámí se s větou jednoduchou a souvětím | zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) |
| ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech | | slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov |
| ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami | | tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov |
| *ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu* | | skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu |
| ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci | | pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický |
| *ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa* | | |
| *ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk* | | |
| ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace | | |

| Český jazyk | 8. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí | | |
| *ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí* | | |
| ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí | | |
| *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov* | | |
| *ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami*<br>*ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem* | | |
| ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla | upevňuje správné ,plynulé čtení s porozuměním; čte noviny, časopisy ,orientuje se v nich; orientuje se v pojmech román, drama, muzikál; seznámí se s literaturou hodnotnou a konzumní, vyjádří o ní svůj názor; pokusí se porovnat různé ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování | tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům |
| *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* | | způsoby interpretace literárních a jiných děl |
| ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo | | základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) |
| *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* | | literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé |
| ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie | | |
| ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty | | |

| Český jazyk | 8. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele | | |
| *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* | | |
| ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování | | |
| ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích | | |
| *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*<br>*má pozitivní vztah k literatuře* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení | | |
| Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Učitel vede žáky k pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; k rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; k hodnocení prvků ve sdělení (výběr slov a záběrů); k hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; k chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; k identifikování základních orientačních prvků v textu | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti | | |
| Fungování a vliv médií ve společnosti – Učitel vede žáky k pochopení organizace a postavení médií ve společnosti; k pochopení vlivů působících na jejich chování; k seznámení se s vlivem médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; k poznání role médií v každodenním životě jednotlivce, vlivu médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vlivu médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; k rozvoji pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; k organizaci vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |

| Český jazyk | 8. ročník | |
|---|---|---|
| Komunikace – Učitel vede žáky v rámci témat - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci | | |

| Český jazyk | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji | prohlubuje a upevňuje učivo z nižších ročníků; formy společenského styku rozšíří o objednání jídle v restauraci, krátké příležitostní projevy, organizaci besedy (přivítání, zakončení);nacvičuje psaní charakteristiky, osobní i úřední korespondence s využitím PC; seznámí se s manipulativní komunikací v masmédiích, zaujme k ní kritický postoj a pokusí se ji v různých příkladech rozeznat; nacvičuje využívání studijního čtení a pokusí se ho využít v praxi - přednese referát ;seznámí se s uspořádáním informací v textu s hledem na jeho účel | čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové |
| *ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text* | | naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové |
| ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru | | mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse |

| Český jazyk | 9. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj | | □ písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha) |
| ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci | | |
| *ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk* | | |
| ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru | | |
| ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči | | |
| ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu | | |
| ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát | | |
| ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování | | |
| *ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma*<br>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů | | |

| Český jazyk | 9. ročník | |
|---|---|---|
| ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití | osvojil si určování slovních druhů; procvičuje rozlišování jednotlivých vět v nesložitých souvětích; seznámí se s nejběžnějšími spojkami – a,i,ale,aby,že; procvičuje známé jevy ve složitějších,frekventovaných případech; osvojil si pravopis koncovek PJ v jednotném i množném čísle; upevňuje učivo o přídavných jménech; ovládá pravopis příčestí minulého ve větách s podmětem děti,my,všichni; obecně se poučí o češtině jako jazyce - jazyk národní, mateřský, skupiny jazyků, slovanské jazyka - slovenština, spisovné a nespisovné útvary, jazyk a komunikace | zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) |
| | | slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov |
| | | tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov |
| | | skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu |
| | | pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický |
| | | obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) |
| ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla | prohlubuje a upevňuje získané návyky správného tichého i hlasitého čtení; orientuje se v probraných v literárních pojmech; čte ukázky divadelních her; pokusí se rozpoznat základní rysy výrazného individuálního stylu autora; seznámí se se základními literárními směry a jejich představiteli v české a světové literatuře | tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům |
| *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* | | způsoby interpretace literárních a jiných děl |
| ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora | | základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: |

| Český jazyk | 9. ročník | |
|---|---|---|
| | | rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) |
| ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo | | literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé |
| *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* | | |
| ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie | | |
| ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty | | |
| ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele | | |
| *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* | | |
| ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře | | |
| ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování | | |
| ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích | | |
| *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*<br>*má pozitivní vztah k literatuře* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; k rozvoji pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; | | |

| Český jazyk | 9. ročník | |
|---|---|---|
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; k organizaci vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky v rámci témat - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

## 5.2 Anglický jazyk

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 21 |
| | | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Anglický jazyk |
|---|---|
| Oblast | Jazyk a jazyková komunikace |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.<br>• Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří |

| Název předmětu | Anglický jazyk |
|---|---|
| | podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství<br>- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání<br>- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství<br>- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti<br>- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů<br>- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace<br>- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření<br>- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama<br>- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání<br>Časové a organizační vymezení<br>- 3. - 9. ročník - 3 hodiny týdně<br>Místo realizace<br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |

| Název předmětu | Anglický jazyk |
|---|---|
| | |
| Integrace předmětů | • Cizí jazyk |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu |

| Název předmětu | Anglický jazyk |
|---|---|
| | - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti<br>-vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat<br>- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů<br>-vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami |

| Název předmětu | Anglický jazyk |
|---|---|
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | Na I. stupni je zařazen v časové dotaci 3 vyučovacích hodin od 3. ročníku.<br>Na II. stupni výuka anglického jazyka navazuje od 6. ročníku v časové dotaci 3 vyučovací hodiny týdně. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Anglický jazyk** | **3. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně | opakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se během výuky setkal | zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov |
| *CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka* | | |
| CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal | | |
| CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně | rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně, vyjádří souhlas a nesouhlas | slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |
| CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností | | |
| *CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností* | | |
| CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá | | |

| Anglický jazyk | 3. ročník | |
|---|---|---|
| *CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)* | | |
| CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu | rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu a zřetelně ( s podporou vizuální) | slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |
| CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu | | |
| CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu | | |
| *CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* | | |
| CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu | | |
| CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu | osvojí si slovní zásobu vybraných tematických okruhů | tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí |
| CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně | seznámí se s jednoduchými výpověďmi, jsou-li součástí tématu | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení | seznámí se s psaním slov a krátkých vět s vizuální předlohou; pokusí se spojit mluvenou a psanou podobu slov ( I am ..., It is ...) | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy | | |

| Anglický jazyk | 3. ročník | |
|---|---|---|
| *CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk* | umí říci svůj věk a své jméno | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| *je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka* | seznámí se s grafickou podobou cizího jazyka | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita | | |
| Multikulturalita – Učitel vede žáky k vnímání multikulturity jako prostředku pro vzájemného obohacování, k naslouchání druhým, komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, k vstřícnému postoji k odlišnostem. | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

| Anglický jazyk | 4. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal | opakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se během výuky setkal | zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov |
| CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně | rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně | zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov |

| Anglický jazyk | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka* | | slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |
| CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu | rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu a zřetelně ( s podporou vizuální) | slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |
| CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu | | |
| CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu | rozšiřuje si slovní zásobu vybraných tematických okruhů | tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí |
| CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu | odpoví na jednoduché otázky, jednoduché otázky utvoří vyjádří svůj vztah k něčemu (I like, I have, I don´t like) jednoduše charakterizuje | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu | | |
| CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení | přiřadí mluvenou i psanou podobu téhož slova či slovního spojení | slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |
| CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy | píše slova a krátké texty na základě textové a vizuální předlohy | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu | rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu s vizuální oporou | slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita | | |

| Anglický jazyk | 4. ročník | |
|---|---|---|
| Multikulturalita – Učitel vede žáky k vnímání multikulturity jako prostředku pro vzájemného obohacování, k naslouchání druhým, komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, k vstřícnému postoji k odlišnostem. | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

| Anglický jazyk | 5. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal | opakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se během výuky setkal | zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov |
| CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně | rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně | slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |
| *CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka* | | |
| CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností | | |
| *CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností* | | |
| CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu | rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu a zřetelně ( s podporou vizuální) | slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |

| Anglický jazyk | 5. ročník | |
|---|---|---|
| CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu | | |
| *CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* | | |
| *rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování* | | |
| CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu | rozšiřuje si slovní zásobu vybraných tematických okruhů | tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí |
| CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení | přiřadí mluvenou i psanou podobu téhož slova či slovního spojení | tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí |
| *je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka* | | |
| CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům | vyhledá potřebnou informaci v textu, který se vztahuje k osvojeným tématům | tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí |
| CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu | rozumí krátkým textům z běžného života, zejména s vizuální podporou | slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |
| CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu | | |
| CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu | | |

| Anglický jazyk | 5. ročník | |
|---|---|---|
| *CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* | | |
| CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života | napíše krátký text o sobě, rodině, činnostech a událostech každodenního života | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře | vyplní osobní údaje do formuláře | tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí |
| CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat<br>*CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk* | sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se jeho samotného a osvojovaných témat | tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí |
| CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu | tvoří otázky pomocí to be, rozlišuje zájmena she, he, it | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů | zapojí se do jednoduchých rozhovorů | slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |
| | | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů<br>*CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje* | zná jednoduché zdvořilostní fráze, umí je použít - představit se, pozdravit, poděkovat | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |

| Anglický jazyk | 5. ročník | |
|---|---|---|
| CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá | s pomocí vizuální opory vyjádří svůj souhlas a nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| *CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita | | |
| Multikulturalita – Učitel vede žáky k vnímání multikulturity jako prostředku pro vzájemného obohacování, k naslouchání druhým, komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, k vstřícnému postoji k odlišnostem. | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

| Anglický jazyk | 6. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | rozumí informacím v poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |

| Anglický jazyk | 6. ročník | |
|---|---|---|
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | rozumí pomalu pronášené konverzaci | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat | rozumí jednoduchým otázkám, které se ho týkají | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích | vede jednoduchý rozhovor v běžných situacích | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích | užívá pomocné sloveso do, vazbu there are, there is i v záporu, množné číslo u vybraných nepravidelných slov, přídavné jméno přivlastňovací, tvary neurčitého členu, mám rád, nemám rád, have got v záporu | mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| *CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby* | | |

| Anglický jazyk | 6. ročník | |
|---|---|---|
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | seznámí se s abecedou | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech | vyhledá požadované informace v zadaném textu | tematické okruhy – domov, rodina, škola, kultura, pocity a nálady, stravovací návyky, móda, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| *CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* | | |
| CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace | | |
| CJ-9-4-01vyplní základní údaje o sobě ve formuláři | vyplní formulář o osbních údajích | tematické okruhy – domov, rodina, škola, kultura, pocity a nálady, stravovací návyky, móda, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | je schopen vyjmenovat některé anglicky mluvící země a seznámí se s jejich kulturními zvyklostmi | tematické okruhy – domov, rodina, škola, kultura, pocity a nálady, stravovací návyky, móda, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | |
| CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení | reaguje na písemné pokyny ke své osobě | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| *CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby* | | tematické okruhy – domov, rodina, škola, kultura, pocity a nálady, stravovací návyky, móda, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita | | |

| Anglický jazyk | 6. ročník | |
|---|---|---|
| Multikulturalita – Učitel vede žáky k vnímání multikulturity jako prostředku pro vzájemného obohacování, k naslouchání druhým, komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, k vstřícnému postoji k odlišnostem. | | |

| Anglický jazyk | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | rozumí informacím v poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat | | |
| *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby*<br>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích | | |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | rozumí pomalu pronášené konverzaci | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |

| Anglický jazyk | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat | | |
| *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby*<br>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích | | |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | rozumí jednoduchým otázkám, které se ho týkají | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat | | |
| *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby*<br>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích | | |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | vede jednoduchý rozhovor v běžných situacích | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným |

| Anglický jazyk | 7. ročník | |
|---|---|---|
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat | | tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby*<br>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích | | |
| CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích | užívá správně vybrané předložky místní, přítomný čas průběhový a prostý, tvoří otázky v přítomných časech, užívá správně rozkazovací způsob při pokynech a radách, zeptá se a odpoví na otázky ohledně počasí, zeptá se a odpoví na otázky ohledně zdravotního stavu, naviguje při orientaci ve městě | tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech | | mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života<br>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat | | |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | umí spelovat jednotlivá slova | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | |
| CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech | vyhledá požadované informace v zadaném textu | tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| *CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* | | |

| Anglický jazyk | 7. ročník | |
|---|---|---|
| CJ-9-4-01vyplní základní údaje o sobě ve formuláři | vyplní formulář o osbních údajích | tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech<br>*CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* | rozšíří si informace o vybraných anglicky mluvících zemích | tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat | napíše krátký text o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti zájmů - formou doplňovačky | mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita | | |
| Multikulturalita – Učitel vede žáky k vnímání multikulturity jako prostředku pro vzájemného obohacování, k naslouchání druhým, komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, k vstřícnému postoji k odlišnostem. | | |

| Anglický jazyk | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | rozumí informacím v poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému |

| Anglický jazyk | 8. ročník | |
|---|---|---|
| | | jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat<br>*CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* | | |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | rozumí pomalu pronášené konverzaci | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat<br>*CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* | | |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | rozumí jednoduchým otázkám, které se ho týkají | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným |

| Anglický jazyk | 8. ročník | |
|---|---|---|
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat<br>*CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* | | tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | vede jednoduchý rozhovor v běžných situacích | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat<br>*CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* | | |
| CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích | vyjádří digitální čas a vybraný analogový čas, umí tvořit otázku časovou a odpovědět na ni, umí pojmenovat dny v týdnu, správně užívá časové předložky, užívá sloveso have got v přítomném i minulém čase, užívá minulý čas prostý slovesa to be, tvoří otázky v přítomném čase prostém, umí používat zápor pomocí slovesa do, umí vyjádřit minulost pomocí výrazu ago | tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| *CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby* | | mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech<br>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života | | |
| CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech | vyhledá požadované informace v zadaném textu | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným |

| Anglický jazyk | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* | | tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-4-01vyplní základní údaje o sobě ve formuláři | vyplní formulář o osbních údajích | tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech | vyhledá informace o vybraných anglicky mluvících zemích | tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat | napíše krátký text o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti zájmů | mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita | | |
| Multikulturalita – Učitel vede žáky k vnímání multikulturity jako prostředku pro vzájemného obohacování, k naslouchání druhým, komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, k vstřícnému postoji k odlišnostem. | | |

| Anglický jazyk | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |

| Anglický jazyk | 9. ročník | |
|---|---|---|
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | rozumí informacím v poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat<br>*CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* | | |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | rozumí pomalu pronášené konverzaci | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat<br>*CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* | | |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | rozumí jednoduchým otázkám, které se ho týkají | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |

| Anglický jazyk | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat<br>*CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* | | |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | vede jednoduchý rozhovor v běžných situacích | zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat<br>*CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* | | |
| CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně | časuje sloveso být ve všech osobách, umí utvořit ve všech osobách otázku a zápor, seznámí se s přivlastňovacími zájmeny ve všech osobách, tvoří otázky pomocí tázacích zájmen What...? How...? Where...? When...? Whose...?, časuje sloveso have got ve všech osobách, tvoří otázku a zápor, počítá od 1 do 100,rozlišuje přítomný čas průběhový a prostý, tvoří v nich otázku i zápor | mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| *CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů* | | |
| CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat | | |
| *CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby* | | |

| Anglický jazyk | 9. ročník | |
|---|---|---|
| CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích | | |
| *CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby* | | |
| CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech | vyhledá požadované informace v zadaném textu | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| *CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* | | |
| CJ-9-4-01vyplní základní údaje o sobě ve formuláři | vyplní formulář o osbních údajích | slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem |
| CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech | vypracuje referát o vybrané anglicky mluvící zemi | tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita | | |
| Multikulturalita – Učitel vede žáky k vnímání multikulturity jako prostředku pro vzájemného obohacování, k naslouchání druhým, komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, k vstřícnému postoji k odlišnostem. | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky k poznávání našich sousedů v Evropě; života dětí v jiných zemích; lidové slovesnosti, zvyků a tradic národů Evropy . | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.3 Německý jazyk

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 3 | 6 |
| | | | | | | | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Německý jazyk |
|---|---|
| Oblast | Jazyk a jazyková komunikace |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.<br>Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství<br>- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání<br>- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství<br>- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti<br>- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů |

| Název předmětu | Německý jazyk |
|---|---|
| | - zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace<br>- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření<br>- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama<br>- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání<br><u>Časové a organizační vymezení</u><br>- 8. - 9. ročník - 3 hodiny týdně<br><u>Místo realizace</u><br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |
| Integrace předmětů | • Další cizí jazyk |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich |

| Název předmětu | Německý jazyk |
|---|---|
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů  kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných |

| Název předmětu | Německý jazyk |
|---|---|
| | informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | Předmět může být nahrazen jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP ( odkaz na RVP ZV leden 2016, str. 140 - pod čarou, 142,145) |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Německý jazyk** | **8. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně | seznámí se se zvukovou podobou cizího jazyka | zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov |
| *DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka* | | |
| DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu | seznámí se se základní slovní zásobou, rozumí výrazům na pozdrav a poděkování | slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |

| Německý jazyk | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování* | | |
| *rozumí jednoduchým pokynům učitele* | | |
| DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat | na základě vizuální opory rozumí jednoduchým slovům, se kterými se opakovaně setkal v rámci jednotlivých okruhů | tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| *DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* | | |
| DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů | pozdraví a poděkuje, dokáže vyjádřit souhlas a nesouhlas | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| *DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas* | | |
| DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat | dokáže sdělit své jméno a svůj věk | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| *DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk* | | |
| DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům | rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal, má-li k dispozici vizuální podporu | tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| *DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* | | |
| *rozumí jednoduchým pokynům učitele* | rozumí jednoduchým pokynům učitele | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita | | |
| Multikulturalita – Učitel vede žáky k vnímání multikulturity jako prostředku pro vzájemného obohacování, k naslouchání druhým, komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, k vstřícnému postoji k odlišnostem. | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

| Německý jazyk | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně | upevní si zvukovou podobu cizího jazyka a rozumí jednoduchým slovům, jsou-li pečlivě pronášena | zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov |
| *DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka* | | |
| DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům | seznámí se s další základní slovní zásobou, rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům | slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |
| DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům | na základě vizuální opory rozumí jednoduchým slovům, se kterými se opakovaně setkal v rámci jednotlivých okruhů | slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem |
| | | tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí |
| *rozumí jednoduchým pokynům učitele* | rozumí jednoduchým pokynům učitele | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| *rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)* | rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů - jméno, věk | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |

| Německý jazyk | 9. ročník | |
|---|---|---|
| DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci | na základě vizuální opory rozumí krátkému jednoduchému textu a dokáže v něm najít požadovanou informaci | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři | dokáže vyplnit do formuláře základní údaje | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat | dokáže reagovat na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| *DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby* | | |
| DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení | pokusí se stručně reagovat i na jiná písemná sdělení | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá | nacvičuje odpovědi na jednoduché otázky, které se týkají jeho, rodiny, školy, volného času a pod. | mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita | | |
| Multikulturalita – Učitel vede žáky k vnímání multikulturity jako prostředku pro vzájemného obohacování, k naslouchání druhým, komunikaci s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, k vstřícnému postoji k odlišnostem. | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.4 Matematika

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 4 | 4 | 5 | 4 | 42 |
| Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Matematika |
|---|---|
| Oblast | Matematika a její aplikace |
| Charakteristika předmětu | Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.<br>Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.<br>Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.<br>V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím |

| Název předmětu | Matematika |
|---|---|
| | vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.<br>V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.<br>Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.<br>Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | <u>Obsahové vymezení</u><br>Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace<br>- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů<br>- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů<br>- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů |

| Název předmětu | Matematika |
|---|---|
| | - vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu<br>- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely<br>- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému<br>- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu<br>- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby<br>- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů<br><br><u>Místo realizace</u><br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |
| Integrace předmětů | • Matematika a její aplikace |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků |

| Název předmětu | Matematika |
|---|---|
| | poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů  kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem |

| Název předmětu | Matematika |
|---|---|
| | - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-snažíme se, aby žák používal digitální technologie jako nástroj při řešení rutinních výpočtů<br>-vyhledával, vyhodnocoval, porovnával a třídil data i za pomoci digitálních technologií |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | Na I. stupni je ve všech ročnících předmět rozdělen na 4 hodiny aritmetiky a 1 hodinu geometrie. Náplň hodin však může být kombinovaná.<br>Na II. stupni je v 6., 7. a 9. ročníku předmět vyučován v rozsahu 4 vyučovacích hodin a rozdělen na 3 hodiny aritmetiky a 1 hodinu geometrie. V 8. ročníku je 5 vyučovacích hodin - 4 hodiny aritmetiky a 1 hodina geometrie. Náplň hodin však může být kombinovaná. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Matematika** | **1. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální | |

| Matematika | 1. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků | - vytváří si konkrétní představy o čísle, počítá na konkrétních předmětech;<br>- pozná skupiny a prvky skupiny – patří, nepatří, všechny, ne všechny v oboru do pěti;<br>- používá platidla v hodnotě od 1 do 5 | přirozená čísla, celá čísla |
| *M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20* | | |
| *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi* | | |
| M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti | - čte, píše a používat číslice v oboru od 1 do 5;<br>- orientuje se na číselné ose(v oboru od 1 do 5);<br>- používá číselnou řadu od 1 do 5,doplňuje čísla před,za; | zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model) |
| *M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100* | | |
| M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose | | |
| M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel | - rozkládá čísla v oboru do pěti | písemné algoritmy početních operací |
| *M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20* | | |
| *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi* | | |
| *M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat* | - orientuje se v matematických symbolech + , -, =;<br>- sčítá a odčítá v oboru do pěti – konkrétní předměty;<br>- zapisuje součet a rozdíl;<br>- počítá předměty v daném oboru, určuje množství a umí jej porovnat ( <, >, =), stejně, nestejně;<br>- dočítá do určeného množství a čísla;<br>- vypočítá jednoduché slovní úlohy s užitím matematických operací +, -;<br>- nacvičuje zápis příkladu slovní úlohy;<br>- řeší slovní úlohy s penězi- finanční gramotnost | vlastnosti početních operací s čísly |
| M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly | | |
| *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20* | | |
| M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace | | |
| *M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20* | | |

| Matematika | 1. ročník | |
|---|---|---|
| M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života | - orientuje se v prostoru<br>- rozumí pojmům vpředu, vzadu, dole, nahoře, uprostřed, pod, nad, za, vedle, vpravo, vlevo (manipuluje s konkrétními předměty)<br>- zná barvy předmětů;<br>- orientuje se v pojmech hned před a hned za, první, poslední;<br>- používá číselnou řadu od 1 do 5, doplňuje čísla a konkrétní předměty před, za; | závislosti a jejich vlastnosti |
| *M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek* | | |
| *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi* | | |
| *zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu* | | |
| M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci | - pozná základní geometrické tvary a umí je pojmenovat ( čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh);<br>- umí graficky znázornit základní geometrické tvary;<br>- ví, co je to čára nepřímá, přímá , umí je znázornit, pracuje s pravítkem<br>- procvičuje PLO s geometrickými tvary | základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh |
| *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* | | |
| *M-3-3-02p používá pravítko* | | |
| M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci | - pozná základní geometrická tělesa (koule, krychle, kvádr, válec); | základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec |
| *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika | | |
| Hodnoty, postoje, praktická etika – Učitel vede žáky k odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivosti, respektování atd.; k pomáhajícímu a prosociálnímu chování (člověk neočekává protislužbu); | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci. | | |

| Matematika | 2. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků | - vytváří si konkrétní představy o čísle 1 - 10, počítá na konkrétních předmětech;<br>- pozná skupiny a prvky skupiny – patří, nepatří, všechny, ne všechny v oboru do 10;<br>- používá platidla v hodnotě od 1 do 10 | přirozená čísla, celá čísla |
| *M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20* | | zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) |
| M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti | - čte, píše a používat číslice v oboru od 1 do 10;<br>- orientuje se na číselné ose(v oboru od 1 do 10);<br>- používá číselnou řadu od 1 do 10,doplňuje čísla před, za; | zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) |
| *M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100* | | |
| M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose | | |
| *M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat* | - zná matematické symboly + , -, =;<br>- sčítá a odčítá v oboru do 10 – konkrétní předměty;<br>- zapisuje součet a rozdíl;<br>- počítá předměty v daném oboru, určuje množství a umí jej porovnat ( <, >, =), stejně, nestejně;<br>- dočítá do určeného množství a čísla;<br>- vypočítá jednoduché slovní úlohy s užitím matematických operací +, -;<br>- nacvičuje počítání s platidly | vlastnosti početních operací s čísly |
| M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly | | |
| *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20* | | |
| M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace | | |
| *M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20* | | |
| M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel | - rozkládá čísla v oboru do 10 | písemné algoritmy početních operací |
| *M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20* | | |

| Matematika | 2. ročník | |
|---|---|---|
| M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života | rozezná orientaci v prostoru, rozumí pojmům hned před, hned za, první, poslední – již samostatně i s čísly; orientuje se v tabulkách sčítání a odčítání; rozumí posloupnosti čísel v oboru do 10; | závislosti a jejich vlastnosti |
| *M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek* | | tabulky |
| M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel<br>*zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu* | | |
| M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci | - orientuje se v prostoru;<br>- pozná základní geometrické tvary (čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh) a umí je graficky znázornit;<br>- procvičuje a upevňuje PLO<br>- rýsuje přímé čáry, kreslí křivé čáry;<br>- umí používat pravítko – rýsovat rovné čáry podle pravítka;<br>- umí narýsovat přímku podle pravítka – pojmenovat přímku | základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, |
| *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* | | |
| M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky | | |
| *M-3-3-02p používá pravítko* | | |
| *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi* | | |
| *zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu* | | |
| M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci | - pozná základní tělesa (koule, krychle, kvádr, válec)- umí s nimi manipulovat v prostoru | základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec |
| *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* | | |
| M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika | | |

| Matematika | 2. ročník | |
|---|---|---|
| Hodnoty, postoje, praktická etika – Učitel vede žáky k odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivosti, respektování atd.; k pomáhajícímu a prosociálnímu chování (člověk neočekává protislužbu); | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci. | | |

| Matematika | 3. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků | - vytváří si konkrétní představy o číslech v oboru 0 - 20, počítá na konkrétních předmětech;<br>- pozná skupiny a prvky skupiny v oboru do 20;<br>- používá platidla v hodnotě od 1 do 20;<br>- počítá po jednotkách i desítkách do 20; | přirozená čísla, celá čísla |
| *M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20* | | |
| *M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100* | | |
| M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti | - čte, píše a používat číslice v oboru od 0 do 20;<br>- orientuje se na číselné ose (v oboru od 0 do 20);<br>- používá číselnou řadu od 0 do 20,doplňuje čísla před, za;<br>- užívá číslovky řadové od 1 do 20 – umí je zapisovat na konkrétních příkladech;<br>- počítá po desítkách do 100; | zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model) |
| *M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100* | | |
| M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose | | |
| M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly | - užívá násobilku dvou do 20 (vyvozená na manipulačních činnostech) a seznámí se s operací dělení 2;<br>- rozkládá čísla na jednotky a desítky; | násobilka číslem 2 |
| M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace | | |

| Matematika | 3. ročník | |
|---|---|---|
| *umí rozklad čísel v oboru do 20* | | |
| *M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat* | - pracuje s matematickými symboly + , -,., :, =;<br>- rozumí pojmům méně x více;<br>- sčítá a odčítá v oboru do 20 – konkrétní předměty;<br>- sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu přes desítku (rozezná vztahy mezi sčítáním a odčítáním);<br>- sčítá a odčítá s názorem v oboru do 20 s přechodem přes desítku;<br>- umí počítat s 0;<br>- zapisuje součet a rozdíl;<br>- počítá předměty v daném oboru, určuje množství a umí jej porovnat ( <, >, =), stejně, nestejně;<br>- dočítá do určeného množství a čísla;<br>- vypočítá jednoduché slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu v oboru do 20 – využívá matematických operací – (+, -, ., :);<br>- počítá jednoduché slovní úlohy na využití vztahu o n – více, o n- méně, n- krát více, n- krát méně;<br>- nacvičuje počítání s platidly;<br>- počítá slovní úlohy s využitím platidel - procvičuje finanční gramotnost; | vlastnosti početních operací s čísly |
| M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly | | |
| *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20* | | |
| M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace | | |
| *M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20* | | |
| *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi* | | |
| M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel | - rozkládá čísla v oboru do 20, dočítá do určitého čísla; | písemné algoritmy početních operací |
| *M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20* | | |
| *umí rozklad čísel v oboru do 20* | | |
| M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času | - seznámí se s orientací v čase a základním převodem jednotek( okrajově - m/cm )<br>- nacvičuje práci s tabulkami<br>- zvládá orientaci v prostoru a rozumí pojmům vpravo, vlevo, nad, pod.....; | závislosti a jejich vlastnosti |
| M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života | | tabulky, prostorová orientace |
| *M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek* | | |

| Matematika | 3. ročník | |
|---|---|---|
| M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel | | |
| *M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20* | | |
| *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*<br>*zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu* | | |
| M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci | - pozná základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh; | základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník |
| *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* | | |
| M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci | - pozná a pojmenuje základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, kužel, válec, jehlan; | základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec |
| *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* | | |
| *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* | - rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují<br>- umí graficky přenést úsečku;<br>- seznámí se s jednotkami délky | délka úsečky; přenášení úsečky graficky |
| *M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují* | | |
| M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky | | |
| *M-3-3-02p používá pravítko* | | |
| *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* | - seznámí se se vzájemnou polohou dvou přímek v rovině | vzájemná poloha dvou přímek v rovině |
| *M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují* | | |
| M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině | - seznámí se s pojmem osová souměrnost a s útvary osově souměrnými | osově souměrné útvary |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |

| Matematika | 3. ročník | |
|---|---|---|
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika | | |
| Hodnoty, postoje, praktická etika – Učitel vede žáky k odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivosti, respektování atd.; k pomáhajícímu a prosociálnímu chování (člověk neočekává protislužbu); | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci. | | |

| Matematika | 4. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení | - vytváří si konkrétní představy o číslech v oboru 0 - 100, počítá na konkrétních předmětech;<br>- pozná skupiny a prvky skupiny v oboru do 100; | přirozená čísla, celá čísla |
| *M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000* | - čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100;<br>- orientuje se na číselné ose, doplňuje čísla před a za<br>- užívá číslovky řadové v oboru do 100, umí je zapisovat na konkrétních příkladech<br>- seznámí se s číselnou řadou 0 - 1000 ( po 100) | zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) |
| *M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100* | - učí se, procvičuje a upevňuje násobení a dělení;<br>- manipuluje s penězi<br>- pracuje s kalkulátorem | násobilka |
| M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel | | |

| Matematika | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100* | | |
| *M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy* | | |
| M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy | | |
| *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce* | | |
| *používá kalkulátor* | | |
| *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi* | | |
| M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení | - sčítá a odčítá do 100 zpaměti - sčítá a odčítá násobky 10;<br>- sčítá a odčítá jednotky bez přechodu desítek do 100 - zpaměti;<br>- sčítá a odčítá jednotky s přechodem desítek do 100 - zpaměti;<br>- nacvičuje dočítání;<br>- provádí písemné sčítání a odčítání dvouciferných čísel s jednocifernými – bez přechodu desítek;<br>- umí písemně sčítat a odčítat dvouciferná čísla mezi sebou (celé desítky);<br>- řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu úkonu;<br>- pracuje s kalkulátorem; | vlastnosti početních operací s čísly |
| M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel | | |
| *M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla* | | |
| M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel | | |
| *M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy* | | |
| M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data | - umí rozložit čísla do 100 na desítky a jednotky; | písemné algoritmy početních operací |
| *M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu* | | |
| M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy | - pracuje s diagramy, grafy, tabulkami | diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády |
| *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce* | | |
| M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data | - rozezná jednotky času, určuje čas s přesností na hodiny, půl hodiny a čtvrthodiny;<br>- rozezná základní jednotky hmotnosti, délky a umí je | závislosti a jejich vlastnosti |
| *M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu* | | diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády |

| Matematika | 4. ročník | |
|---|---|---|
| M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy | použít, převádí jednotky;<br>- pracuje s penězi v hodnotě do 100 Kč;<br>- dokáže manipulovat s konkrétními předměty;<br>- umí zaměnit čitatele;<br>- užívá vztahy o n- více, o n- méně;<br>- orientuje se v jednoduchých tabulkách;<br>- dokáže vyřešit jednoduché slovní úlohy z praxe – nakupování, délka cesty, odhady;<br>- orientuje se v číselných řadách – hned před, hned za, řazení;<br>-orientuje se v jednoduchých logických zadáních – (myslím si číslo, číslo, které bude následovat, pokračování čísel v řadě……); | |
| *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce* | | |
| *provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času* | | |
| *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*<br>*určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích* | | |
| M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce | - pozná rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník;<br>- umí je popsat – strany a vrcholy; | základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník |
| *M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary* | | |
| *pozná základní tělesa* | - pozná základní tělesa – kvádr, koule, krychle, válec; | základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec |
| *M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky* | - umí vyznačit bod a popsat bod;<br>- umí narýsovat, označit úsečku a změřit ji s přesností na cm;<br>- zná jednotky délky, nacvičuje jejich převod | délka úsečky; jednotky délky a jejich převody |
| M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce | - umí narýsovat přímku, rozeznat přímky rovnoběžné a různoběžné (využití konkrétních předmětů);<br>- umí narýsovat polopřímku;<br>- umí narýsovat rovnoběžné přímky, poznat rozdíl mezi rovnoběžkami a různoběžkami;<br>- umí narýsovat kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou;<br>- chápe pojem pravý úhel; | vzájemná poloha dvou přímek v rovině |
| *M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary* | | |
| M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran | | |
| *M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky* | | |

| Matematika | 4. ročník | |
|---|---|---|
| M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice | | |
| *M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice (mdú)* | | |
| M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky | - seznámí se s řešením jednoduchých praktických slovních úloh, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech | slovní úlohy |
| *M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech* | | číselné a obrázkové řady |
| | | prostorová představivost |
| M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu | - nacvičuje osovou souměrnost pomocí čtvercové sítě | osově souměrné útvary |
| M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru<br>*M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika | | |
| Hodnoty, postoje, praktická etika – Učitel vede žáky k odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivosti, respektování atd.; k pomáhajícímu a prosociálnímu chování (člověk neočekává protislužbu); | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci. | | |

| Matematika | 5. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní | |

| Matematika | 5. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel | - vytváří si konkrétní představy o číslech v oboru 0 - 1000;<br>- seznámí se s pojmy celé číslo, desetinné číslo, zlomek, záporné číslo; | přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky |
| M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel | | |
| M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty | | |
| M-5-1-08 porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose | | |
| *M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000* | - čte, píše a porovnává čísla v oboru do 1000;<br>- orientuje se na číselné ose, doplňuje čísla před a za<br>- užívá číslovky řadové v oboru do 1000,umí je zapisovat na konkrétních příkladech | zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) |
| *M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100* | - umí násobení a dělení;<br>- manipuluje s penězi;<br>- pracuje s kalkulátorem; | násobilka |
| M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel | | |
| *M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100* | | |
| *M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy* | | |
| M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy | | |
| *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce* | | |
| *používá kalkulátor* | | |
| *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi* | | |

| Matematika | 5. ročník | |
|---|---|---|
| M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení | - upevní si čtení a psaní čísel do 100;<br>- orientuje se na číselné ose do 100;<br>- porovnává a rozkládá čísla do 100;<br>- rozezná sudá a lichá čísla;<br>- umí zaokrouhlit čísla na desítky a stovky;<br>– sčítání, odčítání, násobení, dělení);<br>- počítá do 1000;<br>- sčítá a odčítá pamětně i písemně bez přechodu i s přechodem; | vlastnosti početních operací s čísly |
| M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel | | |
| *M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000* | | |
| *M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla* | | |
| *M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100* | | |
| M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel | | |
| *M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100* | | |
| *M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách* | | |
| M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel | | |
| *M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla* | | |
| *M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy* | | |
| M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku | | |
| *používá kalkulátor* | | |
| M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data | - porovnává a rozkládá čísla do 1000;<br>- umí písemné sčítání a odčítání dvouciferných čísel s jednociferným číslem s přechodem desítek, písemné sčítání a odčítání do 1000; | písemné algoritmy početních operací |
| *M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu* | | |
| M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy | - pracuje s tabulkami | tabulky |
| *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce* | | |

| Matematika | 5. ročník | |
|---|---|---|
| M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data | - umí užívat jednotky času, určovat čas s přesností na hodiny, půlhodiny, čtvrthodiny, minuty;<br>- orientuje se v základních jednotkách hmotnosti, délky a umí je použít, převádět jednotky;<br>- umí pracovat s penězi v hodnotě do 1000Kč;<br>- dokáže zaměnit čitatele, činitele;<br>- umí využít vztahy o n- více, o n- méně, n- krát více, n- krát méně; | závislosti a jejich vlastnosti |
| *M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu* | | |
| M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy | | |
| *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce* | | |
| *provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času* | | |
| *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi* | | |
| *určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích* | | |
| M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce | - umí narýsovat a označit základní rovinné útvary – čtverec, obdélník (určit vlastnosti stran);<br>- umí sestrojit kružnici, oblouk kružnice, určit střed kružnice, poloměr a průměr kruhu a kružnice; | základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník |
| *M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary* | | |
| *pozná základní tělesa* | - pozná základní tělesa – kvádr, koule, krychle, válec; | základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec |
| M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel | - umí narýsovat a změřit délku úsečky s přesností na mm;<br>- umí porovnat jednotlivé délky úseček;<br>- umí sčítat jednotlivé úsečky ( obvod mnohoúhelníku)<br>- upevňuje si rýsování rovnoběžných přímek a kolmic; | délka úsečky; jednotky délky a jejich převody |
| M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran | | vzájemná poloha dvou přímek v rovině |
| *M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky*<br>*M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran* | | |
| M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu | - seznámí se s výpočtem obvodu a obsahu obrazce | obvod a obsah obrazce |
| M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy | - umí určit osovou souměrnost pomocí překládání papíru (střed úsečky); | osově souměrné útvary |

| Matematika | 5. ročník | |
|---|---|---|
| M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru | | |
| *M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru* | | |
| *pozná základní tělesa* | | |
| M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky | - dokáže vyřešit jednoduché slovní úlohy z praxe – nakupování, délka cesty, odhady;<br>- orientuje se v číselných řadách – hned před, hned za, řazení; | slovní úlohy |
| *M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech* | - orientuje se v jednoduchých logických zadáních – (myslím si číslo, číslo, které bude následovat, pokračování čísel v řadě……)<br>- řeší netradiční matematické úkoly;<br>- prohlubuje si prostorovou představivost;<br>- seznámí se s magickými čtverci; | číselné a obrázkové řady<br>magické čtverce<br>prostorová představivost |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika | | |
| Hodnoty, postoje, praktická etika – Učitel vede žáky k odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivosti, respektování atd.; k pomáhajícímu a prosociálnímu chování (člověk neočekává protislužbu); | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci. | | |

| Matematika | 6. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícecifferná čísla, dělí se zbytkem* | přečte a zapíše čísla do 10000; orientuje se na čís. ose; umí rozkládat čísla pomocí násobků 1000, 100, 10, 1;dokáže zaokrouhlovat na 10, 100, 1000;umí odhadovat výsledky; sčítá a odčítá do 10 000 bez přechodu desítek; sčítá a odčítá s přechodem desítek ;násobí a dělí do 100 beze zbytku; násobí a dělí 10, 100, 1000 v souvislosti s převody jednotek; umí určit nejbližší menší násobek k danému číslu; dělí se zbytkem v oboru do 100;používá pojmy neúplný podíl, zbytek; řeší jednoduché slovní úlohy s jednou neznámou; řeší sl. úlohy vedoucí ke dvěma početním úkonům; dokáže rozpoznávat jednotlivé římské číslice – číst a zapisovat je | dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti |
| M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor | | celá čísla – číselná osa |
| *M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla* | | rovnice s jednou neznámou |
| M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel | | |
| M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel<br>*zvládá orientaci na číselné ose* | | |
| M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data | umí určovat čas s přesností na čtvrthodiny, převádět jednotky času v běžných situacích, orientovat se v digitálním zápisu čísel; dokáže provádět převody jednotek délky - (1m, cm, mm),hmotnosti (g, kg, t),objemu (l, hl);umí zapisovat značky jednotek a provádět jednoduché převody; dokáže sestavovat jednoduché tabulky a grafy; dokáže vyhledat a třídit data, porovnávat soubory dat | závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, |
| *M-9-2-01p vyhledává a třídí data* | | |
| M-9-2-02 porovnává soubory dat | | |
| *M-9-2-02p porovnává data* | | |
| M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem | | |
| *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku* | | |
| *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu* | | |
| *zvládá početní úkony s penězi* | | |
| *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům* | umí pojmenovávat a rýsovat zákl. geom. útvary v rovině; dokáže používat šablonu; umí provádět | rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník |

| Matematika | 6. ročník | |
|---|---|---|
| | jednoduché konstrukce s úsečkou; dokáže sestrojovat čtverec, obdélník, kružnici (poloměr);sestrojí trojúhelník ze tří stran; přenáší trojúhelník kružítkem; umí rozlišovat typy úhlů;užívá značení řeckou abecedou;provádí jednoduché konstrukce - osu úhlu, pravý úhel kružítkem; rozeznává základní jednoduchá tělesa; vypočítá obvod trojúhelníka; | (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) |
| M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku | | metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, |
| M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary | | prostorové útvary – kvádr, krychle, válec, jehlan, kužel, koule, kolmý hranol |
| M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem | | konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost, středová souměrnost |
| *M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce* | | |
| M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů | | |
| *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu* | | |
| M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh | | |
| *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* | | |
| M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary | | |
| *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* | | |
| M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků | | |
| *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti* | | |
| M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti | | |
| M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině | | |
| *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* | | |

| Matematika | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* | | |
| M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu | | |
| *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky* | | |
| *používá technické písmo*<br>*umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami* | | |
| M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací | rozvíjí logické uvažování při řešení aplikovat získané dovednosti vědomostní i manuální formou různých her a činností (testy, posloupnosti, sudoku...);využívat kalkulátor, PC, internet | číselné a logické řady |
| *M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací* | | číselné a obrázkové analogie |
| *M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy* | | logické a netradiční geometrické úlohy |
| M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí | | |
| *M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*<br>*využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika | | |
| Hodnoty, postoje, praktická etika – Učitel vede žáky k odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivosti, respektování atd.; k pomáhajícímu a prosociálnímu chování (člověk neočekává protislužbu); | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |

| Matematika | 6. ročník | |
|---|---|---|
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci. | | |

| Matematika | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu | umí přečíst a zapsat čísla do 1 000 000; orientuje se na čís. ose;užívá pojmy jednociferné a vícecifferné číslo;rozkládá čísla v desítkové soustavě; dokáže zaokrouhlovat na 100, 1000, 10000;umí odhadovat výsledky;sčítá a odčítá se zkouškou; umí ověřovat výpočty kalkulátorem, písemnou zkouškou;násobí a dělí do 100; násobí a dělí 10, 100, 1000 v souvislosti s převody jednotek; používá pojmy dělenec, dělitel, podíl; provádí pís. násobení jednociferným činitelem, dvojciferným činitelem;provádí pís. dělení jednociferným dělitelem bez i se zbytkem;seznámí se s dělením dvojciferným číslem;řeší sl. úlohy vedoucí max. ke dvěma početním výkonům; umí číst a zapisovat římské číslice do 100; desetinná čísla čte jako cenovky; se zlomky se seznámí z hlediska praktického života; | dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti |
| *M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace* | | celá čísla – číselná osa |
| *M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícecifferná čísla, dělí se zbytkem* | | desetinná čísla, zlomky – seznámení v praxi |
| *M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)* | | výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny |
| M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor | | rovnice – rovnice s jednou neznámou |
| *M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000* | | |
| *M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla* | | |
| M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel | | |
| M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) | | |

| Matematika | 7. ročník | |
|---|---|---|
| M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel<br>*zvládá orientaci na číselné ose* | | |
| M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data | umí provádět převody jednotek - délky (km, m, dm, cm, mm),hmotnosti (g, kg, t),objemu (l, hl);dokáže zapisovat značky jednotek a provádět jednoduché převody; umí sestavovat jednoduché tabulky a grafy; dokáže vyhledat a třídit data, porovnávat soubory dat; umí vypočítat aritmetický průměr | závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr |
| *M-9-2-01p vyhledává a třídí data* | | |
| M-9-2-02 porovnává soubory dat | | |
| *M-9-2-02p porovnává data* | | |
| M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem | | |
| *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku* | | |
| *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu* | | |
| *zvládá početní úkony s penězi* | | |
| *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům* | umí rýsovat zákl. geom. útvary v rovině; dokáže rozlišit a sestrojit trojúhelník podle stran a úhlů; umí sestrojovat výšku trojúhelníku; používá vzorce pro výpočet obvodů rovinných obrazců ; dokáže aplikovat poznatky na praktických úlohách; umí zkonstruovat pravidelný šesti a osmiúhelník; ovládá změřit a zapsat velikost úhlů; rozliší druhy úhlů podle velikosti;sestrojí úhly 60, 120, 30;rozeznává tělesa | rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník , pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) |
| M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku | | metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost |
| M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary | | prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol |
| M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem | | konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost, středová souměrnost |
| *M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce* | | |
| M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů | | |

| Matematika | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu* | | |
| M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh | | |
| *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* | | |
| M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary | | |
| *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* | | |
| M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků | | |
| *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti* | | |
| M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti | | |
| M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině | | |
| *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* | | |
| *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* | | |
| M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu | | |
| *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky* | | |
| *používá technické písmo*<br>*umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami* | | |
| M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací | rozvíjí logické uvažování při řešení aplikovat získané dovednosti vědomostní i manuální formou různých her a činností (testy, posloupnosti, sudoku...);využívat kalkulátor, PC, internet | číselné a logické řady |
| *M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací* | | číselné a obrázkové analogie |
| *M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy* | | logické a netradiční geometrické úlohy |

| Matematika | 7. ročník | |
|---|---|---|
| M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí | | |
| *M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*<br>*využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika | | |
| Hodnoty, postoje, praktická etika – Učitel vede žáky k odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivosti, respektování atd.; k pomáhajícímu a prosociálnímu chování (člověk neočekává protislužbu); | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci. | | |

| Matematika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |

| Matematika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu | umí přečíst a zapisovat čísla do 1 000 000; dokáže zaokrouhlovat a využívat zaokrouhlování pro odhady výsledků při řešení úloh;sčítá a odčítá se zkouškou jakákoli čísla v oboru přirozených čísel; násobí a dělí přirozená čísla; dokáže ověřovat správnost výsledků kalkulátorem;provádí pís. dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem;užívá zákl. pojmy čitatel, jmenovatel, zlomková čára;provádí krácení zlomků;převádí zlomek na smíš. číslo a naopak;vypočítá zlomek z celku a zlomek jako část celku; dokáže aplikovat učivo o zlomcích na příkladech z praxe;čte a zapisuje des. čísla;orientuje se na čís. ose s des. čísly;sčítá a odčítá des. č.;násobí des. č. 10, 100, 1000;násobí des. číslo číslem přirozeným a desetinným;používá kalkulátor při počítání s des. čísly; umí zaokrouhlovat des. čísla; orientuje se ve sl. úlohách s des. čísly<br>- celá čísla - čísla navzájem opačná - orientuje se na číselné ose, porovnává čísla | dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti |
| *M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace* | | celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa |
| *M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícecifferná čísla, dělí se zbytkem* | | desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek |
| *M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)* | | výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny |
| M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor | | rovnice – lineární rovnice s jednou neznámou |
| *M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000* | | |
| *M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla* | | |
| M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel | | |
| M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) | | |
| M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů | | |
| *M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu* | | |
| M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním | | |
| M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav | | |
| M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá | | |

| Matematika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel<br>*zvládá orientaci na číselné ose* | | |
| M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data | umí aplikovat převody jednotek na příkladech z praktického života; převádí jednotky i v oboru desetinných čísel; rozšiřuje si znalost dalších jednotek objemu (dl, cl, ml) a jejich převody;zná jednotky obsahu (km2, m2, cm2);dokáže sestavovat jednoduché tabulky a grafy; umí určovat podle mapy či plánu velikosti, vzdálenosti | závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr |
| *M-9-2-01p vyhledává a třídí data* | | funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce |
| M-9-2-02 porovnává soubory dat | | |
| *M-9-2-02p porovnává data* | | |
| M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti | | |
| M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem | | |
| *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku* | | |
| M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů | | |
| *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu*<br>*zvládá početní úkony s penězi* | | |
| *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům* | dokáže rozlišit vlastnosti stran a úhlů rovnoběžníků; umí rýsovat kosočtverec, kosodélník, lichoběžník;, seznámí se s jednotkami obsahu, jejich značením; používá vzorce pro výpočet obsahu při řešení úloh z praxe;používá vzorec pro výpočet povrchu prostorových útvarů; řeší úlohy z praxe;kreslí náčrty;při zobrazování rozlišuje druhy čar;provádí základní kótování;orientuje se v jednoduchých technických výkresech;užívá technické písmo od ruky i šablonou; umí znázorňovat úsečky a útvary v osové souměrnosti; pozná a pojmenuje některé prostorové útvary | rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) |
| M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku | | metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost |
| M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary | | prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol |

| Matematika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem | | konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost |
| *M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce* | | |
| M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů | | |
| *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu* | | |
| M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh | | |
| *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* | | |
| M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary | | |
| *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* | | |
| M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků | | |
| M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar | | |
| *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti* | | |
| M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti | | |
| M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles | | |
| *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce* | | |
| M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles | | |
| *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* | | |
| M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině | | |
| *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* | | |
| *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* | | |

| Matematika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu | | |
| *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky* | | |
| *používá technické písmo*<br>*umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami* | | |
| M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací | rozvíjí logické uvažování při řešení aplikovat získané dovednosti vědomostní i manuální formou různých her a činností (testy, posloupnosti, sudoku...);využívat kalkulátor, PC, internet | číselné a logické řady |
| *M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací* | | číselné a obrázkové analogie |
| *M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy* | | logické a netradiční geometrické úlohy |
| M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí | | |
| *M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*<br>*využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika | | |
| Hodnoty, postoje, praktická etika – Učitel vede žáky k odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivosti, respektování atd.; k pomáhajícímu a prosociálnímu chování (člověk neočekává protislužbu); | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci. | | |

| Matematika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace* | umí přečíst a zapsat čísla do 1 000 000;dokáže zaokrouhlovat a odhadovat výsledky; provádí zákl. početní úkony v oboru přirozených čísel a dokáže aplikovat při řešení praktických úloh; používá kalkulátor při řešení úloh; dělí dvě přirozená čísla – podíl je číslo desetinné; dělí des. číslo číslem přirozeným; dělí des. číslo číslem desetinným (nejvýše dvojciferným);řeší slovní úlohy s des. čísly (vedoucí k maximálně dvěma početním výkonům); používá základní pojmy; vypočítá jedno procento z celku; vypočítá procentovou část ze základu i s využitím kalkulátoru; provádí výpočet úroku, úroková sazba; dokáže aplikovat nabyté znalosti na praktických úlohách; orientuje se v měřítku mapy; | dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti |
| *M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem* | | celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa |
| *M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)* | | desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek |
| M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor | | poměr – měřítko, úměra, trojčlenka |
| *M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000* | | procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování |
| *M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla* | | výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny |
| M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel | | rovnice – lineární rovnice o jedné neznámé |
| M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) | | |
| M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů | | |
| *M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu* | | |
| M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) | | |

| Matematika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta* | | |
| M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním | | |
| M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav | | |
| M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel<br>*zvládá orientaci na číselné ose* | | |
| M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data | dokáže aplikovat převody jednotek na příkladech z praktického života;užívá jednotky objemu ve vztahu 1l = 1dm3;umí sestavovat jednoduché tabulky a data; dokáže dělit celek podle daného poměru; umí určovat podle mapy či plánu velikosti, vzdálenosti | závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr |
| *M-9-2-01p vyhledává a třídí data* | | funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce |
| M-9-2-02 porovnává soubory dat | | |
| *M-9-2-02p porovnává data* | | |
| M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti | | |
| M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem | | |
| *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku* | | |
| M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů | | |
| *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu*<br>*zvládá početní úkony s penězi* | | |
| *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům* | používá vzorec pro výpočet kruhu, aplikuje na příkladech z praxe, umí vyvodit vzorec pro výpočet povrchu válce a využívá na příkladech;upevňuje znalost | rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné |

| Matematika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| | jednotek objemu; dokáže vyvodit vzorce a využívat k výpočtům; pozná základní druhy promítání; umí zobrazovat volným rovnoběžným promítáním a pravoúhlým promítáním | mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) |
| M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku | | metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, |
| M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary | | prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol |
| M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem | | konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost |
| *M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce* | | |
| M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů | | |
| *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu* | | |
| M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh | | |
| *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* | | |
| M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary | | |
| *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* | | |
| M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků | | |
| M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar | | |
| *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti* | | |
| M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti | | |
| M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles | | |

| Matematika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce* | | |
| M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles | | |
| *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* | | |
| M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině | | |
| *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* | | |
| *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* | | |
| M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu | | |
| *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky* | | |
| *používá technické písmo*<br>*umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami* | | |
| M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací | rozvíjí logické uvažování při řešení aplikovat získané dovednosti vědomostní i manuální formou různých her a činností (testy, posloupnosti, sudoku...);využívat kalkulátor, PC, internet | číselné a logické řady |
| *M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací* | | číselné a obrázkové analogie |
| *M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy* | | logické a netradiční geometrické úlohy |
| M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí | | |
| *M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*<br>*využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |

| Matematika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika | | |
| Hodnoty, postoje, praktická etika – Učitel vede žáky k odpovědnosti, spolehlivost, spravedlivosti, respektování atd.; k pomáhajícímu a prosociálnímu chování (člověk neočekává protislužbu); | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci. | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

## 5.5 Informatika

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 6 |
| | | | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Informatika |
|---|---|
| Oblast | Informatika |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Nově koncipovaná vzdělávací oblast *Informatika* se zaměřuje na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Informatika neposkytuje výhradně rozvoj základních digitálních dovedností, jako to bylo úkolem vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, soustřeďuje se na informatická témata: poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i k hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive |

| Název předmětu | Informatika |
|---|---|
| | počítači. Pomáhá žákům pochopit, jak digitální technologie fungují, tím přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií<br>- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím<br>- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení<br>- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací<br>- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce<br>- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce<br>- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů<br>- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru<br>- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či v jiných médiích<br>- šetrné práci s výpočetní technikou<br>Časové a organizační vymezení<br>- I. stupeň - 1 hodina ve 4. a 5. ročníku<br>- II. stupeň - 6. - 9. ročník 1 hodina týdně<br>Místo realizace<br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, projektové dny |

| Název předmětu | Informatika |
|---|---|
| Integrace předmětů | • Informatika |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů |

| Název předmětu | Informatika |
|---|---|
| | - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje<br>- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování<br>- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- orientuje se v knihách a jiných tištěných materiálech, získané informace správně chápe, třídí, případně vlastními slovy prezentuje<br>- při tematických besedách a diskusních kruzích zadává ústní i písemné dotazy a podněty<br>- technikou řízeného dialogu žák formuluje a obhajuje vlastní názory |

| Název předmětu | Informatika |
|---|---|
| | - klidně a věcně řeší konfliktní situace<br>- nácvikem i praktickými činnostmi je schopen poznávat a správně používat technické, informační a komunikační prostředky (internetová pošta...)<br>- při tvorbě projektů a prezentací se zapojuje do skupinové práce a do komunikace v kolektivu |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br>- je připraven přijímat důsledky vlastních rozhodnutí<br>- dokáže pracovat ve skupině, pomoci druhým<br>- pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností si upevnil pocit své vlastní jedinečnosti<br>- je schopnost zastávat ve skupině různé role a uvědomovat si odlišnou míru odpovědnosti<br>- zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků získal maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem odlišným, nemocným či postiženým<br>- na úrovni tříd i celé školy je schopen si uvědomit nezbytnost pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům<br>- při diskuzích a rozborech dokáže rozpoznávat a pojmenovávat vlastní chyby, nedostatky a způsoby chování narušující soužití v třídním nebo školním kolektivu |
| | **Kompetence digitální:**<br>- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít |

| Název předmětu | Informatika |
|---|---|
| | - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu<br>- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků<br>- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce<br>- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání<br>- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | Předmět je na I. stupni zařazen od 4. ročníku v hodinové dotaci 1 vyučovací hodiny týdně.<br>Na II. stupni je předmět vyučován v 6. - 9. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Informatika** | **4. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **Data, informace a modelování** | | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat | - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech<br>- doplní data do tabulky<br>- doplní posloupnost prvků | data, informace: sběr a záznam dat |
| I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví | - zakóduje dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky<br>- obrázek složí z daných geometrických tvarů či úseček<br>- pomocí obrázků znázorní vztahy mezi objekty | pixel, rastr, rozlišení, tvary, skládání obrazce<br>graf. hledání cesty, schemata, obrázkové modely |

| Informatika | 4. ročník | |
|---|---|---|
| **Algoritmizace a programování** | | |
| I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů | V programovacím jazyce sestaví jednoduchý program | Postup řeší krokováním - Blue-bot |
| I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení | Najde a popíše problém, navrhne jeho řešení | nakrokuje řešení jednoduchého problému, který opakovaně řeší, do dílčích kroků (např. cesta do školy, účast na školním výletu), možno využít vizuální podporu |
| I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů | Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát | rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát (např. řady předmětů, symbolů, obrázků, cyklus rok, roční období, měsíc, týden, den) |
| **Informační systémy** | | |
| I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky | Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky<br>Určí, jak spolu prvky souvisí | Systém, struktura, prvky, vztahy |
| I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data | - doplní posloupnost prvků, umístí data do tabulky, nahradí chybný prvek za správný | práce se strukturovanými daty |
| **Digitální technologie** | | |
| I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu<br>I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu | - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží | - digitální zařízení – HW, zapnutí, vypnutí, ovládá myš, klávesnici |
| | - edituje digitální text, vytvoří obrázek, přehraje zvuk či video | - ovládání aplikací – SW – kreslení čar, vybarvování, kreslení bitmapových obrázků, psaní slov na klávesnici a editace textu |
| | - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor<br>- používá krok zpět<br>- řeší úkol použitím schránky | - práce se soubory – ukládání, otevírání<br>- schránka, krok zpět, zoom<br>- přehrání zvuku |
| | - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů<br>- najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci | - využití digitálních technologií v různých oborech |

| Informatika | 4. ročník | |
|---|---|---|
| I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi<br>I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi | - dodržuje bezpečností pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením<br>- pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj | - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla |
| | - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého | - technické problémy s přístupy k jejich řešení |

| Informatika | 5. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| **Data, informace a modelování** | | |
| I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat | - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech<br>- doplní data do tabulky<br>doplní posloupnost prvkůsdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či číselzakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text zakóduje a dekóduje obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček | data, informace: sběr a záznam dat<br>piktogramy, emodži, kód<br>přenos na dálku, šifra<br>pixel, rastr, rozlišení |
| I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat | | |
| I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji | - pomocí obrázků znázorní vztahy mezi objekty | Graf, hledání cesty, schémata, obrázkové modely |
| I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví | | |
| I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu | Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy | pomocí obrázku znázorní jev, se kterým má opakovanou zkušenost |

| Informatika | 5. ročník | |
|---|---|---|
| **Algoritmizace a programování** | | |
| I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů | V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví jednoduchý program | Postup řeší krokováním - Blue-bot |
| I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení | Najde a popíše problém, navrhne jeho řešení | Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy |
| I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů | Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát | Příkazy a jejich spojování<br>Opakování příkazů |
| I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví případnou chybu | Vytvoří nový blok programu | Ověří postup řešení |
| **Informační systémy** | | |
| I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi | - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky<br>- určí, jak spolu prvky souvisí | systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka |
| *I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky* | | |
| I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data | - doplní posloupnost prvků, umístí data do tabulky, nahradí chybný prvek za správný | Doplňování tabulky a datových řad<br>Řazení dat v tabulce<br>Vizualizace dat v grafu |
| **Digitální technologie** | | |
| I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu | - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží | - digitální zařízení – HW, zapnutí, vypnutí, ovládá myš, klávesnici |
| | - edituje digitální text, vytvoří obrázek, přehraje zvuk či video | - ovládání aplikací - SW |
| | - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor<br>- používá krok zpět<br>- řeší úkol použitím schránky | - práce se soubory |
| | - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů<br>- najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci | - využití digitálních technologií v různých oborech |

| Informatika | 5. ročník | |
|---|---|---|
| I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi<br>*I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi* | - dodržuje bezpečností pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením<br>- pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj | - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla<br>Bezpečnost práce v online prostředí |
| | - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého | - technické problémy s přístupy k jejich řešení |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení | | |
| Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Učitel vede žáky k pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti | | |
| Fungování a vliv médií ve společnosti – Učitel vede žáky k seznámení se s organizací a postavením médií ve společnosti; | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola | | |
| Občan, občanská společnost a stát – Učitel vede žáky jako odpovědné členy společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy- softwarové pirátství | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality | | |
| Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Učitel vede žáky k seznámení se s různými typy sdělení, jejich rozlišováním a jejich funkcí; | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení | | |
| Vnímání autora mediálních sdělení – Učitel vede žáky k identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu | | |
| Práce v realizačním týmu –Učitel vede žáky k utváření týmů a k práci v týmu. | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení | | |
| Tvorba mediálního sdělení – Učitel vede žáky k uplatnění a výběru výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení | | |
| Stavba mediálních sdělení – Učitel vede žáky k poznání příkladů stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající) | | |

| Informatika | 6. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| **Data, informace a modelování** | | |
| *I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti*<br><br>Odpoví na otázky na základě dat v tabulce | Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) | Data v grafu a tabulce<br>Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce |
| I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu<br><br>I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek | Rozpozná zakódované informace kolem sebe<br>Zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady<br>Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer<br>Zakóduje v obrázku barvy více způsoby<br>Zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů<br>Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu<br>Ke kódování využívá i binární čísla<br>Převádí čísla z desítkové soustavy do binární a naopak | Kódy, šifry<br>Přenos informací, standardizované kódy<br>Znakové sady<br>Přenos dat, symetrická šifra<br>Identifikace barev, barevný model |
| I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění | - Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností.<br>- V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku<br>- Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy<br>- Pomocí orientovaných grafů řeší problémy | Standardizovaná schémata a modely<br>Grafy |
| I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji<br>I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace | Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností.<br>Vyhodnotí, která z uvedených dat jsou potřebná pro řešení problému<br>Vyhledá chybu v modelu/grafu a opraví jí | Vyhodnocení relevantnosti dat pro daný problém<br>Chyby v modelech a grafech a jejich oprava |

| Informatika | 6. ročník | |
|---|---|---|
| potřebné k jeho řešení | | |
| **Algoritmizace a programování** | | |
| I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti | Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná<br>Chápe pojem algoritmus<br>Přečte jednotlivé kroky algoritmu nebo programu a vysvětlí, co vykoná<br>Určí problém, který je daným algoritmem řešen | Algoritmus<br>Řešení problému pomocí algoritmu<br>Čtení algoritmu |
| I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení | Řeší problémy sestavením algoritmu<br>Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků | Sestavení algoritmu |
| I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal | Diskutuje různé programy pro řešení problému<br>Vybere z více možností vhodný algoritmus nebo program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní<br>Upraví daný algoritmus pro jiné problémy<br>Navrhne různé algoritmy pro řešení problému | Výběr vhodného algoritmu<br>Úpravy algoritmů<br>Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy |
| | | |
| **Informační systémy** | | |
| *I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá* | Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují<br>Pojmenuje role uživatelů<br>a vymezí jejich činnosti<br>a s tím související práva | Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva |
| *I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce* | Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když). | Data v grafu a tabulce |
| *I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat* | Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky<br>Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) | Práce s jednoduchou tabulkou<br>-evidence dat z oblasti, se kterou má opakovanou zkušenost<br>- zápis nového záznamu do tabulky dat<br>- řazení tabulky dat podle daného kritéria (např. |

| Informatika | 6. ročník | |
|---|---|---|
| | Řeší problémy výpočtem s daty<br>Připíše do tabulky dat nový záznam<br>Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)<br>Na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat | velikost,<br>abecedně)<br>- používání filtru na výběr dat z tabulky |
| **Digitální technologie** | | |
| I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu | Nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje<br>Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory<br>Vybere vhodný formát pro uložení dat | Správa souborů, struktura složek |
| I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí | Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě<br>Spravuje sdílení souborů pomocí modelu, znázorní cestu e-mailové zprávy | Fungování a služby internetu<br>Web, server, prohlížeč, odkaz/URL<br>Domácí a školní počítačová síť<br>Princip e-mailu, cloud – data centra<br>Bezpečnost na internetu |
| I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu | Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy | Postup při řešení problému s digitálním zařízením |
| I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat | Porovná různé metody zabezpečení účtů<br>Umí vytvořit bezpečné heslo | Bezpečné heslo na účtech<br>Zálohování dat, cloud<br>zabezpečení přístupu, digitální stopa |
| | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MKV - Multikulturalita | | |
| OSV – Komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika | | |
| **MV** - Komunikace, fungování a vliv médií ve společnosti | | |
| Čj, Aj, M, D, Ov, Př, Z, Hv, Vv, Tv, Pv, SvP | | |

| Informatika | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| **Data, informace a modelování** | | |
| I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti | Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)<br>Odpoví na otázky na základě dat v tabulce | Data v grafu a tabulce<br>Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce |
| I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu<br>I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek | - Rozpozná zakódované informace kolem sebe<br>- Zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady<br>- Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer<br>- Zakóduje v obrázku barvy více způsoby<br>- Zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů | Kódy, šifry<br>Přenos informací, standardizované kódy<br>Znakové sady<br>Přenos dat, symetrická šifra<br>Identifikace barev, barevný model<br>Vektorová grafika<br>Zjednodušení zápisu, kontrolní součet<br>Binární kód, logické A a NEBO |
| I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění | Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností.<br>V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku<br>Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy<br>Pomocí orientovaných grafů řeší problémy | Standardizovaná schémata a modely<br>Grafy |
| I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu<br>a opraví ji | Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností.<br>Vyhodnotí, která z uvedených dat jsou potřebná pro řešení problému | Vyhodnocení relevantnosti dat pro daný problém<br>Chyby v modelech a grafech a jejich oprava |

| Informatika | 7. ročník | |
|---|---|---|
| I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení | Vyhledá chybu v modelu/grafu a opraví jí | |
| **Algoritmizace a programování** | | |
| I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti | Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná<br>Chápe pojem algoritmus<br>Přečte jednotlivé kroky algoritmu nebo programu a vysvětlí, co vykoná<br>Určí problém, který je daným algoritmem řešen | Algoritmus<br>Řešení problému pomocí algoritmu<br>Čtení algoritmu |
| I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení | Řeší problémy sestavením algoritmu<br>Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků | Sestavení algoritmu |
| I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal | Diskutuje různé programy pro řešení problému<br>Vybere z více možností vhodný algoritmus nebo program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní<br>Upraví daný algoritmus pro jiné problémy<br>Navrhne různé algoritmy pro řešení problému | Výběr vhodného algoritmu<br>Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy |
| | | |
| **Informační systémy** | | |
| I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá | Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují<br>Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva | Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva |
| I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce | Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když). | Data v grafu a tabulce |
| I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat | Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky<br>Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými | Práce s jednoduchou tabulkou |

| Informatika | 7. ročník | |
|---|---|---|
| | a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)<br>Řeší problémy výpočtem s daty<br>Připíše do tabulky dat nový záznam<br>Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)<br>Na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat | -evidence dat z oblasti, se kterou má opakovanou zkušenost<br>- zápis nového záznamu do tabulky dat<br>- řazení tabulky dat podle daného kritéria (např. velikost, abecedně)<br>- používání filtru na výběr dat z tabulky |
| **Digitální technologie** | | |
| I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu | Nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje<br>Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory<br>Vybere vhodný formát pro uložení dat | Správa souborů, struktura složek |
| I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí | Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě<br>Spravuje sdílení souborů pomocí modelu, znázorní cestu e-mailové zprávy | Fungování a služby internetu<br>Princip e-mailu<br>Bezpečnost na internetu |
| I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu | Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy | Postup při řešení problému s digitálním zařízením |
| I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat | Porovná různé metody zabezpečení účtů | Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, digitální stopa |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola | | |
| Občan, občanská společnost a stát – Učitel vede žáky jako odpovědné členy společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy- softwarové pirátství | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality | | |

| Informatika | 7. ročník | |
|---|---|---|
| Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Učitel vede žáky v rámci témat - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě) | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení | | |
| Stavba mediálních sdělení – Učitel vede žáky v rámci témat - příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající) | | |

| Informatika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| **Data, informace a modelování** | | |
| I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti | Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)<br>Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce<br>Odpoví na otázky na základě dat v tabulce | vyhledává, získává data obecně a v počítači z oblastí, se kterými má opakovanou zkušenost<br>interpretuje data z oblastí, se kterými má opakovanou zkušenost<br>odpoví na otázky na základě dat v tabulce z oblasti, se kterou má zkušenost<br>popíše pravidla uspořádání v jednoduché existující tabulce<br>doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy |
| I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu | - Rozpozná zakódované informace kolem sebe | vyhledá informaci a popíše její zdroj |

| Informatika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek | - Zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady<br>- Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer<br>- Zakóduje v obrázku barvy více způsoby<br>- Zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů<br>- Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu<br>- Ke kódování využívá i binární čísla<br>- Převádí čísla z desítkové soustavy do binární a naopak | rozpozná ty zakódované informace, které opakovaně využívá (např. dopravní značky, informační cedule, zavedené zkratky, značky na oděvech)<br>dokáže přečíst jednoduchou myšlenkovou mapu vztahující se k okruhu jeho zájmů (např. ukládání souborů, bezpečnost v online prostředí)<br>zakóduje a dekóduje znaky pomocí jednoduché znakové sady (např. náhrada písmene číslem z kódovací tabulky, obrázkové písmo)<br>zašifruje a dešifruje text pomocí šifry, se kterou se opakovaně setkal (např. záměny písmen, opačné pořadí písmen)<br>zakóduje v obrázku základní barvy |
| I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění | Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností.<br>V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku<br>Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy<br>Pomocí orientovaných grafů řeší problémy | vyhledá informace z doporučených zdrojů<br>popíše známé modely jevů, situací, činností (např. notový záznam, schéma z učebnice) |
| I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu<br>a opraví ji<br>I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení | Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností.<br>Vyhodnotí, která z uvedených dat jsou potřebná pro řešení problému<br>Vyhledá chybu v modelu/grafu a opraví jí | Vyhodnocení relevantnosti dat pro daný problém<br>Chyby v modelech a grafech a jejich oprava v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku spojenou s jeho konkrétní činností<br>Znázorní graficky problém (např. časová osa, jednoduchá myšlenková mapa, řada obrázků), stanoví, případně podle návodu, zda má všechny potřebné informace |
| **Algoritmizace a programování** | | |
| I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti | Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná<br>Chápe pojem algoritmus<br>Přečte jednotlivé kroky algoritmu nebo programu | Algoritmus<br>Řešení problému pomocí algoritmu<br>Čtení algoritmu |

| Informatika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| | a vysvětlí, co vykoná<br>Určí problém, který je daným algoritmem řešen | |
| I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení | Řeší problémy sestavením algoritmu<br>Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků | Sestavení algoritmu |
| I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal | Diskutuje různé programy pro řešení problému<br>Vybere z více možností vhodný algoritmus nebo program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní<br>Upraví daný algoritmus pro jiné problémy<br>Navrhne různé algoritmy pro řešení problému | Výběr vhodného algoritmu<br>Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy<br>sestaví strukturovaný postup pro řešení známého problému ve více variantách<br>sestaví jednoduchý program, např. prostřednictvím bee bot aktivity, dbá na jeho přehlednost<br>ověří správnost programu |
| | | |
| **Informační systémy** | | |
| I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá | Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují<br>Pojmenuje role uživatelů<br>a vymezí jejich činnosti<br>a s tím související práva | Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva |
| I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce | Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když).<br>Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce (velikost, abecedně) | Data v grafu a tabulce<br>- používání filtru na výběr dat z tabulky<br>- řazení tabulky dat podle daného kritéria (např. velikost, abecedně) |
| I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat | Na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat<br>Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) | sestaví jednoduchou tabulku (na základě vzoru) pro evidenci dat z oblasti, se kterou má opakovanou zkušenost |

| Informatika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| | Řeší problémy výpočtem s daty<br>Připíše do tabulky dat nový záznam | - zápis nového záznamu do tabulky dat |
| **Digitální technologie** | | |
| I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu | Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu<br>Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat<br>Používá cloudové uložiště<br>Chápe důležitost zálohování dat | nainstaluje a odinstaluje aplikaci<br>uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory<br>vybere vhodný formát pro uložení dat |
| I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí | Na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti<br>Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu | vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojená do školní sítě<br>porovná různé metody zabezpečení účtů<br>spravuje sdílení souborů<br>pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy |
| I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu | Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy | Postup při řešení problému s digitálním zařízením<br>Běžné závady počítače a jejich řešení |
| I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat | Porovná různé metody zabezpečení účtů | Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, digitální stopa |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola | | |
| Občan, občanská společnost a stát – Učitel vede žáky jako odpovědné členy společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy- softwarové pirátství | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality | | |
| Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Učitel vede žáky v rámci témat - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); | | |

| Informatika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě) | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení | | |
| Stavba mediálních sdělení – Učitel vede žáky v rámci témat - příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající) | | |

| Informatika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| **Data, informace a modelování** | | |
| I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti | Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)<br>Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce<br>Odpoví na otázky na základě dat v tabulce | vyhledává, získává data obecně a v počítači z oblastí, se kterými má opakovanou zkušenost<br>interpretuje data z oblastí, se kterými má opakovanou zkušenost<br>odpoví na otázky na základě dat v tabulce z oblasti, se kterou má zkušenost<br>popíše pravidla uspořádání v jednoduché existující tabulce<br>doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy |
| I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu | - Rozpozná zakódované informace kolem sebe<br>- Zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady | vyhledá informaci a popíše její zdroj<br>rozpozná ty zakódované informace, které opakovaně využívá (např. dopravní značky, |

| Informatika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek | - Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer<br>- Zakóduje v obrázku barvy více způsoby<br>- Zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů<br>- Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu<br>- Ke kódování využívá i binární čísla<br>- Převádí čísla z desítkové soustavy do binární a naopak | informační cedule, zavedené zkratky, značky na oděvech)<br>dokáže přečíst jednoduchou myšlenkovou mapu vztahující se k okruhu jeho zájmů (např. ukládání souborů, bezpečnost v online prostředí)<br>zakóduje a dekóduje znaky pomocí jednoduché znakové sady (např. náhrada písmene číslem z kódovací tabulky, obrázkové písmo)<br>zašifruje a dešifruje text pomocí ~~několika šifer~~ šifry, se kterou se opakovaně setkal (např. záměny písmen, opačné pořadí písmen)<br>zakóduje v obrázku základní barvy |
| I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění | Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností.<br>V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku<br>Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy<br>Pomocí orientovaných grafů řeší problémy | vyhledá informace z doporučených zdrojů<br>popíše známé modely jevů, situací, činností (např. notový záznam, schéma z učebnice) |
| I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu<br>a opraví ji<br>I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení | Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností.<br>Vyhodnotí, která z uvedených dat jsou potřebná pro řešení problému<br>Vyhledá chybu v modelu/grafu a opraví jí | Vyhodnocení relevantnosti dat pro daný problém<br>Chyby v modelech a grafech a jejich oprava v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku spojenou s jeho konkrétní činností<br>Znázorní graficky problém (např. časová osa, jednoduchá myšlenková mapa, řada obrázků), stanoví, případně podle návodu, zda má všechny potřebné informace |
| **Algoritmizace a programování** | | |
| I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti | Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná<br>Chápe pojem algoritmus<br>Přečte jednotlivé kroky algoritmu nebo programu a vysvětlí, co vykoná<br>Určí problém, který je daným algoritmem řešen | Algoritmus<br>Řešení problému pomocí algoritmu<br>Čtení algoritmu |

| Informatika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení | Řeší problémy sestavením algoritmu<br>Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků | ověří správnost popisu postupu, najde a opraví v něm chyby |
| I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal | Diskutuje různé programy pro řešení problému<br>Vybere z více možností vhodný algoritmus nebo program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní<br>Upraví daný algoritmus pro jiné problémy<br>Navrhne různé algoritmy pro řešení problému | Výběr vhodného algoritmu<br>Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy<br>sestaví strukturovaný postup pro řešení známého problému ve více variantách<br>sestaví jednoduchý program, např. prostřednictvím bee bot aktivity, dbá na jeho přehlednost<br>ověří správnost programu |
| | | |
| **Informační systémy** | | |
| I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá | Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují<br>Pojmenuje role uživatelů<br>a vymezí jejich činnosti<br>a s tím související práva | Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva |
| I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce | Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když).<br>Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce (velikost, abecedně) | Data v grafu a tabulce<br>- používání filtru na výběr dat z tabulky<br>- řazení tabulky dat podle daného kritéria (např. velikost, abecedně) |
| I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat | Na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat<br>Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)<br>Řeší problémy výpočtem s daty<br>Připíše do tabulky dat nový záznam | sestaví jednoduchou tabulku (na základě vzoru) pro evidenci dat z oblasti, se kterou má opakovanou zkušenost<br>- zápis nového záznamu do tabulky dat |

| Informatika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Digitální technologie** | | |
| I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému | pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí<br>vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením | popíše rozdíl mezi programovým a technickým vybavením |
| I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu | Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu<br>Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat<br>Používá cloudové uložiště<br>Chápe důležitost zálohování dat | nainstaluje a odinstaluje aplikaci<br>uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory<br>vybere vhodný formát pro uložení dat |
| I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí | Na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti<br>Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu | vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu<br>diskutuje o cílech a metodách hackerů<br>pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy |
| I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu | Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy | Postup při řešení problému s digitálním zařízením<br>Běžné závady počítače a jejich řešení |
| I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat | Porovná různé metody zabezpečení účtů | chrání si své údaje, ví, co je „silné“ heslo zabezpečení přístupu, digitální stopa |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola | | |
| Občan, občanská společnost a stát – Učitel vede žáky jako odpovědné členy společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy- softwarové pirátství | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality | | |
| Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Učitel vede žáky v rámci témat - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě) | | |

| Informatika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení | | |
| Stavba mediálních sdělení – Učitel vede žáky v rámci témat - příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající) | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.6 Prvouka

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 2 | 2 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 |
| Povinný | Povinný | Povinný | | | | | | | |

| Název předmětu | Prvouka |
|---|---|
| Oblast | Člověk a jeho svět |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Vyučovací předmět Prvouka patří spolu s předměty Vlastivěda a Přírodověda do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i |

| Název předmětu | Prvouka |
|---|---|
| | časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.<br>Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu7. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.<br>V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.<br>V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci |

| Název předmětu | Prvouka |
|---|---|
| | a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd. V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.<br>V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | <u>Obsahové vymezení</u><br>Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti<br>- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu<br>- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací<br>- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech |

| Název předmětu | Prvouka |
|---|---|
| | - poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů<br>- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)<br>- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně<br>- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí<br>- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět<br>- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení<br>- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech<br><u>Časové a organizační vymezení</u><br>-1. - 3. ročník - 2 hodiny týdně<br><u>Místo realizace</u><br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |
| Integrace předmětů | • Člověk a jeho svět |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy |

| Název předmětu | Prvouka |
|---|---|
| | - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů<br>- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem společně řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje<br>- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování |

| Název předmětu | Prvouka |
|---|---|
| | - s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- při tematických besedách a diskusních kruzích zadává ústní i písemné dotazy a podněty<br>- technikou řízeného dialogu žák formuluje a obhajuje vlastní názory<br>- klidně a věcně řeší konfliktní situace<br>- formou her a cvičení je připraven na zvládání způsobů neverbální komunikace<br>- nácvikem i praktickými činnostmi je schopen poznávat a správně používat technické, informační a komunikační prostředky (práce s telefonem, zásady komunikace přes mobil ...)<br>- při tvorbě projektů a prezentací se zapojuje do skupinové práce a do komunikace v kolektivu<br>- pomocí netradičních forem výuky (dramatizace, modelové situace) si osvojil pravidla vystupování a komunikace ve světě dospělých ( pozdrav, představení se, podání ruky a podobně…) |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými |

| Název předmětu | Prvouka |
|---|---|
| | při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br>- je připraven přijímat důsledky vlastních rozhodnutí<br>- dokáže pracovat ve skupině, pomoci druhým<br>- pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností si upevnil pocit své vlastní jedinečnosti<br>- je schopnost zastávat ve skupině různé role a uvědomovat si odlišnou míru odpovědnosti<br>- zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků získal maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem odlišným, nemocným či postiženým<br>- na úrovni tříd i celé školy je schopen si uvědomit nezbytnost pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům<br>- při diskuzích a rozborech dokáže rozpoznávat a pojmenovávat vlastní chyby, nedostatky a způsoby chování narušující soužití v třídním nebo školním kolektivu<br>- formou besed i dlouhodobých programů se seznámil s riziky patologických forem chování i s jejich důsledky |
| | **Kompetence občanské:**<br>- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí<br>- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu<br>- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka<br>- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit<br>- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti<br>- je schopen vyjádření vlastních názorů<br>- rozpoznává a vyhodnocuje pozitivní a negativní projevy chování<br>- využívá znalosti k dodržování zdravého životního stylu |

| Název předmětu | Prvouka |
|---|---|
| | -zvládá běžné praktické činnosti – nakupování, cestování hromadnou dopravou, návštěva lékaře, pošty, knihovny….<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod.)<br>-poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace)<br>-nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií, časosběrných videí) a výsledků jednoduchých pokusů<br>-využíváme digitální technologie (např. digitální lupu, teploměr) a online aplikace při pozorování přírody<br>-při využívání digitálních technologií pravidelně zařazujeme relaxační činnosti a vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zdravotní rizika dlouhodobého používání digitálních technologií;<br>-prakticky žáky učíme, jak jim mohou předcházet |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | Předmět je vyučován v 1. - 3. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin. Ve vyšších ročnících na něj navazují předměty Vlastivěda a Přírodověda. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Prvouka** | **1. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |

| Prvouka | 1. ročník | |
|---|---|---|
| ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí | orientuje se v okolí svého domova, zná adresu svého bydliště | domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště |
| *ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy* | | |
| *ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy* | orientuje se ve své třídě, ve škole a jejím okolí, zvládá základy dopravní výchovy, rozlišuje možná nebezpečí v nejbližším okolí | škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace |
| *ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy* | | |
| ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) | | |
| *ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně* | | |
| ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům | chápe vztahy mezi jednotlivými členy rodiny, zná základní pravidla společenského chování, orientuje se v příbuzenských vztazích, seznámí se s odlišnostmi lidí s postižením, je tolerantní, ohleduplný | rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání |
| *ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování* | | soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ |
| *ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům* | | chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům |
| *ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy* | | partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality, základy rodiny, vztahy mezi chlapci a dívkami ve třídě |
| ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem | pojmenuje nejběžnější povolání, zná význam práce v životě lidské společnosti | rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání |

| Prvouka | 1. ročník | |
|---|---|---|
| spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům | | |
| *ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování* | | soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ |
| *ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům* | | |
| ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností | | |
| *ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti* | | |
| ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost<br>*ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti* | | |
| ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti | procvičuje orientaci v pojmech de, týden, měsíc, rok | orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období |
| *ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase* | | |
| *ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností* | | |
| ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti | vyjmenuje roční období, dny v týdnu, rozvrhne den na jednotlivé časové etapy, rozumí pojmům včera, dnes, zítra | orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období |
| *ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase* | | |
| *ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností* | | |
| *ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* | zná tradice Vánoc, Velikonoc a dalších význačných svátků | současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny |
| ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích | umí poznat proměny přírody v čase v krajině, zahradě i na poli | vesmír a Země – den a noc, roční období |
| | | ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního |

| Prvouka | 1. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* | | prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy |
| | | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka, jednoduché pokusy |
| ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích | dokáže pečovat o přírodu, třídí odpad do určených kontejnerů | vesmír a Země – den a noc, roční období |
| *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* | | ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy |
| | | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka, jednoduché pokusy |
| ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích | pozná a pojmenuje domácí zvířata a základní druhy volně žijících zvířat | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka, jednoduché pokusy |
| *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* | | |
| *ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat* | | |
| ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích | pozná a pojmenuje základní druhy ovoce, zeleniny, rostlin a stromů | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka, jednoduché pokusy |
| *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* | | |
| *ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami* | | |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím | pojmenuje základní části lidského těla | lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, |

| Prvouka | 1. ročník | |
|---|---|---|
| elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | | |
| *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla* | | |
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | | |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | dokáže pečovat o své tělo a má základní hygienické návyky | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla* | | |
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | | |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | pečuje o své zdraví, správnou životosprávu, dodržuje spánkový režim, zná význam vitamínů v jídelníčku, seznámí se se zásadami zdravého stravování a pitným režimem | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla*<br><br>*ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | | návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | ví, jak je důležitý aktivní pohyb a otužování pro zdravý život | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy |
| *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla* | | |

| Prvouka | 1. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | | a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | ví, jak se má chovat u lékaře, v lékárně | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla* | | |
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | | |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | umí ošetřit drobná poranění | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla* | | přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | má základní informace v péči o nemocného | lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, |
| *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla* | | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při |

| Prvouka | 1. ročník | |
|---|---|---|
| | | drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | | přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku |
| ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných | zná základní pravidla silničního provozu | osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích |
| *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných* | | |
| *ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu* | | |
| ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných | ví, jak se bezpečně chová účastník dopravní situace | osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích |
| *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných* | | |
| *ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu* | | |
| ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných | dokáže rozlišit nebezpečné situace a ví, jak se má při nich chovat | osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v |

| Prvouka | 1. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných* | | dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích |
| *ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu* | | |
| ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek | | |
| *ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* | | |
| ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech | seznámí se s postupem v případě mimořádné situace, zná čísla tísňového volání | mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém |
| *ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (mdú)* | | |
| ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů | pod vedením provede jednoduchý pokus podle návodu | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka, jednoduché pokusy |
| *ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí | | |
| Sebepoznání a sebepojetí – Učitel vede žáky k poznání - já jako zdroj informací o sobě; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát | | |

| Prvouka | 1. ročník | |
|---|---|---|
| Občan, občanská společnost a stát – Učitel vede žáky k poznávání principů soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života | | |
| Základní podmínky života – Učitel vede žáky k poznání důležitosti vody ,půdy, ekosystémů | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| Vztah člověka k prostředí – Učitel vede žáky k poznání témat - naše obec , prostředí a zdraví . | | |

| Prvouka | 2. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí | orientuje se v okolí svého bydliště, popíše známá místa v jeho okolí, popíše cestu do školy a zpět | domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště |
| *ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy* | | |
| ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) | zná obec a její části | obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť |
| ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí | zná školní prostředí, orientuje se ve škole a jejím okolí, zná základy dopravní výchovy | škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace |
| ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem | pojmenuje členy rodiny, orientuje se v příbuzenských vztazích, právech a povinnostech rodinných příslušníků | rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání |

| Prvouka | 2. ročník | |
|---|---|---|
| spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům | | chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům |
| | | partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality |
| ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům | ví, jak může pomoci v domácnosti | rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání |
| | | chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům |
| ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům | učí se pečovat o mladšího sourozence | rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání |
| | | chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům |
| ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům | zná základní pravidla společenského chování | soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ |
| *ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování* | | chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům |
| ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, | seznámí se se základními právy dětí<br>seznámí se s právy a povinnostmi žáků ve škole | soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické |

| Prvouka | 2. ročník | |
|---|---|---|
| projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům | seznámí se s odlišnostmi lidí s postižením, je k nim tolerantní | strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ |
| *ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování* | | chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům<br>škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace<br>soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ |
| ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti | vyjmenuje roční období, dny v týdnu, orientuje se v časovém rozložení dne a denních činnostech | orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období |
| *ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase* | | |
| *ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností* | | |
| ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti | rozumí pojmům včera, dnes a zítra, určí čas na celé hodiny | orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období |
| *ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase* | | |
| *ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností* | | |
| *ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* | zná tradice Vánoc, Velikonoc a dalších významných svátků | současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny |
| *ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* | zná a pojmenuje různé činnosti lidské práce a zná jejich význam | současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny |
| ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích | pojmenuje věci kolem sebe a zná materiály, ze kterých jsou vyrobeny | ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního |

| Prvouka | 2. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* | | prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy |
| ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích | zná základní pravidla chování v přírodě a ví, jak přírodu chránit | ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy |
| *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* | | |
| ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě | pozná a pojmenuje domácí a volně žijící zvířata | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka |
| *ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat* | | |
| ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě | pojmenuje a pozná základní druhy ovoce a zeleniny; zná jejich význam pro naše zdraví; | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka |
| *ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami* | | |
| ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě | rozezná byliny od dřevin | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka |
| *ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami* | | |
| ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích | rozezná odlišnosti ročních období | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka |
| *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* | | |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | pojmenuje základní části lidského těla, dokáže pečovat o své tělo, má základní hygienické návyky | lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince |

| Prvouka | 2. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla* | | |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | pečuje o své zdraví správnou životosprávou | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | | |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | ví, jak je důležitý aktivní pohyb pro udržování zdraví | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | | |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | ví, jak se chovat u lékaře a v lékárně | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | | |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | umí ošetřit drobná poranění | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | | |

| Prvouka | 2. ročník | |
|---|---|---|
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | ví, co jsou to návykové látky a zná nebezpečí jejich užívání ( cigarety, alkohol) | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | | návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií |
| ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných | seznámí se se nebezpečnými životními situacemi a chováním při nich | osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích |
| *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných* | | přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku |
| ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek<br>*ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* | | |
| ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného | zná důležitá telefonní čísla | osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém |

| Prvouka | 2. ročník | |
|---|---|---|
| času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných | | prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích |
| *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných* | | přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku |
| ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek<br>*ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* | | |
| ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných | seznámí se se základy první pomoci | osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích |
| *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných* | | přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku |
| ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek | | |

| Prvouka | 2. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí | | |
| Sebepoznání a sebepojetí – Učitel vede žáky k poznání - já jako zdroj informací o sobě; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát | | |
| Občan, občanská společnost a stát – Učitel vede žáky k poznávání principů soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života | | |
| Základní podmínky života – Učitel vede žáky k poznání důležitosti vody ,půdy, ekosystémů | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| Vztah člověka k prostředí – Učitel vede žáky k poznání témat - naše obec , prostředí a zdraví . | | |

| Prvouka | 3. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí | orientuje se v okolí svého bydliště, zná svoji adresu, popíše známá místa v okolí bydliště, cestu do školy a zpět | domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště |

| Prvouka | 3. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy* | | |
| ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu | | |
| *ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* | | |
| *ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy* | poznává okolní krajinu a vliv života lidí na ni, aplikuje zásady ochrany ŽP, třídí odpad | ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy |
| | | obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť |
| | | okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany |
| ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí | zná školní prostředí, orientuje se ve škola a jejím okolí, zná základy dopravní výchovy | škola – prostředí školy, činnosti ve škole, chování ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace |
| *ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy* | | osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; telefonní číslo první pomoci; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích |
| ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem | dokáže pojmenovat členy rodiny, orientuje se v příbuzenských vztazích, v právech a povinnostech rodinných příslušníků | rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání, chování v divadle a v kině |

| Prvouka | 3. ročník | |
|---|---|---|
| spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům | | |
| *ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy* | | soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, pomoc nemocným, sociálně slabým, |
| ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům | ví, jak pomoci v domácnosti, umí pomoci v péči o mladšího sourozence | rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání, chování v divadle a v kině |
| | | soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, pomoc nemocným, sociálně slabým, |
| *ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování* | zná základní pravidla společenského chování, základní práva dětí, práva a povinnosti rodičů, práva a povinnosti žáka ve škole, rozumí pojmu tolerance, uvede příklady | soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, pomoc nemocným, sociálně slabým, |
| | | chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům |
| *ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně* | zná nebezpečné životní situace, umí se při nich, přiměřeně svému věku, chovat | chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům |
| *ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům* | | |
| ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům | pojmenuje nejběžnější povolání, zná význam práce v životě lidské společnosti, umí pojmenovat věci okolo sebe a zná materiály, ze kterých jsou vyrobeny | rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání, chování v divadle a v kině |
| ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností | | |
| *ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti* | | |

| Prvouka | 3. ročník | |
|---|---|---|
| ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti | umí vyjmenovat roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, orientuje se v časovém rozložení dne a denních činnostech, rozumí pojmům včera, dnes, zítra a určí čas na celé hodiny a půlhodiny | orientace v čase a časový řád – určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období |
| *ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase* | | současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny |
| *ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností* | | |
| ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti | zná tradice různých svátků | orientace v čase a časový řád – určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období |
| *ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností* | | současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny |
| ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích | pojmenuje domácí i volně žijící zvířata, popíše chování živočichů během roku, zná sezónní práce na zahradě i na poli | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka, stěhovaví ptáci, mláďata, význam včel |
| *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* | | |
| ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě | | |
| *ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami* | | |
| *ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat* | | |
| ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích | pojmenuje základní druhy ovoce, zeleniny a jejich využití, pojmenuje základní druhy bylin a stromů, pozná základní jarní květiny, rozliší stromy listnaté a jehličnaté | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka, stěhovaví ptáci, mláďata, význam včel |
| *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* | | |

| Prvouka | 3. ročník | |
|---|---|---|
| ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě | | |
| *ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami* | | |
| ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví | pojmenuje základní části lidského těla, zná rozdíly mezi mužem a ženou, dokáže pečovat o své tělo, má základní hygienické návyky | lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince, smyslové ústrojí |
| *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla* | | partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality |
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | pečuje o své zdraví správnou životosprávou, zná důležitost pohybu a otužování pro zdravý život | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* | pojmenuje nejběžnější onemocnění, ví, jak ošetřit drobná poranění, zná základy PP a důležitá telefonní čísla, ví, jak se chovat u lékaře, seznámí se schováním při situacích hromadného ohrožení | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| | | přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku |

| Prvouka | 3. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných* | ví, co jsou to návykové látky a jaké je nebezpečí jejich užívání | návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí | | |
| Sebepoznání a sebepojetí – Učitel vede žáky k poznání - já jako zdroj informací o sobě; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát | | |
| Občan, občanská společnost a stát – Učitel vede žáky k poznávání principů soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života | | |
| Základní podmínky života – Učitel vede žáky k poznání důležitosti vody ,půdy, ekosystémů | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| Vztah člověka k prostředí – Učitel vede žáky k poznání témat - naše obec , prostředí a zdraví . | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.7 Přírodověda

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 |
| | | | Povinný | Povinný | | | | | |

| Název předmětu | Přírodověda |
|---|---|
| Oblast | Člověk a jeho svět |

| Název předmětu | Přírodověda |
|---|---|
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Vyučovací předmět Přírodověda navazuje s předmětem Vlastivěda na Prvouku v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.<br>Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu7. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem |

| Název předmětu | Přírodověda |
|---|---|
| | probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.<br>V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.<br>V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd. V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.<br>V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím |

| Název předmětu | Přírodověda |
|---|---|
| | oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | <u>Obsahové vymezení</u><br>Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti<br>- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu<br>- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací<br>- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech<br>- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů<br>- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)<br>- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně<br>- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí<br>- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět<br>- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení<br>- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech<br><br><u>Místo realizace</u><br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |

| Název předmětu | Přírodověda |
|---|---|
| Integrace předmětů | • Člověk a jeho svět |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů |

| Název předmětu | Přírodověda |
|---|---|
| | - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje<br>- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a k uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování<br>- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- orientuje se v knihách a jiných tištěných materiálech, získané informace správně chápe, třídí, případně vlastními slovy prezentuje<br>- při tematických besedách a diskusních kruzích zadává ústní i písemné dotazy a podněty<br>- technikou řízeného dialogu žák formuluje a obhajuje vlastní názory |

| Název předmětu | Přírodověda |
|---|---|
| | - klidně a věcně řeší konfliktní situace<br>- formou her a cvičení je připraven na zvládání způsobů neverbální komunikace<br>- nácvikem i praktickými činnostmi je schopen poznávat a správně používat technické, informační a komunikační prostředky (práce s telefonem, zásady komunikace přes mobil, školní internetová pošta…)<br>- při tvorbě projektů a prezentací se zapojuje do skupinové práce a do komunikace v kolektivu<br>- pomocí netradičních forem výuky (dramatizace, modelové situace) si osvojil pravidla vystupování a komunikace ve světě dospělých ( pozdrav, představení se, podání ruky a podobně…)<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod.)<br>-poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace) vytváříme modelové situace, které žákům umožňují si uvědomit, že není vhodné zveřejňovat své osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu, kterou lze jen obtížně odstranit<br>-vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech<br>-nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií, časosběrných videí) a výsledků jednoduchých pokusů<br>-využíváme digitální technologie (např. digitální lupu, teploměr) a online aplikace při pozorování přírody<br>- při využívání digitálních technologií pravidelně zařazujeme relaxační činnosti a vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zdravotní rizika dlouhodobého používání digitálních technologií;<br>-prakticky žáky učíme, jak jim mohou předcházet |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | Ve 4. a 5. ročníku 1 hodina Přírodovědy týdně. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| Přírodověda | 4. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka | porozumí a popíše pohyby Země, střídání ročního období; umí rozlišit přírodu živou a neživou, pozná jejich propojení; porozumí přizpůsobení organismů prostředí | nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam |
| *ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody* | | vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období |
| ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období<br>*ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období* | | rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva |
| *ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí* | rozpozná a pojmenuje zástupce rostlinné a živočišné říše; u jednotlivých druhů popíše stavbu těla; zná životní podmínky rostlin a živočichů; pojmenuje ohrožené druhy z říše rostlinné a živočišné; ví, jak pečovat o rostliny v domácnosti, na zahradě, v sadu, v lese; pozná některé vybrané škůdce rostlin | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka |
| ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy | | životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí |
| | | rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva |
| ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu | zná význam vody a vzduchu pro život na Zemi; zná základní vlastnosti vody a vzduchu; popíše koloběh vody v přírodě; zná význam proudění vzduchu a ochrany ovzduší<br>- pozoruje jednoduchý pokus a dokáže jej popsat | látky a jejich vlastnosti – změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek, jednoduchý pokus, pozorování |
| *ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami* | | voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, význam pro život |

| Přírodověda | 4. ročník | |
|---|---|---|
| ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat | - zná působení přírodních vlivů; ví, jaký význam má půda pro živou přírodu;<br>- ví, jak se chovat v přírodě, jak pečovat o životní prostředí; dokáže uvést a posoudit činnosti lidí, které přírodě pomáhají, i ty, které přírodu poškozují; dokáže roztřídit odpad; ví o jeho likvidaci a možnosti recyklace; pozná následky živelné pohromy; má povědomí o ekologické katastrofě; | nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam |
| *ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*<br>*ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují* | | ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy |
| *ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu* | pojmenuje jednotlivé části lidského těla; hlavní orgány; zná základní rozdíly mezi mužským a ženským tělem; umí rozlišit jednotlivé etapy lidského života | lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, rozdíly mezi mužem a ženou, |
| ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození | | |
| *ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života* | | |
| ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob | zná základní pravidla péče o zdraví; ví, jaký význam má pro život zdravá výživa, pitný režim, dostatek spánku i aktivního pohybu; | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou | pojmenuje běžné nemoci; ví, jak pečovat o nemocného, jak se chovat v průběhu nemoci; seznámí se s prevencí onemocnění; ví, jak ošetřit drobná poranění; seznámí se s prevencí úrazů; zná základy první pomoci | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc | | osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém |

| Přírodověda | 4. ročník | |
|---|---|---|
| | | prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích |
| *ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc* | | přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku |
| ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek | seznámí se s nejčastějšími druhy návykových látek a jejich nebezpečím;dramatizuje způsob odmítnutí návykové látky | návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií |
| *ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky* | | |
| ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista | - zná základní pravidla silničního provozu pro cyklisty a chodce; dokáže se bezpečně chovat v silničním provozu - seznámí se s mimořádnými krizovými situacemi a způsobem chování při nich; rozpozná různé formy agresivity a násilí; nacvičuje chování při těchto situacích, řídí se pokyny dospělých; seznámí se v možnostmi odborné pomoci | osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích |
| *ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*<br>*ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti* | | mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života | | |
| Základní podmínky života – Učitel vede žáky k orientaci v tématech - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší , čistota ovzduší u nás); půda; ekosystémy; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí | | |

| Přírodověda | 4. ročník | |
|---|---|---|
| Sebepoznání a sebepojetí – Učitel vede žáky k sebepoznání - já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát | | |
| Občan, občanská společnost a stát – Učitel vede žáky v duchu témat - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| Vztah člověka k prostředí – Učitel vede žáky k orientaci v tématech - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví a způsoby ochrany zdraví); | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy | | |
| Ekosystémy – Učitel vede žáky k orientaci v tématech - les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí | | |
| Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Učitel vede žáky k ochraně přírody a kulturních památek. | | |

| Přírodověda | 5. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období | porozumí a popíše pohyby Země, střídání ročního období; umí rozlišit přírodu živou a neživou, pozná jejich propojení; | vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období |
| *ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období* | | |

| Přírodověda | 5. ročník | |
|---|---|---|
| ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka | rozpozná a pojmenuje zástupce rostlinné a živočišné říše; u jednotlivých druhů popíše stavbu těla; zná životní podmínky rostlin a živočichů; pojmenuje ohrožené druhy z říše rostlinné a živočišné; ví, jak pečovat o rostliny v domácnosti, na zahradě, v sadu, v lese; pozná některé vybrané škůdce rostlin | nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam |
| *ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody* | | rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka |
| *ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí* | | životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí |
| | | rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva |
| ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu | zná význam vody a vzduchu pro život na Zemi; zná základní vlastnosti vody a vzduchu; popíše koloběh vody v přírodě; zná význam proudění vzduchu a ochrany ovzduší; pozoruje jednoduchý pokus a dokáže jej popsat; | látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek; jednoduchý pokus, pozorování |
| *ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami* | | voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život |
| ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka | zná působení přírodních vlivů; ví, jaký význam má půda pro živou přírodu; | nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam |
| *ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody* | | |
| ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat | | |
| *ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí* | | |

| Přírodověda | 5. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují* | | |
| ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat | ví, jak se chovat v přírodě, jak pečovat o životní prostředí; dokáže uvést a posoudit činnosti lidí, které přírodě pomáhají, i ty, které přírodu poškozují; dokáže roztřídit odpad; ví o jeho likvidaci a možnosti recyklace; pozná následky živelné pohromy; má povědomí o ekologické katastrofě; | ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy |
| *ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí* | | |
| *ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují* | | |
| *ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu* | pojmenuje jednotlivé části lidského těla; hlavní orgány; zná základní rozdíly mezi mužským a ženským tělem; umí rozlišit jednotlivé etapy lidského života | lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince |
| ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození *ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života* | | partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality |
| ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob | zná základní pravidla péče o zdraví; ví, jaký význam má pro život zdravá výživa, pitný režim, dostatek spánku i aktivního pohybu; | péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena |
| ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob | pojmenuje běžné nemoci; ví, jak pečovat o nemocného, jak se chovat v průběhu nemoci; seznámí se s prevencí | osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné |

| Přírodověda | 5. ročník | |
|---|---|---|
| ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou | onemocnění; ví, jak ošetřit drobná poranění; seznámí se s prevencí úrazů; zná základy první pomoci | chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích |
| ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek | seznámí se s nejčastějšími druhy návykových látek a jejich nebezpečím; dramatizuje způsob odmítnutí návykové látky | návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií |
| *ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky* | | |
| ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista | - zná základní pravidla silničního provozu pro cyklisty a chodce; dokáže se bezpečně chovat v silničním provozu - seznámí se s mimořádnými krizovými situacemi a způsobem chování při nich; rozpozná různé formy agresivity a násilí; nacvičuje chování při těchto situacích, řídí se pokyny dospělých; seznámí se v možnostmi odborné pomoci | osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích |
| *ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události* | | přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku |
| *ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti* | | mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| Vztah člověka k prostředí – Učitel vede žáky k orientaci v tématech - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví a způsoby ochrany zdraví); | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy | | |

| Přírodověda | 5. ročník | |
|---|---|---|
| Ekosystémy – Učitel vede žáky k orientaci v tématech - les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát | | |
| Občan, občanská společnost a stát – Učitel vede žáky v duchu témat - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života | | |
| Základní podmínky života – Učitel vede žáky k orientaci v tématech - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší , čistota ovzduší u nás); půda; ekosystémy; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí | | |
| Sebepoznání a sebepojetí – Učitel vede žáky k sebepoznání - já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí | | |
| Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Učitel vede žáky k ochraně přírody a kulturních památek. | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.8 Vlastivěda

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 |
| | | | Povinný | Povinný | | | | | |

| Název předmětu | Vlastivěda |
|---|---|
| Oblast | Člověk a jeho svět |

| Název předmětu | Vlastivěda |
|---|---|
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Vyučovací předmět Vlastivěda navazuje spolu s předmětem Přírodověda na předmět Prvouka a patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.<br>Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu7. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem |

| Název předmětu | Vlastivěda |
|---|---|
| | probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.<br>V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.<br>V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd. V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.<br>V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím |

| Název předmětu | Vlastivěda |
|---|---|
| | oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti<br>- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu<br>- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací<br>- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech<br>- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů<br>- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)<br>- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně<br>- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí<br>- objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět<br>- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení<br>- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech<br>Časové a organizační vymezení<br>Ve 4. ročníku je vyučována 1 hodina Vlastivědy týdně, v 5. ročníku 2 hodiny Vlastivědy.<br>Místo realizace<br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |

| Název předmětu | Vlastivěda |
|---|---|
| | |
| Integrace předmětů | • Člověk a jeho svět |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo |

| Název předmětu | Vlastivěda |
|---|---|
| | nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů<br>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem společně řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje<br>- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a k uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování<br>- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- orientuje se v knihách a jiných tištěných materiálech, získané informace správně chápe, třídí, případně vlastními slovy prezentuje<br>- při tematických besedách a diskusních kruzích zadává ústní i písemné dotazy a podněty |

| Název předmětu | Vlastivěda |
|---|---|
| | - technikou řízeného dialogu žák formuluje a obhajuje vlastní názory<br>- klidně a věcně řeší konfliktní situace<br>- formou her a cvičení je připraven na zvládání způsobů neverbální komunikace<br>- nácvikem i praktickými činnostmi je schopen poznávat a správně používat technické, informační a komunikační prostředky (práce s telefonem, zásady komunikace přes mobil, školní internetová pošta…)<br>- při tvorbě projektů a prezentací se zapojuje do skupinové práce a do komunikace v kolektivu<br>- pomocí netradičních forem výuky (dramatizace, modelové situace) si osvojil pravidla vystupování a komunikace ve světě dospělých ( pozdrav, představení se, podání ruky a podobně…) |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br>- je připraven přijímat důsledky vlastních rozhodnutí<br>- dokáže pracovat ve skupině, pomoci druhým<br>- pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností si upevnil pocit své vlastní jedinečnosti<br>- je schopnost zastávat ve skupině různé role a uvědomovat si odlišnou míru odpovědnosti<br>- zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků získal maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem odlišným, nemocným či postiženým<br>- na úrovni tříd i celé školy je schopen si uvědomit nezbytnost pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům<br>- při diskuzích a rozborech dokáže rozpoznávat a pojmenovávat vlastní chyby, nedostatky a způsoby chování narušující soužití v třídním nebo školním kolektivu<br>- formou besed i dlouhodobých programů se seznámil s riziky patologických forem chování i s jejich důsledky |

| Název předmětu | Vlastivěda |
|---|---|
| | **Kompetence občanské:**<br>- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí<br>- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu<br>- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka<br>- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit<br>- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti<br>- je schopen vyjádření vlastních názorů<br>- rozpoznává a vyhodnocuje pozitivní a negativní projevy chování<br>- formou návštěv a nácvikem praktických činností se seznámil s fungováním důležitých orgánů a institucí, průběžně se naučil pracovat s nejběžnějšími dotazníky a formuláři<br>- dokáže rozpoznat projevy rasismu<br>- využívá znalosti k dodržování zdravého životního stylu<br>-zvládá běžné praktické činnosti – nakupování, cestování hromadnou dopravou, návštěva lékaře, pošty, knihovny….<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací<br>-umožňujeme žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby při procesu učení<br>-rozvíjíme u žáků dovednost využívat digitální technologie pro zefektivnění svých pracovních návyků, usnadnění práce a zkvalitnění výsledků |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | Ve 4. ročníku je vyučována 1 hodina Vlastivědy týdně, v 5. ročníku 2 hodiny Vlastivědy. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| Vlastivěda | 4. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu | orientuje se ve školním prostředí, v místě svého bydliště a širším okolí, zná svoji adresu, seznamuje se s plánem města, jeho pověstmi, kulturními a historickými zajímavostmi, poznává rozdíly mezi životem ve městě a na vesnici | obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť, bydliště, adresa |
| *ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje* | | okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, |
| ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti | | |
| ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu | dokáže určit polohu obce/města v krajině, umí vyhledat význačná místa, vyjmenovat některé rodáky, má základní informace o minulosti i současnosti obce/měst, dokáže rozlišit minulost, přítomnost a budoucnost | obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť, bydliště, adresa |
| *ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* | | okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, |
| ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam | poznává krajinu ve svém regionu, její charakteristické znaky, zvláštnosti a významné orientační body, některé z nich pojmenuje | okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, |
| *ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí* | | |

| Vlastivěda | 4. ročník | |
|---|---|---|
| ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě | umí číst z mapy, určí hlavní světové strany, porozumí vysvětlivkám, barevnému rozlišení map, umí vyhledat na mapě význačné orientační body; učí se zásadám bezpečného pohybu a pobytu v přírodě | mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky, světové strany,<br>bezpečný pobyt a pohyb v přírodě, vyhledávání orientačních bodů; |
| *ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě* | | |
| *ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě* | orientuje se na mapě ČR, umí rozdělit ČR na jednotlivé oblasti, vyznačit hranice států, seznámí se s polohou států v Evropě, umí vyjmenovat sousední státy, seznámí se s povrchem krajiny, s podnebím a přírodními podmínkami | regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod |
| | | naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly |
| | | Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování |
| ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) | zná základní informace o rodině a společnosti, role, práva a povinnosti členů rodiny, orientuje se v příbuzenských vztazích, ví, jak pečovat o estetické prostředí svého domova;<br>popíše soužití lidí ve škole, v rodině, v místě, kde žijeme | rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání |
| | | soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; |
| | | jednání v obchodě, manipulace s penězi |
| ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) | zná základní pravidla společenského chování, je schopen samostatně jednat na poště, v obchodě, u lékaře, samostatně manipuluje s penězi | soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; |
| *ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)* | | chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům |
| *ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz* | | |
| *ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze* | | |
| ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v | | práce lidí, volný čas, odpočinek |

| Vlastivěda | 4. ročník | |
|---|---|---|
| minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik | dokáže vhodně využít svůj volný čas, seznámí se se zájmovými organizacemi a spolky ve svém okolí; dokáže porovnat práci lidí v minulosti a současnosti | |
| ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob | | |
| *ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých* | - zná základní práva dětí, práva a povinnosti žáka školy, ví, jak jednat s vrstevníky, s dospělými, rozpozná nevhodné chování, seznámí se s protiprávním jednáním a jeho důsledky<br>-umí ochránit svoji osobu a své zdraví, umí se chovat v rizikovém prostředí a seznámí se s krizovými situacemi, seznámí se s organizacemi poskytujícími odbornou pomoc<br>-ví, jak má reagovat v situacích hromadného ohrožení | právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a jeho důsledky, chování v rizikových situacích, ochrana zdraví |
| *ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy* | | |
| ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy | - orientuje se v časových úsecích - rok, měsíc, týden, režim dne<br>- zná významné dny a tradiční lidové svátky<br>- dokáže určit čas na hodinách | orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období |
| *ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách* | - rozezná rozdíly mezi životem dnes a v dávných dobách, seznámí se s životem lidí v pravěk<br>- s pomocí dokáže popsat rozdíly mezi životem a prací předků ve spojitosti s naším regionem | současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny |
| *ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji* | | |
| ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu | zná významné události ve svém regionu, kraji, pozná významné historické objekty a přírodní památky v blízkém i širším okolí, pojmenuje některé významné rodáky;<br>dokáže rozlišit minulost a přítomnost, zná pověsti a báje svého regionu | regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost<br>báje, mýty, pověsti; minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj; historické objekty a přírodní památky v okolí |
| *ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* | | |
| *ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště* | | |
| *ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí* | zná zásady ochrany životního prostředí, dokáže popsat činnost lidí ve vztahu k životnímu prostředí a rozlišit, co | okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, |

| Vlastivěda | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují* | škodí a co prospívá, globální problémy přírodního prostředí | rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy | | |
| Lidské vztahy – Učitel vede žáky v rámci témat - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět | | |
| Objevujeme Evropu a svět – Učitel vede žáky v rámci témat - naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané | | |
| Jsme Evropané – Učitel vede žáky v rámci témat - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola | | |
| Občanská společnost a škola – Učitel vede žáky v duchu témat - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky v rámci témat - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity | | |
| Princip sociálního smíru a solidarity – Učitel vede žáky k odpovědnosti a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; k nekonfliktnímu životu v multikulturní společnosti; | | |

| **Vlastivěda** | **5. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí | orientuje se ve školním prostředí, v místě svého bydliště a širším okolí, zná svoji adresu, seznamuje se s plánem města, jeho pověstmi, kulturními a historickými zajímavostmi, poznává rozdíly mezi životem ve městě a na vesnici | obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť; život ve městě a na vesnici |
| *ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy* | | |
| *ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy* | | |
| ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) | dokáže určit polohu obce/města v krajině, umí vyhledat význačná místa, má základní informace o minulosti i současnosti obce/měst | okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany |
| *ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje* | umí číst z mapy, určí hlavní světové strany, porozumí vysvětlivkám, mapovým značkám, barevnému rozlišení map, umí vyhledat na mapě význačné orientační body, nacvičuje práci s buzolou a orientaci v okolí; popíše polohu svého bydliště, začlení do příslušného kraje | regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, kraje a krajská města<br>základní charakteristika a druhy map, mapové značky, barvy na mapě, hlavní světové strany<br>mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky; poloha bydliště |
| ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě | | |
| ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy | | |
| *ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí* | | |

| Vlastivěda | 5. ročník | |
|---|---|---|
| *ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany* | orientuje se na mapě ČR, umí rozdělit ČR na jednotlivé oblasti, vyznačit hranice států, seznámí se s polohou států v Evropě, umí vyjmenovat sousední státy, seznámí se s povrchem krajiny, s podnebím a přírodními podmínkami, získá základní informace o EU ( vstup ČR, měna, symboly), umí vysvětlit pojmy - stát, národ, vlast | naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, Praha - hl. město; rozdělení oblasti ČR, hranice státu, sousední státy ČR |
| *ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě* | | Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování |
| ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost | zná základní informace o rodině a společnosti, role, práva a povinnosti členů rodiny, orientuje se v příbuzenských vztazích, ví, jak pečovat o estetické prostředí svého domova | rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání |
| *ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti* | | |
| *ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování* | zná základní pravidla společenského chování, je schopen samostatně jednat na poště, v obchodě, u lékaře, samostatně manipuluje s penězi | soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; pravidla společenského chování; finanční gramotnost |
| ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost | dokáže vhodně využít svůj volný čas, seznámí se se zájmovými organizacemi a spolky ve svém okolí, sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest; práce lidí | práce lidí, volný čas, cestování |
| ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích | | |
| *ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest* | | |
| *ČJS-5-2-01pdodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)* | zná základní práva dětí, práva a povinnosti žáka školy, ví, jak jednat s vrstevníky, s dospělými, rozpozná nevhodné chování, seznámí se s protiprávním jednáním a jeho důsledky, dodržuje pravidla slušného chování ve škole, v rodině i obci,<br>seznámí se s významnými sociálními problémy, rozpozná prvky nesnášenlivosti | chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům; |
| *ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých* | | právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání |
| *ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy* | | základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, |
| ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou | | |

| Vlastivěda | 5. ročník | |
|---|---|---|
| ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných | umí ochránit svoji osobu a své zdraví, umí se chovat v rizikovém prostředí a seznámí se s krizovými situacemi, seznámí se s organizacemi poskytujícími odbornou pomoc, jí, jak prevencí a zdravým životním stylem předcházet problémům; umí se chovat v dopravních prostředcích, zná bezpečnost silničního provozu | osobní bezpečí, chování v rizikovém prostředí a krizových situacích, důležitá telefonní čísla, chování v dopravních prostředcích, bezpečnost silničního provozu, zdravý životní styl |
| *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných* | | |
| ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek | | |
| *ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* | | |
| ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života | | |
| *ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu* | | |
| ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech | ví, jak má reagovat v situacích hromadného ohrožení | chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům; |
| ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy | orientuje se v časových úsecích - rok, měsíc, týden, režim dne; dokáže určit čas na hodinách; zná významné dny a seznámí se s jejich dělením na státní s církevní, zná tradiční lidové svátky | orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období; významné dny, státní svátky |
| *ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách* | - rozezná rozdíly mezi životem dnes a v dávných dobách, seznámí se s životem lidí v pravěku, Slovanů, Velkomoravské říše, Karla IV. | současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, |

| Vlastivěda | 5. ročník | |
|---|---|---|
| | - popíše život předků ve spojitosti s naším regionem - možná návštěva muzea | průběh lidského života, život lidí v pravěku, Slované, Velkomoravská říše, dílo a život Karla IV. |
| *ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* | zná významné události ve svém regionu, kraji, pozná významné historické objekty a přírodní památky v blízkém i širším okolí; zná pověsti a báje svého regionu | regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost<br>báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj |
| *ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz* | seznámí se s jednoduchým rozpočtem rodiny ( příjmy a výdaje domácnosti), s hotovostní a bezhotovostní formou peněz a způsobem placení, s pojmem banka ( úspory, půjčky),<br>- dokáže porovnat svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi<br>- uvede příklady rizik půjčování peněz<br>- používá peníze v běžných situacích<br>- pokusí se sestavit jednoduchý osobní rozpočet<br>- dokáže odhadnout cenu malého nákupu a peněz na vrácení | vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky |
| *ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze* | | |
| *ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů* | | |
| ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy | | |
| *ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz* | | |
| *ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze* | | |
| *ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů* | | |
| ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam | vyhledá státní symboly a informace o nich | naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, Praha - hl. město; rozdělení oblasti ČR, hranice státu, sousední státy ČR |
| *ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |

| Vlastivěda | 5. ročník | |
|---|---|---|
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky v rámci témat - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět | | |
| Objevujeme Evropu a svět – Učitel vede žáky v rámci témat - naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané | | |
| Jsme Evropané – Učitel vede žáky v rámci témat - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola | | |
| Občanská společnost a škola – Učitel vede žáky v duchu témat - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy | | |
| Lidské vztahy – Učitel vede žáky v rámci témat - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity | | |
| Princip sociálního smíru a solidarity – Učitel vede žáky k odpovědnosti a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; k nekonfliktnímu životu v multikulturní společnosti; | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě | | |
| Formy participace občanů v politickém životě – Učitel vede žáky k seznámení se s volebním systémem | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování | | |
| Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Učitel vede žáky k demokratickému způsobyu řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.9 Dějepis

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 1 | 1 | 5 |
| | | | | | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Dějepis |
|---|---|
| Oblast | Člověk a společnost |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Vzdělávací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře<br>- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase<br>- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku |

| Název předmětu | Dějepis |
|---|---|
| | - utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost<br>- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti<br>- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru<br>- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života;<br>Časové a organizační vymezení<br>V 6. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně. v 7., 8, a 9. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně.<br>Místo realizace<br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny<br>- v případě potřeby také distančním způsobem |
| Integrace předmětů | • Dějepis |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využívá her, soutěží a názorných |

| Název předmětu | Dějepis |
|---|---|
| | demonstraci<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- orientuje se v knihách a jiných tištěných materiálech, získané informace správně chápe, třídí, případně vlastními slovy prezentuje<br>- při tematických besedách a diskusních kruzích zadává ústní i písemné dotazy a podněty<br>- technikou řízeného dialogu žák formuluje a obhajuje vlastní názory<br>- klidně a věcně řeší konfliktní situace<br>- formou her a cvičení je připraven na zvládání způsobů neverbální komunikace<br>- při tvorbě projektů a prezentací se zapojuje do skupinové práce a do komunikace v kolektivu<br>- pomocí netradičních forem výuky (dramatizace, modelové situace) si osvojil pravidla vystupování a komunikace ve světě dospělých ( pozdrav, představení se, podání ruky a podobně…) |

| Název předmětu | Dějepis |
|---|---|
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br>- je připraven přijímat důsledky vlastních rozhodnutí<br>- dokáže pracovat ve skupině, pomoci druhým<br>- pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností si upevnil pocit své vlastní jedinečnosti<br>- je schopnost zastávat ve skupině různé role a uvědomovat si odlišnou míru odpovědnosti<br>- zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků získal maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem odlišným, nemocným či postiženým<br>- na úrovni tříd i celé školy je schopen si uvědomit nezbytnost pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům<br>- při diskuzích a rozborech dokáže rozpoznávat a pojmenovávat vlastní chyby, nedostatky a způsoby chování narušující soužití v třídním nebo školním kolektivu |
| | **Kompetence občanské:**<br>- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí<br>- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu<br>- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka<br>- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních |

| Název předmětu | Dějepis |
|---|---|
| | aktivit<br>- je schopen vyjádření vlastních názorů<br>- rozpoznává a vyhodnocuje pozitivní a negativní projevy chování<br>- dokáže rozpoznat projevy rasismu a xenofobie<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-učíme žáky chápat význam dějin jako možnost použít se z minulosti; používat k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | V 6. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně. v 7., 8. a 9. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Dějepis** | **6. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků | vysvětlí význam poznávání dějin | význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny |
| *D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost použít se z minulosti* | | |
| D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků | z nabízených příkladů vybere ty, které mohou sloužit k poznání dějin | význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny |
| *D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost použít se z minulosti* | | |

| Dějepis | 6. ročník | |
|---|---|---|
| D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány | | |
| D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány | z nabízených institucí vybere ty, které shromažďují informace z minulosti | význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny |
| | | historický čas a prostor |
| D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu | orientuje se na časové ose | historický čas a prostor |
| D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu | vlastními slovy porovná život lidí v pravěku a současnosti | člověk a lidská společnost v pravěku |
| *D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty* | | |
| *D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí* | | |
| D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost | | |
| *D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty* | pracuje s obrázky z doby pravěké a dokáže je popsat | člověk a lidská společnost v pravěku |
| D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost | | |
| *D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí* | vyhledává informace o době pravěku a pracuje s nimi | člověk a lidská společnost v pravěku |
| D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost | | |
| D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací | vlastními slovy za podpory obrazového materiálu popíše život v době nejstarších civilizací | nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz |
| *D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států* | | antické Řecko a Řím |

| Dějepis | 6. ročník | |
|---|---|---|
| D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví | | |
| D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství<br>*D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací* | | |
| D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství | pochopí a popíše souvislosti vývoje států | nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz |
| *D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací* | | antické Řecko a Řím |
| D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie | pochopí a popíše souvislosti vývoje států, seznámí se s významnými osobnosti a památkami | antické Řecko a Řím |
| | | střední Evropa a její styky s antickým Středomořím |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát | | |
| - občan, občanská společnost a stát<br>- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity | | |
| - princip sociálního smíru a solidarity | | |

| Dějepis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |

| Dějepis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států | - má základní informace o prvních státech | nový etnický obraz Evropy |
| D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech | - vlastními slovy vypráví o době středověku, osobnostech<br>- seznámí se se základními rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti | utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj |
| *D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území* | | islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) |
| *D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu* | | Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě |
| D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury | - rozpozná znaky románské a gotické kultury | kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost, počátky renesance |
| D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí | - popíše úlohu církve | křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy |
| *D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti* | | |
| *D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské* | - má základní poznatky o době přemyslovské a lucemburské | struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev |
| *D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu* | | |
| *D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské* | - popíše období vlády Karla IV., význam, památky | kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost, počátky renesance |
| *D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu* | | |
| D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve | - rozpozná znaky renesanční a gotické kultury | kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost, počátky renesance |
| *D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí* | - vlastními slovy popíše dobu husitskou | husitství |
| D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život | | |

| Dějepis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí* | - seznámí se s osobností Jiřího z Poděbrad | husitství |
| D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference | | |
| - multikulturita | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita | | |
| - kulturní rozdíly | | |

| Dějepis | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie | - osvojí si základní poznatky z daného období | český stát a velmoci v 15.–18. století |
| *D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období* | | |
| *D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku* | - rozumí pojmu humanismus | renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou |
| D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky | - chápe význam vynálezů a objevů, umí je popsat | zámořské objevy a počátky dobývání světa |
| *D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu* | | |

| Dějepis | 8. ročník | |
|---|---|---|
| D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky | - vlastními slovy popisuje život v různých historických etapách | český stát a velmoci v 15.–18. století |
| D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti | - orientuje se v historických událostech | industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka |
| D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie | - popíše dobu vlády Rudolfa II. | český stát a velmoci v 15.–18. století |
| *D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku* | | |
| *D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období* | | |
| D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky | - ví o bitvě na Bílé hoře - popíše ji a zná důsledky | český stát a velmoci v 15.–18. století |
| D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek | - rozpozná znaky barokní kultury | barokní kultura a osvícenství |
| *D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století* | - seznámí se s významnými osobnostmi našich dějin | národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa |
| *D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku* | - popíše dobu osvícenství a význam vlády panovníků, rozumí příčinám selských rebélií | barokní kultura a osvícenství |
| *D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období* | | |
| D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů | - chápe pojem národní obrození a s ním související událostí | národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa |
| *D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století* | | |
| D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů | - ví o osobnosti F. Palackého | národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa |

| Dějepis | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století* | | |
| *D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století* | | |
| D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti | - rozliší základní politické proudy<br>- rozliší absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus | český stát a velmoci v 15.–18. století |
| | | politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva |
| D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě | - vlastními slovy popíše Velkou fr. revoluci a napoleonské období | Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA |
| D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií | - vysvětlí rozdílné vývoje v různých částech Evropy | revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů |
| | | kulturní rozrůzněnost doby |
| | | konflikty mezi velmocemi, kolonialismus |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| - vztah člověka k prostředí | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí | | |
| - lidské aktivity a problémy životního prostředí | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| - Evropa a svět nás zajímají | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět | | |
| - objevujeme Evropu a svět | | |

| Dějepis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální | |

| Dějepis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky | - rozumí příčinám a důsledkům 1. světové války | první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky |
| *D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války*<br><br>*D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky* | | nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy |
| *D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky* | - seznámí se s osobností T. G. Masaryka | nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy |
| *D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky* | - ví, kdy vznikla 1. republika | nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy |
| D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí | - chápe pojem hospodářská krize | mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět |
| D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu | - rozumí pojmu fašismus | mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět |
| D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv | | |
| D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí | - zná osobnost E. Beneše | mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět |

| Dějepis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě* | - ví, co to byla Mnichovská zrada | druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války |
| *D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě* | - ví, co to byl protektorát Čechy a Morava | druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války |
| *D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě* | - ukáže na mapě Slovenský stát | druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války |
| *D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě* | - chápe příčiny a důsledky 2. světové války | druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války |
| D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce | - ví, co to byl domácí odboj | druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války |
| D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv | - rozumí pojmu holocaust | mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět |
| D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů | - rozumí pojmu demokracie | nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy |
| D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce | - seznámí se s událostmi února 1948 | druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války |
| D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu | - vysvětlí pojem totalitní režim | mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět |
| *D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti* | - ví o událostech roku 1968 a 1989 | vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky |
| D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa | - popíše vznik ČR | problémy současnosti |

| Dějepis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa | - vlastními slovy vysvětlí zkratku EU a její význam | problémy současnosti |
| D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků | - chápou rozdělení světa na dva bloky | mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět |
| D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí | - ukáže na mapě rozvojové země Evropy | vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) |
| D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků | - vysvětlí pojem studená válka | studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření |
| D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa | - vyhledá informace o technických pokrocích | věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava |
| D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce | - seznámí se se společenskými poměry v Evropě | rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí | | |
| - sebepoznání a sebepojetí | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy | | |
| - mezilidské vztahy | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.10 Občanská výchova

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 2 | 5 |
| | | | | | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Občanská výchova |
|---|---|
| Oblast | Člověk a společnost |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Vzdělávací předmět Občanská výchovase zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních  úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství<br>-  uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu<br>-  získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti<br>-  utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí<br>-  orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci<br>-  utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti<br>-  rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci |

| Název předmětu | Občanská výchova |
|---|---|
| | -  uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv<br>Časové a organizační vymezení<br>V 6. - 8. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně, v 9. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně.<br>Místo realizace<br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |
| Integrace předmětů | • Výchova k občanství |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využívá her, soutěží a názorných demonstraci<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i |

| Název předmětu | Občanská výchova |
|---|---|
| | limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů<br>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje<br>- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a k uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování<br>- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |

| Název předmětu | Občanská výchova |
|---|---|
| | **Kompetence komunikativní:**<br>formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- orientuje se v knihách a jiných tištěných materiálech, získané informace správně chápe, třídí, případně vlastními slovy prezentuje<br>- při tematických besedách a diskusních kruzích zadává ústní i písemné dotazy a podněty<br>- technikou řízeného dialogu žák formuluje a obhajuje vlastní názory<br>- klidně a věcně řeší konfliktní situace<br>- formou her a cvičení je připraven na zvládání způsobů neverbální komunikace<br>- nácvikem i praktickými činnostmi je schopen poznávat a správně používat technické, informační a komunikační prostředky (práce s telefonem, zásady komunikace přes mobil, školní internetová pošta…)<br>- při tvorbě projektů a prezentací se zapojuje do skupinové práce a do komunikace v kolektivu<br>- pomocí netradičních forem výuky (dramatizace, modelové situace) si osvojil pravidla vystupování a komunikace ve světě dospělých ( pozdrav, představení se, podání ruky a podobně…) |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají |

| Název předmětu | Občanská výchova |
|---|---|
| | - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br>- je připraven přijímat důsledky vlastních rozhodnutí<br>- dokáže pracovat ve skupině, pomoci druhým<br>- pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností si upevnil pocit své vlastní jedinečnosti<br>- je schopnost zastávat ve skupině různé role a uvědomovat si odlišnou míru odpovědnosti<br>- zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků získal maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem odlišným, nemocným či postiženým<br>- na úrovni tříd i celé školy je schopen si uvědomit nezbytnost pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům<br>- při diskuzích a rozborech dokáže rozpoznávat a pojmenovávat vlastní chyby, nedostatky a způsoby chování narušující soužití v třídním nebo školním kolektivu<br>- formou besed i dlouhodobých programů se seznámil s riziky patologických forem chování i s jejich důsledky |
| | **Kompetence občanské:**<br>- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí<br>- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu<br>- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka<br>- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit<br>- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti<br>- je schopen vyjádření vlastních názorů<br>- rozpoznává a vyhodnocuje pozitivní a negativní projevy chování<br>- formou návštěv a nácvikem praktických činností se seznámil s fungováním důležitých orgánů a institucí, průběžně se naučil pracovat s nejběžnějšími dotazníky a formuláři |

| Název předmětu | Občanská výchova |
|---|---|
| | - dokáže rozpoznat projevy rasismu a xenofobie<br>- využívá znalosti k dodržování zdravého životního stylu<br>-zvládá běžné praktické činnosti – nakupování, cestování hromadnou dopravou, návštěva lékaře, pošty, knihovny….<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií<br>-vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě<br>-podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | V 6. - 8. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně, v 9. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Občanská výchova** | **6. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích | dokáže vysvětlit pravidla společenského chování ve škole;<br>zná práva a povinnosti žáků, dokáže je aplikovat;<br>vysvětlí význam žákovského parlamentu;<br>uvědomí si význam vzdělání pro život; | naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život |
| *VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití* | | |
| *VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje* | | |

| Občanská výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem* | seznámí se s nebezpečím mimořádných situací a uvede příklady správného chování; | |
| VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání | | |
| VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích | seznámí se s důležitými institucemi v obci;<br>na modelových příkladech bude nacvičovat chování a komunikaci v nich;<br>pozná zajímavá a památná místa v regionu, obci;<br>vyhledá informace o významných rodácích, prezentuje je spolužákům;<br>dokáže popsat místní tradice;<br>seznámí se s kulturními a přírodními památkami kraje, regionu; | naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku |
| *VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití* | | |
| *VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem* | | |
| VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání | rozumí pojmu vlast a vlastenectví, dokáže ho na příkladech vysvětlit;<br>seznámí se s památnými místy, významnými osobnostmi;<br>seznámí se s výrobky, které nás proslavily ve světě;<br>dokáže vyjmenovat státní symboly a uvést příklady jejich užívání;<br>vyhledá některé významné dny a seznámí se s jejich tradicí; | naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny |
| VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu | | |
| VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám | seznámí se s rozmanitostmi kulturních projevů;<br>seznámí se s pojmy rasismus a xenofobie;<br>zaujme tolerantní postoj k různým kulturním hodnotám a tradicím;<br>vyhledá kulturní instituce v okolí;<br>na modelových příkladech aplikuje pravidla slušného chování při kulturních akcích; | kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia |
| *VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti* | | |
| *VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům* | | |
| VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a | | |

| Občanská výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti | | |
| *VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie* | | |
| *VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti* | tolerantně přistupuje k přirozeným a sociálním rozdílům mezi lidmi;<br>uvede příklady přátelského jednání;<br>uvědomuje si rovnocenné postavení mužů a žen ve společnosti;<br>uvede příklady lidské solidarity;<br>navrhne, jak sám může pomoci potřebným; | kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia |
| *VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům* | | lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování | | |
| Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Učitel vede žáky v rámci témat - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ | | |
| Etnický původ – Učitel vede žáky v rámci témat - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy | | |
| Lidské vztahy – Učitel vede žáky v rámci témat - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě | | |
| Formy participace občanů v politickém životě – Učitel vede žáky v rámci témat - volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí | | |

| Občanská výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti | dokáže rozlišit osobní a neosobní vztah a přizpůsobit tomu komunikaci;<br>procvičí si různé formy komunikace;<br>osvojí si pravidla slušného chování při komunikaci;<br>na modelových situacích se pokusí řešit konflikty v mezilidských vztazích;<br>seznámí se na příkladech s nebezpečím rasismu a xenofobie; | vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti |
| *VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie* | | |
| VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích | seznámí se s pojmy morálka a mravnost, uvede příklady;<br>seznámí se s pojmy svoboda a vzájemná závislost, uvede příklady<br>seznámí se s pravidly chování při různých situacích, dokáže je aplikovat;<br>vysvětlí výhody dělby práce v rodině, ve škole, v obci;<br>na praktických příkladech prokáže schopnost spolupráce; | zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí |
| *VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití* | | |
| *VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem* | | |
| VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života | dokáže rozlišit a charakterizovat různé typy osobností - vlastnosti lidí;<br>dokáže vyjmenovat osobní vlastnosti, rozlišit dobré a špatné;<br>rozumí pojmům dovednosti, schopnosti, charakter;<br>je schopen popsat dovednosti a schopnosti své i druhých lidí;<br>pokusí se vyjádřit svůj osobní potenciál a své osobní | podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál |
| *VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním* | | vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí |

| Občanská výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek | plány;<br>uvede příklady dokládající význam vzdělávání pro další rozvoj člověka; | osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji |
| VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru | | |
| *VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ | | |
| Etnický původ – Učitel vede žáky v rámci témat - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy | | |
| Lidské vztahy – Učitel vede žáky v rámci témat - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě | | |
| Formy participace občanů v politickém životě – Učitel vede žáky v rámci témat - volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování | | |
| Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Učitel vede žáky v rámci témat - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti | | |

| Občanská výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů | |

| Občanská výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady | uvede příklady různých forem vlastnictví;<br>navrhne způsob jejich ochrany;<br>seznámí se se zásadami hospodaření s penězi a majetkem;<br>dokáže vyhodnotit potřeby dle svých priorit; | majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví ; |
| VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti | seznámí se se vznikem peněz;<br>uvědomí si hodnotu peněz;<br>vysvětlí, jak vzniká rodinný rozpočet;<br>uvede příklady příjmů a výdajů;<br>zváží prioritu výdajů;<br>sestaví jednoduchý rozpočet;<br>uvědomí si rozdíly vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu;<br>uvědomí si a popíše sociální, právní a ekonomické role rodinných příslušníků;<br>je si vědom rizik při hospodaření s penězi;<br>ví, jak funguje bankovní účet; | peníze – funkce a podoby peněz, formy placení |
| *VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti* | | hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní |
| *VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků* | | |
| VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu | | |
| VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení | seznámí se s platebními kartami a způsobem jejich používání;<br>seznámí se s některými bankovními propagačními | banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků |

| Občanská výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet* | materiály a službami;<br>uvědomí si výhody bankovního účtu; | |
| VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít | | |
| *VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí* | | |
| VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz | vlastními slovy vysvětlí vliv nabídky a poptávky na cenu | výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost |
| VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu | seznámí se s tvorbou státního rozpočtu;<br>seznámí se s pojmem inflace;<br>seznámí se se vztahem vlivu nabídky a poptávky na cenu;<br>vyhledá a prezentuje příklady sociální péče o potřebné; | hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní |
| *VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany* | | principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ | | |
| Etnický původ – Učitel vede žáky v rámci témat - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy | | |
| Lidské vztahy – Učitel vede žáky v rámci témat - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě | | |

| Občanská výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| Formy participace občanů v politickém životě – Učitel vede žáky v rámci témat - volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování | | |
| Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Učitel vede žáky v rámci témat - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti | | |

| Občanská výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky | vyjmenuje státní symboly;<br>seznámí se s Ústavou ČR;<br>seznámí se s rolí prezidenta republiky ;<br>vyjmenuje složky státní moci;<br>zná některé politické organizace, jejich smysl;<br>vysvětlí pojem státní občanství;<br>seznámí se se systémem voleb;<br>rozumí pojmu demokracie; | právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu |
| VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu | | státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly |
| *VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy* | | principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev |
| *VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání* | | |
| *VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti* | | |

| Občanská výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů | | |
| VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů<br><br>*VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů* | | |
| VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí | vyjmenuje některá lidská práva;<br>rozliší poškozování lidských práv;<br>popíše práva dětí;<br>rozumí pojmům šikana a diskriminace; dokáže k nim zaujmout postoj; | lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace |
| VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů | | |
| *VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů* | | |
| VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod | | |
| *VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu* | | |
| *VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele* | | |
| VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství | seznámí se s právním řádem;<br>pozná právní dokumenty občana;<br>osvojí si vyplňování žádostí o ně;<br>vysvětlí , co je pracovní smlouva;<br>porozumí právnímu vztahu - vlastnictví, manželství, pracovní poměr;<br>uvědomí si rizika porušování práv;<br>seznámí se se systémem soudů; | právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů |
| VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci | | právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady |
| VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování | | |

| Občanská výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání* | | |
| VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů | | |
| *VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*<br><br>*VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu* | | |
| VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady | uvede příklady protiprávního jednání, seznámí se s prevencí; | protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví |
| *VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy* | | |
| *VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací* | | |
| VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání | | |
| VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování | uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování; | evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR |
| *VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování* | | |
| VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod | zná některé významné mezinárodní organizace a společenství, které spolupracují s ČR, a dokáže popsat výhody spolupráce; | mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) |
| VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky | rozumí pojmu globalizace, uvede některé projevy globalizace, porovná klady a zápory;<br>seznámí se s některými globálními problémy | globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení |

| Občanská výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů | současnosti, dokáže na ně vyjádřit svůj názor;<br>seznámí se se souvislostí globálních a lokálních problémů, zkusí uvést příklady řešení na lokální úrovni v obci, regionu;<br>rozumí pojmu terorismus, uvede jeho příklady a vyjádří svůj názor; ví, jak se má chovat v nebezpečné situaci; | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ | | |
| Etnický původ – Učitel vede žáky v rámci témat - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy | | |
| Lidské vztahy – Učitel vede žáky v rámci témat - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě | | |
| Formy participace občanů v politickém životě – Učitel vede žáky v rámci témat - volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí | | |
| VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování | | |
| Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Učitel vede žáky v rámci témat - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.11 Fyzika

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 3 |
| | | | | | | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Fyzika |
|---|---|
| Oblast | Člověk a příroda |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Vyučovací předmět Fyzika patří spolu s předměty Chemie, Přírodopis a Zeměpis do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování |

| Název předmětu | Fyzika |
|---|---|
| | - potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi<br>- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby<br>- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů<br>- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí<br>- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí-<br>- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy<br>- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí<br><u>Časové a organizační vymezení</u><br>V 7. - 9. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně.<br><u>Místo realizace</u><br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |
| Integrace předmětů | • Fyzika |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy |

| Název předmětu | Fyzika |
|---|---|
| | - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využívá her, soutěží a názorných demonstraci<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů<br>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje |

| Název předmětu | Fyzika |
|---|---|
| | - postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a k uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování<br>- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými |

| Název předmětu | Fyzika |
|---|---|
| | při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty |
| | **Kompetence pracovní:**<br>-pracuje pečlivě a započatou práci dokončí<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-vedeme žáky k používání digitálních měřidel a měřicích přístrojů, k záznamům naměřených dat a jejich zpracování používat vhodný počítačový software; při řešení problémů využívat ke komunikaci digitální zařízení |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | V 7. - 9. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Fyzika** | **7. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa | správně používá různá měřidla,zná soustavu SI,ovládá převody jednotek | měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas |
| *F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas* | | |

| Fyzika | 7. ročník | |
|---|---|---|
| F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí | pojmenuje látky a uvede jejich vlastnosti, pochopí princip difuze, podílí se na praktických pokusech | skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze |
| F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty | | |
| F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů | | |
| F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu | rozliší, zda je těleso v pohybu či klidu, rozliší pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý, uvede příklady | pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý |
| *F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu* | | |
| F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles | | |
| *F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů* | | |
| F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici | - popíše na jednoduchých příkladech druhy sil, které působí na těleso, jejich velikost, směr a výslednici<br>-zhodnotí vztah tlaku síly a uvede příklady z praxe<br>- změří velikost působící síly<br>- seznámí se s jednoduchými stroji, popíše je a uvede příklady využití v praxi | tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí |
| *F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla* | | třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi |
| | | výslednice dvou sil stejných a opačných směrů |
| | | rovnováha na páce a pevné kladce |
| *F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu* | seznámí se s Newtonovými zákony, předvídá změnu pohybu těles při působení síly | Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí |
| F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem | | |
| F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí | vyjmenuje druhy skupenství, popíše jejich přeměny a uvede příklady z praxe, využití | přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |

| Fyzika | 7. ročník | |
|---|---|---|
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednosti odstoupit od vlastního nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |

| Fyzika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů | seznámí se s Pascalovým zákonem, jednoduchými hydraulickými zařízeními a jejich využitím ( hever) | Pascalův zákon – hydraulická zařízení |
| F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů<br><br>*F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů* | | hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře |
| F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů | seznámí se s Archimedovým zákonem, odhadne využití vztlakové síly v praxi ( lodě, ponor) | Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách |

| Fyzika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí<br>*F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí* | - vyjmenuje formy energie<br>- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých zdrojů energie ve vztahu k životnímu prostředí<br>-popíše přenos a výrobu elektrické energie, uvede příklady její využití )el. spotřebiče), osvojí si zásady bezpečného zacházení s nimi a zásady PP<br>- vyhledá informace o jaderné energii<br>-uvede příklady vztahu využívání energie a životního prostředí, uvede příklady šetření el. energie | formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením |
| F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí<br>*F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu* | - podle značek určí stejnosměrný či střídavý proud<br>- vyjmenuje zdroje el. proudu | elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač |
| F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností<br>*F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla* | - seznámí se s vodičem a nevodičem el. energie, umí je rozpoznat<br>- zná zásady bezpečné práce s el. proudem, zásady PP<br>- seznámí se se zapojením diody | elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač |
| F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem<br>*F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)* | - seznámí se se vztahem práce, výkon, čas<br>- uvede příklady práce vykonané silou, odvodí vzorec a vypočítá práci | formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením |
| F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu<br>*F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod* | - seznámí se s jednoduchým el. obvodem, nakreslí ho ( sestaví) a pojmenuje | elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednosti odstoupit od vlastního nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a | | |

| Fyzika | 8. ročník | |
|---|---|---|
| respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci | | |

| Fyzika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet | seznámí se s gravitační silou, pochopí princip jejího působení, předvede příklad | sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze |
| | | gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa |
| *F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země* | seznámí se se sluneční soustavou, vyjmenuje planety, popíše pohyb kolem Slunce, pohyb Měsíce | sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze |
| *osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru* | | |
| *zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci* | | |
| F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet | vyhledá informace o rozdílu planet od hvězd | hvězdy – jejich složení |
| F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní | seznámí se e el. a mag. polem, popíše je, zná druhy magnetů a jejich praktické využití | elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; |

| Fyzika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| | | transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními |
| F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh | vyjmenuje zdroje světla, popíše způsob šíření světla, pozná rozptylku a spojku a zná jejich využití | vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem |
| *F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití* | | |
| F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami | pracuje s čočkou a seznámí se s jejím využitím v praxi | vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem |
| F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku | - rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz, posoudí vliv nadměrného hluku na ŽP a zdraví člověka | vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu |
| *F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz* | | |
| F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí | | |
| *F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka* | | |
| F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí | uvede příklady vztahu využívání energie a životního prostředí, uvede příklady šetření el. energie | formy energie - výroba a přenos el. energie, druhy elektráren, výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí | | |
| Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Učitel vede žáky k hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); k ochraně přírody | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci | | |

| Fyzika | 9. ročník | |
|---|---|---|
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednosti odstoupit od vlastního nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.12 Chemie

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 2 |
| | | | | | | | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Chemie |
|---|---|
| Oblast | Člověk a příroda |
| Charakteristika předmětu | <u>Charakteristika vyučovacího předmětu</u><br>Vyučovací předmět Chemie patří spolu s předměty Fyzika, Přírodopis a Zeměpis do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. |

| Název předmětu | Chemie |
|---|---|
| | Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování<br>- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi<br>- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby<br>- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů<br>- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí<br>- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí-<br>- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy<br>- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí<br>Časové a organizační vymezení<br>V 8. - 9. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně,<br>Místo realizace<br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |

| Název předmětu | Chemie |
|---|---|
| Integrace předmětů | • Chemie |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využívá her, soutěží a názorných demonstraci<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá |

| Název předmětu | Chemie |
|---|---|
| | získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů<br>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje<br>- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a k uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování<br>- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem |

| Název předmětu | Chemie |
|---|---|
| | - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-vedeme žáky k využívání digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení dat při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | V 8. - 9. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Chemie** | **8. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek | | |

| Chemie | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek* | - seznámí se s historií chemie<br>- jmenuje látky kolem nás<br>- určí společné a rozdílné vlastnosti látek<br>- ví, čím se chemie zabývá<br>- uvede příklady vlastností látek<br>- zná vlastnosti látek: benzín, voda, ocet, sklo, plexisklo, měď, železo, ocel<br>-popíše změny skupenství látek | vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, |
| CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí | - provádí jednoduché pokusy a zná základní pravidla bezpečnosti práce s běžně dostupnými chem. látkami<br>- vyjmenuje látky pro člověka nebezpečné(trhaviny, žíraviny, hořlaviny, jedy) | zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě |
| *CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami* | -orientuje se v piktogramech a zná jejich význam<br>- seznámí se s pojmy H-věty, P-věty<br>- seznámí se se základními pravidly bezp. práce s chem. látkami<br>-seznámí se s modelovými příklady havárií s únikem nebezpečných látek | nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam<br>mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek |
| CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky | - rozliší směs a kapalný roztok<br>- popíše složení jednoduchých roztoků a zná jejich využití v běžném životě<br>- seznámí se s výpočtem jejich složení<br>- ví, co je rozpouštědlo<br>- popíše jednoduché pokusy rozpouštění, seznámí se se základními faktory ovlivňující rozpouštění | směsi – různorodé, stejnorodé |
| *CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky* | | |
| CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení | | |
| *CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě* | | |
| CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi | - popíše oddělování složek směsi - usazování, destilace, krystalizace, filtrace, sublimace<br>- uvede jednoduché příklady filtrace z praxe a samostatně provede filtraci ve školních podmínkách | směsi – různorodé, stejnorodé<br>dělící metody |
| CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití | -rozliší různé druhy vod, uvede příklady jejich výskytu a využití<br>- seznámí se s hlavními složkami vody<br>- seznámí se jednoduchou formou s principem výroby pitné vody ve vodárnách | voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody |
| *CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití* | | |

| Chemie | 8. ročník | |
|---|---|---|
| CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky<br>*CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky* | - uvede složení vzduchu, zná, co je ozonová vrstva<br>- popíše vznik teplotní inverze a smogu<br>- ví, co je smog<br>- zná zásady ochrany obyvatelstva<br>-seznámí se se zdroji znečišťování vzduchu v okolí | vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva |
| CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech | - používá pojmy molekula, atom, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal<br>- popíše složení atomu | částicové složení látek – molekuly, atomy, stavba atomu |
| *CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky* | - seznámí se s periodickou soustavou prvků<br>- píše značky vybraných chem. prvků a naopak ze značek prvků uvádí jejich názvy<br>- zná vlastnosti a použití vybraných prvků<br>- rozlišuje kovy a nekovy<br>- zná železo. litinu, ocel, koroze, hliník, měď a slitiny mědi, zinek, olovo, cín, zlato a stříbro<br>-zná vybrané jednoduché chem. sloučeniny a jejich názvosloví | prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo |
| CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti<br>*CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti* | | chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin |
| CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí | - zná význam, využití a vlastnosti" oxid uhličitý, uhelnatý<br>- skleníkový efekt<br>- popíše orientačně oxid siřičitý, dusičný, křemičitý, vápenatý | chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin |
| *CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí* | | oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů |
| CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení | - seznámí se s vlastnostmi a využitím vybraných prakticky významných kyselin<br>- případně posoudí vliv některých zástupců kyselin na životní prostředí<br>- zná zásady první pomoci při zasažení<br>- seznámí se s vlastnostmi a využitím vybraných hydroxidů a posoudí vliv některých zástupců na životní prostředí<br>- orientuje se na stupnici pH a změří reakci roztoku | kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů |
| CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí | | |
| *CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí* | | |

| Chemie | 8. ročník | |
|---|---|---|
| CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi | | |
| *CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem* | | |
| *poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí | | |
| Sebepoznání a sebepojetí – učitel vede žáky k poznání já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života | | |
| Základní podmínky života – Učitel vede žáky k promyšlenému využívání přírodních zdrojů (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí | | |
| Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Učitel vede žáky k ochraně životního prostředí a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); | | |

| Chemie | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |

| Chemie | 9. ročník | |
|---|---|---|
| CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání | - seznámí se s výchozími látkami a produkty chem. reakcí<br>- seznámí se s nejjednoduššími chem. rovnicemi<br>- seznámí se se Zákonem zachování hmotnosti<br>- přečte a vyčíslí jednoduché chemické rovnice | chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, výchozí látky, produkty |
| *CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí* | | |
| *rozpozná přeměny skupenství látek* | | |
| CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu | seznámí se s faktory ovlivňujících průběh chem. reakcí | faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza |
| CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití | - rozliší nejjednodušší uhlovodíky a jejich deriváty, orientuje se v nich<br>- seznámí se se vzorci<br>- zná zdroje, vlastnosti a použití | uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků |
| CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy | - zná vznik, význam a využití - uhlí, koks, plyn, svítiplyn, dehet, ropa, zemní plyn<br>- zná některé produkty průmyslového zpracování ropy | paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva |
| *CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy* | | |
| *CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie* | | |
| CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití | - zná význam, využití a vlastnosti ethanolu a methanolu<br>- vyhledá informace o jejich zdrojích a výrobě | deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin |
| CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů | - zná příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě<br>- pojmenuje potraviny - živiny a uvědomuje si potřebu pro člověka<br>- zná význam a využití sacharidů - sacharóza, škrob; uvede příklady a seznámí se s vlastnostmi sacharidů<br>- ví, co jsou tuky - rostlinné a živočišné, oleje, vosky<br>- ví, co jsou bílkoviny<br>- uvede jejich zdroje a seznámí se s jejich vlastnostmi<br>- uvede jejich příklady a zdroje<br>- seznámí se s jejich vlastnostmi | přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle |
| *CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě* | | |

| Chemie | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin* | - zná příklady prvotních a druhotných surovin a jejich využití<br>- seznámí se s plasty a syntetickými vlákny - jejich vlastnostmi, využitím a likvidací<br>-zná vlastnosti a využití PVC, polystyren, polyethylen a jejich likvidací-recyklací, dopad na životní prostředí | chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze |
| | | plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace |
| CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi | - zná sádru, vápennou maltu, cement, beton, železobeton a jejich využití<br>- pozná keramiku a zná její význam a uplatnění | tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika |
| *CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin* | | |
| CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe | - uvede příklady volně prodávaných hořlavin a zásady bezpečné práce s těmito látkami<br>- zná principy hašení požárů v modelových situacích | hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti |
| CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka | - zná vybraná průmyslová hnojiva<br>- seznámí se s jejich využitím a vlivem na životní prostředí<br>- uvede příklady ekologického chování | průmyslová hnojiva |
| *CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka* | | |
| CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka | - orientuje se v pojmech pesticid, insekticid<br>- seznámí se s jejich vlivem na životní prostředí | detergenty, pesticidy a insekticidy |
| *CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka* | | |
| *CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy* | - zná význam dávkování léků<br>- seznámí se s využitím v praxi, vlivem na životní prostředí a zdraví člověka<br>- zná nebezpečí návykových látek, zneužívání a vliv na zdraví člověka<br>- uvědomuje si nebezpečí dopingu, zneužívání v praxi a vliv na zdraví člověka | léčiva a návykové látky |
| CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka | | |
| *CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka* | | |
| CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí | - seznámí se se solemi - chlorid sodný, uhličitan sodný, vápenatý - význam, využití, názvosloví, seznámí se s | |

| Chemie | 9. ročník | |
|---|---|---|
| a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí | pojmem oxidační číslo, zná vlastnosti těchto látek a použití vybraných prakticky významných halogenidů<br>- umí použít indikátorový papírek<br>-seznámí se se stupnicí pH | soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů |
| *CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| Vztah člověka k prostředí – Učitel vede žáky k zajišťování ochrany životního prostředí v obci. | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí | | |
| Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Učitel vede žáky k ochraně životního prostředí a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.13 Přírodopis

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 2 | 2 | 7 |
| | | | | | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Přírodopis |
|---|---|
| Oblast | Člověk a příroda |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Vyučovací předmět Přírodopis patří spolu s předměty Fyzika, Chemie a Zeměpis do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování<br>- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi<br>- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby<br>- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů<br>- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí<br>- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí- |

| Název předmětu | Přírodopis |
|---|---|
| | - uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy<br>- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí<br>Časové a organizační vymezení<br>V 6., 8. a 9. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně, v 7. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně<br>Místo realizace<br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |
| Integrace předmětů | • Přírodopis |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využívá her, soutěží a názorných demonstraci<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a |

| Název předmětu | Přírodopis |
|---|---|
| | opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů<br>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje<br>- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a k uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování<br>- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí |

| Název předmětu | Přírodopis |
|---|---|
| | a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br>- je připraven přijímat důsledky vlastních rozhodnutí<br>- dokáže pracovat ve skupině, pomoci druhým<br>- pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností si upevnil pocit své vlastní jedinečnosti<br>- je schopnost zastávat ve skupině různé role a uvědomovat si odlišnou míru odpovědnosti<br>- zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků získal maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem odlišným, nemocným či postiženým<br>- na úrovni tříd i celé školy je schopen si uvědomit nezbytnost pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům<br>- při diskuzích a rozborech dokáže rozpoznávat a pojmenovávat vlastní chyby, nedostatky a způsoby chování narušující soužití v třídním nebo školním kolektivu<br>- formou besed i dlouhodobých programů se seznámil s riziky patologických forem chování i s jejich důsledky |
| | **Kompetence občanské:**<br>- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti<br>- je schopen vyjádření vlastních názorů |

| Název předmětu | Přírodopis |
|---|---|
| | - rozpoznává a vyhodnocuje pozitivní a negativní projevy chování<br>- využívá znalosti k dodržování zdravého životního stylu |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-vedeme žáky k využívání digitálních technologií za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | V 6., 8. a 9. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně, v7. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Přírodopis** | **6. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |

| Přírodopis | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích* | chápe vznik života a zákonitosti jeho vývoje;<br>seznámí se s názory na vznik života;<br>seznámí se s vývojem organismů;<br>zná základní projevy a podmínky života organismů; | vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života |
| P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů | | |
| *P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života* | | |
| P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti | - orientuje se v pojmech dědičnost, gen,<br>- zná a vysvětlí pohlavní a nepohlavní rozmnožování | základní struktura života – buněk |
| P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě | | dědičnost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, |
| P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka | - objasní úlohu a význam bakterií v přírodě a pro člověka + tlení, hnití jako následky činností bakterií a hub; | význam a zásady třídění organismů |
| *P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka* | | viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití |
| P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků | pozná zástupce hub bez plodnic ( kvasinky a plísně);<br>zná jejich význam, využití;<br>zná stavbu těla houby;<br>rozliší houby s rourkami a lupínky;<br>porovná význam hub jedlých a nejedlých;<br>zná zásady, sběru a konzumace a PP při otravě z hub;<br>seznámí se s výživou hub;<br>vyhledá informace o významu hub v ekosystémech a potravních řetězcích; | houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy |
| *P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků* | | houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami |
| | seznámí se se stavbou lišejníků, jejich výskytem, významem a citlivostí na vnějším prostředí | lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam |
| P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům | zná jednobuněčné organismy - prvoci: trepka velká, měňavka, seznámí se s výskytem, nakreslí jednoduché schéma živočišné buňky | stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování |
| P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin | rozliší skupiny živočichů: žahavce, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci;<br>pozná stavbu těla těchto zástupců, zná jejich výskyt a význam; | vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) |
| *P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce* | | |

| Přírodopis | 6. ročník | |
|---|---|---|
| P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí | odvodí jejich způsob života a přizpůsobení prostředí, zná dokonalou a nedokonalou proměnu hmyzu; | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života | | |
| Základní podmínky života – Učitel vede žáky v rámci témat _ voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| Vztah člověka k prostředí – Učitel vede žáky v rámci témat - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy | | |
| Ekosystémy – Učitel vede žáky v rámci témat - les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) | | |

| Přírodopis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence sociální a personální | |

| Přírodopis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence občanské<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům | - zná stavbu těla rostliny (kořen, stonek, list, plod, květ), dokáže charakterizovat jednotlivé části rostlin<br>- popíše základní projevy života rostlin<br>- porovná stavbu těla vyšších a nižších rostlin, rostlin nahosemenných a krytosemenných<br>- orientuje se v pojmech jednoděložná a dvouděložná rostlina | stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) |
| P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin | vysvětlí, co je fotosyntéza, dýchání rostlin a růst | fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování |
| *P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití* | | |
| *P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování* | - seznámí se se základními skupinami rostlin<br>- zná zástupce běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin<br>- seznámí a orientuje se v poznávání a zařazování vybraných zástupců podle charakteristických znaků do systematické skupiny rostlin<br>- pracuje s literaturou a obrázky<br>- u vybraných nahosemenných a krytosemenných rostlin se orientuje ve způsobu jejich pěstování<br>- zná hospodářsky důležité rostliny ( pícniny, obilniny, zelenina, okopaniny, olejniny, luskoviny)<br>- pozná typické zástupce, způsob jejich pěstování a význam<br>-popíše jednotlivé skupiny hospodářsky důležitých rostlin - vyjmenuje hlavní zástupce a pozná způsoby jejich pěstování | systém rostlin – poznávání běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), |
| P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů | | |
| *P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce* | | |

| Přírodopis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování* | - zná hospodářsky důležité rostliny ( pícniny, obilniny, zelenina, okopaniny, olejniny, luskoviny)<br>- pozná typické zástupce, způsob jejich pěstování a význam<br>-popíše jednotlivé skupiny hospodářsky důležitých rostlin - vyjmenuje hlavní zástupce a pozná způsoby jejich pěstování<br>-vysvětlí význam, využití a přizpůsobení se podmínkám prostředí<br>- seznámí se s ochranou hospodářských rostlin<br>- pozná některé ovocné stromy a keře<br>- seznámí se se základními druhy léčivých rostlin a jejich využitím<br>- rozpozná běžně rostoucí jedovaté rostliny a osvojí si základní ochranu při manipulaci s nimi | systém rostlin – poznávání běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), |
| P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů | | význam rostlin a jejich ochrana |
| *P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce*<br><br>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin | | systém rostlin - poznávání a význam hospodářsky významných zástupců |
| P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů | zná typické znaky obratlovců a jejich rozdělení | stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy mnohobuněčné, rozmnožování |
| *P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů* | | vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) |
| P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin<br><br>*P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce* | | |
| P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů | popíše stavbu těla, kostru, orgánové soustavy a jejich funkci u: ryb, obojživelníků, plazů a ptáků z hlediska vývoje a vývinu | vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) |
| *P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů* | | |

| Přírodopis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin | | |
| *P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce* | | |
| P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů | - zná jednotlivé skupiny živočichů a jejich hlavní zástupce<br>- popíše jednotlivé zástupce a vybrané zástupce zařadí do taxanomických skupin | vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) |
| *P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů* | | |
| P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin | | |
| *P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce* | | |
| *P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí* | - porovná rozdíly chování živočichů v přírodě a zajetí<br>- uvede příklady přizpůsobení se různým prostředím<br>- vyjmenuje živočišná společenstva v regionu | projevy chování živočichů |
| P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy | - na praktických příkladech popíše význam živočichů v přírodě<br>- seznámí se s nebezpečím styku se zvířaty<br>- získá vědomosti o ochraně a první pomoci<br>- vyhledá informace o životě vybraných druhů ptáků( drůbež) a ryb, paryb, obojživelníků, plazů seznámí se s jejich chovem a hospodářským využitím | rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva |
| *P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy* | | |
| P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody | - pozoruje přírodniny okem, lupou, mikroskopem<br>- seznámí se se zakládáním herbáře<br>- seznamuje se s určováním podle klíče, pracuje s atlasy | zkoumání přírody |
| *P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy | | |
| Ekosystémy – Učitel vede žáky v rámci témat - les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře | | |

| Přírodopis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života | | |
| Základní podmínky života – Učitel vede žáky v rámci témat _ voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| Vztah člověka k prostředí – Učitel vede žáky v rámci témat - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás) | | |

| Přírodopis | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů | - zná typické znaky savců a jejich rozdělení<br>- popíše stavbu těla, kostru, orgánové soustavy, jejich funkci z hlediska vývoje a vývinu | stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, savci, rozmnožování |

| Přírodopis | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů* | - zná přehled hlavních skupin savců<br>- popíše jednotlivé řady savců a jejich vybrané zástupce<br>- hmyzožravci, letouni, hlodavci, zajíci, šelmy, chobotnatci, lichokopytníci, sudokopytníci, primáti<br>- seznámí se s pojmem podtřída ( vejcorodí, živorodí) | vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (savci) |
| P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin<br><br>*P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce* | | |
| *P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí* | - porovná rozdíly chování živočichů v přírodě a v zajetí<br>- uvede příklady přizpůsobení se různým prostředím<br>- zná domestikované savce a jejich hospodářský význam<br>- objasní pojem predátor<br>- na praktických příkladech popíše význam živočichů v přírodě<br>- seznámí se s nebezpečím styku se zvířaty - vzteklina<br>- zná význam ZOO | rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva |
| *využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb* | | projevy chování živočichů |
| P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy | - na modelu torza těla určí polohu vybraných orgánů<br>- zná popis a funkci jednotlivých orgánů v rámci soustavy<br>- popíše pohybové a opěrné ústrojí a jejich funkce ( trávicí a vylučovací, oběhové a dýchací, řídící a smyslové) | anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), |
| *P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce* | | |
| P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka | - popíše- pohlavní soustava- rozmnožování, vývin jedince<br>- seznámí se s pojmem rodičovství a funkce rodiny<br>- seznámí se s vývojovými etapami člověka | rozmnožování člověka |
| *P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka* | | |
| P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří | | |
| *P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince* | | |
| P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby | - seznámí se s příznaky a příčinami základních onemocnění<br>- zná reakce organismu na některé nemoci<br>- seznámí se s druhy úrazů, prevencí úrazů a poskytováním PP | nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie |
| *P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby* | | životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka |

| Přírodopis | 8. ročník | |
|---|---|---|
| | - seznámí se s chováním při životu ohrožujících stavech - epileptický záchvat, ztráta vědomí , patologickými jevy v dětské populaci a jejich prevencí<br>- vyhledá informace - bulimie, mentální anorexie, obezita | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| Vztah člověka k prostředí – Učitel vede žáky v rámci témat - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí | | |
| Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Učitel vede žáky v rámci témat - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života | | |
| Základní podmínky života – Učitel vede žáky v rámci témat _ voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) | | |

| Přírodopis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek<br>*P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny* | - vysvětlí rozdíl mezi nerostem a horninou<br>- seznámí se se vznikem nerostů a hornin<br>- rozpozná vybrané nerosty a horniny podle charakteristických vlastností<br>-zná využití pro praxi (vyvřelé- čedič, znělec, žula; usazené - pískovec, vápenec, opuka, slída; přeměněné - rula a svor)<br>- rozpozná rozdíl mezi kovovými a nekovovými surovinami<br>- osvojí si vlastnosti a praktické využití vybraných zástupců<br>- seznámí se se stavebními hmotami ( kámen, písek, hlína) | nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie |
| P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody<br>*P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů* | - zná vnitřní a vnější geologické děje<br>- popíše sopečnou činnost a zemětřesení<br>- seznámí se s litosférickými deskami a jejich pohyby<br>- získá vědomosti o vnějších geologických dějích | vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky<br>půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace |
| P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi | - seznámí se se vznikem Země a vesmíru<br>- osvojí si stavbu zemského tělesa a jednotlivých vrstev<br>- zná pojmy počasí a podnebí<br>- vysvětlí význam vody a teploty prostředí pro život<br>- vyhledá informace o ochraně a využití přírodních | Země – vznik a stavba Země |

| Přírodopis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi* | zdrojů vody<br>- zná vzdušný obal Země<br>- vyjmenuje některé zdroje znečišťující ovzduší<br>- seznámí se s vlivem znečištění ovzduší a klimatických změn na živé organismy a člověka<br>- vysvětlí, co jsou emise a imise, kyselý déšť<br>- podle charakteristických znaků popíše rozšíření a vývoj organismů a přiřadí typické organismy k jednotlivým geologickým obdobím | vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí |
| P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí | | geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty |
| *P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky* | | podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka |
| P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi | - vyjmenuje nejčastější příčiny vzniku mimořádných událostí<br>- vyhledá informace o přírodních světových katastrofách a nejčastějších přírodních událostech v ČR a navrhne možnou ochranu před nimi | mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi |
| P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi | - umí rozlišit rostlinná a živočišná společenství<br>- učí se rozlišit populace, společenství, ekosystémy<br>- uvede rozdíly mezi přirozenými a umělými ekosystémy<br>- seznámí se s druhovou rozmanitostí společenstev a populace | organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému |
| *P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (mdú)* | | |
| P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému | | |
| *P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému* | | |
| P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam | | |
| *P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech* | | |
| *P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí* | - seznámí se s pojmy životní prostředí a jeho složky<br>- zná vývoj vztahu člověka k životnímu prostředí<br>- popíše vlivy lidské činnosti na životní prostředí<br>- vysvětlí rozdíl mezi pojmy: chráněné parky, zahrady, přírodní rezervace, chráněné území ( CHKO a KRNAP) | ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území |
| *pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka* | | |

| Přírodopis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| | - porovná význam a stupeň ochrany živočichů a uvede jejich příklady | |
| P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody | - seznámí se s metodami pozorování přírody (pokus, lab. práce, vycházky, exkurze)<br>- zachovává bezpečnost při všech způsobech pozorování přírody<br>- vyhledá informace o významných vědcích z oboru biologie a jejich objevech | praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů |
| *P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu* | | významní biologové a jejich objevy |
| P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek | vysvětlí vznik a význam půdy, seznámí se s vlastnostmi půdy a půdotvornými činiteli | půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace |
| *P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| Vztah člověka k prostředí – Učitel vede žáky v rámci témat - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života | | |
| Základní podmínky života – Učitel vede žáky v rámci témat _ voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy | | |
| Ekosystémy – Učitel vede žáky v rámci témat - les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře | | |

| Přírodopis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí | | |
| Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Učitel vede žáky v rámci témat - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.) | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.14 Zeměpis

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 | 2 | 2 | 8 |
| | | | | | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Zeměpis |
|---|---|
| Oblast | Člověk a příroda |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Vyučovací předmět Zeměpis patří spolu s předměty Fyzika, Chemie a Přírodopis do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, |

| Název předmětu | Zeměpis |
|---|---|
| | objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.<br>Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | <u>Obsahové vymezení</u><br>Vzdělávání v předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování<br>- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi<br>- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby<br>- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů<br>- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí<br>- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí-<br>- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy |

| Název předmětu | Zeměpis |
|---|---|
| | - utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí<br>Časové a organizační vymezení<br>V 6. - 9. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně.<br>Místo realizace<br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |
| Integrace předmětů | • Zeměpis (Geografie) |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využívá her, soutěží a názorných demonstraci<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i |

| Název předmětu | Zeměpis |
|---|---|
| | limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů<br>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje<br>- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a k uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování<br>- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |

| Název předmětu | Zeměpis |
|---|---|
| | **Kompetence občanské:**<br>- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí<br>- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu<br>- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka<br>- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit<br>- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti<br>- je schopen vyjádření vlastních názorů<br>- rozpoznává a vyhodnocuje pozitivní a negativní projevy chování<br>- formou návštěv a nácvikem praktických činností se seznámil s fungováním důležitých orgánů a institucí, průběžně se naučil pracovat s nejběžnějšími dotazníky a formuláři<br>- dokáže rozpoznat projevy rasismu a xenofobie<br>- využívá znalosti k dodržování zdravého životního stylu<br>-zvládá běžné praktické činnosti – nakupování, cestování hromadnou dopravou, návštěva lékaře, pošty, knihovny…. |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem |

| Název předmětu | Zeměpis |
|---|---|
| | - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-učíme žáky využívat vybrané geoinformační technologie, využívat vybrané geoinformační technologie v běžném životě<br>-seznamujeme žáky se základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii; využívat výhody digitálních map a mapových portálů pro orientaci v terénu<br>-vedeme žáky k odpovědnému chování a jednání v digitálním světě |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | V 6. - 9. ročníku - 2 vyučovací hodiny týdně. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Zeměpis** | **6. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence komunikativní | |

| Zeměpis | 6. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů | seznámí se s různými druhy map, orientuje se na mapách obecně zeměpisných i politických, vyhledává informace; rozlišuje pevninu a oceán; určí hlavní světové strany; vyhledá nejdůležitější pohoří, nížiny a vodstva; rozpozná a vyhledá hranice států | komunikační geografický a kartografický jazyk – hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření; |
| Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii | | |
| *Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii* | | |
| Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii | pracuje s globusem; jednoduchou formou vysvětlí pojmy výškopis, polohopis, zeměpisná síť a měřítko; prokáže praktické dovednosti; seznámí se s kulturně historickými zajímavostmi regionu a s jeho problematikou; jednoduchou formou vysvětlí způsob života obyvatel regionu | geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě |
| *Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii* | | |
| Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů | určí základní vesmírná tělesa, dokáže v základu popsat Zemi, jednoduše vysvětlí pohyby Země a jejich důsledky, seznámí se s pojmy světový čas, časová pásma, datová hranice, pásmový čas, smluvený čas | Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma; |
| *Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země* | | |
| Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny | rozliší a ukáže jednotlivé světadíly a oceány; jednoduše charakterizuje polohu, velikost, základní přírodní podmínky a socioekonomické poměry; jednoduchou formou popíše jednotlivé světadíly a oceány; rozliší základní rozdíly mezi regiony; seznámí se se změnami ve vybraných regionech, jejich problémy a s možnostmi jejich řešení; orientuje se na mapě | světadíly, oceány, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) |
| *Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány* | | |
| Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, | | |

| Zeměpis | 6. ročník | |
|---|---|---|
| vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států | | |
| *Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států* | | |
| *Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů* | | |
| Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich | | |
| Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy | seznámí se se způsobem života obyvatel regionu; jednoduše popíše krajinu v okolí školy a bydliště; seznámí se s kulturně historickými zajímavostmi; vyhledává v mapě místní krajiny; orientuje se na mapě | místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj |
| *Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy* | | |
| Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu | | |
| *Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu* | | |
| Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu | umí pozorovat a vyhodnotit terén místní krajiny; seznámí se s pomůckami - mapa, plánek, buzola, kompas; vyzkouší si pohyb podle jednoduché mapy; pokusí se odhadnou vzdálenost; pochopí základní náčrtky krajiny, jednoduché plánky; seznámí se se zásadami bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě | cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy |
| *Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (mdú)* | | ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích |
| Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny | | |
| Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech | | |

| Zeměpis | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě* | | |

| Zeměpis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii | vyhledá základní údaje na mapě obecně zeměpisné i politické; určí hlavní a vedlejší světové strany; vyhledá pohoří, nížiny, řeky a města v ČR a určí hranice ČR a sousedních států | komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat |
| *Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii* | | |
| | prokáže základní praktické dovednosti; seznámí se s kulturně historickými zajímavostmi regionu; dokáže se vyjádřit k problematice ŽP; jednoduchou formou vysvětlí způsob života obyvatel regionu | geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě |
| | | místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické |

| Zeměpis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| | | charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) |
| Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny | vyhledá a ukáže světadíly a oceány; jednoduše popíše hranice Evropy a seznámí se s jednotlivými oblastmi Evropy | světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) |
| *Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány* | | |
| Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států | | |
| *Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů* | | |
| Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) | seznámí se s jednotlivými oblastmi ČR; jednoduchou formou popíše přírodní a kulturní složky | krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin |
| *Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek* | | |
| Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí | zná základní principy a zásady ochrany přírody a ŽP; uvede nejznámější příklady chráněných území v ČR | vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva |
| *Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (mdú)* | | |
| Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy | určí polohu a rozlohu ČR v Evropě; vyhledá sousední státy a jejich hlavní města; vysvětlí přírodní podmínky a ukáže jednotlivé rozdíly na mapě; popíše povrch ČR; s pomocí mapy porovná povrch Čech a Moravy | Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, |
| *Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy* | | |
| Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu | | |

| Zeměpis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu* | | politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu |
| Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu | | |
| *Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost* | | |
| *Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy* | | |
| *Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva* | | |
| Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit | charakterizuje jednotlivé kraje a jejich krajská města; vyjmenuje je a ukáže na mapě; určí rozdíly života obyvatel měst a venkova | regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech |
| *Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti* | | |
| Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy | popíše způsob života obyvatel regionu; popíše krajinu v okolí školy a bydliště; zná základní kulturně historické zajímavosti v místním regionu | místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) |
| *Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy* | | |
| Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu | | |
| *Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu* | | |
| *Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (mdú)* | umí pozorovat a vyhodnotit terén místní krajiny; vyzkouší si použití základních pomůcek - mapa, plánek, buzola, kompas; určí hlavní a vedlejší světové strany; zvládne pohyb podle mapy a pokusí se odhadnout vzdálenost; umí jednoduché náčrtky krajiny a plánky | cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, |

| Zeměpis | 7. ročník | |
|---|---|---|
| | | schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů |
| Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny | | ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky v rámci témat - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět | | |
| Objevujeme Evropu a svět – Učitel vede žáky v rámci témat - naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané | | |
| Jsme Evropané – Učitel vede žáky v rámci témat - instituce Evropské unie a jejich fungování; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže . | | |

| Zeměpis | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů | vyhledá údaje na mapě obecně zeměpisné i politické; určí hlavní a vedlejší světové strany; vyhledá nejdůležitější státy, pohoří, nížiny, řeky a města v | komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné |

| Zeměpis | 8. ročník | |
|---|---|---|
| Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii | Evropě; seznámí se s různými formami statistických dat a geografických médií | útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat |
| *Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii* | | |
| Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů | určí základní vesmírná tělesa; vysvětlí pohyby Země a jejich důsledky; uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření Zemského povrchu | Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas |
| *Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země* | | |
| *Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu* | | |
| Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu | rozliší duhy krajinných sfér a blíže je charakterizuje | krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry |
| Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost | | |
| *Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu* | | |
| *Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost* | | |
| Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu | seznámí se s pojmy geografická pásma a výškové stupně | systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně |
| Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost | | |
| *Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu* | | |

| Zeměpis | 8. ročník | |
|---|---|---|
| Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu | rozliší přírodní podmínky v regionu | systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti |
| Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost | | |
| *Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu* | | |
| *Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost* | | |
| Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny | rozliší a ukáže jednotlivé světadíly a oceány; charakterizuje polohu, velikost, přírodní podmínky Evropy; vyhledá státy Evropy; vysvětlí rozdíly mezi státy; rozčlení Evropu na regiony; popíše socioekonomické poměry a hospodářství v jednotlivých regionech Evropy | světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) |
| *Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány* | | |
| Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států | | |
| *Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států* | | |
| Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich | seznámí se se změnami ve vybraných regionech Evropy, s problémy jednotlivých regionů a s možnostmi jejich řešení | modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení |
| Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace | rozliší obyvatelstvo Evropy; odhadne, kde se soustředí nejvíce obyvatel; zváží působení cestovního ruchu | obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky |

| Zeměpis | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace* | charakterizuje výši životní úrovně a hospodářský rozvoj v jednotlivých regionech Evropy; vyhledá výskyt surovinových a energetických zdrojů a určí nejznámější oblasti cestovního ruchu; aplikuje rozvoj cestovního ruchu na bezpečnost v Evropě | světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně |
| Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje | | krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin |
| Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin | rozliší typy krajin, rozdíly mezi společenským a přírodním prostředím; uvede příklady přírodních a kulturních složek | krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin |
| *Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin* | | |
| Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) | | |
| *Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek* | | |
| Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí | objasní rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP; vysvětlí nutnost chránit přírodu v jednotlivých regionech | vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva |
| *Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (mdú)* | | |
| *Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (mdú)* | učí se pozorovat a vyhodnotit terén místní krajiny; používá základní pomůcky; určí hlavní a vedlejší světové strany; zvládne pohyb podle mapy a pokusí se odhadnout vzdálenost a výšky objektů v terénu; pokusí se o jednoduchý náčrtek krajiny a plánku; umí se pohybovat ve volné přírodě | cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů |
| Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny | | |
| Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech | | |
| *Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě* | | |

| Zeměpis | 8. ročník | |
|---|---|---|
| Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států | seznámí se s hospodářským a politickým postavením ČR v Evropě a se zapojením do mezinárodního obchodu | Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu |
| Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států | seznámí se se spoluprací ČR se sousedními státy | regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět | | |
| Objevujeme Evropu a svět – Učitel vede žáky v rámci témat - naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky v rámci témat - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané | | |
| Jsme Evropané – Učitel vede žáky v rámci témat - instituce Evropské unie a jejich fungování; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže . | | |

| Zeměpis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální | |

| Zeměpis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii | samostatně vyhledá údaje na mapě obecně zeměpisné i politické; pracuje s mapou i globusem; vyhledá zadané státy a města ve světě; prokáže základní praktické dovednosti | geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě |
| *Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii* | | |
| Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny | rozliší světadíly a oceány; charakterizuje polohu, velikost, základní přírodní podmínky a socioekonomické podmínky v jednotlivých světadílech; s pomocí mapy vyhledá vybrané státy světa a vysvětlí základní rozdíly | světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) |
| *Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány* | | |
| Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států | | |
| *Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států* | | |
| *Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů* | | |
| Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich | seznámí se se změnami ve vybraných regionech světa; s problémy jednotlivých regionů a s možnostmi jejich řešení | modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení |
| Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace | rozliší obyvatelstvo světa; odhadne, kde se soustředí nejvíce obyvatel; zváží působení cestovního ruchu | |

| Zeměpis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel | | obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky |
| *Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel* | | |
| Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje | charakterizuje výši životní úrovně a hospodářský rozvoj v jednotlivých regionech světa; zhodnotí výskyt zdrojů a výši životní úrovně; vysvětlí souvislost mezi přírodními podmínkami, rozmístěním lidských sídel a hospodářstvím světových regionů | globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace |
| Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit | | |
| Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků | vyjmenuje hlavní politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států; určí hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; seznámí se s největšími světovými konfliktními ohnisky | regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska |
| Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech | | |
| Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí | vysvětlí nutnost chránit přírodu v jednotlivých regionech světa; objasní rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP; vyjmenuje základní globální ekologické a environmentální problémy světa | vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva |
| *Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (mdú)* | | |
| Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu | umí pozorovat a vyhodnotit terén místní krajiny; umí používat základní pomůcky; určí hlavní a vedlejší světové strany; zvládne pohyb podle mapy a pokusí se odhadnout vzdálenost a výšky objektů v terénu; umí jednoduché náčrtky krajiny a plánky; zná zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě | cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů |
| *Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (mdú)* | | |
| Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny | | |
| Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech | | |

| Zeměpis | 9. ročník | |
|---|---|---|
| Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech | vyjmenuje živelné pohromy; zná zásady ochrany člověka při ohrožení; dokáže připravit evakuační zavazadlo; vyzkouší si aplikovat základní opatření proti některým živelním pohromám v modelových situacích; v modelových situacích předvede využití čísel tísňového volání | ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích |
| *Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané | | |
| Jsme Evropané – Učitel vede žáky v rámci témat - instituce Evropské unie a jejich fungování; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže . | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět | | |
| Objevujeme Evropu a svět – Učitel vede žáky v rámci témat - naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky v rámci témat - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.15 Hudební výchova

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 9 |
| Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Hudební výchova |
|---|---|
| Oblast | Umění a kultura |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu |

| Název předmětu | Hudební výchova |
|---|---|
| | Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat. S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také literární a dramatická díla (divadlo, film), multimediální tvorba i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů, a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření. Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.<br><br>Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat. |

| Název předmětu | Hudební výchova |
|---|---|
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace<br>- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence;<br>- k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot<br>- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností<br>- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života  zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě<br>Časové a organizační vymezení<br>V 1. - 9. ročníku je vyučována 1 hodina týdně.<br>Místo realizace<br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy,projektové dny |
| Integrace předmětů | • Hudební výchova |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, |

| Název předmětu | Hudební výchova |
|---|---|
| | přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využívá her, soutěží a názorných demonstraci<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i limity<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- technikou řízeného dialogu žák formuluje a obhajuje vlastní názory<br>- klidně a věcně řeší konfliktní situace<br>- formou her a cvičení je připraven na zvládání způsobů neverbální komunikace |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- dodržuje pravidla vzájemného soužití ve škole<br>- učí se sebehodnocení |
| | **Kompetence občanské:**<br>- dokáže využít prostor k vyjádření vlastních sdělení, názorů,<br>- je schopen respektovat pravidla slušného chování<br>- formou dramatizace upevňuje správné chování v různých situacích |
| | **Kompetence pracovní:** |

| Název předmětu | Hudební výchova |
|---|---|
| | - pracuje pečlivě a započatou práci dokončí<br>- pracuje s hudebními nástroji, pečuje o ně<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-učitel vede žáka k interpretaci vybraných lidových i umělých písní, s dopomocí využívat vhodné elektronické nástroje i hudební aplikace k doprovodům případně k vlastním zvukovým či hudebním pokusům |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | V 1. - 9. ročníku je vyučována 1 hodina týdně. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Hudební výchova** | **1. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| HV-3-1-01 zpívá v jednohlase | seznámí se s pojmem hlas a pravidly hlasové hygieny;<br>nacvičuje hospodárné dýchání, nasazení a tvorbu tónu, správné držení těla;<br>nacvičuje nasazení a tvorbu tónu;<br>snaží se o správné držení těla při zpěvu;<br>snaží se o správnou výslovnost, nacvičuje řečová cvičení;<br>zkouší hlasová a intonační cvičení;<br>zpívá dětské a známé písně;<br>nacvičuje písně lidové i umělé;<br>nacvičuje vánoční písně a koledy; | pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu |
| *HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty* | | |
| *HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu* | | |

| Hudební výchova | 1. ročník | |
|---|---|---|
| HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty | realizuje písně ve 2/4, ¾ taktu;<br>nacvičuje písně a říkadla; | hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu |
| *HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu* | | |
| HV-3-1-01 zpívá v jednohlase | seznámí se s pojmem sólo, sbor, prodleva | dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. |
| *HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty* | | |
| HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře | seznámí se s Orffovým instrumentářem,zvonkohrou;<br>pokusí se reprodukovat motivy, témata, jednoduché skladbičky;<br>improvizuje, rozpozná rytmus; | hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. |
| HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie | seznámí se s 2/4 a ¾ rytmus;<br>nacvičuje taneční hry se zpěvem,jednoduché lidové tance,pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky, pochod, ukolébavku;<br>rozpozná změny tempa písní ( pomalu, rychle); | taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance |
| *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny* | | |
| HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby | rozeznává kvality tónů | kvality tónů – délka, síla, barva, výška |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | | |
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | rozeznává nástroje sluchem;<br>poslouchá hlasy, rozezná hlasy (mužský, ženský, dětský); | hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj |
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | poslouchá různé hudební styly a žánry | hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. |
| *pozorně vnímá jednoduché skladby* | | |
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | seznámí se s malou písňovou formou | hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace |
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | pokouší se pochopit význam hudby; o interpretaci hudby; | interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) |
| HV-3-1-01 zpívá v jednohlase | | |

| Hudební výchova | 1. ročník | |
|---|---|---|
| *HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty* | pokouší se o diatonické postupy v durových a mollových tóninách;<br>provádí hlasová a intonační cvičení;<br>pokouší se rozlišovat tóniny dur a moll;<br>zapojuje se do hudebních her, hádanek; | intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka– odpověď apod.) |
| HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře | zkouší hudební doprovod- těžká doba;<br>provádí hru na tělo;<br>seznámí se s pojmem ostinátní doprovod, prodleva;<br>zapojí se do rytmických cvičení- rytmizace říkadel a písní, popěvků, hudebních her, hádanek; | rytmizace, melodizace , hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b) |
| HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie | rozpoznává pojmy pomalu, rychle;<br>vyjadřuje změny pohybem;<br>improvizuje ;<br>pokouší se o pantomimu, dramatizaci; | pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků |
| *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny* | | |
| HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie | aktivně se zapojuje do pohybových her | orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách |
| *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

| Hudební výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské | |

| Hudební výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| HV-3-1-01 zpívá v jednohlase<br>*HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty* | seznámí se s pojmem hlas a pravidly hlasové hygieny;<br>nacvičuje hospodárné dýchání ,nasazení a tvorbu tónu<br>snaží se o správné držení těla;<br>snaží se o správnou výslovnost, nacvičuje řečová cvičení;<br>zkouší hlasová a intonační cvičení;<br>zpívá dětské a známé písně;<br>nacvičuje písně lidové i umělé ;<br>nacvičuje vánoční písně a koledy; | pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu |
| HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty<br>*HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu* | realizuje písně ve 2/4, ¾ taktu;<br>nacvičuje písně a říkadla; | hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu |
| HV-3-1-01 zpívá v jednohlase<br>*HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty* | seznámí se s pojmem sólo, sbor, prodleva | dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. |
| HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře | seznámí se s Orffovým instrumentářem,zvonkohrou ;<br>pokusí se reprodukovat motivy, témata, jednoduché skladbičky;<br>improvizuje , rozpozná rytmus; | hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. |
| HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie<br>*HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny* | seznámí se s 2/4 a ¾ rytmem;<br>nacvičuje taneční hry se zpěvem,jednoduché lidové tance,pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky, pochod, ukolébavku; | taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance |
| HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby<br>*HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | rozpoznává změny tempa písní (pomalu, rychle…) | taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance |

| Hudební výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby | rozeznává: kvality tónů, zvuky | kvality tónů – délka, síla, barva, výška |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | | |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | rozeznává nástroje sluchem;<br>poslouchá hlasy, rozezná hlasy (mužský, ženský, dětský); | hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj |
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | | |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | poslouchá různé hudební styly a žánry | hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. |
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | | |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | seznámí se s malou písňovou formou | hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace |
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | | |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | pokouší se pochopit význam hudby, o interpretaci hudby; | interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) |
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | | |
| HV-3-1-01 zpívá v jednohlase | pokouší se o diatonické postupy v durových a mollových tóninách ;<br>provádí hlasová a intonační cvičení;<br>pokouší se rozlišovat tóniny dur a moll;<br>zapojuje se do hudebních her, hádanek; | intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka– odpověď apod.) |
| *HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty* | | |
| HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře | zkouší hudební doprovod- těžká doba;<br>provádí hru na tělo;<br>seznámí se s pojmem ostinátní doprovod, prodleva;<br>zapojí se do rytmických cvičení- rytmizace říkadel a písní, popěvků, hudebních her, hádanek; | rytmizace, melodizace , hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b) |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | | |

| Hudební výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie | rozpoznává pojmy pomalu, rychle;<br>vyjadřuje změny pohybem;<br>improvizuje;<br>pokouší se o pantomimu, dramatizaci; | pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků |
| *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny* | | |
| HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie | aktivně se zapojuje do pohybových her | orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách |
| *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

| Hudební výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| HV-3-1-01 zpívá v jednohlase | procvičuje pojem hlas a pravidla hlasové hygieny, základní dělení hlasů;<br>nacvičuje hospodárné dýchání, nasazení a tvorbu tónu ;<br>snaží se o správné držení těla, o správnou výslovnost, nacvičuje řečová cvičení;<br>zkouší hlasová a intonační cvičení ; | pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu |
| *HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty* | | |

| Hudební výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| | zpívá dětské a známé písně ;<br>nacvičuje písně lidové i umělé ;<br>nacvičuje vánoční písně a koledy; | |
| HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty | realizuje písně ve 2/4, ¾ taktu;<br>nacvičuje písně a říkadla v daném rytmu; | hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu |
| *HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu* | | |
| HV-3-1-01 zpívá v jednohlase | procvičuje pojem sólo, sbor, prodleva | dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. |
| *HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty* | | |
| HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře | pracuje s Orffovým instrumentářem, se zvonkohrou;<br>pokusí se reprodukovat motivy, témata, jednoduché skladbičky;<br>improvizuje , rozpozná rytmus ; | hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. |
| HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie | procvičuje pojem 2/4 a ¾ rytmus;<br>nacvičuje taneční hry se zpěvem,jednoduché lidové tance,pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky, pochod, ukolébavku; | taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance |
| *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny* | | |
| HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby | rozeznává: kvality tónů, zvuky; | kvality tónů – délka, síla, barva, výška |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | | |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | poslouchá hlasy, rozezná základní dělení hlasů a rozezná nástroje sluchem | hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj |
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | | |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | poslouchá různé hudební styly a žánry; | hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. |
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | | |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | pracuje s malou písňovou formou | hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace |

| Hudební výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | | |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | pokouší se o interpretaci hudby, pochopit význam hudby; | interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) |
| HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | | |
| HV-3-1-01 zpívá v jednohlase | pokouší se o diatonické postupy v durových a mollových tóninách ;<br>provádí hlasová a intonační cvičení v rozsahu kvinty;<br>pokouší se o rozlišení tóniny dur a moll;<br>zapojuje se do hudebních her, hádanek; | intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka– odpověď apod.) |
| *HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty* | | |
| HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků | | |
| HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře | zkouší hudební doprovod- těžká doba, rozlišení přízvučné a nepřízvučné doby;<br>procvičuje pojem ostinátní doprovod, prodleva; provádí hru na tělo, zapojí se do rytmických cvičení; | rytmizace, melodizace a hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b) |
| *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku* | | |
| HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie | rozpoznává pojmy pomalu, rychle; vyjadřuje změny pohybem - chůze, klus, poklus; improvizuje v daném rytmu, pokouší se o pantomimu, dramatizaci; | pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků |
| HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie | aktivně se zapojuje do pohybových her | orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách |
| *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

| Hudební výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti | procvičuje pojem hlas a pravidla hlasové hygieny, základní dělení hlasů;<br>nacvičuje hospodárné dýchání;<br>nacvičuje nasazení a tvorbu tónu;<br>snaží se o správné držení těla;<br>snaží se o správnou výslovnost, nacvičuje řečová cvičení;<br>zkouší hlasová a intonační cvičení;<br>zpívá dětské písně ;<br>zpívá známé písně ;<br>nacvičuje písně lidové, umělé, vánoční písně a koledy ;<br>pokouší se o dynamicky odlišený zpěv a rozpoznání dynamiky; | pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu |
| *HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem* | | |
| *HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou* | realizuje písně ve 2/4, ¾ taktu;<br>nacvičuje písně a říkadla ; | hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu |
| HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní | | |
| *HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje* | | |
| HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti | procvičuje pojem sólo, sbor, prodleva, seznámí se s pojmem kánon a lidový dvojhlas | dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. |

| Hudební výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem* | | |
| *HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou* | pracuje s Orffovým instrumentářem;<br>pracuje s keybordem, zobcovou flétnou;<br>pokusí se reprodukovat motivy, témata, jednoduché skladbičky;<br>improvizuje v rytmu, rozpozná rytmus ; | hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. |
| HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní | | |
| *HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje* | | |
| HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace | procvičuje pojem 2/4 a ¾ rytmus, seznámí se se základními kroky polky a valčíku, taktováním 2/4 a 3/4 rytmu;<br>nacvičuje taneční hry se zpěvem,jednoduché lidové tance,pohybové hry s říkadly, pochod; | taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků | rozeznává: kvality tónů, zvuky, snaží se pochopit rozdíl mezi tónem a zvukem | kvality tónů – délka, síla, barva, výška |
| *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy* | | |
| HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby | rozeznává nástroje sluchem;<br>poslouchá hlasy a sbor, rozezná základní dělení hlasů ; | hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků | poslouchá různé hudební styly a žánry; | hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby | pracuje s malou písňovou formou; | hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků | pokouší se pochopit význam hudby, o interpretaci hudby; | interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti | realizuje diatonické postupy v durových a mollových tóninách, volné nástupy ;<br>provádí hlasová a intonační cvičení ; | intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, |

| Hudební výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem* | pokouší se rozlišovat tóniny ;<br>zapojuje se do hudebních her, hádanek; | volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka– odpověď apod.) |
| HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace | zkouší hudební doprovod- rozlišení přízvučné a nepřízvučné doby, rozpoznává a přizpůsobuje se správnému tempu ;<br>provádí hru na tělo;<br>procvičuje pojem ostinátní doprovod, prodleva;<br>zapojí se do rytmických cvičení, her, hádanek, nacvičuje předehry, mezihry, dohry a jednodílné písňové formy; | rytmizace, melodizace , hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b) |
| HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace | vyjadřuje změny pohybem, improvizuje;<br>pokouší se o pantomimu, dramatizaci; | pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace | aktivně se zapojuje do pohybových her a tanců | orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not | seznámí se záznamem vokální hudby, jednoduché písně;<br>pokusí se o čtení, orientaci v notovém zápise, vyhledávání pojmů; pokouší se o zápis jednoduchého rytmu; | záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně |
| HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků | seznámí se s pojmy souzvuk, akord | vztahy mezi tóny – souzvuk, akord |
| *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy* | | |
| HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků | pokouší se užívat výrazové prostředky hudby;<br>pokouší se reagovat na změny ; | hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu |
| *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |

| Hudební výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky k poznávání lidové slovesnosti, zvyků a tradic národů Evropy . | | |

| Hudební výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti | procvičuje pojem hlas a pravidla hlasové hygieny, základní dělení hlasů;<br>nacvičuje hospodárné dýchání, nasazení a tvorbu tónu;<br>snaží se o správné držení těla;<br>snaží se o správnou výslovnost, nacvičuje řečová cvičení;<br>zkouší hlasová a intonační cvičení;<br>zpívá dětské a známé písně ;<br>nacvičuje písně lidové, umělé ;<br>nacvičuje vánoční písně a koledy, pokouší se o dynamicky odlišený zpěv a rozpoznání dynamiky; | pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu |
| *HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem* | | |
| *správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování* | | |
| HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní | realizuje písně ve 2/4, ¾ taktu, 4/4 taktu;<br>nacvičuje písně a říkadla ; | hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu |

| Hudební výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| *HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje* | | |
| HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti | procvičuje pojem sólo, sbor, prodleva, kánon a lidový dvojhlas | dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. |
| *HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem* | | |
| HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní | pracuje s Orffovým instrumentářem , s keybordem, zobcovou flétnou;<br>pokusí se reprodukovat motivy, témata, jednoduché skladbičky;<br>improvizuje v , rozpozná rytmus a navrhne užití nástroje podle typu písně; | hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. |
| *HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje* | | |
| HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace | procvičuje pojem 2/4, ¾ , 4/4 rytmus, seznámí se se základními kroky polky a valčíku, taktováním 2/4 , 3/4 rytmu a 4/4 taktu;<br>nacvičuje taneční hry se zpěvem,jednoduché lidové tance,pohybové hry s říkadly, pochod; | taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků | rozeznává kvality tónů, zvuky , snaží se pochopit rozdíl mezi tónem a zvukem | kvality tónů – délka, síla, barva, výška |
| *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy* | | |
| HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby | rozeznává nástroje sluchem;<br>poslouchá hlasy a sbor, rozezná základní dělení hlasů; | hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj |
| HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků | | |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků | poslouchá různé hudební styly a žánry; | hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby | pracuje s malou písňovou formou, seznamuje se s pojmy rondo, variace | hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |

| Hudební výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků | vytváří interpretaci hudby, pokouší se pochopit význam hudby; | interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti | realizuje diatonické postupy v durových a mollových tóninách volné nástupy ;<br>provádí hlasová a intonační cvičení ;<br>pokouší se rozlišovat tóniny ;<br>zapojuje se do hudebních her, hádanek; | intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka– odpověď apod.) |
| *HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem* | | |
| HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace | zkouší hudební doprovod- rozlišení přízvučné a nepřízvučné doby, rozpoznává a přizpůsobuje se správnému tempu ;<br>provádí hru na tělo;<br>procvičuje ostinátní doprovod, prodleva;<br>zapojí se do rytmických cvičení her, hádanek, nacvičuje předehry, mezihry, dohry a jednodílné písňové formy; | rytmizace, melodizace , hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b) |
| HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace | vyjadřuje změny pohybem;<br>improvizuje ;<br>pokouší se o pantomimu, dramatizaci; | pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace | aktivně se zapojuje do pohybových her a tanců | orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách |
| *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* | | |
| HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not | pracuje se záznamem vokální hudby<br>pokusí se o zápis jednoduchého rytmu ;<br>pokusí se o čtení, orientaci v notovém zápise, vyhledávání pojmů; | záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně |
| HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků | pracuje s pojmy souzvuk, akord | vztahy mezi tóny – souzvuk, akord |
| *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy* | | |

| Hudební výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy* | pokouší se užívat výrazové prostředky hudby, reaguje na změny; | hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu |
| HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not | pokusí se o čtení a zápis melodie; | záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky k poznávání lidové slovesnosti, zvyků a tradic národů Evropy . | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

| Hudební výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |

| Hudební výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase<br>*HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | dbá na hlas, hlasovou hygienu, nedostatečnost, nápravu, mutaci a orientuje se v dělení hlasů;<br>realizuje vícehlasý a jednohlasý zpěv, kánon;<br>rozšiřuje hlas. rozsah: dechová, hlasová a intonační cvičení ;<br>nacvičuje zpěv písní lidových, umělých , zpěv vánočních písní a koled; | pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase<br>*HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | rozeznává písně v tónině moll;<br>provádí hlasová a intonační cvičení, hudební hry, hádanky; | intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem |
| *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata*<br>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | pracuje s pojmem ostinátní doprovod;<br>provádí rytmická cvičení;<br>vnímá souvislost řeči s hudbou; | hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu |
| HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách | upevňuje pojmy notové písmo, | orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | reprodukuje tóny, rozvíjí hudební paměť,zvládá melodická cvičení | rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase<br>*HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | vnímá vlastní vokální projev, pojmy sólo x sbor, trio, kvarteto, kvinteto- rozlišení | reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) |

| Hudební výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata* | využívá Orffův instrumentář;<br>reprodukuje melodii;<br>improvizuje , rozpozná rytmus; | hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | | |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | vyjadřuje hudební i nehudební představy a myšlenky;<br>procvičuje - základní dělení hudebních nástrojů, rozlišuje sluchem, zařazení do skupin;<br>pokouší se o improvizační cvičení; | vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | pohybově doprovází hudbu, improvizuje;<br>zkouší taktování, procvičuje rytmické cítění a koordinaci pohybů, chápe pojmy dirigent, partitura; | pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění |
| HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě | | |
| HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě | reaguje na změny, propojí s pohybem, tancem, rytmizací hrou na tělo | pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické |
| *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu* | | |
| HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě | rozvíjí pohybovou paměť;<br>provádí pohybové hry, tance; | orientace v prostoru – rozvoj pohybové pamětí, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách |
| HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku | vnímá základní vyjadřovací prostředky hudby;<br>chápe pojem symfonický orchestr, nástrojové obsazení; | orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla |
| *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu* | | |
| *rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru* | | |
| HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období | chápe pojmy hudební skladatel, skladba, hudební a nehudební dílo, rozebírá ukázky; | hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi |

| Hudební výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl* | | (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) |
| HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění | rozliší hudební styly a žánry; | hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům |
| HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách | pokračuje v interpretaci znějící hudby; | interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla , vytváření vlastních soudů a preferencí |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky k poznávání lidové slovesnosti, zvyků a tradic národů Evropy . | | |

| Hudební výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném | dbá na hlas, hlasovou hygienu, nedostatečnost, nápravu, mutaci a orientuje se v dělení hlasů; | pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a |

| Hudební výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase | realizuje vícehlasý a jednohlasý zpěv;<br>rozlišuje hlas, rozsah; dechová, hlasová a intonační cvičení;<br>nacvičuje zpěv písní lidových a umělých , zpěv vánočních písní a koled, státní hymny; | některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | | |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase | rozeznává písně v tónině moll;<br>provádí hlasová a intonační cvičení, hudební hry, hádanky; | intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | | |
| *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata* | pracuje s pojmem ostinátní doprovod;<br>provádí rytmická cvičení - 2/4, ¾ a 4/4 takt, rytmus;<br>vnímá souvislost řeči s hudbou; | hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase | | |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | | |
| HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách | upevňuje pojmy z notového záznamu vokální skladby;<br>pracuje se zápisem jako oporou, vyhledává pojmy; | orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | reprodukuje tóny, rozvíjí hudební paměť,zvládá melodická cvičení a hudební hádanky | rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase | vnímá vlastní vokální projev, pojmy sólo x sbor, trio, kvarteto, kvinteto- rozlišení pojmů | reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) |

| Hudební výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | | |
| *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata* | využívá Orffův instrumentář, keybord a PC;<br>reprodukuje melodii;<br>improvizuje v daném rytmu, rozpozná rytmus; | hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | | |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | vyjadřuje hudební i nehudební představy a myšlenky;<br>procvičuje základní dělení hudebních nástrojů;, rozlišuje sluchem řazení do skupin;<br>pokouší se o improvizační cvičení; | vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje |
| HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách | pokračuje v interpretaci znějící hudby | interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla , vytváření vlastních soudů a preferencí |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | pohybově doprovází hudbu, zkouší taktování, chápe pojmy dirigent, partitura | pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění |
| HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě | | |
| HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku | reaguje na změny, propojí s pohybem, tancem, rytmizací , hrou na tělo | pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické |
| | | orientace v prostoru – rozvoj pohybové pamětí, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách |
| HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku | vnímá základní vyjadřovací prostředky hudby, chápe pojem symfonický orchestr, nástrojové obsazení | orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla |
| *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu* | | |

| Hudební výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období | chápe pojmy hudební dílo a jeho autor | hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) |
| *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl* | | |
| HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění | rozliší hudební styly a žánry | hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky k poznávání lidové slovesnosti, zvyků a tradic národů Evropy . | | |

| Hudební výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném | dbá na hlas, hlasovou hygienu, nedostatečnost, nápravu, mutaci a orientuje se v dělení hlasů | pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a |

| Hudební výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase<br>*HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | realizuje vícehlasý a jednohlasý zpěv, kánon<br>rozlišuje hlasový rozsah, nacvičuje pěvecký a mluvní projev;<br>nacvičuje zpěv písní lidových, umělých, vánočních písní, koled, státní hymny | některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase<br>*HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | rozeznává písně v tónině moll, improvizuje v jednoduchých písních<br>provádí hlasová a intonační cvičení, hudební hry, hádanky | intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem |
| *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata*<br>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | pracuje s pojmem ostinátní doprovod<br>provádí rytmická cvičení - 2/4, 3/4 a 4/4 takt, rytmus, vnímá souvislost řeči s hudbou, zákonitost při vokálním projevu | hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu |
| HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách | upevňuje pojmy z notového záznamu vokální skladby | orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | reprodukuje tóny, rozvíjí hudební paměť,zvládá melodická cvičení a hudební hádanky | rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase<br>*HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | vnímá vlastní vokální projev, pojmy sólo x sbor, trio, kvarteto, kvinteto- rozlišení pojmů, pokouší se o hledání nápravy hlasové nedostatečnosti, | reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) |
| *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata* | | |

| Hudební výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | využívá Orffův instrumentář, keybord a PC<br>reprodukuje melodii<br>improvizuje v daném rytmu, rozpozná rytmus | hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | procvičuje - základní dělení hudebních nástrojů, rozlišuje sluchem, zařazení do skupin<br>pokouší se o improvizační cvičení | vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | pohybově doprovází hudbu<br>zkouší taktování, chápe pojmy dirigent, partitura | pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | | |
| HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě | reaguje na změny znějící hudby | pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické |
| HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě | rozvíjí pohybovou paměť | orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách |
| HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku | vnímá základní vyjadřovací prostředky hudby<br>provádí analýzu hudební skladby<br>chápe pojmy symfonický orchestr, nástrojové obsazení | orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla |
| *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu* | | |
| HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období | chápe pojmy hudební dílo a jeho autor | hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi |

| Hudební výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl* | | (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) |
| HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění | rozliší pojmy: lidová, umělá píseň, folklor- obsazení kapel<br>orientuje se v hudebním stylu a žánru | hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům |
| HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách | pokračuje v interpretaci znějící hudby | interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla , vytváření vlastních soudů a preferencí |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | provádí pohybovou improvizaci, pantomimu | pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace |
| HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě | | |
| HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky k poznávání lidové slovesnosti, zvyků a tradic národů Evropy . | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ | | |
| Etnický původ – Učitel vede žáky k rovnocennosti všech etnických skupin a kultur; odlišnosti lidí, ale i jejich vzájemné rovnosti; | | |

| Hudební výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase | dbá na hlas, hlasovou hygienu, nedostatečnost, nápravu, mutaci a orientuje se v dělení hlasů<br>realizuje vícehlasý a jednohlasý zpěv, kánon<br>nacvičuje zpěv písní lidových, umělých ,vánočních písní, koled, státní hymny<br>rozšiřuje hlasový rozsah, pěvecký a mluvní projev | pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | | |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase | rozeznává písně v tónině moll, improvizuje v jednoduchých písních<br>provádí hlasová a intonační cvičení, hudební hry, hádanky | intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | | |
| *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata* | pracuje s pojmem ostinátní doprovod<br>provádí rytmická cvičení - 2/4, ¾ a 4/4 takt, rytmus<br>vnímá souvislost řeči s hudbou, zákonitosti při vokálním projevu | hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | | |
| HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách | upevňuje orientaci v notovém záznamu vokální skladby | orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností | reprodukuje tóny, rozvíjí hudební paměť,zvládá melodická cvičení a hudební hádanky, zkouší | rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií |

| Hudební výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | melodizaci, rytmizaci, tvorbu melodií, zachycuje je, samostatně se orientuje v grafickém záznamu | zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu |
| HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase | vnímá vlastní vokální projev, pojmy sólo x sbor, trio, kvarteto, kvinteto- rozlišení pojmů, pokouší se o hledání nápravy hlasové nedostatečnosti | reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | | |
| *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata* | využívá Orffův instrumentář, keybord a PC<br>reprodukuje melodii<br>improvizuje v daném rytmu, rozpozná rytmus | hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | | |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | procvičuje - základní dělení hudebních nástrojů, rozlišuje hudební nástroje sluchem, zařazení do skupin<br>pokouší se o improvizační cvičení | vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | pohybově doprovází hudbu<br>zkouší taktování, chápe pojmy dirigent, partitura | pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění |
| HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě | | |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | reaguje na změny znějící hudby | pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické |
| HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě | | |
| HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě | rozvíjí pohybovou paměť, provádí pohybové hry, tance | orientace v prostoru – rozvoj pohybové pamětí, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách |

| Hudební výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku | vnímá základní vyjadřovací prostředky hudby<br>provádí analýzu hudební skladby<br>chápe pojmy symfonický orchestr, nástrojové obsazení | orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla |
| *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu* | | |
| HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období | chápe pojmy hudební dílo a jeho autor | hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) |
| *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl* | | |
| HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění | rozliší pojmy: lidová, umělá píseň, folklor- obsazení kapel<br>orientuje se v hudebním stylu a žánru | hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům |
| HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách | pokračuje v interpretaci znějící hudby | interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla , vytváření vlastních soudů a preferencí |
| *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* | provádí pohybovou improvizaci, pantomimu, dramatizaci | pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace |
| HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě | | |
| HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění | | |
| HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách | seznamuje se s notačními programy, dalšími druhy záznamy hudby | záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby |
| *HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata* | improvizuje v rytmu, melodii, rozvíjí hudební představivost a fantazii | tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy |
| HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace | | |

| Hudební výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá | | |
| Evropa a svět nás zajímá – Učitel vede žáky k poznávání lidové slovesnosti, zvyků a tradic národů Evropy . | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy | | |
| Mezilidské vztahy – Učitel vede žáky k péčie o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.16 Výtvarná výchova

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 2 | 2 | 1 | 1 | 1 | 1 | 2 | 1 | 1 | 12 |
| Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Výtvarná výchova |
|---|---|
| Oblast | Umění a kultura |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které žákovi umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které žáka vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které žákovi umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií. |

| Název předmětu | Výtvarná výchova |
|---|---|
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace<br>- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence;<br>- k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot<br>- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností<br>- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života  zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě<br>Časové a organizační vymezení<br>V 1., 2. a 7. ročníku je vyučována 2 hodiny týdně, v ostatních ročnících 1 hodinu týdně.<br>Místo realizace<br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, projektové dny |
| Integrace předmětů | • Výtvarná výchova |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných |

| Název předmětu | Výtvarná výchova |
|---|---|
| | informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- klidně a věcně řeší konfliktní situace<br>- formou her a cvičení je připraven na zvládání způsobů neverbální komunikace<br>- při tvorbě projektů a prezentací se zapojuje do skupinové práce a do komunikace v kolektivu |
| | **Kompetence pracovní:**<br>- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky<br>- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot<br>- získal pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce i práce jiných , spolupodílel se na výzdobě, údržbě a úpravách školy a okolí<br>- k manuálním činnostem přistupuje podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry handicapu<br>- je schopen sebehodnocení při pracovních činnostech a k reálnému posouzení vlastních možností a schopností při profesní orientaci<br>- je schopen pracovat podle vlastních plánků a technických výkresů, vytvářet si vlastní řešení a postupy |
| | **Kompetence občanské:**<br>- má prostor k vyjádření vlastních sdělení, názorů, nápadů<br>- respektuje pravidla slušného chování |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- učí se samostatnému rozhodování<br>- má možnost obhajovat svůj postup, svoje řešení<br>- postupným zvyšováním náročnosti je veden k hledání dalších řešení<br><br>**Kompetence digitální:** |

| Název předmětu | Výtvarná výchova |
|---|---|
| | -motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení<br><br>-vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | V 1., 2. a 7. ročníku je vyučována 2 hodiny týdně, v ostatních ročnících 1 hodinu týdně. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Výtvarná výchova** | **1. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu* | rozlišuje různé materiály, pracuje s papírem ( vystřihávání, trhání, lepení, skládání) - koláž, pracuje s textilním materiálem - stříhá, lepí - koláž, využívá výrazových vlastností světlé a tmavé plochy, rozvíjí smysl pro prostor, pro rytmus, rytmicky řadí prvky, barevné plochy, tvary, zobrazuje věci denní potřeby, přírodniny a zajímavé objekty | prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru |
| VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ | | |
| *VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)* | | |
| VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i | vyjádří vlastní prožitky a fantazijní představy, experimentuje s barvou ( rozpíjení, zapouštění), kreslí, maluje, rozvíjí grafický pohyb a pohybové představy, | uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření |

| Výtvarná výchova | 1. ročník | |
|---|---|---|
| prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace | osvojuje si používání měkkého grafického materiálu ( voskové a suché pastely, tabulové křídy, měkké tužky, fixy...), osvojuje si základní dovednosti v práci se štětcem a barvami, poznává základní vlastnosti plastických materiálů, vytváří konkrétní prostorové situace ( pískový stůl, pískoviště, stavebnicové systémy), využívá techniku otisků, frotáž | |
| *VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům* | | prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby |
| | | typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama |
| | | přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) |
| VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje | pokusí se vyjádřit osobní zážitek ( výlet, hra) seznámí se s tvorbou ilustrátorů dětských knih ( J. Čapek, J. Lada ), ilustruje pohádky, říkadla, příběhy, seznamuje se s lidovým uměním, pěstuje si a rozvíjí smysl pro krásu přírody, vztah k životnímu prostředí, kultuře bydlení a odívání | reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly |
| | | proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění |
| | | reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly |
| | | smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama |
| VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností | učí se hodnotit a prezentovat svoji tvůrčí práci a práci spolužáků, účastní se výstav a výtvarných soutěží, podílí se na realizaci výzdoby třídy a školy, | osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací |

| Výtvarná výchova | 1. ročník | |
|---|---|---|
| VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil | | komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy | | |
| Mezilidské vztahy – Učitel vede žáky k péči o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

| Výtvarná výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence pracovní | |

| Výtvarná výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence občanské<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu* | rozlišuje různé materiály, pracuje s papírem ( vystřihávání, trhání, lepení, skládání) - koláž, pracuje s textilním materiálem - stříhá, lepí - koláž, využívá výrazových vlastností světlé a tmavé plochy, rozvíjí smysl pro prostor, pro rytmus, rytmicky řadí prvky, barevné plochy, tvary, zobrazuje věci denní potřeby, přírodniny a zajímavé objekty | prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru |
| VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace | vyjádří vlastní prožitky a fantazijní představy, experimentuje s barvou ( rozpíjení, zapouštění), kreslí, maluje, rozvíjí grafický pohyb a pohybové představy, osvojuje si používání měkkého grafického materiálu ( voskové a suché pastely, tabulové křídy, měkké tužky, fixy...), osvojuje si základní dovednosti v práci se štětcem a barvami, poznává základní vlastnosti plastických materiálů, vytváří konkrétní prostorové situace ( pískový stůl, pískoviště, stavebnicové systémy), využívá techniku otisků, frotáž | uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření |
| *VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům* | | prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby |
| | | typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama |
| | | přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) |
| VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností | pokusí se vyjádřit osobní zážitek ( výlet, hra) | reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly |
| | | proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění |

| Výtvarná výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| | | reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly |
| VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje | seznámí se s tvorbou ilustrátorů dětských knih ( J. Čapek, J. Lada, Z. Smetana, V. Čtvrtek ), ilustruje pohádky, říkadla, příběhy, seznamuje se s lidovým uměním, pěstuje si a rozvíjí smysl pro krásu přírody, vztah k životnímu prostředí, kultuře bydlení a odívání | smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama |
| VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností | učí se hodnotit a prezentovat svoji tvůrčí práci a práci spolužáků, účastní se výstav a výtvarných soutěží, podílí se na realizaci výzdoby třídy a školy, | osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací |
| VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil | | komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |

| Výtvarná výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy | | |
| Mezilidské vztahy – Učitel vede žáky k péči o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

| Výtvarná výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu* | rozlišuje různé materiály, pracuje s papírem ( vystřihávání, vytrhávání, lepení, skládání) - koláž, mozaika, pracuje s textilním materiálem - stříhá, lepí - koláž, využívá výrazových vlastností světlé a tmavé plochy, rozvíjí smysl pro prostor, pro rytmus, rytmicky řadí prvky, barevné plochy, tvary, zobrazuje věci denní potřeby, přírodniny a zajímavé objekty | prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru |
| VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace | vyjádří vlastní prožitky a fantazijní představy, experimentuje s barvou ( rozpíjení, zapouštění), kreslí, maluje, rozvíjí grafický pohyb a pohybové představy, osvojuje si používání měkkého grafického materiálu ( voskové a suché pastely, tabulové křídy, měkké tužky, fixy...), osvojuje si základní dovednosti v práci se | uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření |
| | | prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace |

| Výtvarná výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| *VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům* | štětcem a barvami, poznává základní vlastnosti plastických materiálů, vytváří konkrétní prostorové situace ( pískový stůl, pískoviště, stavebnicové systémy), využívá techniku otisků, frotáž | s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby |
| | | typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama |
| | | přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) |
| VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností | pokusí se vyjádřit osobní zážitek ( výlet, hra) seznámí se s tvorbou ilustrátorů dětských knih ( J. Čapek, J. Lada, Z. Smetana, V. Čtvrtek , J. Trnka, H. Zmatlíková ), ilustruje pohádky, říkadla, příběhy, seznamuje se s lidovým uměním, pěstuje si a rozvíjí smysl pro krásu přírody, vztah k životnímu prostředí, kultuře bydlení a odívání | reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly |
| | | reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly |
| | | smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama |
| VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil | učí se hodnotit a prezentovat svoji tvůrčí práci a práci spolužáků, účastní se výstav a výtvarných soutěží, podílí se na realizaci výzdoby třídy a školy, | proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění |
| | | osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací |
| | | komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření |

| Výtvarná výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy | | |
| Mezilidské vztahy – Učitel vede žáky k péči o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |

| Výtvarná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |

| Výtvarná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) | využívá již získaných dovedností a přechází k uvědomělé výtvarné činnosti; rozvíjí své prostorové vidění; užívá přiměřených výtvarných technik - kresba, malba, kombinované techniky, asambláž, jednoduché grafické techniky, modelování z různých materiálů; osvojuje si základy o kompozici; osvojuje si pochopení zákonitostí členění plochy; uvědoměle poznává lidskou postavu a její proporce; výtvarně vyjadřuje tvar věci, poznává materiál a funkci předmětu; uvědomuje si kontrast tvaru a pozadí; dekorativně člení plochu s využitím barvy, linie a tvaru prvku; vytváří jednoduché prostorové objekty; vnímá vlastnosti používaného materiálu; osvojuje si poznatky o možnosti použití výtvarného materiálu | prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru |
| *VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr* | | uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření |
| | | typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama |
| *VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie* | - vyjadřuje své představy o světě, osobních zážitcích, vztahu k lidem a společnosti; vyjadřuje svůj vztah k životnímu prostředí<br>- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly<br>- uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové formě<br>- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace<br>- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazových vyjádření , která samostatně vytvořil, vybral či upravil | prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby |
| VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě | | přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) |
| | | reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly |
| VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace | - seznamuje se se základními druhy výtvarného umění včetně fotografie, se současnou ilustrační tvorbou a výtvarnou úpravou knih; využívá specifik regionu k rozvíjení estetického vnímání<br>- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření<br>- pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků | proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění |
| *VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla* | | smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama |

| Výtvarná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| | svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy<br>- porovnává různé interpretace vizuálně obrazových vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace | |
| VV-5-1-07 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil | zdokonaluje se v hodnocení a prezentaci svojí tvůrčí práce a prací spolužáků, účastní se výstav a výtvarných soutěží, podílí se na realizaci výzdoby třídy a školy, | osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací |
| | | komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy | | |
| Mezilidské vztahy – Učitel vede žáky k péči o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |

| Výtvarná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti | | |
| Fungování a vliv médií ve společnosti – Učitel vede žáky k poznání vlivu médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); | | |

| Výtvarná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) | využívá již získaných dovedností a přechází k uvědomělé výtvarné činnosti; rozvíjí své prostorové vidění; užívá přiměřených výtvarných technik - kresba, malba, kombinované techniky, asambláž, jednoduché grafické techniky, modelování z různých materiálů; osvojuje si základy o kompozici; osvojuje si pochopení zákonitostí členění plochy; uvědoměle poznává lidskou postavu a její proporce; výtvarně vyjadřuje tvar věci, zobrazuje tvarově složitější útvary, poznává materiál a funkci předmětu; uvědomuje si kontrast tvaru a pozadí; dekorativně člení plochu s využitím barvy, linie a tvaru prvku; vytváří jednoduché prostorové objekty; vnímá vlastnosti používaného materiálu; osvojuje si poznatky o možnosti použití výtvarného materiálu; poznává principy tvorby jednoduchého ornamentu a jeho rytmu; dotváří přírodní formy na základě vlastní fantazie; | prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru |
| *VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr* | | uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření |
| *VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)* | | reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly<br>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) |
| VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností | vyjadřuje své představy o světě, osobních zážitcích, vztahu k lidem a společnosti; vyjadřuje svůj vztah k | prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace |

| Výtvarná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| | životnímu prostředí; rozvíjí kulturu bydlení ( užité umění v bytě); | s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby |
| VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy | | proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění |
| VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace | | |
| *VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla* | | |
| VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě | rozlišuje základní druhy výtvarného umění včetně fotografie, současnou ilustrační tvorbu a výtvarnou úpravu knih; využívá specifik regionu k rozvíjení estetického vnímání; | vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama |
| | | typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama |
| VV-5-1-07 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil | zdokonaluje se v hodnocení a prezentaci svojí tvůrčí práce a prací spolužáků, účastní se výstav a výtvarných soutěží, podílí se na realizaci výzdoby třídy a školy, | osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření |

| Výtvarná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy | | |
| Mezilidské vztahy – Učitel vede žáky k péči o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti | | |
| Fungování a vliv médií ve společnosti – Učitel vede žáky k poznání vlivu médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); | | |

| Výtvarná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence k řešení problémů | |

| Výtvarná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru* | využívá získaných dovedností; rozvíjí svoji představivost a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie; vyjadřuje dějové a prostorové vztahy, základní proporce lidské postavy; rozvíjí výtvarné vnímání, vidění a myšlení; využívá k rozšíření výtvarného projevu netradičních materiálů; | prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření |
| VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků | | |
| *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* | | |
| VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření | zdokonaluje výtvarné techniky( kresba, malba, grafické a kombinované techniky, koláž, asambláž, práce s fotografií, kreslené písmo, modelování...); výtvarně vnímá a analyzuje tvary, prostor a jeho uspořádání; uplatňuje citlivě výtvarné linie a jejich realizaci v ploše; poznává zákonitosti výběru písma, řadí písma v ploše | uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření |
| VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie | zdokonalováním výtvarných činností prohlubuje emoční prožitky, rozlišuje estetické chápání o kultivovaný vztah k vlastní osobě a světu; učí se vyjadřovat své emoce a tím i lépe chápat poslání uměleckého díla | smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě |
| *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních* | | prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace |

| Výtvarná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| | | typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry |
| | | osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování |
| | | komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace |
| VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků | získává základní představu o vývoji výtvarného umění, vytváří si vlastní názor na poznané umělecké dílo; podílí se na realizaci výstav v rámci třídy i školy; dle svých schopností se účastní výtvarných soutěží; poznává současnou bytovou kulturu - estetické a funkční požadavky, odívání a zevnějšek; pěstuje aktivní vztah k tvorbě a ochraně životního prostředí; seznamuje se s výtvarným uměním jako prostředkem k posílení pozitivních postojů; utváří si vztah ke kulturnímu dědictví; | reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) |
| *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity* | | přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech |
| | | proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |

| Výtvarná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy | | |
| Mezilidské vztahy – Učitel vede žáky k péči o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení | | |
| Tvorba mediálního sdělení – Učitel vede žáky k uplatnění a výběru výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorbě mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti | | |
| Fungování a vliv médií ve společnosti – Učitel vede žáky k poznání vlivu médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu | | |
| Práce v realizačním týmu – Učitel vede žáky k utváření týmu, komunikaci a spolupráci v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení | | |
| Vnímání autora mediálních sdělení – Učitel vede žáky k identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; | | |

| Výtvarná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru* | využívá získaných dovedností; rozvíjí svoji představivost a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie; vyjadřuje dějové a prostorové vztahy, základní proporce lidské postavy; rozvíjí výtvarné vnímání, vidění a myšlení; využívá k rozšíření výtvarného projevu netradičních materiálů; | prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření |
| *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* | | |
| VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření | zdokonaluje výtvarné techniky( kresba, malba, grafické a kombinované techniky, koláž, asambláž, práce s fotografií, kreslené písmo, modelování...); výtvarně vnímá a analyzuje tvary, prostor a jeho uspořádání; uplatňuje citlivě výtvarné linie a jejich realizaci v ploše; poznává zákonitosti výběru písma, řadí písma v ploše | uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření |
| *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních* | zdokonalováním výtvarných činností prohlubuje emoční prožitky, rozlišuje estetické chápání o kultivovaný vztah k vlastní osobě a světu; učí se vyjadřovat své emoce a tím i lépe chápat poslání uměleckého díla | smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě |
| VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření | | prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace |

| Výtvarná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| | | typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry |
| | | osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování |
| | | komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace |
| | | proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti |
| VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků | získává základní představu o vývoji výtvarného umění, vytváří si vlastní názor na poznané umělecké dílo; podílí se na realizaci výstav v rámci třídy i školy; dle svých schopností se účastní výtvarných soutěží; poznává současnou bytovou kulturu - estetické a funkční požadavky, odívání a zevnějšek; pěstuje aktivní vztah k tvorbě a ochraně životního prostředí; seznamuje se s výtvarným uměním jako prostředkem k posílení pozitivních postojů; utváří si vztah ke kulturnímu dědictví; | reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) |
| *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity* | | přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |

| Výtvarná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení | | |
| Vnímání autora mediálních sdělení – Učitel vede žáky k identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu | | |
| Práce v realizačním týmu – Učitel vede žáky k utváření týmu, komunikaci a spolupráci v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení | | |
| Tvorba mediálního sdělení – Učitel vede žáky k uplatnění a výběru výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorbě mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti | | |
| Fungování a vliv médií ve společnosti – Učitel vede žáky k poznání vlivu médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |

| Výtvarná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru* | využívá získaných dovedností, postupně zvyšuje náročnost; rozvíjí svoji představivost a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie; vyjadřuje dějové a prostorové vztahy, základní proporce a pohyb lidské postavy; rozvíjí výtvarné vnímání, vidění a | prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, |
| *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího* | | |

| Výtvarná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* | myšlení, volně vyjadřuje architektonické prvky; využívá k rozšíření výtvarného projevu netradičních materiálů; na základě dosažených dovedností konstruuje složitější prostorové práce; | dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření |
| VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření | zdokonaluje výtvarné techniky( kresba, malba, grafické a kombinované techniky, koláž, asambláž, práce s fotografií, kreslené písmo, modelování...); výtvarně vnímá a analyzuje tvary, prostor a jeho uspořádání; uplatňuje citlivě výtvarné linie a jejich realizaci v ploše; poznává a využívá zákonitosti výběru písma, řadí písma v ploše a využívá písmo v praxi; | uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření |
| *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních* | zdokonalováním výtvarných činností prohlubuje emoční prožitky, rozlišuje estetické chápání o kultivovaný vztah k vlastní osobě a světu; učí se vyjadřovat své emoce a tím i lépe chápat poslání uměleckého díla; | smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě |
| VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku | | prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace |
| | | typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry |
| | | osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování |

| Výtvarná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| | | komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace |
| | | proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti |
| VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace | získává základní představu o vývoji výtvarného umění, vytváří si vlastní názor na poznané umělecké dílo; podílí se na realizaci výstav v rámci třídy i školy; dle svých schopností se účastní výtvarných soutěží;seznamuje se se základy současné architektury a urbanistiky; vnímá design a estetickou úroveň předmětů denní potřeby; poznává současnou bytovou kulturu - estetické a funkční požadavky, odívání a zevnějšek; pěstuje aktivní vztah k tvorbě a ochraně životního prostředí; seznamuje se s výtvarným uměním jako prostředkem k posílení pozitivních postojů; utváří si vztah ke kulturnímu dědictví, uvědomuje si spojitosti mezi výtvarným uměním a vývojem lidské společnosti; | reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) |
| VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků | | přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech |
| *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení | | |
| Vnímání autora mediálních sdělení – Učitel vede žáky k identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení | | |
| Tvorba mediálního sdělení – Učitel vede žáky k uplatnění a výběru výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorbě mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; | | |

| Výtvarná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti | | |
| Fungování a vliv médií ve společnosti – Učitel vede žáky k poznání vlivu médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu | | |
| Práce v realizačním týmu – Učitel vede žáky k utváření týmu, komunikaci a spolupráci v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |

| Výtvarná výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru* | využívá získaných dovedností, postupně zvyšuje náročnost; rozvíjí svoji představivost a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie; vyjadřuje dějové a prostorové vztahy, základní proporce a pohyb lidské postavy; rozvíjí výtvarné vnímání, vidění a myšlení, volně vyjadřuje architektonické prvky; využívá k rozšíření výtvarného projevu netradičních materiálů; na základě dosažených dovedností konstruuje složitější prostorové práce; | prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření |
| *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* | | |
| VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření | zdokonaluje výtvarné techniky( kresba, malba, grafické a kombinované techniky, koláž, asambláž, práce s fotografií, kreslené písmo, modelování...); výtvarně vnímá a analyzuje tvary, prostor a jeho uspořádání; | uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky |

| Výtvarná výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| | uplatňuje citlivě výtvarné linie a jejich realizaci v ploše; poznává a využívá zákonitosti výběru písma, řadí písma v ploše a využívá písmo v praxi; | a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření |
| *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních* | zdokonalováním výtvarných činností prohlubuje emoční prožitky, rozlišuje estetické chápání o kultivovaný vztah k vlastní osobě a světu; učí se vyjadřovat své emoce a tím i lépe chápat poslání uměleckého díla; | smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě |
| | | prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace |
| | | typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry |
| | | osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování |
| | | komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace |
| | | proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti |

<table>
<tr><th>Výtvarná výchova</th><th>9. ročník</th><th></th></tr>
<tr><td>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</td><td rowspan="2">získává základní představu o vývoji výtvarného umění, vytváří si vlastní názor na poznané umělecké dílo; podílí se na realizaci výstav v rámci třídy i školy; dle svých schopností se účastní výtvarných soutěží;seznamuje se se základy současné architektury a urbanistiky; vnímá design a estetickou úroveň předmětů denní potřeby; poznává současnou bytovou kulturu - estetické a funkční požadavky, odívání a zevnějšek; pěstuje aktivní vztah k tvorbě a ochraně životního prostředí; seznamuje se s výtvarným uměním jako prostředkem k posílení pozitivních postojů; utváří si vztah ke kulturnímu dědictví, uvědomuje si spojitosti mezi výtvarným uměním a vývojem lidské společnosti;</td><td>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)</td></tr>
<tr><td>VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</td><td>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</td></tr>
<tr><th colspan="3">Průřezová témata, přesahy, souvislosti</th></tr>
<tr><td colspan="3">MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu</td></tr>
<tr><td colspan="3">Práce v realizačním týmu – Učitel vede žáky k utváření týmu, komunikaci a spolupráci v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti;</td></tr>
<tr><td colspan="3">MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení</td></tr>
<tr><td colspan="3">Vnímání autora mediálních sdělení – Učitel vede žáky k identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení;</td></tr>
<tr><td colspan="3">MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti</td></tr>
<tr><td colspan="3">Fungování a vliv médií ve společnosti – Učitel vede žáky k poznání vlivu médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti);</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita</td></tr>
<tr><td colspan="3">Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích</td></tr>
<tr><td colspan="3">MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení</td></tr>
<tr><td colspan="3">Tvorba mediálního sdělení – Učitel vede žáky k uplatnění a výběru výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorbě mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium;</td></tr>
<tr><td colspan="3">OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice</td></tr>
<tr><td colspan="3">Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence</td></tr>
</table>

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.17 Tělesná výchova

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 3 | 3 | 3 | 3 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 22 |
| Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Tělesná výchova |
|---|---|
| Oblast | Člověk a zdraví |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Vyučovací předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází<br>ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků. Pro pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo |

| Název předmětu | Tělesná výchova |
|---|---|
| | jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhrady povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém usnadňuje život, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | <u>Obsahové vymezení</u><br>Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:<br>- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot<br>- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů<br>- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí<br>- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje<br>- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví<br>- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.<br>- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd. |

| Název předmětu | Tělesná výchova |
|---|---|
| | - ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí  aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci<br><br><u>Místo realizace</u><br>- tělocvična, školní hřiště a dvůr, místnost fyzioterapie<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- projektové dny |
| Integrace předmětů | • Tělesná výchova |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- technikou řízeného dialogu žák formuluje a obhajuje vlastní názory<br>- klidně a věcně řeší konfliktní situace |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br>- je připraven přijímat důsledky vlastních rozhodnutí<br>- dokáže pracovat ve skupině, pomoci druhým |

| Název předmětu | Tělesná výchova |
|---|---|
| | - pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností si upevnil pocit své vlastní jedinečnosti<br>- je schopnost zastávat ve skupině různé role a uvědomovat si odlišnou míru odpovědnosti<br>- zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků získal maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem odlišným, nemocným či postiženým<br>- na úrovni tříd i celé školy je schopen si uvědomit nezbytnost pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům<br>- při diskuzích a rozborech dokáže rozpoznávat a pojmenovávat vlastní chyby, nedostatky a způsoby chování narušující soužití v třídním nebo školním kolektivu |
| | **Kompetence k učení:**<br>- pracuje dle individuálního přístupu a zohlednění jeho míry znevýhodnění<br>- k osvojení poznatků využívá her, soutěží a speciálních kompenzačních pomůcek |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- žák má možnost otevřeně se vyjadřovat k problémům a navrhovat společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je veden k přijímání důsledků svých jednání<br>- je tolerantní k ostatním osobám |
| | **Kompetence občanské:**<br>- žák respektuje pravidla slušného chování<br>- seznámí se se základními právy a povinnosti občana<br>- umí rozpoznávat a vyhodnocovat pozitivní a negativní chování<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování pohybové zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybových výkonů za pomoci digitálních technologií (různé aplikace v mobilních telefonech, chytré náramky a hodinky, sport testery apod.)<br>-vedeme žáky k provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika při nízké pohybové aktivitě spojené s používáním digitálních technologií |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | Viz poznámky k učebnímu plánu |

| Název předmětu | Tělesná výchova |
|---|---|
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Tělesná výchova** | **1. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* | seznámí se s režimem dne a pohybovým režimem; dodržuje délku a intenzitu pohybu; provádí spontánní pohybové činnosti a hry | význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu |
| TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti<br><br>*TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost* | | zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | učí se správnému držení těla; provádí průpravná, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení | příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení |
| | | zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | seznamuje se a dodržuje zásady správné hygieny při pohybových aktivitách; seznamuje se s bezpečností při pohybových činnostech;seznamuje se s první pomocí při drobném poranění; dbá na zásady bezpečnosti při pobytu v šatnách, při přípravě a úklidu pomůcek, náčiní a nářadí | hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání |

| Tělesná výchova | 1. ročník | |
|---|---|---|
| | | nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV |
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | zapojuje se do pohybových činností jednotlivce, dvojic a skupin; seznamuje se s jednoduchými pravidly pohybových her s různým zaměřením | rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu |
| *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | učí se reagovat na smluvené signály a povely cvičení | bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů* | snaží se vyjádřit rytmus pohybem; pokouší se sladit jednod. pohyb s hudbou; zapojuje se do jednoduchých tanečků | pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost |
| | | rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance |
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | zapojuje se do průprav. her; provádí zákl. manipulaci s míčem; provádí základní herní činnosti jednotlivce; osvojuje si pravidla jednoduchých her; zapojuje se do jednoduchých her a soutěží | základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů |
| *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* | provádí jednoduchá průpr. gymnast. činnosti;seznamuje se se správným provedením kotoulu vpřed a vzad s dopomocí;cvičí s náčiním; ručkuje ve visu na hrazdě;chodí po lavičce | základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | | |

| Tělesná výchova | 1. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* | provádí jednoduché průpravné atlet. činnosti; nacvičuje běhat do 50m, vytrvalostní běh 3 min;hraje skokanské hry a soutěže;hází míčkem; dodržuje bezpečnost při cvičení na skákacích míčích – jednoduchá průpr, cvičení | základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem |
| TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti | | |
| *TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | | |
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | | |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů* | | |

| Tělesná výchova | 1. ročník | |
|---|---|---|
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | seznamuje se se zákl. poznatky z turistiky (oblečení, obutí, způsob chůze, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě) – do 6km | turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | hraje si na sněhu a se sněhem; pohybuje se na ledě bez bruslí – dle možností školy a žáků (odstraňování strachu); seznamuje se se základní technikou pohybu na lyžích a bruslích - dle možností žáků a školy | lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | seznamuje se s hygienou při plavání, prochází adaptací na vodní prostředí, seznámí se se základními plaveckými dovednostmi, prvky sebezáchrany( dle možností žáků a školy) | plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecké způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* | využívá trad. a netrad. náčiní (míče, kroužky, obruče, stuhy, létající talíře…);zapojuje se do motivačních, tvořivých a napodobivých her;dodržuje bezpečnost při jízdě na koloběžce – slalom; | další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) |
| TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti | | |
| *TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | | |
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | | |

| Tělesná výchova | 1. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | seznamuje se se základním názvoslovím pro osvojování činností; seznamuje se se základní organizací prostoru a činností ve známém prostředí; jedná a chová se v souladu se zásadami fair play; seznamuje se se zjednodušenými pravidly her, závodů, soutěží; účastní se měření a posuzování dovedností a výkonů | komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí |
| | | zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly |
| | | pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží |
| | | měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy |
| ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy | seznamuje se a dodržuje pohybový režim; dodržuje zásady správné hygieny; provádí průpr. cvičení pro spr. držení těla; dechová cvičení | zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) |
| *ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy* | | |
| ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením | seznamuje se se zákl. cvičebními polohami; dodržuje zákl. techniku cvičení;seznamuje se, provádí relaxační a dech. cvičení | základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení |
| *ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením* | | |
| ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením | provádí pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení | pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení |

| Tělesná výchova | 1. ročník | |
|---|---|---|
| *ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | seznámí se se základními úpolovými cvičeními a fyzickým kontaktem | průpravné úpoly – přetahy a přetlaky |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování). | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; | | |

| Tělesná výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů | |

| Tělesná výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* | přizpůsobuje se režimu dne a pohybovému režimu; dodržuje délku a intenzitu pohybu; provádí spontánní pohybové činnosti a hry | význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu |
| TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti<br><br>*TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost* | | zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | učí se správnému držení těla; provádí průpravná, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení | příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení |
| | | zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | dodržuje zásady správné hygieny při pohybových aktivitách; dbá na bezpečnost při pohybových činnostech; dále se seznamuje s první pomocí při drobném poranění; dbá na zásady bezpečnosti při pobytu v šatnách, při přípravě a úklidu pomůcek, náčiní a nářadí | hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci<br><br>*TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | zapojuje se do pohybových činností jednotlivce, dvojic a skupin; seznamuje se s jednoduchými pravidly dalších pohybových her s různým zaměřením | rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu |

| Tělesná výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | | |
| TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti | učí se reagovat na smluvené signály a povely cvičení | bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV |
| *TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti* | | komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály |
| *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů* | snaží se vyjádřit rytmus pohybem; pokouší se sladit jednod. pohyb s hudbou; zapojuje se do jednoduchých tanečků | pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost |
| | | rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | zapojuje se do průprav. her; provádí zákl. manipulaci s míčem; provádí základní herní činnosti jednotlivce; osvojuje si pravidla jednoduchých her; zapojuje se do jednoduchých her a soutěží | základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | provádí jednoduchá průpr. gymnast. činnosti; pokouší se o správné provedení kotoulu vpřed a vzad; cvičí s náčiním; provádí prosté skoky z malé trampolínky (přeskoky ); cvičit na hrazdě dosažné a doskočné - ručkování ve visu, houpání;cvičí na lavičce chůzi aj. modifikace | základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |

| Tělesná výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | provádí jednoduché průpravné atlet. činnosti; nacvičuje běhat do 50m, vytrvalostní běh 4 - 5 min;skáče do dálky;hází míčkem; dodržuje bezpečnost při cvičení na skákacích míčích – jednoduchá průpr, cvičení | základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | | |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | prohlubuje si zákl. poznatky z turistiky (oblečení, obutí, způsob chůze, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě) – do 6km | turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | hraje si na sněhu a se sněhem; pohybuje se na ledě bez bruslí – dle možností školy a žáků (odstraňování strachu); dále se seznamuje se základní technikou pohybu na lyžích a bruslích - dle možností žáků a školy | lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | seznamuje se podrobněji s hygienou při plavání, prochází adaptací na vodní prostředí, seznámí se se základními plaveckými dovednostmi, prvky sebezáchrany; účastní se výcviku plavání v rozsahu minimálně 20 hodin( dle možností žáků a školy) | plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu |
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | | |

| Tělesná výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | | |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* | využívá trad. a netrad. náčiní (míče, kroužky, obruče, stuhy, létající talíře…);zapojuje se do motivačních, tvořivých a napodobivých her; dodržuje bezpečnost při jízdě na koloběžce – dodržuje pravidla silničního provozu; | další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) |
| TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti | | |
| *TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | | |
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | | |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | seznamuje se s dalším se základním názvoslovím pro osvojování činností; učí se základní organizací prostoru | komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály |

| Tělesná výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | a činností ve známém prostředí; jedná a chová se v souladu se zásadami fair play; seznamuje se se zjednodušenými pravidly dalších her, závodů, soutěží; účastní se měření a posuzování dovedností a výkonů | organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí |
| TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti | | zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly |
| *TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti* | | pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží |
| | | měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy |
| ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy | dodržuje pohybový režim; dodržuje zásady správné hygieny; provádí průpr. cvičení pro spr. držení těla; dechová cvičení | zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) |
| *ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy* | | |
| ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením | osvojuje si zákl. cvičebními polohami; dodržuje zákl. techniku cvičení; upevňuje si, provádí relaxační a dech. cvičení | základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení |
| *ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | provádí pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení | pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení |
| ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením | | |
| *ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | nacvičuje základní úpolová cvičení a fyzický kontakt | průpravné úpoly – přetahy a přetlaky |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |

| Tělesná výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování). | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; | | |

| Tělesná výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* | dodržuje režim dne a pohybový režim; podle svých možností dodržuje délku a intenzitu pohybu; v různých pohyb. aktivitách uplatňuje spontánní pohybové činnosti a hry. | význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu |
| TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti | | |

| Tělesná výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost* | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | dodržuje zásady správné hygieny při pohybových aktivitách (přiměřené oblečení, vhodné obutí – čistota,osobní hygiena); provádí průpravná, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení. | příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | dbá na správné držení těla; dbá pokynů o správném zvedání zátěže; provádí zdravotně zaměřené činnosti dle pokynů vyučujícího | zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy | | |
| *ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | zapojuje se do pohybových činností jednotlivce, dvojic a skupin; seznamuje se s jednoduchými pravidly dalších pohybových her s různým zaměřením | rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu |

| Tělesná výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | | |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | dodržuje zásady správné hygieny při pohybových aktivitách; dbá na bezpečnost při pohybových činnostech; dále se seznamuje s první pomocí při drobném poranění; dbá na zásady bezpečnosti při pobytu v šatnách, při přípravě a úklidu pomůcek, náčiní a nářadí | hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci<br><br>*TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | reaguje na smluvené signály a povely cvičení | bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů* | vyjadřuje rytmus pohybem (improvizace); provádí rytmická cvičení s hudbou (rytm. taneč. hry);zapojuje se do jednoduchých tanečků | pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost |

| Tělesná výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| | | rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | provádí jednoduchá průpr. gymnast. činnosti; umí kotoulu vpřed a vzad; cvičí s náčiním; provádí prosté skoky z malé trampolínky (přeskoky ); cvičit na hrazdě dosažné a doskočné - ručkování ve visu, houpání; cvičí na lavičce chůzi aj. modifikace | základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | zapojuje se do průprav. her; provádí zákl. manipulaci s míčem; provádí základní herní činnosti jednotlivce; osvojuje si pravidla jednoduchých her; zapojuje se do jednoduchých her a soutěží | základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* | provádí jednoduché průpravné atlet. činnosti; nacvičuje běhat do 50m, vytrvalostní běh 4 - 6 min;skáče do dálky;hází míčkem | základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem |
| TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti | | |
| *TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost* | | |

| Tělesná výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | | |
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | | |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | nacvičuje základní úpolová cvičení a fyzický kontakt | průpravné úpoly – přetahy a přetlaky |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | nadále si prohlubuje zákl. poznatky z turistiky (oblečení, obutí, způsob chůze, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě) – do 6km | turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | dodržuje hygienu při plavání, rozvíjí základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany; naváže na výcvik plavání z 2. ročníku v rozsahu minimálně 20 hodin( dle možností žáků a školy) | plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu |
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | | |

| Tělesná výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | | |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | hraje si na sněhu a se sněhem; pohybuje se na ledě bez bruslí – dle možností školy a žáků (odstraňování strachu); dále se seznamuje se základní technikou pohybu na lyžích a bruslích - dle možností žáků a školy | lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* | využívá trad. a netrad. náčiní (míče, kroužky, obruče, stuhy, létající talíře…);zapojuje se do motivačních, tvořivých a napodobivých her; dodržuje bezpečnost při jízdě na koloběžce – dodržuje pravidla silničního provozu; | další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) |
| TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti | | |
| *TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost* | | |
| TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení | | |
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | | |
| TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy | | |
| *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* | | |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | |

| Tělesná výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | |
| *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* | seznamuje se s dalším se základním názvoslovím pro osvojování činností; učí se základní organizací prostoru a činností ve známém prostředí; jedná a chová se v souladu se zásadami fair play; seznamuje se se zjednodušenými pravidly dalších her, závodů, soutěží; účastní se měření a posuzování dovedností a výkonů | komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály |
| TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích | | organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí |
| TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci | | zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly |
| *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* | | pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží |
| | | měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy |
| *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám* | seznámí se s dostupnými zdroji informací o pohybových činnostech | zdroje informací o pohybových činnostech |
| ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy | dodržuje pohybový režim; dodržuje zásady správné hygieny; provádí průpr. cvičení pro spr. držení těla; dechová cvičení | zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) |
| *ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy* | | |
| ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením | osvojuje si zákl. cvičebními polohami; dodržuje zákl. techniku cvičení; upevňuje si, provádí relaxační a dech. cvičení | základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení |
| *ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením* | | |
| ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením | provádí pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení | pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení |
| *ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a | | |

| Tělesná výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování). | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; | | |

| Tělesná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti | dodržuje pohybový režim podle svých možností a zvyšuje délku a intenzitu pohybu; seznamuje se s účinností spontánních pohybových her a činností pro zdraví | význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu |
| *TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu* | | |

| Tělesná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy* | podle pokynů provádí a zdokonaluje přípravu před pohybovou činností; uklidnění po zátěži; napínací a protahovací cvičení | příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení |
| *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla* | dodržuje správné držení těla a správné zvedání zátěže; provádí průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení | zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití |
| TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením | zapojuje se do pohybových činností jednotlivce, dvojic a skupin; respektuje pravidla dalších pohybových her se zaměřením na rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinaci pohybů | rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu |
| *TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | | |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | dodržuje zásady správné hygieny při pohyb. aktivitách (přiměřené oblečení, vhodné obutí – čistota, osobní hygiena), otužování; dbá na bezpečnost při pohybových činnostech v cvičebním prostoru, na bezpečnost v šatnách a umývárnách; respektuje organizační pokyny při cvičení | hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity  bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | prohlubuje si znalosti a dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech, při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek ; prohlubuje si a znalosti a dovednosti o první pomoci při úrazech v podmínkách Tv | bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | zapojuje se do pohyb. činností jednotlivce, dvojic a skupin;dodržuje pravidla pohyb. her s různým zaměřením; zdokonaluje manipulaci s trad. a netrad. | pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost |

| Tělesná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | náčiním (míče, kroužky, obruče, stuhy, švihadla, krátké tyče, dl. švihadlo);dodržuje pravidla motivačních, tvořivých a napodobivých her; pokouší se o vlastní modifikaci osvojených pohyb.her | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | provádí průpr. gymnast. cvičení, cviky pro svalové napětí (zpevňování) a uvolnění těla a jeho částí;provádí kotoul vpřed a vzad aj. modifikace;seznamuje se s rovnovážnými polohami, stojem na lopatkách, stojem na rukou;provádí skoky z malé trampolínky aj. modif.;seznamuje se s nácvikem odrazu z můstku, roznožkou, skrčkou (koza, bedna);provádí ručkování ve visu; seznamuje se s nácvikem přešvihů z visu stojmo, s náskokem do vzporu, sešin;cvičí chůzi na kladině (lavičce) aj. modifikace;seznamuje se s nácvikem rovnovážných postojů, změn poloh, obratů, náskoků a seskoků z kladiny (lavičky);seznamuje se se cvičením na kruzích – svis a překoty, houpání a seskok;seznamuje se s nácvikem šplhu na laně a na tyči | základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | provádí základní cvičení s úpoly – přetahy, přetlaky, odpory | průpravné úpoly – přetahy a přetlaky |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |

| Tělesná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | improvizuje – vyjadřuje rytmus pohybem (prožívá rytmus, tempo, melodii);provádí rytmická cvičení s hudbou;zvládá jednoduché tanečky | rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | provádí průpravné atlet. činnosti; nacvičuje běhat 60 m (rychl. běh); vytrvalostní běh do 8 min (nebo odpov. vzdálenost);seznamuje se se základy štaf. běhu a překážk. běhu;zdokonaluje skok do dálky;seznamuje se s nácvikem skoku do výšky;procvičuje hod míčkem | základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | seznamuje se se zákl. herní činnosti jednotlivce (přihrávky, driblink, střelba aj.) s herní kombinací;provádí průpr. hry s míčem;seznamuje se s pravidly miniher a her;seznamuje se s pálkovacími hrami (zacházení s náčiním) | základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti | | |

| Tělesná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví | | |
| *TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play* | | |
| TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | prohlubuje si a zdokonalovat poznatky z turistiky; seznamuje se a podílí na dokumentaci z cesty; seznamuje se se zákl. turistic. dovednostmi;pokouší se improvizovat ošetření; seznámí s orientační soutěží | turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | dodržuje hygienu při plavání, rozvíjí základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany; ( dle aktuální nabídky, možností žáků a školy) | plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | seznámí se zákl. informacemi o nebezpečí na horách a údržbě lyží;zapojuje se do her na sněhu ;seznamuje se se základy sjezdového lyžování (obraty, výstupy, jízda šikmo svahem, brždění, jízda na vleku) – dle možných podmínek žáků a školy; ovládá bezpečný vstupovat na | lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |

| Tělesná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | led;pomocí průpr. cvičení si osvojuje držení rovnováhy;seznamí se s jízdou vpřed, zatáčením, brzděním na bruslích – dle aktuálních možných podmínek žáků a školy | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | seznamuje se s jízdou na kole (nasedání, sesedání, odbočování, předjíždění, vyhýbání se překážce);cvičí na gymn. míčích;manipuluje s lét. talíři; seznamuje se s jízdou na rotopedu; osvojuje si pravidla stolního tenisu, badmintonu a jiných pálkovacích her | další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení | užívá základní pojmy související s osvojovanými činnostmi | komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály |
| TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení | dodržuje základní organizační činnosti na smluvené signály a povely cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru | organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí |
| TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví | seznamuje se s pravidly nových osvojovaných pohybových činností a dodržuje pravidla naučených poh. činností;dodržuje bezpečnost a respektuje pravidla osvojovaných her a soutěží (kamarádské vztahy), hra fair play | zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly |
| *TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play* | | pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží |
| TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky | provádí podle pokynů základní pohybové testy (měření výkonů)a porovnává je s předchozími výsledky | měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy |

| Tělesná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace | seznamuje se s olymp. ideály a symboly; vyhledává aktuální informace a zajímavosti o sportu | zdroje informací o pohybových činnostech |
| ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování | provádí pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení | zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) |
| *ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování* | | |
| ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele | | |
| *ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele* | | |
| ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením | | |
| *ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením* | | |
| ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování | vychází ze zákl. cvičebních poloh; dodržuje zákl. techniku cvičení;provádí relaxační a dech. cvičení | základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení |
| *ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování* | | |
| ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele | | |
| *ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele* | | |
| ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením | | |

| Tělesná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením* | | |
| ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování | dodržuje pohybový režim;dodržuje zásady správné hygieny;provádí průpr. cvičení pro spr. držení těla; dechová cvičení | pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení |
| *ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování* | | |
| ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele | | |
| *ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele* | | |
| ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením | | |
| *ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování). | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |

| Tělesná výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |

| Tělesná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti | dodržuje pohybový režim podle svých možností a zvyšuje délku a intenzitu pohybu; zná účinnosti spontánních pohybových her a činností pro zdraví | význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu |
| *TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu* | | |
| *zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy* | podle pokynů provádí a zdokonaluje přípravu před pohybovou činností; uklidnění po zátěži; napínací a protahovací cvičení | příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení |
| *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla* | dodržuje správné držení těla a správné zvedání zátěže; provádí průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení | zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití |
| TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením | zapojuje se do pohybových činností jednotlivce, dvojic a skupin; respektuje pravidla dalších pohybových her se zaměřením na rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinaci pohybů | rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu |
| *TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením* | | |

| Tělesná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | | |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | dodržuje zásady správné hygieny při pohyb. aktivitách (přiměřené oblečení, vhodné obutí – čistota, osobní hygiena), otužování; dbá na bezpečnost při pohybových činnostech v cvičebním prostoru, na bezpečnost v šatnách a umývárnách; respektuje organizační pokyny při cvičení | hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | prohlubuje si znalosti a dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech, při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek ; prohlubuje si a znalosti a dovednosti o první pomoci při úrazech v podmínkách Tv | bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | zapojuje se do pohyb. činností jednotlivce, dvojic a skupin; dodržuje pravidla pohyb. her s různým zaměřením; zdokonaluje manipulaci s trad. a netrad. náčiním (míče, kroužky, obruče, stuhy, švihadla, krátké tyče, dl. švihadlo);dodržuje pravidla motivačních, tvořivých a napodobivých her; pokouší se o vlastní modifikaci osvojených pohyb.her | pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | provádí průpr. gymnast. cvičení, cviky pro svalové napětí (zpevňování) a uvolnění těla a jeho částí; provádí kotoul vpřed a vzad aj. modifikace; nacvičuje rovnovážné polohy, stoj na lopatkách, stoj na rukou; provádí skoky z malé trampolínky aj. modif.;nacvičuje | základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |

| Tělesná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | odraz z můstku, roznožku, skrčkuu (koza, bedna);provádí ručkování ve visu; nacvičuje přešvih z visu stojmo, náskok do vzporu, sešin; cvičí chůzi na kladině (lavičce) aj. modifikace; nacvičuje rovnovážné postoje, změny poloh, obratů, náskoků a seskoků z kladiny (lavičky);cvičí na kruzích – svis a překoty, houpání a seskok; nacvičuje šplh na laně a na tyči | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | provádí základní cvičení s úpoly – přetahy, přetlaky, odpory | průpravné úpoly – přetahy a přetlaky |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | provádí průpravné atlet. činnosti; nacvičuje běhat 60 m (rychl. běh); vytrvalostní běh do 8 min (nebo odpov. vzdálenost);nacvičujezáklady štaf. běhu a překážk. běhu; zdokonaluje skok do dálky; nacvičuje skok do výšky; procvičuje hod míčkem | základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | nacvičujezákl. herní činnosti jednotlivce (přihrávky, driblink, střelba aj.) s herní kombinací; provádí průpr. | základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve |

| Tělesná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | hry s míčem; seznamuje se s dalšími pravidly miniher a her; procvičuje pálkovací hry (zacházení s náčiním) | hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti | | |
| *TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví | | |
| *TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play* | | |
| TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | prohlubuje si a zdokonalovat poznatky z turistiky; podílí se na dokumentaci z cesty; zná zákl. turistic. dovednosti; pokouší se improvizovat ošetření; účastní se orientační soutěže | turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |

| Tělesná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti | | |
| *TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví | | |
| *TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play* | | |
| TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | dodržuje hygienu při plavání, rozvíjí základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany; ( dle možností žáků a školy) | plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | improvizuje – vyjadřuje rytmus pohybem (prožívá rytmus, tempo, melodii);provádí rytmická cvičení s hudbou;zvládá jednoduché tanečky | rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) |
| | | komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály |

| Tělesná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | seznámí se s dalšími zákl. informacemi o nebezpečí na horách a údržbě lyží; zapojuje se do her na sněhu ;nacvičuje základy sjezdového lyžování (obraty, výstupy, jízda šikmo svahem, brždění, jízda na vleku) – dle možných podmínek žáků a školy; ovládá bezpečný vstupovat na led; pomocí průpr. cvičení si osvojuje držení rovnováhy; nacvičuje jízdu vpřed, zatáčení, brždění na bruslích – dle možných podmínek žáků a školy | lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her | nacvičuje jízdu na kole (nasedání, sesedání, odbočování, předjíždění, vyhýbání se překážce);cvičí na gymn. míčích;manipuluje s lét. talíři; nacvičuje jízdu na rotopedu; osvojuje si pravidla stolního tenisu, badmintonu a jiných pálkovacích her | další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) |
| *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* | | |
| TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka | | |
| *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* | | |
| TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení | užívá základní pojmy související s osvojovanými činnostmi | komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály |
| TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení | dodržuje základní organizační činnosti na smluvené signály a povely cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru | organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí |
| TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví | zná pravidla nových osvojovaných pohybových činností a dodržuje pravidla naučených poh. činností;dodržuje bezpečnost a respektuje pravidla osvojovaných her a soutěží (kamarádské vztahy), hra fair play | zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly |

| Tělesná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play* | | pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží |
| TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky | provádí podle pokynů základní pohybové testy (měření výkonů)a porovnává je s předchozími výsledky | měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy |
| TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace | zná olymp. ideály a symboly; vyhledává aktuální informace a zajímavosti o sportu | zdroje informací o pohybových činnostech |
| ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování | provádí pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení | zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) |
| *ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování* | | |
| ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele | | |
| *ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele* | | |
| ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením | | |
| *ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením* | | |
| ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování | vychází ze zákl. cvičebních poloh; dodržuje zákl. techniku cvičení;provádí relaxační a dech. cvičení | základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení |
| *ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování* | | |
| ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele | | |

| Tělesná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| *ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele* | | |
| ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením | | |
| *ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením* | | |
| ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování | dodržuje pohybový režim;dodržuje zásady správné hygieny;provádí průpr. cvičení pro spr. držení těla; dechová cvičení | pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení |
| *ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování* | | |
| ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele | | |
| *ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele* | | |
| ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením | | |
| *ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |

| Tělesná výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování). | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |

| Tělesná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem | chápe význam pohybu pro zdraví, zařazuje sportovní činnosti do rekreačních aktivit, dle možností se věnuje výkonnostnímu sportu | význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců |
| *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti* | zvládá základní motorické testy, rychlostní, silové cvičení 5 s., vytrvalostní činnosti prováděné v setrvalém stavu 1 minuty, opakovaně; pohybové činnosti jednotlivce, dvojic, skupin provádí bez náčiní, s náčiním, na nářadí, s překážkami dle úrovně a svých možností | zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením |
| TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program | | |
| *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* | | |

| Tělesná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program | provádí kompenzačněrelaxační cvičení v sedě, ve stoje, vyrovnávací cvičení, jógová cvičení, psychomotorické cvičení;účastní se pohybových her pro osvojování různých druhů lokomoce, her pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, her pro rozvíjení pohybových dovedností a manipulace s náčiním | prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení |
| *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* | | |
| TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší | osvojí si informace o škodlivých a vedlejších účincích drog; odmítá užívání drog; zná zásady dodržování osobní hygieny, má vhodné oblečení a obutí; prakticky nacvičuje záchranu a první pomoc při drobném poranění a přesun raněného; dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách; předchází nebezpečí úrazu v různých podmínkách a silničním provozu | hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného |
| *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem* | | |
| *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity* | | |
| TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost | | |
| *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu* | | |
| *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného* | | |
| TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly | dokáže se cíleně připravit na pohybovou činnost a ukončit ji; osvojí si kompenzační a relaxační techniky | prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení |
| *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojí si jednoduchá pravidla, herní systém a kolektivní pojímání hry; zvládá pohybové a soutěživé hry a netradiční hry - ringo, stolní tenis, badminton a další | pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity |

| Tělesná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojuje si gymnastická cvičení, zpevňování a uvolňování těla a jeho částí, kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace, stoj na lopatkách; upevňuje rovnovážné polohy; nacvičuje přeskoky, skoky prosté z malé trampolíny, odraz z můstku, roznožku (koza, bedna); cvičí na hrazdě dosažená, ručkování ve visu, náskok do vzporu, sešin; nacvičuje na kladině – lavičce, chůze a její modifikace, doprovodné pohyby paží, rovnovážné postoje, obraty, změny poloh; nacvičuje na kruhách – svis a překoty, houpání; upevňuje šplh – s přírazem na tyči, laně | gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | nacvičuje prožívání rytmu, tempa a melodie, rytmizovaná chůze; osvojí si základy rytmické gymnastiky, cvičí s náčiním; nacvičuje kondiční formy cvičení pro daný věk; nacvičuje různé tance | estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a* | nacvičuje přetahy a přetlaky, úpolové podpory, postoj, držení a pohyb v postoji | úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate |

| Tělesná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | | |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | - provádí průpravné atletické činnosti, běh na 60 m, vytrvalostní běh 8 minut, základy štafetového a překážkového běhu, skok do dálky ,skok do výšky ; hod míčem nebo granátem, vrh koulí | atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | hraje sportovní hry (házená, basketbal, fotbal, vybíjená aj. ), ovládá základní manipulace s míčem, přihrávky, dribling, střelba, herní kombinace, hraje průpravné hry a hry podle upravených pravidel | sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie |
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | | |
| TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora | | |
| *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* | | |

| Tělesná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | má základní poznatky z turistiky - oblečení, obutí, chůze, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě, zakládání a rušení tábořiště, chůze v terénu 10 km, orientační soutěže, jízda na kole (odbočování, předjíždění) a základní dopravní značky | turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | podle podmínek školy a možností žáka - zdokonaluje se v plavecké výuce( pokud neproběhl kurz základní plavecké výuky, prochází adaptací na vodní prostředí a seznámí se se základními plaveckými dovednostmi);učí se dalším plaveckým způsobům; má informace o zdravotním plavání, plaveckých sportech, záchranném plavání; dle individuálních schopností rozvíjí plaveckou vytrvalost | plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojí si základní informace o bezpečném pobytu na horách; ví o potřebě údržby lyží; hraje hry na sněhu; dle individuálních schopností a možností si osvojí základy lyžování sjezdového, jízdy na snowboardu, běžeckého lyžování, lyžařské turistiky a jízdy na vleku - dle aktuálních podmínek | lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a | | |

| Tělesná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | provádí další netradiční pohybové činnosti - jízda na rotopedu, stolní tenis, badminton, ringo aj. | další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu | zvládá základní tělocvičné názvosloví, organizační činnosti, smluvní signály, značky, povely a gesta v nástupovém a pochodovém tvaru; rozumí základním grafickým zápisům pohybu, užívá vzájemnou komunikaci a spolupráci; hraje fair play, chová se ohleduplně ve smíšených skupinách, | komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech |
| *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | | |
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | dokáže se přizpůsobit organizaci prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách; domluví se na | |

| Tělesná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | spolupráci při pohybové aktivitě; zná zásady užívání sportovní výstroje a výzbroje; umí ji správně vybrat, použít a pečovat o ni | organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování |
| *TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (mdú)* | získá informace z historie a současnosti sportu; má přehled o významných soutěžích a sportovcích; ví, co jsou OH a vyhledá informace o nich; naplňuje ve školních podmínkách jejich základní myšlenku - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody a sportu | historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta |
| TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu | | pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží |
| TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže | průběžně si osvojí pravidla her, závodů a soutěží, respektuje je a spolurozhoduje osvojované hry a soutěže; podílí se na organizaci závodů, jednoduchých turnajů, turistických akcí | pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží |
| *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže* | | |
| TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora | osvojí si a respektuje zásady jednání a chování v různém prostředí při různých činnostech | zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech |
| *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* | | |
| TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí | účastní se měření výkonů a posuzování pohybových činností, podílí se na jejich evidenci a vyhodnocení, podílí se na jejich prezentaci | měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování |
| *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je* | | |
| TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci | | |
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | provádí vytrvale a cílevědomě pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení | základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) |
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | | |

| Tělesná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | vychází ze zákl. cvičebních poloh,dodržuje zákl. techniku cvičení,provádí relaxační a dech. cvičení | oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp |
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | | oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy |
| ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení | | oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání |
| *ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení* | | |
| ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení | | |
| *ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení* | | |
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | | |

| Tělesná výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | dodržuje pohybový režim;dodržuje zásady správné hygieny;provádět průpr. cvičení pro spr. držení těla; dechová cvičení | pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování). | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |

| Tělesná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |

| Tělesná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem | chápe význam pohybu pro zdraví, zařazuje sportovní činnosti do rekreačních aktivit, dle možností se věnuje výkonnostnímu sportu | význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců |
| *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti* | zvládá základní motorické testy, rychlostní, silové cvičení 5 s., vytrvalostní činnosti prováděné v setrvalém stavu 1 minuty, opakovaně ;pohybové činnosti jednotlivce, dvojic, skupin provádí bez náčiní, s náčiním, na nářadí, s překážkami dle úrovně a svých možností | zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením |
| TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program | | |
| *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* | | |
| TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program | provádí kompenzačněrelaxační cvičení v sedě, ve stoje, vyrovnávací cvičení, jógová cvičení, psychomotorické cvičení;účastní se pohybových her pro osvojování různých druhů lokomoce, her pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, her pro rozvíjení pohybových dovedností a manipulace s náčiním | prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení |
| *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* | | |
| TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší | osvojí si informace o škodlivých a vedlejších účincích drog; odmítá užívání drog; zná zásady dodržování osobní hygieny, má vhodné oblečení a obutí; prakticky nacvičuje záchranu a první pomoc při drobném poranění a přesun raněného; dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách; předchází nebezpečí úrazu v různých podmínkách a silničním provozu | hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného |
| *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem* | | |
| *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity* | | |
| TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost | | |
| *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu* | | |

| Tělesná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného* | | |
| TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly | dokáže se cíleně připravit na pohybovou činnost a ukončit ji; osvojí si kompenzační a relaxační techniky | prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení |
| *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojí si jednoduchá pravidla, herní systém a kolektivní pojímání hry; zvládá pohybové a soutěživé hry a netradiční hry - ringo, stolní tenis, badminton(tenis, florbal, jízda na skateboardu a další) | pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | nacvičuje kotoul a jeho modifikace, kotoul letmo, kotoul vzad a jeho modifikace, kotoul vzad do stoje na rukou; procvičuje:přeskok –zvládne skok roznožmo přes kozu, na hrazdě - výmyk, přešvihy, unožmo přeskok, podmet; na kladině – náskok na lavičku a seskok; na kruhách – houpání a seskok;šplh bez přírazu | gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | nacvičuje prožívání rytmu, tempa a melodie, rytmizovaná chůze; osvojí si základy rytmické gymnastiky, cvičí s náčiním; nacvičuje kondiční formy cvičení pro daný věk; nacvičuje různé tance | estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance |

| Tělesná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | nacvičuje základy z bojových umění - přetahy a přetlaky, úpolové podpory, postoj, držení a pohyb v postoji | úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | ovládá průpravné atletické činnosti - běh na 60m, 100m, nízký start, vytrvalostní běh 12 minut; hod míčkem nebo granátem; vrh koulí – dívky 3 kg, chlapci – 4 kg; základy překážkového běhu; nacvičuje skok do dálky nebo do výšky | atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |

| Tělesná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | hraje sportovní hry dle pravidel, chlapci se učí základům nohejbalu, všichni nacvičují volejbal a další hry dle výběru | sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie |
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | | |
| TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora | | |
| *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojí si základní poznatky z turistiky; osvojí si základy orientační soutěže a orientačního běhu, chůze v mírně náročném terénu do 18 km s mírnou zátěží; dokáže udělat dokumentaci z akce; zvládne jízdu na kole, jízdu v silničním provozu; dodržuje pravidla silničního provozu v roli chodce a cyklisty; osvojí si základy táboření, ochrany přírody, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, zhotovení nouzového přístřešku, zajištění vody, potravy, tepla | turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | podle podmínek školy a možností žáka - zdokonaluje se v plavecké výuce( pokud neproběhl kurz základní plavecké výuky, prochází adaptací na vodní prostředí a seznámí se se základními plaveckými dovednostmi);učí se dalším plaveckým způsobům; má informace o zdravotním plavání, plaveckých sportech, záchranném plavání; dle individuálních schopností rozvíjí plaveckou vytrvalost | plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |

| Tělesná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojí si základní informace o bezpečném pobytu na horách; ví o potřebě údržby lyží; hraje hry na sněhu; dle individuálních schopností a možností si osvojí základy lyžování sjezdového, jízdy na snowboardu, běžeckého lyžování, lyžařské turistiky a jízdy na vleku - dle aktuálních podmínek | lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | provádí další netradiční pohybové činnosti - jízda na rotopedu, stolní tenis, badminton, ringo aj. | další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |

| Tělesná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu | zvládá základní tělocvičné názvosloví, organizační činnosti, smluvní signály, značky, povely a gesta v nástupovém a pochodovém tvaru; rozumí základním grafickým zápisům pohybu, užívá vzájemnou komunikaci a spolupráci; hraje fair play, chová se ohleduplně ve smíšených skupinách, | komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech |
| *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | | |
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | dokáže se přizpůsobit organizaci prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách; domluví se na spolupráci při pohybové aktivitě; zná zásady užívání sportovní výstroje a výzbroje; umí ji správně vybrat, použít a pečovat o ni | organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování |
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | | |
| *TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (mdú)* | získá informace z historie a současnosti sportu; má přehled o významných soutěžích a sportovcích; ví, co jsou OH a vyhledá informace o nich; naplňuje ve školních podmínkách jejich základní myšlenku - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody a sportu | historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta |
| TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu | | |
| TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže | průběžně si osvojí pravidla her, závodů a soutěží, respektuje je a spolurozhoduje osvojované hry a soutěže; podílí se na organizaci závodů, jednoduchých turnajů, turistických akcí | pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží |
| *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže* | | |
| TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora | osvojí si a respektuje zásady jednání a chování v různém prostředí při různých činnostech | zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech |
| *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* | | |
| TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí | | měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování |

| Tělesná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je* | účastní se měření výkonů a posuzování pohybových činností, podílí se na jejich evidenci a vyhodnocení, podílí se na jejich prezentaci | |
| TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci | | |
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | provádí vytrvale a cílevědomě pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení | základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) |
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | | |
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | vychází ze zákl. cvičebních poloh,dodržuje zákl. techniku cvičení,provádí relaxační a dech. cvičení | oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp |
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | | oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy |
| ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení | | oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace |

| Tělesná výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení* | | pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání |
| ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení<br><br>*ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení* | | |
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | dodržuje pohybový režim;dodržuje zásady správné hygieny;provádět průpr. cvičení pro spr. držení těla; dechová cvičení | pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení |
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování). | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |

| Tělesná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem | chápe význam pohybu pro zdraví, zařazuje sportovní činnosti do rekreačních aktivit, dle možností se věnuje výkonnostnímu sportu | význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců |
| *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti* | zvládá základní motorické testy, rychlostní, silové cvičení 5 s., vytrvalostní činnosti prováděné v setrvalém stavu 1 minuty, opakovaně;pohybové činnosti jednotlivce, dvojic, skupin provádí bez náčiní, s náčiním, na nářadí, s překážkami dle úrovně a svých možností | zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením |
| TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program | | |
| *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* | | |
| TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program | provádí kompenzačněrelaxační cvičení v sedě, ve stoje, vyrovnávací cvičení, jógová cvičení, psychomotorické cvičení;účastní se pohybových her pro osvojování různých druhů lokomoce, her pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, her pro rozvíjení pohybových dovedností a manipulace s náčiním | prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení |
| *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* | | |
| TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší | osvojí si informace o škodlivých a vedlejších účincích drog; odmítá užívání drog; zná zásady dodržování osobní hygieny, má vhodné oblečení a obutí; prakticky nacvičuje záchranu a první pomoc při drobném poranění a přesun raněného; dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a | hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného |
| *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem* | | |

| Tělesná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity* | klimatických podmínkách; předchází nebezpečí úrazu v různých podmínkách a silničním provozu | |
| TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost | | |
| *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu* | | |
| *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného* | | |
| TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly | dokáže se cíleně připravit na pohybovou činnost a ukončit ji; osvojí si kompenzační a relaxační techniky | prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení |
| *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojí si jednoduchá pravidla, herní systém a kolektivní pojímání hry; zvládá pohybové a soutěživé hry a netradiční hry - ringo, stolní tenis, badminton(tenis, florbal, jízda na skateboardu a další) | pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | nacvičuje kotoul a jeho modifikace, kotoul letmo, kotoul vzad a jeho modifikace, kotoul vzad do stoje na rukou; procvičuje:přeskok –zvládne skok roznožmo přes kozu, na hrazdě - výmyk, přešvihy, unožmo přeskok, podmet; na kladině – náskok na lavičku a seskok; na kruhách – houpání a seskok;šplh bez přírazu | gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |

| Tělesná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | nacvičuje prožívání rytmu, tempa a melodie, rytmizovaná chůze; osvojí si základy rytmické gymnastiky, cvičí s náčiním; nacvičuje kondiční formy cvičení pro daný věk; nacvičuje různé tance | estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | nacvičuje základy z bojových umění - přetahy a přetlaky, úpolové podpory, postoj, držení a pohyb v postoji | úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a* | ovládá průpravné atletické činnosti - běh na 60m, 100m, nízký start, vytrvalostní běh 12 minut; hod | |

| Tělesná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | míčkem nebo granátem; vrh koulí – dívky 3 kg, chlapci – 4 kg; základy překážkového běhu; nacvičuje skok do dálky nebo do výšky | atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | hraje sportovní hry dle pravidel, chlapci se učí základům nohejbalu, všichni nacvičují volejbal a další hry dle výběru | sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie |
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | | |
| TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora | | |
| *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojí si základní poznatky z turistiky; osvojí si základy orientační soutěže a orientačního běhu, chůze v mírně náročném terénu do 18 km s mírnou zátěží; dokáže udělat dokumentaci z akce; zvládne jízdu na kole, jízdu v silničním provozu; dodržuje pravidla silničního provozu v roli chodce a cyklisty; osvojí si základy táboření, ochrany přírody, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, zhotovení nouzového přístřešku, zajištění vody, potravy, tepla | turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |

| Tělesná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | podle podmínek školy a možností žáka - zdokonaluje se v plavecké výuce( pokud neproběhl kurz základní plavecké výuky, prochází adaptací na vodní prostředí a seznámí se se základními plaveckými dovednostmi);učí se dalším plaveckým způsobům; má informace o zdravotním plavání, plaveckých sportech, záchranném plavání; dle individuálních schopností rozvíjí plaveckou vytrvalost | plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojí si základní informace o bezpečném pobytu na horách; ví o potřebě údržby lyží; hraje hry na sněhu; dle individuálních schopností a možností si osvojí základy lyžování sjezdového, jízdy na snowboardu, běžeckého lyžování, lyžařské turistiky a jízdy na vleku - dle aktuálních podmínek | lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | provádí další netradiční pohybové činnosti - jízda na rotopedu, stolní tenis, badminton, ringo aj. | další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a | | |

| Tělesná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu | zvládá základní tělocvičné názvosloví, organizační činnosti, smluvní signály, značky, povely a gesta v nástupovém a pochodovém tvaru; rozumí základním grafickým zápisům pohybu, užívá vzájemnou komunikaci a spolupráci; hraje fair play, chová se ohleduplně ve smíšených skupinách, | komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech |
| *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | | |
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | dokáže se přizpůsobit organizaci prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách; domluví se na spolupráci při pohybové aktivitě; zná zásady užívání sportovní výstroje a výzbroje; umí ji správně vybrat, použít a pečovat o ni | organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování |
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | | |
| *TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (mdú)* | získá informace z historie a současnosti sportu; má přehled o významných soutěžích a sportovcích; ví, co jsou OH a vyhledá informace o nich; naplňuje ve školních podmínkách jejich základní myšlenku - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody a sportu | historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta |
| TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu | | |
| TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže | průběžně si osvojí pravidla her, závodů a soutěží, respektuje je a spolurozhoduje osvojované hry a soutěže; podílí se na organizaci závodů, jednoduchých turnajů, turistických akcí | pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží |
| *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže* | | |

| Tělesná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora | osvojí si a respektuje zásady jednání a chování v různém prostředí při různých činnostech | zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech |
| *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* | | |
| TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí | účastní se měření výkonů a posuzování pohybových činností, podílí se na jejich evidenci a vyhodnocení, podílí se na jejich prezentaci | měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování |
| *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je* | | |
| TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci | | |
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | provádí vytrvale a cílevědomě pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení | základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) |
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | | |
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | vychází ze zákl. cvičebních poloh,dodržuje zákl. techniku cvičení,provádí relaxační a dech. cvičení | oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp |
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | | oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj |

| Tělesná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| | | hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy |
| ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení | | oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání |
| *ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení* | | |
| ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení<br><br>*ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení* | | |
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | dodržuje pohybový režim;dodržuje zásady správné hygieny;provádět průpr. cvičení pro spr. držení těla; dechová cvičení | pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení |
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování). | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |

| Tělesná výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |

| Tělesná výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem | chápe význam pohybu pro zdraví, zařazuje sportovní činnosti do rekreačních aktivit, dle možností se věnuje výkonnostnímu sportu | význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců |
| *chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti* | zvládá základní motorické testy, rychlostní, silové cvičení 5 s., vytrvalostní činnosti prováděné v setrvalém stavu 5 minut;pohybové činnosti jednotlivce, dvojic, skupin provádí bez náčiní, s náčiním, na nářadí, s překážkami dle úrovně a svých možností | zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením |
| TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program | | |
| *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* | | |
| TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program | provádí kompenzačněrelaxační cvičení v sedě, ve stoje, vyrovnávací cvičení, jógová cvičení, psychomotorické | prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, |

| Tělesná výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* | cvičení;účastní se pohybových her pro osvojování různých druhů lokomoce, her pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, her pro rozvíjení pohybových dovedností a manipulace s náčiním | vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení |
| TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší | osvojí si informace o škodlivých a vedlejších účincích drog; odmítá užívání drog; zná zásady dodržování osobní hygieny, má vhodné oblečení a obutí; prakticky nacvičuje záchranu a první pomoc při drobném poranění a přesun raněného; dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách; předchází nebezpečí úrazu v různých podmínkách a silničním provozu | hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného |
| *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem* | | |
| *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity* | | |
| TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost | | |
| *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu* | | |
| *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného* | | |
| TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly | dokáže se cíleně připravit na pohybovou činnost a ukončit ji; osvojí si kompenzační a relaxační techniky | prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení |
| *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojí si jednoduchá pravidla, herní systém a kolektivní pojímání hry; zvládá pohybové a soutěživé hry a netradiční hry - ringo, stolní tenis, badminton(tenis, florbal, jízda na skateboardu a další) | pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a | | |

| Tělesná výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | nacvičuje kotoul a jeho modifikace, kotoul letmo, kotoul vzad a jeho modifikace, kotoul vzad do stoje na rukou; procvičuje:přeskok –zvládne skok roznožmo přes kozu, na hrazdě - výmyk, přešvihy, unožmo přeskok, podmet; na kladině – náskok na lavičku a seskok; na kruhách – houpání a seskok;šplh bez přírazu | gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | nacvičuje prožívání rytmu, tempa a melodie, rytmizovaná chůze; osvojí si základy rytmické gymnastiky, cvičí s náčiním; nacvičuje kondiční formy cvičení pro daný věk; nacvičuje různé tance | estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | nacvičuje základy z bojových umění - přetahy a přetlaky, úpolové podpory, postoj, držení a pohyb v postoji | úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate |

| Tělesná výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | ovládá průpravné atletické činnosti - běh na 60m, 100m, nízký start, vytrvalostní běh 12 minut; hod míčkem nebo granátem; vrh koulí – dívky 3 kg, chlapci – 4 kg; základy překážkového běhu; nacvičuje skok do dálky nebo do výšky | atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny<br><br>*TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | hraje sportovní hry dle pravidel, chlapci se učí základům nohejbalu, všichni nacvičují volejbal a další hry dle výběru | sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie |
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | | |
| TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora | | |
| *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* | | |

| Tělesná výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojí si základní poznatky z turistiky; osvojí si základy orientační soutěže a orientačního běhu, chůze v mírně náročném terénu do 18 km s mírnou zátěží; dokáže udělat dokumentaci z akce; zvládne jízdu na kole, jízdu v silničním provozu; dodržuje pravidla silničního provozu v roli chodce a cyklisty; osvojí si základy táboření, ochrany přírody, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, zhotovení nouzového přístřešku, zajištění vody, potravy, tepla | turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | podle podmínek školy a možností žáka - zdokonaluje se v plavecké výuce( pokud neproběhl kurz základní plavecké výuky, prochází adaptací na vodní prostředí a seznámí se se základními plaveckými dovednostmi);učí se dalším plaveckým způsobům; má informace o zdravotním plavání, plaveckých sportech, záchranném plavání; dle individuálních schopností rozvíjí plaveckou vytrvalost | plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | osvojí si základní informace o bezpečném pobytu na horách; ví o potřebě údržby lyží; hraje hry na sněhu; dle individuálních schopností a možností si osvojí základy lyžování sjezdového, jízdy na snowboardu, běžeckého lyžování, lyžařské turistiky a jízdy na vleku | lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a | | |

| Tělesná výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| *TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech (mdú)* | provádí další netradiční pohybové činnosti - jízda na rotopedu, stolní tenis, badminton, ringo aj. | další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) |
| TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech | | |
| TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny | | |
| *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* | | |
| TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu | zvládá základní tělocvičné názvosloví, organizační činnosti, smluvní signály, značky, povely a gesta v nástupovém a pochodovém tvaru; rozumí základním grafickým zápisům pohybu, užívá vzájemnou komunikaci a spolupráci; hraje fair play, chová se ohleduplně ve smíšených skupinách, | komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech |
| *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | | |
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | | |
| TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji | dokáže se přizpůsobit organizaci prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách; domluví se na | |

| Tělesná výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (mdú)* | spolupráci při pohybové aktivitě; zná zásady užívání sportovní výstroje a výzbroje; umí ji správně vybrat, použít a pečovat o ni | organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování |
| *TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (mdú)* | získá informace z historie a současnosti sportu; má přehled o významných soutěžích a sportovcích; ví, co jsou OH a vyhledá informace o nich; naplňuje ve školních podmínkách jejich základní myšlenku - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody a sportu | historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta |
| TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu | | |
| TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže | průběžně si osvojí pravidla her, závodů a soutěží, respektuje je a spolurozhoduje osvojované hry a soutěže; podílí se na organizaci závodů, jednoduchých turnajů, turistických akcí | pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží |
| *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže* | | |
| TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora | osvojí si a respektuje zásady jednání a chování v různém prostředí při různých činnostech | zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech |
| *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* | | |
| TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí | účastní se měření výkonů a posuzování pohybových činností, podílí se na jejich evidenci a vyhodnocení, podílí se na jejich prezentaci | měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování |
| *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je* | | |
| TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci | | |
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | provádí vytrvale a cílevědomě pohyb. činnost s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení | základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) |
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | | |

| Tělesná výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | vychází ze zákl. cvičebních poloh,dodržuje zákl. techniku cvičení,provádí relaxační a dech. cvičení | oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp |
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | | oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy |
| ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení | | oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání |
| *ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení* | | |
| ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení<br><br>*ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení* | | |
| ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení | | |

| Tělesná výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* | dodržuje pohybový režim; dodržuje zásady správné hygieny; provádět průpr. cvičení pro spr. držení těla; dechová cvičení | pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k vnímání řeči těla, řeči zvuků a slov, řeči předmětů a prostředí; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování). | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice | | |
| Kooperace a kompetice – Učitel vede žáky k rozvoji individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoji sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoji individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.18 Výchova ke zdraví

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 2 |
| | | | | | Povinný | Povinný | | | |

| Název předmětu | Výchova ke zdraví |
|---|---|
| Oblast | Člověk a zdraví |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:<br>- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot<br>- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů<br>- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí<br>- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje<br>- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví<br>- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.<br>- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd. |

| Název předmětu | Výchova ke zdraví |
|---|---|
| | - ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci<br>Časové a organizační vymezení<br>- 6. - 7. ročník - 1 hodina týdně<br>Místo realizace<br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu |
| Integrace předmětů | • Výchova ke zdraví |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využívá her, soutěží a názorných demonstraci<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i |

| Název předmětu | Výchova ke zdraví |
|---|---|
| | limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů<br>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje<br>- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a k uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování<br>- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |

| Název předmětu | Výchova ke zdraví |
|---|---|
| | **Kompetence komunikativní:**<br>formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- orientuje se v knihách a jiných tištěných materiálech, získané informace správně chápe, třídí, případně vlastními slovy prezentuje<br>- při tematických besedách a diskusních kruzích zadává ústní i písemné dotazy a podněty<br>- technikou řízeného dialogu žák formuluje a obhajuje vlastní názory<br>- klidně a věcně řeší konfliktní situace<br>- formou her a cvičení je připraven na zvládání způsobů neverbální komunikace<br>- nácvikem i praktickými činnostmi je schopen poznávat a správně používat technické, informační a komunikační prostředky (práce s telefonem, zásady komunikace přes mobil, školní internetová pošta…)<br>- při tvorbě projektů a prezentací se zapojuje do skupinové práce a do komunikace v kolektivu<br>- pomocí netradičních forem výuky (dramatizace, modelové situace) si osvojil pravidla vystupování a komunikace ve světě dospělých ( pozdrav, představení se, podání ruky a podobně…) |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá<br>- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají |

| Název předmětu | Výchova ke zdraví |
|---|---|
| | - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br>- je připraven přijímat důsledky vlastních rozhodnutí<br>- dokáže pracovat ve skupině, pomoci druhým<br>- pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností si upevnil pocit své vlastní jedinečnosti<br>- je schopnost zastávat ve skupině různé role a uvědomovat si odlišnou míru odpovědnosti<br>- zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků získal maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem odlišným, nemocným či postiženým<br>- na úrovni tříd i celé školy je schopen si uvědomit nezbytnost pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům<br>- při diskuzích a rozborech dokáže rozpoznávat a pojmenovávat vlastní chyby, nedostatky a způsoby chování narušující soužití v třídním nebo školním kolektivu<br>- formou besed i dlouhodobých programů se seznámil s riziky patologických forem chování i s jejich důsledky<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-vedeme žáky k využívání digitálních technologií za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | - 6. - 7. ročník - 1 hodina týdně |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Výchova ke zdraví** | **6. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |

| Výchova ke zdraví | 6. ročník | |
|---|---|---|
| | | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě | rozlišuje různé formy vztahů ve dvojici( kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství ),chápe význam dobrého soužití | vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství |
| *VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny* | | |
| VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví | rozlišuje základní pravidla soužití v různých sociálních skupinách (kamarádi x rodina) | vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek |
| VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví | dokáže z hlediska vztahů a s pomocí emocí hodnotit aktuální životní situace a společenské dění, vzít si ponaučení, vyvodit závěr | vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek |
| VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví | zná základní životní potřeby, zná způsoby jejich naplňování ve shodě se zdravím | výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy |
| *VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím* | | vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota |
| VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví | vyjmenuje rizika, která jejich naplnění ohrožují, zná důsledky neuspokojení potřeb | výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy |
| *VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím* | | vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota |
| VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví | rozlišuje zákl. životní potřeby z pohledu věku | výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy |

| Výchova ke zdraví | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím* | | vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota |
| | | celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie |
| VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví | vyjádří své základní životní cíle, hodnoty, zájmy, schopnosti | vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek |
| *VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy* | | |
| VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví | dokáže rozlišit pozitivní/negativní cíle, hodnoty a jejich důsledky pro jedince i jeho okolí | vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek |
| *VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy* | | |
| VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí | | |
| VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví | provede vlastní sebehodnocení, popíše své pozitivní i negativní charakterové vlastnosti | vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek |
| *VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy* | | |
| VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví | stručně a adekvátně svému věku popíše svůj zdravotní stav | tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim |
| *VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví* | | |
| VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví | | |

| Výchova ke zdraví | 6. ročník | |
|---|---|---|
| VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví | popíše aktivity zdraví prospěšné i škodlivé | tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim |
| VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví | | |
| VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce | | |
| VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví | vyjádří základní pravidla přístupu k lidem se zdravotním postižením,dokáže jejich stav respektovat | tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim |
| VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví | | |
| VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví | vyjmenuje základní nemoci,má základní přehled o lékařích a jiných odborných institucích | tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim |
| VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví | | |
| VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví | dokáže navrhnout vyvážený režim dne, zhodnotit význam volného času | tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim |
| VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví | | |
| VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví | dokáže rozlišit prospěšné a závadové volnočasové aktivity, formulovat svoje zájmy | tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim |

| Výchova ke zdraví | 6. ročník | |
|---|---|---|
| VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví | | |
| VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky | orientuje se v potravinách, rozlišuje zdravé x nezdravé stravování, uvědomuje si důsledky nezdravého stravování – zná některé možné nemoci z toho vyplývající | výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy |
| *VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování* | | |
| VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky | svými slovy popíše vliv dalších životních podmínek na zdraví | výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy |
| *VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování* | | |
| VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky | rozlišuje slova „dieta“, „hladovění“, zdůvodní význam diety ze zdravotnického hlediska | výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy |
| *VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování* | | |
| VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky | vyhledá základní informace o specifických druzích výživy | výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy |
| *VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování* | | |
| VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky | dokáže reprodukovat informace o poruchách příjmu potravy | výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy |
| *VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování* | | |

| Výchova ke zdraví | 6. ročník | |
|---|---|---|
| VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc | porozumí pojmu stres, na příkladech uvede stresové situace a navrhne jejich předcházení | stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti |
| *VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem* | | |
| VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím | | |
| VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc | uvede příklady relaxace, regenerace | stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti |
| *VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem* | | |
| VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím | | |
| VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc | vysvětlí pojmy „civilizační“ choroby, navrhne příklady jejich prevence | stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti |
| *VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem* | | |
| VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc | zná zásady bezpečného chování a komunikace s neznámými lidmi a v konfliktních a krizových situacích | bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení |
| *VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s* | | |

| Výchova ke zdraví | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla* | | |
| VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc | dokáže vyhledat základní instituce, na které se v případě ohrožení, konfliktů či krizových situací může obrátit | bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení |
| *VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla* | | |
| *VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla* | dokáže vysvětlit pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví ve škole, v domácnosti, při různých pracovních a rekreačních činnostech | dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) |
| *VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla* | aplikuje základní prvky první pomoci | dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; rozvoji pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |

| Výchova ke zdraví | 6. ročník | |
|---|---|---|
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy | | |
| Mezilidské vztahy – Učitel vede žáky k péči o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí | | |
| Sebepoznání a sebepojetí – Učitel vede žáky k poznání - já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení | | |
| Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Učitel vede žáky k pěstování kritického přístupu k reklamě; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; identifikování základních orientačních prvků v textu | | |

| Výchova ke zdraví | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí | vysvětlí změny v životě člověka vzhledem k věku (tělesné, duševní, společenské) | dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny |

| Výchova ke zdraví | 7. ročník | |
|---|---|---|
| vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví | | |
| *VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím* | | |
| VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví | | |
| *VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím* | objasní pojem rizikové sexuální chování, vysvětlí zásady bezpečného sexu | sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity |
| VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování | | |
| *VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím* | reprodukuje základní informace o těhotenství a rodičovství, uvede příklady základní péče o dítě | sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity |
| VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování | | |
| *VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím* | seznámí se se sexuálními poruchami a poruchami pohlavní identity | ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty |
| VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování | | |
| VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí | vyjmenuje několik mimořádných situací, které mohou nastat | ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí |
| *VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel* | | |

| Výchova ke zdraví | 7. ročník | |
|---|---|---|
| VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí | seznámí se s postupem chování při mimořádné situaci | ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí |
| *VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel* | | |
| *VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel* | praktickými činnostmi si osvojí základy první pomoci | ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí |
| VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí | dokáže vyjmenovat věci v evakuačním zavazadle | ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí |
| *VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel* | | |
| VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi | vysvětlí účel reklamy a působení médií, pokusí se odhadnout manipulativní charakter reklamy | manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt |
| *VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí* | | |
| VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi | vyjádří vlastní postoj k reklamě a mediálním informacím, zkusí třídit informace na podstatné a druhořadé | manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt |
| *VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí* | | |
| VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním | uvědomuje si zdravotně sociální rizika závislostí | autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování |

| Výchova ke zdraví | 7. ročník | |
|---|---|---|
| návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým | | (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu |
| *VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her* | | |
| *VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy* | | |
| VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým | na modelových situacích uplatňuje před spolužáky žádoucí osvojené sociální dovednosti (zdravé sebevědomí, odmítavý postoj, věcný rozhovor) vedoucí k odmítnutí patologických jevů | skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci |
| *VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her* | | |
| *VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy* | | |
| VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým | dokáže vyhledat nejbližší centrum pomoci | skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci |
| *VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her* | | |

| Výchova ke zdraví | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy* | | |
| VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým | na modelových příkladech dokáže zaujmout odmítavé postoje k různým formám násilí | skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci |
| *VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her* | | |
| *VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy* | | |
| VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí | posoudit obecné souvislosti podpory zdraví a kvality prostředí, vyjmenovat možnosti působení jedince na změnu kvality prostředí | ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty |
| | | podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví |
| VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí | vysvětlí zodpovědnost jedince za zdraví, na konkrétních příkladech jmenuje vlastní zodpovědnost | podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví |
| VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví | uvede své kladné stránky, své dovednosti, schopnosti; formuluje svůj vztah k blízkým lidem, kamarádům, snaží se vystihnout, co je mu na nich blízké, čeho si na nich váží;<br>své pozitivní cíle a hodnoty vyjádří před spolužáky; provede vlastní sebehodnocení; | sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity |
| *VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy* | | |

| Výchova ke zdraví | 7. ročník | |
|---|---|---|
| | srovná důsledky negativních vlastností, návyků a cílů jak pro jedince samotného, tak pro jeho okolí a vztahy s ním;<br>stanoví své osobní cíle a kroky k jejich dosažení | |
| VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví | s pomocí dokáže činit sebereflexi a sebekontrolu;<br>vysvětlí pojem sebeovládání;<br>s využitím modelových situací zkouší různé modely zvládání problémových situací, stanovit, kam se obrátit při problémech o pomoc | seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování |
| *VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy* | | |
| VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc | na ukázkách si zkusí různé formy předcházení a zvládání stresu | psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech |
| *VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem* | | |
| VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi | snaží se o věcnou komunikaci s vrstevníky, osvojuje si základy naslouchání, cvičí se v přijímání názoru druhého | mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování |
| *VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení | | |
| Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Učitel vede žáky k pěstování kritického přístupu k reklamě; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; identifikování základních orientačních prvků v textu | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí | | |

| Výchova ke zdraví | 7. ročník | |
|---|---|---|
| Sebepoznání a sebepojetí – Učitel vede žáky k poznání - já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace | | |
| Seberegulace a sebeorganizace – Učitel vede žáky k cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy | | |
| Mezilidské vztahy – Učitel vede žáky k péči o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí | | |
| Poznávání lidí – Učitel vede žáky k vzájemnému poznávání se ve skupině/třídě; rozvoji pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena | | |
| Psychohygiena – Učitel vede žáky k dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.19 Pracovní výchova

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 2 | 2 | 2 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 24 |
| Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Pracovní výchova |
|---|---|
| Oblast | Člověk a svět práce |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu |

| Název předmětu | Pracovní výchova |
|---|---|
| | Vyučovací předmět Pracovní vyučování patří do oblasti Člověk a svět práce. Jeho koncepce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Předmět se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.<br>Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Na **1. stupni** je rozdělen na čtyři tematické okruhy, **Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů,** které jsou pro školu povinné. Na **2. stupni** je rozdělen na tři tematické okruhy - **Práce s technickými materiály, Příprava pokrmů** a **Svět práce**. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu. Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání jej realizujeme v 8. a 9. ročníku.<br>Předmět je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | <u>Obsahové vymezení</u><br>Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:<br>- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce<br>- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě<br>- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku<br>- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka<br>- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí<br>- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení |

| Název předmětu | Pracovní výchova |
|---|---|
| | - orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci<br><br>Časové a organizační vymezení<br>- 1. - 3. ročník - 2 hodiny týdně, 4. - 5. ročník - 3 hodiny týdně, 6. - 9. ročník - 3 hodiny týdně<br>Místo realizace<br>- odborné pracovny ve škole, školní zahrada<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |
| Integrace předmětů | • Člověk a svět práce |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení<br>- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě<br>- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy<br>- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti<br>- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich<br>- k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využívá her, soutěží a názorných demonstraci<br>- získává informace z více zdrojů – učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje<br>- samostatně vyhledává dílčí i ucelené informace a orientuje se v informačních zdrojích, v praktických a |

| Název předmětu | Pracovní výchova |
|---|---|
| | opakovaných činnostech odlišuje podstatné od nepodstatného<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků poznává vlastní možnosti, schopnosti i limity<br>- v praktických činnostech si pravidelně a více způsoby ověřuje získané poznatky a dovednosti<br>- dle potřeby pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů<br>- prezentuje výsledky vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností<br>- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému<br>- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy<br>- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů<br>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- pracuje ve skupinách a učí se spoluúčasti při rozhodování o postupech a řešeních<br>- společně s třídním kolektivem řeší kázeňské či vztahové problémy, spolupracuje<br>- postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů hledá nová řešení a k uvědomuje si vlastní kvality, možnosti, limity a samostatnost<br>- vytváří vlastní plány a pracovní postupy<br>- na základě mezipředmětových vztahů hledá další souvislosti<br>- formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh se naučil samostatnému úsudku a rozhodování<br>- otevřeně se vyjadřuje k problémům kolektivu i školy a navrhuje společná řešení<br>- jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností je schopen přijímat důsledky svých rozhodnutí<br>- předkládáním alternativních řešení problémových situací je schopen samostatnému rozhodování<br>- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace rozpoznává a předchází nebezpečí |

| Název předmětu | Pracovní výchova |
|---|---|
| | a upevňuje si správné jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby<br>- je tolerantní k ostatním osobám, vzájemnému kladnému soužití, respektování zvláštností druhých |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu<br>- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje<br>- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění<br>- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem<br>- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi<br>- orientuje se v knihách a jiných tištěných materiálech, získané informace správně chápe, třídí, případně vlastními slovy prezentuje<br>- při tematických besedách a diskusních kruzích zadává ústní i písemné dotazy a podněty<br>- technikou řízeného dialogu žák formuluje a obhajuje vlastní názory<br>- klidně a věcně řeší konfliktní situace<br>- formou her a cvičení je připraven na zvládání způsobů neverbální komunikace<br>- nácvikem i praktickými činnostmi je schopen poznávat a správně používat technické, informační a komunikační prostředky (práce s telefonem, zásady komunikace přes mobil, školní internetová pošta…)<br>- při tvorbě projektů a prezentací se zapojuje do skupinové práce a do komunikace v kolektivu<br>- pomocí netradičních forem výuky (dramatizace, modelové situace) si osvojil pravidla vystupování a komunikace ve světě dospělých ( pozdrav, představení se, podání ruky a podobně…) |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce<br>- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá |

| Název předmětu | Pracovní výchova |
|---|---|
| | - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají<br>- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty<br>- je připraven přijímat důsledky vlastních rozhodnutí<br>- dokáže pracovat ve skupině, pomoci druhým<br>- pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností si upevnil pocit své vlastní jedinečnosti<br>- je schopnost zastávat ve skupině různé role a uvědomovat si odlišnou míru odpovědnosti<br>- zprostředkováním osobních kontaktů a prožitků získal maximální toleranci a schopnosti empatie ve vztahu k lidem odlišným, nemocným či postiženým<br>- na úrovni tříd i celé školy je schopen si uvědomit nezbytnost pomáhat mladším, slabším a méně nadaným spolužákům<br>- při diskuzích a rozborech dokáže rozpoznávat a pojmenovávat vlastní chyby, nedostatky a způsoby chování narušující soužití v třídním nebo školním kolektivu<br>- formou besed i dlouhodobých programů se seznámil s riziky patologických forem chování i s jejich důsledky |
| | **Kompetence pracovní:**<br>- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky<br>- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot<br>- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření<br>- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení<br>- seznámil se s nástroji, pomůckami a nářadím pro běžné domácí použití i pro odborné řemeslné práce, s jejich funkcí a odborným názvoslovím<br>- získal pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce i práce jiných , spolupodílel se na výzdobě, údržbě a úpravách školy a okolí |

| Název předmětu | Pracovní výchova |
|---|---|
| | - k manuálním činnostem přistupuje podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry handicapu<br>- je schopen sebehodnocení při pracovních činnostech a k reálnému posouzení vlastních možností a schopností při profesní orientaci<br>- je schopen pracovat podle vlastních plánků a technických výkresů, vytvářet si vlastní řešení a postupy<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků<br>-vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích<br>-motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | Viz. poznámky k učebnímu plánu |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Pracovní výchova** | **1. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | drobný materiál upravuje, stříhá, navléká, svazuje, slepuje, určí barvu, velikost a tvar; učí se rozlišovat materiál přírodní a technický; přírodniny sbírá, poznává, vytváří z vlastní fantazie výrobky; modelovací hmotu hněte, mačká a válí; papír upravuje různými způsoby - | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří* | | |

| Pracovní výchova | 1. ročník | |
|---|---|---|
| *jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | skládá, vytrhává, stříhá a slepuje; textil - zkouší navlékat nit, látku lepí; ohýbá drát; | |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | poznává prvky lidových tradic při různých tvořivých činnostech | lidové zvyky, tradice, řemesla |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | seznámí se s pomůckami, pro činnost si vybírá vhodné pracovní pomůcky a nástroje, učí se s nimi zacházet, udržuje je a ukládá na místo, dbá pravidel bezpečnosti | pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy | plní jednoduché úkoly podle slovního vedení a názoru | jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce |
| *ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy (mdú)* | | |
| ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi | sestavuje podle slovního vedení či názoru jednoduché modely z konstrukční stavebnice, učí se názvy nástrojů a součástí stavebnice, vytváří elementární montáže a demontáže; učí se dodržovat zásady bezpečnosti práce, poskytovat prvotní ošetření při drobném útazu | stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů |
| *ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (mdú)* | | |
| ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi | pracuje podle slovního vedení a předlohy, pokynům rozumí | práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem |
| *ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (mdú)* | | |
| ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování | sleduje podmínky pro život rostlin, rozlišuje změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, seje semínka, ošetřuje pokojové rostliny - zalévá, pěstuje drobnou zeleninu, pomáhá při sklizni; učí se ošetřit půdu - okopávání, pletí, zalévání; udržuje pořádek na pracovišti, dodržuje osobní hygienu a bezpečnost při práci | základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo |
| *ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky* | | pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) |
| ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny<br>*ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny (mdú)* | | |

| Pracovní výchova | 1. ročník | |
|---|---|---|
| ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny<br>*ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny (mdú)* | pracuje s klíčidlem za opory dospělé osoby, pozoruje růst rostlin a sleduje podmínky pro jejich život; pokojové rostliny zalévá | pěstování pokojových rostlin |
| ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování | pozná a pojmenuje základní vybavení kuchyně; ví, k čemu slouží; připraví jednoduchou svačinu; před stolováním umyje ovoce a zeleninu; zná základní pravidla pro stolování; učí se prostírat; u stolu se chová dle pravidel slušného chování; nádobí umývá, utírá, uklízí, umývá pracovní plochu; ovládá základy osobní hygieny a bezpečnosti práce při pobytu v kuchyni | základní vybavení kuchyně |
| *ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování* | | jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování |
| ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování<br>*ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování (mdú)* | | |
| ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování | pozná základní potraviny a ví, kam je uskladnit | výběr, nákup a skladování potravin |
| *ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování* | | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita | | |
| Kreativita – Učitel vede žáky k cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace | | |
| Komunikace – Učitel vede žáky k cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); | | |
| MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy | | |
| Lidské vztahy – Učitel vede žáky v rámci témat - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy | | |
| ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí | | |
| Vztah člověka k prostředí – Učitel vede žáky k uvědomění si životního stylu (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) a jednání směřujícího k ochraně životního prostředí. | | |

| Pracovní výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů | |

| Pracovní výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | drobný materiál upravuje, stříhá, navléká, svazuje, slepuje, určí barvu, velikost a tvar; učí se rozlišovat materiál přírodní a technický; přírodniny sbírá, poznává, vytváří z vlastní fantazie výrobky; modelovací hmotu hněte, mačká, válí, vytváří základní tvary a z nich předměty a krajinné výjevy; papír upravuje různými způsoby - skládá, vytrhává, stříhá a slepuje; poznává druhy papíru - novinový, barevný, čtvrtky; textil - zkouší navlékat nit, látku lepí; ohýbá a stáčí drát; | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | poznává prvky lidových tradic při různých tvořivých činnostech | lidové zvyky, tradice, řemesla |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | seznámí se s pomůckami, pro činnost si vybírá vhodné pracovní pomůcky a nástroje, učí se s nimi zacházet, udržuje je a ukládá na místo, dbá pravidel bezpečnosti | pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy | plní jednoduché úkoly podle slovního vedení a názoru | jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce |
| *ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy (mdú)* | | |
| ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi | sestavuje podle slovního vedení či názoru jednoduché modely z konstrukční stavebnice, učí se názvy nástrojů a | stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů |

| Pracovní výchova | 2. ročník | |
|---|---|---|
| *ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (mdú)* | součástí stavebnice, vytváří elementární montáže a demontáže; učí se dodržovat zásady bezpečnosti práce, poskytovat prvotní ošetření při drobném útazu | |
| ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi | pracuje podle slovního vedení a předlohy, pokynům rozumí, ovládá jednoduché pracovní postupy, dodržuje zásady osobní hygieny a provozu domácnosti a třídy | práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem |
| *ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (mdú)* | | |
| ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování | sleduje podmínky pro život rostlin, rozlišuje zněny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, seje semínka, ošetřuje pokojové rostliny - zalévá, pěstuje drobnou zeleninu, pomáhá při sklizni; učí se ošetřit půdu - okopávání, pletí, zalévání; udržuje pořádek na pracovišti, dodržuje osobní hygienu a bezpečnost při práci; sbírá léčivé rostliny dle místních podmínek; pracuje s pěstitelským nářadím a pomůckami | základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo |
| *ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky* | | pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) |
| ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování | pracuje s klíčidlem za opory dospělé osoby, pozoruje růst rostlin a sleduje podmínky pro jejich život; pokojové rostliny zalévá | pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) |
| *ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky* | | pěstování pokojových rostlin |
| ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování | pozná a pojmenuje základní vybavení kuchyně; ví, k čemu slouží; připraví jednoduchou svačinu; před stolováním umyje ovoce a zeleninu; zná základní pravidla pro stolování; učí se prostírat; u stolu se chová dle pravidel slušného chování; nádobí umývá, utírá, uklízí, umývá pracovní plochu; ovládá základy osobní hygieny a bezpečnosti práce při pobytu v kuchyni; učí se zareagovat při úrazu | základní vybavení kuchyně |
| *ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování* | | jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování |
| ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování | | |
| *ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování (mdú)* | | |
| | pozná základní potraviny a ví, kam je uskladnit | výběr, nákup a skladování potravin |

| Pracovní výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení | |

| Pracovní výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | drobný materiál upravuje, stříhá, navléká, svazuje, slepuje, určí barvu, velikost a tvar; učí se rozlišovat materiál přírodní a technický; přírodniny sbírá, poznává, vytváří z vlastní fantazie výrobky; modelovací hmotu hněte, koulí, mačká, válí, vytváří základní tvary a z nich předměty a krajinné výjevy; papír upravuje různými způsoby - stáčí, skládá, vytrhává, stříhá a slepuje; poznává druhy papíru - novinový, barevný, čtvrtky; textil - navléká do jehly nit, dělá uzlík, pokusí se přišít knoflík, porovnává vlastnosti textilu a ostatních materiálů, látku lepí; ohýbá a stáčí drát | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | zná prvky lidových tradic a používá je při různých tvořivých činnostech | lidové zvyky, tradice, řemesla |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy | seznámí se s pomůckami, pro činnost si vybírá vhodné pracovní pomůcky a nástroje, učí se s nimi zacházet, udržuje je a ukládá na místo, dbá pravidel bezpečnosti | pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití |
| *ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy (mdú)* | | jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce |
| | ovládá jednoduché pracovní postupy, různé druhy zapínání, ošetřuje svůj oděv a obuv, dodržuje zásady provozu domácnosti a třídy; svoje pracovní místo udržuje v čistotě, bez pomoci ovládá osobní hygienu, adekvátně reaguje v případě drobného poranění | práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem |

| Pracovní výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi | sestavuje podle slovního vedení či názoru jednoduché modely z konstrukční stavebnice, učí se názvy nástrojů a součástí stavebnice, vytváří montáže a demontáže; pracuje samostatně podle slovního vedení a předlohy, rozumí pokynům a dodržuje zásady bezpečnosti práce,dokáže poskytovat prvotní ošetření při drobném úrazu | stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů |
| *ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (mdú)* | | práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem |
| | pracuje podle slovního vedení a předlohy, pokynům rozumí, ovládá jednoduché pracovní postupy, dodržuje zásady osobní hygieny a provozu domácnosti a třídy | práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem |
| ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování | sleduje podmínky pro život rostlin, rozlišuje zněny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, seje semínka, ošetřuje pokojové rostliny - zalévá, učí se rozmnožovat pokojové rostliny stonkovými řízky, pěstuje drobnou zeleninu, pomáhá při sklizni; ošetřuje půdu - okopávání, pletí, zalévání; udržuje pořádek na pracovišti, dodržuje osobní hygienu a bezpečnost při práci; sbírá léčivé rostliny dle místních podmínek; správně pracuje s pěstitelským nářadím a pomůckami a ukládá je zpět na místo; umí zareagovat při úrazu na zahradě | základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo |
| *ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky* | | pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) |
| ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování | pracuje s klíčidlem za opory dospělé osoby, pozoruje růst rostlin a sleduje podmínky pro jejich život; pokojové rostliny sází, přesazuje, omývá, zalévá | pěstování pokojových rostlin |
| *ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky* | | |
| ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování | pozná a pojmenuje základní vybavení kuchyně; ví, k čemu slouží; připraví jednoduchou svačinu; před stolováním umyje ovoce a zeleninu; zná základní pravidla pro stolování; učí se prostírat; u stolu se chová dle pravidel slušného chování; nádobí umývá, utírá, uklízí, umývá pracovní plochu; ovládá základy osobní hygieny a bezpečnosti práce při pobytu v kuchyni; učí se zareagovat při úrazu a poskytnout první pomoc | základní vybavení kuchyně |
| *ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování* | | jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování |
| ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování<br><br>*ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování (mdú)* | | |
| ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování | pozná základní potraviny a ví, kam je uskladnit | výběr, nákup a skladování potravin |

| Pracovní výchova | 3. ročník | |
|---|---|---|
| *ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování* | | |
| ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování | seznamuje se s vybranými druhy jedovatých rostlin, s jejich nebezpečím, první pomocí při užití, alergiemi | rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie |
| *ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky* | | |

| Pracovní výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu | papír a karton: pojmenuje vlastnosti materiálu, navrhne příklad užití; | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu* | | |
| ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu | modelovací hmota: volí vhodné pracovní nástroje, provádí jednoduché operace a postupy, seznámí se s různými technikami zpracování | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu* | | |
| ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu | textil: seznámí se se základními druhy tkanin, učí se základní ruční stehy ( přední, zadní, obšívání), zkouší jednoduše opravit prádlo, pracuje s jednoduchým střihem, učí se háčkovat řetízek | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu* | | |

| Pracovní výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu | seznamuje se s vlastnostmi kovu, plast, dřeva | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu* | | |
| ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu | pracuje s kombinovaným materiálem | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu* | | |
| ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu | samostatně volí vhodné pracovní nástroje a pomůcky k práci, umí je správně a bezpečně použít | pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití |
| *ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu (mdú)* | | |
| ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu | provádí jednoduché pracovní operace a postupy; organizuje si práci; dodržuje osobní hygienu, používá a rozlišuje hyg. prostředky; dodržuje provoz třídy a domácnosti; ošetřuje drobná poranění | jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce |
| *ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění* | | |
| ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic | zná prvky lidových tradic a používá je při různých činnostech | lidové zvyky, tradice, řemesla |
| *ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii* | | |
| ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž | pracuje se složitějšími stavebnicemi ( plastovými i kovovými); seznamuje se s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek | stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů |
| *ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž* | | |
| ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu | využívá samostatně návod, předlohu či náčrt; dodržuje hygienu pracoviště a pracovní plochy; používá základní hygienické prostředky; ošetří drobná poranění, využívá lékárničku | práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem |
| *ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu (mdú)* | | |

| Pracovní výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu | | |
| *ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu* | | |
| ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování | ví, co potřebují rostliny k růstu; pozoruje klíčení rostlin; zpracovává půdu na jaře i na podzim | základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo |
| *ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin* | | |
| ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní | seje semínka, sleduje změny na semenech; s pomocí dospělé osoby používá přípravky proti škůdcům; zná zásady správné zálivky a přihnojování; okopává, pleje, zalévá; učí se přirychlovat výsadbu - fólie; předpěstuje sadbu; pěstuje drobnou zeleninu; sklízí a skladuje ovoce a zeleninu; správně volí a používá pěstitelské nářadí, pomůcky; udržuje pořádek na pracovišti, dbá na bezpečnost práce, ošetří drobná poranění | pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) |
| *ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní (mdú)* | | |
| ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu | | |
| *ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě* | | |
| ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny | pěstuje cibulové květiny; rostliny ošetřuje, přesazuje; pěstuje letničky; zvládá jednoduchou vazbu květin; rozmnožuje květiny dělením trsu, listovými nebo stonkovými řízky; zná rozdíl mezi rostlinami jedovatými a nejedovatými | pěstování pokojových rostlin |
| *ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování* | | rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie |
| ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně | pracuje s jednoduchými kuchyňskými nástroji; pod dohledem pracuje u sporáku; připraví jednoduchou snídani či svačinu, bezmasý pokrm, pomazánku, ovocný pohár, mléčné a bramborové pokrmy, těstoviny; sestaví jednoduchý jídelníček; orientuje se v cenách základních potravin; rozlišuje potraviny zdravé výživy; zdá na správnou životosprávu | základní vybavení kuchyně |
| *ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně* | | výběr, nákup a skladování potravin |
| ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm | | |
| *ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm (mdú)*<br><br>*uplatňuje zásady správné výživy* | | |
| ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování | aplikuje základy stolování - prostírání stolu a následný úklid v kuchyni( myje a utírá nádobí, provádí údržbu | jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování |

| Pracovní výchova | 4. ročník | |
|---|---|---|
| *ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování* | podlahy, myje pracovní plochu, stůl a další); ošetří drobná poranění; pracuje podle zásad bezpečnosti práce | |
| ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni | | |
| *ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni (mdú)* | | |
| *užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky* | | |
| ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně | seznamuje se s vývojem a historií přípravy pokrmů; uvědomuje si význam přírody a pokrok techniky | technika v kuchyni – historie a význam |
| *ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně* | | |

| Pracovní výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | papír a karton: pojmenuje vlastnosti materiálu, navrhne příklad užití; pracuje s daným materiálem | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | modelovací hmota: pojmenuje jeho vlastnosti, volí vhodné pracovní nástroje, provádí jednoduché operace a postupy, seznámí se s různými technikami zpracování | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří* | | |

| Pracovní výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| *jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | textil: rozlišuje druhy tkanin, používá základní ruční stehy ( přední, zadní, obšívání), jednoduše opraví prádlo, pracuje s jednoduchým střihem, učí se háčkovat řetízek, používá správný háček | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | seznamuje se s vlastnostmi kovu, plast, dřeva; plast řeže, piluje, stříhá; u dřeva navrhne příklad užití a vhodné nástroje a piluje ho, brousí a řeže | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | pracuje s kombinovaným materiálem, navrhne jeho využití | vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů | samostatně volí vhodné pracovní nástroje a pomůcky k práci, umí je správně a bezpečně použít | pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití |
| *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* | | |
| ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu | provádí jednoduché pracovní operace a postupy; organizuje si práci; dodržuje osobní hygienu; osvojuje si základy sexuální výchovy, změny v dospívání; umí rozlišit a použít základní hyg. prostředky, zvlášť u dívek; umí vybrat vhodné oblečení; dodržuje provoz třídy a domácnosti; rozlišuje některé prvky bytového zařízení a | jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce |
| *ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění* | | |

| Pracovní výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| | umí si vybrat drobné bytové doplňky; dokázal by pečovat o mladšího sourozence | |
| ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic | zná prvky lidových tradic a používá je při různých činnostech | lidové zvyky, tradice, řemesla |
| *ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii* | | |
| ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž | sestavuje obtížnější modely z konstrukční stavebnice plastové i kovové, sestavuje prostorové modely z kartonových vystřihovánek; zná a užívá nástroje, nářadí a pomůcky | stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů |
| *ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž* | | |
| ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu | využívá samostatně návod, předlohu či náčrt; dodržuje hygienu pracoviště, třídy a pracovní plochy; používá základní hygienické prostředky; ošetří drobná poranění, využívá lékárničku | práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem |
| *ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu (mdú)* | | |
| ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování | ví, co potřebují rostliny k růstu; pozoruje klíčení rostlin; zpracovává půdu na jaře i na podzim; pečuje o životní prostředí | základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo |
| *ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin* | | |
| ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní | seje semínka, sleduje změny na semenech; s pomocí dospělé osoby používá přípravky proti škůdcům; zná zásady správné zálivky a přihnojování; okopává, pleje, zalévá; učí se přirychlovat výsadbu - fólie; předpěstuje sadbu; pěstuje drobnou zeleninu; sklízí a skladuje ovoce a zeleninu; správně volí a používá pěstitelské nářadí nebo pomůcky; udržuje pořádek na pracovišti, dbá na bezpečnost práce, ošetří drobná poranění | pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) |
| *ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní (mdú)* | | |
| ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu | | |
| *ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě* | | |
| ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny | pěstuje cibulové květiny; rostliny ošetřuje, přesazuje; pěstuje letničky; zvládá jednoduchou vazbu květin; rozmnožuje květiny dělením trsu, listovými nebo stonkovými řízky; zná rozdíl mezi rostlinami jedovatými a nejedovatými | pěstování pokojových rostlin |
| *ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování* | | rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie |
| ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně | | základní vybavení kuchyně |

| Pracovní výchova | 5. ročník | |
|---|---|---|
| *ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně* | pracuje s jednoduchými kuchyňskými nástroji; pod dohledem pracuje u sporáku; připraví jednoduché jídlo, bezmasý pokrm, pomazánku, ovocný pohár, mléčné a bramborové pokrmy, těstoviny, zeleninový salát a polévku; sestaví jednoduchý jídelníček; orientuje se v cenách základních potravin; rozlišuje potraviny zdravé výživy; zdá na správnou životosprávu | výběr, nákup a skladování potravin |
| ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm | | |
| *ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm (mdú)*<br><br>*uplatňuje zásady správné výživy* | | |
| ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni | aplikuje základy stolování - prostírání stolu a následný úklid v kuchyni( myje a utírá nádobí, seznámí se s ukládáním nádobí do myčky; dbá na přemývání; provádí údržbu podlahy, myje pracovní plochu, stůl a další); ošetří drobná poranění; pracuje podle zásad bezpečnosti práce | jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování |
| *ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni (mdú)* | | |
| ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně | orientuje se ve vývoji a histori přípravy pokrmů; uvědomuje si význam přírody a pokrok techniky | technika v kuchyni – historie a význam |
| *ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně* | | |

| Pracovní výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* | popíše základní vlastnosti materiálu ( papír, kov, plast, dřevo, kompozity a jiné); | vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) |
| *rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti* | | |
| ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň | seznámí se se správným používáním pracovních nástrojů a nářadí; | pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování |

| Pracovní výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* | | |
| ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň | pracuje s materiálem pomocí vhodných nástrojů a nářadí | jednoduché pracovní operace a postupy |
| ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň | pracuje podle návodu, ovládá jednoduché pracovní postupy , provádí správná měření, provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi | organizace práce, důležité technologické postupy |
| *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* | | technické náčrty a výkresy, technické informace, návody |
| ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí | | |
| *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (mdú)* | | |
| ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost | | |
| *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* | | |
| ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku<br><br>*ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech* | | |
| ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu | dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a s nářadím, uvědomuje si možná rizika úrazu a zvládne poskytnout první pomoc při drobném úrazu | jednoduché pracovní operace a postupy |
| *ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při* | | |

| Pracovní výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| *práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (mdú)* | | |
| ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň | seznámí se s tradičními řemesly a zkouší zhotovení výrobků spojených s tradicemi | úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla |
| *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* | | |
| *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (mdú)* | chápe vliv techniky na životní prostředí; orientuje se ve způsobech ekologické likvidace odpadu | úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla |
| ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu | uvede příklady využití techniky pro usnadnění života a vhodného využití volného času | úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla |
| *ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (mdú)* | | |
| ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče | zná použití základního vybavení kuchyně, dodržuje bezpečnost práce v kuchyni, používá jednoduché kuchyňské náčiní a pracuje s jednoduchými el. spotřebiči | kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu |
| *ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče (mdú)* | | |
| ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni | provádí jednoduché úklidové práce v kuchyni a udržuje pořádek a čistotu na pracovních plochách, dbá hygienických zásad | kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu |
| *ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni (mdú)* | | |
| ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni | je schopen poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni, snaží se jim předcházet | kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu |
| *ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni (mdú)* | | |

| Pracovní výchova | 6. ročník | |
|---|---|---|
| ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy | vybere potraviny potřebné k zhotovení vybraného pokrmu, orientuje se při nákupu potravin, rozliší potraviny zdravé a nezdravé, osvojí si způsob skladování potravin, sestaví jednoduchý jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy | potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku |
| *ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* | | |
| ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy | ovládá přípravu jednoduchých pokrmů studené kuchyně ( snídaně, svačina, lehká večeře, pomazánky, ovocné i zeleninové saláty, chlebíčky, chuťovky, nápoje, úprava mís) a teplé kuchyně (nápoje, polévky, bramborové pokrmy, úpravy těstovin, mléčné pokrmy, jednoduchý oběd a večeře, moučníky, pečivo) | vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) |
| *ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* | | příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů |
| ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti | dokáže prostřít stůl, zná zásady obsluhy a stolování, seznámí se se slavnostním stolováním, navrhne užití zdobných prvků a květin na stůl | vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) |
| *ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu* | | úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole |

| Pracovní výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň | popíše základní vlastnosti materiálu ( papír, kov, plast, dřevo, kompozity a jiné); seznámí se se správným používáním pracovních nástrojů a nářadí; pracuje s materiálem pomocí vhodných nástrojů a nářadí | vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) |
| *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí* | | pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování |

| Pracovní výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* | | |
| ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí | | jednoduché pracovní operace a postupy |
| *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (mdú)* | | organizace práce, důležité technologické postupy |
| ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost | | technické náčrty a výkresy, technické informace, návody |
| *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* | | |
| ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku | | |
| *ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech* | | |
| *dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku* | | |
| *rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti* | | |
| *správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky*<br><br>*zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu* | | |
| ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň | pracuje podle návodu, ovládá jednoduché pracovní postupy , provádí správná měření, provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi | jednoduché pracovní operace a postupy |
| *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* | | organizace práce, důležité technologické postupy |
| ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí | | technické náčrty a výkresy, technické informace, návody |

| Pracovní výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (mdú)* | | |
| ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost | | |
| *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* | | |
| ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku<br><br>*ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech* | | |
| ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň | dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a s nářadím, uvědomuje si možná rizika úrazu a zvládne poskytnout první pomoc při drobném úrazu | jednoduché pracovní operace a postupy |
| *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* | | |
| ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí | | |
| *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (mdú)* | | |
| ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost | | |
| *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* | | |
| ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku | | |
| *ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech* | | |
| ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při | | |

| Pracovní výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu | | |
| *ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (mdú)* | | |
| ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň | uvede příklady využití techniky pro usnadnění života a vhodného využití volného času<br><br>seznámí se s tradičními řemesly a zkouší zhotovení výrobků spojených s tradicemi<br><br>chápe vliv techniky na životní prostředí; orientuje se ve způsobech ekologické likvidace odpadu | úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla |
| *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* | | |
| ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí | | |
| *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (mdú)* | | |
| ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu | | |
| *ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (mdú)* | | |
| ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče | zná použití základního vybavení kuchyně, dodržuje bezpečnost práce v kuchyni, používá jednoduché kuchyňské náčiní a bezpečně pracuje s jednoduchými el. spotřebiči | kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu |
| *ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče (mdú)* | | |
| *dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu* | provádí jednoduché úklidové práce v kuchyni a udržuje pořádek a čistotu na pracovních plochách, dbá hygienických zásad | kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu |

| Pracovní výchova | 7. ročník | |
|---|---|---|
| | je schopen poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni, snaží se jim předcházet | kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu |
| ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy | vybere potraviny potřebné k zhotovení vybraného pokrmu, orientuje se při nákupu potravin, rozliší potraviny zdravé a nezdravé, osvojí si způsob skladování potravin, sestaví jednoduchý jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy a provede jeho rozpočet | potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku |
| *ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* | | |
| ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče | ovládá přípravu jednoduchých pokrmů studené kuchyně ( snídaně, svačina, lehká večeře, pomazánky, ovocné i zeleninové saláty, chlebíčky, chuťovky, nápoje, úprava mís) a teplé kuchyně (nápoje, polévky, bramborové pokrmy, úpravy těstovin, mléčné pokrmy, jednoduchý oběd a večeře, moučníky, pečivo) | příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů |
| *ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče (mdú)* | | |
| ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy | | |
| *ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* | | |
| ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni | | |
| *ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni (mdú)* | | |
| ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti | dokáže prostřít stůl, zná zásady obsluhy a stolování, seznámí se se slavnostním stolováním, navrhne užití zdobných prvků a květin na stůl | úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole |
| *ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu* | | |

| Pracovní výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální | |

| Pracovní výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň | popíše základní vlastnosti materiálu ( papír, kov, plast, dřevo, kompozity a jiné); správně používá pracovní nástroje a nářadí; pracuje s materiálem pomocí vhodných nástrojů a nářadí; zvládá základní postupy při opracování dřeva ( měření, rýsování, řezání, broušení a vrtání, povrchová úprava), pozinkovaného plechu ( orýsování dle šablony, stříhání, ohýbání, nýtování, pájení), drátu ( měření, ohýbání, stáčení, vázání, svazování a pod.) | vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) |
| *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* | | pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování |
| ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí | | jednoduché pracovní operace a postupy |
| *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (mdú)* | | organizace práce, důležité technologické postupy |
| ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost | | technické náčrty a výkresy, technické informace, návody |
| *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* | | |
| ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku | | |
| *ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech* | | |
| *dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku* | | |
| *rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti* | | |
| *správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky*<br><br>*zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu* | | |
| ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost | pracuje podle návodu, ovládá jednoduché pracovní postupy , provádí správná měření, provádí montážní a | jednoduché pracovní operace a postupy |
| *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* | | organizace práce, důležité technologické postupy |

| Pracovní výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku | demontážní práce, sestaví složitější model ze stavebnice a prostorový pohyblivý model; zvládne provést základní údržbu kola; je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku a z jednotlivých částí sestavit hotový výrobek | technické náčrty a výkresy, technické informace, návody |
| *dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku* | | |
| ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň | dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a s nářadím, uvědomuje si možná rizika úrazu a zvládne poskytnout první pomoc při drobném úrazu | jednoduché pracovní operace a postupy |
| *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* | | |
| ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí | | |
| *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (mdú)* | | |
| ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost | | |
| *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* | | |
| ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu | | |
| *ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (mdú)* | | |
| ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu | chápe vliv techniky na životní prostředí; orientuje se ve způsobech ekologické likvidace odpadu<br>uvede příklady využití techniky pro usnadnění života a vhodného využití volného času | úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla |
| *ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při* | | |

| Pracovní výchova | 8. ročník | |
|---|---|---|
| *práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (mdú)* | | |
| ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče<br>*ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče (mdú)* | zná použití základního vybavení kuchyně, dodržuje bezpečnost práce v kuchyni, používá jednoduché kuchyňské náčiní a bezpečně pracuje s jednoduchými el. spotřebiči | kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu |
| | provádí jednoduché úklidové práce v kuchyni a udržuje pořádek a čistotu na pracovních plochách, dbá hygienických zásad a bezpečnostních předpisů při práci s běžnými úklidovými prostředky | kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu |
| | je schopen poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni, snaží se jim předcházet | kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu |
| ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy<br>*ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* | vybere potraviny potřebné k zhotovení vybraného pokrmu, orientuje se při nákupu potravin, rozliší potraviny zdravé a nezdravé, osvojí si způsob skladování potravin, sestaví jednoduchý jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy a provede jeho rozpočet; má znalosti o výživě člověka ve zdraví a v nemoci( diety, alergie) | potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku |
| ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy<br>*ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* | ovládá přípravu jednoduchých pokrmů studené kuchyně ( snídaně, svačina, lehká večeře, pomazánky, ovocné i zeleninové saláty, chlebíčky, chuťovky, nápoje, úprava mís) a teplé kuchyně (nápoje, polévky, bramborové pokrmy, úpravy těstovin, mléčné pokrmy, jednoduchý oběd a večeře, moučníky, pečivo) | příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů |
| ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti<br>*ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu* | dokáže prostřít stůl, zná zásady obsluhy a stolování, seznámí se se slavnostním stolováním, navrhne užití zdobných prvků a květin na stůl | úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole |

| Pracovní výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň | popíše základní vlastnosti materiálu ( papír, kov, plast, dřevo, kompozity a jiné); správně používá pracovní nástroje a nářadí; pracuje s materiálem pomocí vhodných nástrojů a nářadí; zvládá základní postupy při opracování dřeva ( měření, rýsování, řezání, broušení a vrtání, povrchová úprava), pozinkovaného plechu ( orýsování dle šablony, stříhání, ohýbání, nýtování, pájení), drátu ( měření, ohýbání, stáčení, vázání, svazování a pod.) | vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) |
| *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* | | pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování |
| ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí | | jednoduché pracovní operace a postupy |
| *ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (mdú)* | | organizace práce, důležité technologické postupy |
| ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost | | technické náčrty a výkresy, technické informace, návody |
| *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* | | |
| *rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti* | | |
| *správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky*<br><br>*zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu* | | |
| ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku | pracuje podle návodu, ovládá jednoduché pracovní postupy , provádí správná měření, provádí montážní a demontážní práce, sestaví složitější model ze stavebnice | jednoduché pracovní operace a postupy |
| | | organizace práce, důležité technologické postupy |

| Pracovní výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech* | a prostorový pohyblivý model; zvládne provést základní údržbu kola; je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku a z jednotlivých částí sestavit hotový výrobek | technické náčrty a výkresy, technické informace, návody |
| | dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a s nářadím, uvědomuje si možná rizika úrazu a zvládne poskytnout první pomoc při drobném úrazu | jednoduché pracovní operace a postupy |
| ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku | seznámí se s tradičními řemesly a zkouší zhotovení výrobků spojených s tradicemi<br><br>chápe vliv techniky na životní prostředí; orientuje se ve způsobech ekologické likvidace odpadu<br><br>uvede příklady využití techniky pro usnadnění života a vhodného využití volného času | úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla |
| *ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech* | | |
| ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu | | |
| *ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (mdú)* | | |
| ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče | zná použití základního vybavení kuchyně, dodržuje bezpečnost práce v kuchyni, používá jednoduché kuchyňské náčiní a bezpečně pracuje s jednoduchými el. spotřebiči; orientuje se v návodech spotřebičů<br><br>provádí jednoduché úklidové práce v kuchyni a udržuje pořádek a čistotu na pracovních plochách, dbá hygienických zásad a bezpečnostních předpisů při práci s běžnými úklidovými prostředky<br><br>je schopen poskytnout první pomoc při úrazech v kuchyni, snaží se jim předcházet | kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu |
| *ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče (mdú)* | | |
| ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy | vybere potraviny potřebné k zhotovení vybraného pokrmu, orientuje se při nákupu potravin, rozliší | potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku |

| Pracovní výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* | potraviny zdravé a nezdravé, osvojí si způsob skladování potravin, sestaví jednoduchý jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy a provede jeho rozpočet; má znalosti o výživě člověka ve zdraví a v nemoci( diety, alergie) | |
| ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy | ovládá přípravu jednoduchých pokrmů studené kuchyně ( snídaně, svačina, lehká večeře, pomazánky, ovocné i zeleninové saláty, chlebíčky, chuťovky, nápoje, úprava mís) a teplé kuchyně (nápoje, polévky, bramborové pokrmy, úpravy těstovin, mléčné pokrmy, jednoduchý oběd a večeře, moučníky, pečivo) | příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů |
| *ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy* | | |
| ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti | dokáže prostřít stůl, zná zásady obsluhy a stolování, dokáže slavnostně prostřít stůl s využitím zdobných prvků a květin | úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole |
| *ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu* | | |
| ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí | orientuje se na trhu práce; seznámí se s různými druhy pracovišť, pracovních objektů a pracovních prostředků; popíše pracovní náplně různých povolání a uvede zdravotní, osobnostní a kvalifikační požadavky k jejich výkonu; chápe význam pravidel a zákonů v pracovním procesu | trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce |
| *ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách* | | volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb |
| ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy | orientuje se v informacích ohledně výběru povolání; posoudí své možnosti při volbě povolání; seznámí se s poradenskými zařízeními pro volbu povolání | volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb |
| *ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života* | | |
| ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání | | |

| Pracovní výchova | 9. ročník | |
|---|---|---|
| *ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání* | | |
| *byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání* | seznámí se s náplní učebních a studijních oborů; vyhledá o nich informace; seznámí se s pravidly přijímacích řízení; dokáže vyhledat poradenskou službu a získat informace | možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby |
| ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání | | |
| *ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání* | | |
| *byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů* | získává informace o pracovních příležitostech v regionu; zná způsoby hledání zaměstnání; umí napsat životopis; při modelových situacích prezentuje svoji osobnost při pohovoru u zaměstnavatele; zná problematiku nezaměstnanosti; dokáže kontaktovat úřad práce; seznámí se s právy a povinnostmi zaměstnance a zaměstnavatele | zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů |
| ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání | | |
| *ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání* | | |
| ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce | | |
| *ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání* | | |
| *byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání* | seznámí se s možnostmi a podmínkami podnikání; orientuje se v jednoduché struktuře organizace; uvede příklady drobného a soukromého podnikání | podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání |
| ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy | | |
| *ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života* | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 5.20 Čtenářská a matematická gramotnost

| Počet vyučovacích hodin za týden | | | | | | | | | Celkem |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník | 7. ročník | 8. ročník | 9. ročník | |
| 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 4 |
| | | | | | Povinný | Povinný | Povinný | Povinný | |

| Název předmětu | Čtenářská a matematická gramotnost |
|---|---|
| Oblast | |
| Charakteristika předmětu | Charakteristika vyučovacího předmětu<br>Do RVP ZV je zařazen vyučovací předmět Čtenářská a matematická gramotnost, jehož vzdělávací obsah doplňuje a rozšiřuje obsahy předmětů Český jazyk a Matematika. Očekávané výstupy v RVP ZV nestanovují závaznou úroveň a jsou pouze doporučené pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření není v RVP ZV proto stanovena. |
| Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci) | Obsahové vymezení<br>Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:<br>- využívání matematických a čtenářských poznatků a dovedností v praktických činnostech<br>- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely<br>- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému<br>- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby |

| Název předmětu | Čtenářská a matematická gramotnost |
|---|---|
| | - rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů<br>- rozvíjení čtenářské gramotnosti, čtení s porozuměním<br><u>Časové a organizační vymezení</u><br>- II. stupeň - 1 hodina týdně v každém ročníku<br><u>Místo realizace</u><br>- třídy, ostatní prostory školy<br>- učebna PC<br>- knihovny<br>- veřejná prostranství mimo školu<br>- besedy, výlety, exkurze, projektové dny |
| Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků | **Kompetence k učení:**<br>- pracuje dle individuálního přístupu a zohlednění jeho míry znevýhodnění<br>- řeší úlohy vycházející v co největší míře z praktického života<br>- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků je veden k poznávání vlastních možností, schopností a limitů<br>- u úkolů pracuje s postupně zvyšující náročností<br>- má možnost k prezentaci výsledků vlastní práce |
| | **Kompetence k řešení problémů:**<br>- postupným zvyšováním náročnosti je veden k nalézání dalších řešení<br>- spolupracuje v kolektivu, umí poskytnout a přijmout vzájemnou pomoc<br>- zároveň je však veden k samostatnosti a k dovednosti obhájit si svůj návrh, názor<br>- je veden k tomu, aby i přes možné dílčí neúspěchy práci dokončil |
| | **Kompetence komunikativní:**<br>- je veden je ke komunikaci mezi třídami a zároveň k respektování komunikačních zvláštností a bariér<br>- učí se správné formulaci otázek a k vytváření odpovědí celými větami<br>- učí se naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení<br>- je veden ke klidnému a věcnému řešení konfliktních situací |
| | **Kompetence sociální a personální:**<br>- je veden k uvědomění si nezbytnosti vzájemné pomoci |

| Název předmětu | Čtenářská a matematická gramotnost |
|---|---|
| | - starší žáci se zapojují do organizace akcí pro mladší ročníky<br>- vždy přesně ví, zač je chválen či kárán<br>- je veden k sebehodnocení, má možnost být úspěšný |
| | **Kompetence občanské:**<br>- respektuje pravidla slušného chování<br>- má prostor pro vyjádření vlastních názorů |
| | **Kompetence pracovní:**<br>- je veden k tomu, aby pracoval pečlivě a započatou práci dokončil<br>- učí se pracovat v kolektivu a s kompenzačními pomůckami<br>-řeší úkoly, které jsou blízké praxi, postupně se zvyšuje jejich náročnost<br>- je veden žáky k sebehodnocení při pracovních činnostech a k reálnému posouzení vlastních možností a schopností při profesní orientaci<br><br>**Kompetence digitální:**<br>-zapojovat žáky do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór<br>-vést žáky k bezpečnému vyhledávání informací na internetu, které se týkají řešeného problému s pomocí klíčových slov<br>-snažíme se, aby žák používal digitální technologie jako nástroj při řešení rutinních výpočtů<br>-vyhledával, vyhodnocoval, porovnával a třídil data i za pomoci digitálních technologií |
| Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu | Předmět je vyučován v 6. - 9. ročníku v časové dotaci 1 vyučovací hodiny. |
| Způsob hodnocení žáků | - žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností a schopností formativním a sumativním hodnocením |

| **Čtenářská a matematická gramotnost** | **6. ročník** | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální | |

| Čtenářská a matematická gramotnost | 6. ročník | |
|---|---|---|
| | • Kompetence občanské<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| | nacvičuje vyhledávání informací;<br>procvičuje porozumění informacím;<br>třídí informace dle zadání;<br>vyhodnocuje informace dle daných kritérií;<br>reprodukuje získané informace podává správné informace;<br>nacvičuje postup dle získaných informací;<br>orientuje se v tisku; pracuje s Internetem;<br>nacvičuje praktické činnosti v domácnosti(práce s recepty, návody telefonní seznam, jízdní řády,…);<br>vyplňuje formuláře;<br>vyhledává informace z knih;<br>učí se porozumět reklamě;<br>pracuje s informacemi z informačních tabulí;<br>nacvičuje orientaci v mapách aj. | čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové |
| | pozná různé formy platebního styku;<br>zná platební karty a pravidla jejich bezpečného používání;<br>nacvičuje řešení konkrétní životní situace spojených s finančním rozhodováním;<br>pracuje s rozpočtem domácnosti;<br>témata - svět peněz, hospodaření domácnosti, výhodné nakupování,<br>náklady na bydlení, | závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr, práce s penězi |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |

| Čtenářská a matematická gramotnost | 6. ročník | |
|---|---|---|
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci | | |

| Čtenářská a matematická gramotnost | 7. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| | nacvičuje vyhledávání informací; procvičuje porozumění informacím; třídí informace dle zadání; vyhodnocuje informace dle daných kritérií; reprodukuje získané informace podává správné informace; nacvičuje postup dle získaných informací; orientuje se v tisku; pracuje s Internetem; nacvičuje praktické činnosti v domácnosti(práce s recepty, návody telefonní seznam, jízdní řády,…);vyplňuje formuláře; vyhledává informace z knih; učí se porozumět reklamě; pracuje s informacemi z informačních tabulí; nacvičuje orientaci v mapách aj. | čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové |
| | nacvičuje řešení konkrétní životní situace spojených s finančním rozhodováním; pracuje s rozpočtem domácnosti; seznámí se s nátlakem reklamy, splátkovým prodejem, spotřebitelskými úvěry a pod.; uvědomuje si zbytné a nezbytné položky rozpočtu; porozumí výhodám a nevýhodám různých zdrojů energie; | závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr, práce s penězi |

| Čtenářská a matematická gramotnost | 7. ročník | |
|---|---|---|
| | témata - náklady na bydlení, svět peněz, hospodaření domácnosti, výhodné nakupování , náklady na bydlení, nové bydlení, dovolená, | |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci | | |

| Čtenářská a matematická gramotnost | 8. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| | nacvičuje vyhledávání informací; procvičuje porozumění informacím; třídí informace dle zadání; vyhodnocuje informace dle daných kritérií; reprodukuje získané informace podává správné informace; nacvičuje postup dle získaných informací; orientuje se v tisku; pracuje s Internetem; nacvičuje praktické činnosti v domácnosti(práce s recepty, návody telefonní seznam, jízdní řády,…);vyplňuje formuláře; vyhledává informace z knih; učí se porozumět reklamě; pracuje s informacemi z informačních tabulí; nacvičuje orientaci v mapách aj. | čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové |

| Čtenářská a matematická gramotnost | 8. ročník | |
|---|---|---|
| | nacvičuje řešení konkrétní životní situace spojené s finančním rozhodováním; uvědomuje si výši nákladů na nové bydlení; umí navrhnout opatření na snížení nákladů; seznámí se s různými formami spoření a jejich zúročováním; učí se hledat kompromis mezi přáním a reálnou finanční situací; učí se plánovat finančně nákladný nákup;<br><br>témata - náklady na bydlení, svět peněz, hospodaření domácnosti, výhodné nakupování, náklady na bydlení, nové bydlení, dovolená, kupujeme auto, spoření a investice | závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr, práce s penězi |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |

| Čtenářská a matematická gramotnost | 9. ročník | |
|---|---|---|
| **Výchovné a vzdělávací strategie** | • Kompetence k učení<br>• Kompetence k řešení problémů<br>• Kompetence komunikativní<br>• Kompetence sociální a personální<br>• Kompetence občanské<br>• Kompetence pracovní<br>• Kompetence digitální | |
| **RVP výstupy** | **ŠVP výstupy** | **Učivo** |
| | nacvičuje vyhledávání informací; procvičuje porozumění informacím; třídí informace dle zadání; vyhodnocuje | čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako |

| Čtenářská a matematická gramotnost | 9. ročník | |
|---|---|---|
| | informace dle daných kritérií; reprodukuje získané informace podává správné informace; nacvičuje postup dle získaných informací; orientuje se v tisku; pracuje s Internetem; nacvičuje praktické činnosti v domácnosti(práce s recepty, návody telefonní seznam, jízdní řády,…);vyplňuje formuláře; vyhledává informace z knih; učí se porozumět reklamě; pracuje s informacemi z informačních tabulí; nacvičuje orientaci v mapách aj. | zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové |
| | nacvičuje řešení konkrétní životní situace spojené s finančním rozhodováním; uvědomuje si výši nákladů na nové bydlení ;umí navrhnout opatření na snížení nákladů; seznámí se s různými formami spoření a jejich zúročováním; učí se hledat kompromis mezi přáním a reálnou finanční situací; učí se plánovat finančně nákladný nákup; umí sestavit osobní plán spoření; seznámí se způsoby zhodnocování financí; procvičuje čtení různých smluv s porozuměním a finančním dopadem ;pokusí se navrhovat řešení finančních nesnází; ví, kam se má obrátit o pomoc při finanční nouzi<br><br>témata - náklady na bydlení, svět peněz ,hospodaření domácnosti, výhodné nakupování, náklady na bydlení, nové bydlení, dovolená, kupujeme auto, spoření a investice, smlouvy, zodpovědné zadlužení | závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr, práce s penězi |
| **Průřezová témata, přesahy, souvislosti** | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání | | |
| Rozvoj schopností poznávání – Učitel vede žáky k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium | | |
| OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti | | |
| Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – Učitel vede žáky k dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci | | |

*Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.*

# 6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

## 6.1 Způsoby hodnocení

Klasifikace i slovní hodnocení, formativní a sumativní hodnocení.

## 6.2 Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení jsou popsána v platném Školním řádu.

Dodatek č. 1

Od 1. 9. 2024 Usnesením č. 030-33/2024/ZK ze dne 29. 4. 2024 se stává nástupnickou organizací ZŠ Pečky.

# 7 Charakteristika školy – po sloučení škol

## 7.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola, Mateřská škola a Praktická škola Kolín, příspěvková organizace je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Vzdělává žáky dle § 16 , odst. 9 ŠZ. Škola se řadí svým počtem žáků mezi středně velké školy.

## 7.2 Umístění školy

Škola je umístěna ve starší budově města Kolína nedaleko nádraží. Odloučené pracoviště je na adrese Tř. Jana Švermy 540, 289 11 Pečky.

## 7.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého i vzdálenějšího okolí. Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, veřejnou hromadnou dopravou, vlakem. Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizích státních příslušníků.

Škola je bezbariérová, vybavená zdvižnou plošinou a sociálním zařízením pro imobilní žáky. K dispozici mají žáci také bezbariérový přístup na školní hřiště, do školní jídelny. K přístupu do dílny a keramické dílny mohou použít schodolez. Žáci s tělesným handicapem jsou integrováni do tříd dle jejich individuálních potřeb a možností. Věnují se jim speciální pedagogové, asistenti pedagoga i fyzioterapeut. K dispozici mají také velkou řadu speciálních pomůcek, snoezelen.

Ve škole jsou integrováni žáci s různým druhem handicapu, autisti, žáci s kombinovaným postižením.

## 7.4 Podmínky školy

Škola je úplná. Nabízí žákům školní družinu a školní kluby. Žáci mohou využívat zařízení školního stravování, které se nachází v blízkosti školy.
Vyučování probíhá v českém jazyce.
Školní budova je jedna v Kolíně a jedna v Pečkách. Pozemek školy v Kolíně je oplocený a nachází se na něm dětské a sportovní hřiště, školní zahrada se záhony, pergolou a herními prvky pro mladší i

starší žáky. Bezbariérový přístup je zajištěn po celém areálu školy. Pro trávení volného času je k dispozici školní dvůr, hřiště. Žáci využívají šatny.
Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: ICT, keramická dílna, dílna, tělocvična, snoezelen, fyzioterapie, herna. Dále škola poskytuje žákům možnost pro připojení k internetu, bezdrátové připojení je v celé škole.
Učitelé mají k dispozici odborné kabinety a knihovnu.
Škola v následujících oblastech úzce spolupracuje s externími specialisty.
profesní specialisté - zástupci jednotlivých učilišť, o.s. Rytmus
protidrogová prevence - dle nabídky a potřeby žáků, Policie ČR
zdravověda - program Zdravá pětka a dalšími

Školní budova v Pečkách se nachází blízko středu města na hlavní ulici, v dvoupodlažní budově. Vlastníkem budovy školy je Městský úřad v Pečkách. K budově přiléhá malý školní dvůr s lavičkou, zelení a betonovým stolem na stolní tenis. Škola je svými prostorovými dispozicemi školou rodinného typu. Je dostupná pro žáky dojíždějící z okolních obcí vlakem i autobusem. Vzhledem k proměnlivě snižujícímu se počtu přihlášených žáků, se mění i výuka-uspořádání ve třídách.

Škola disponuje čtyřmi kmenovými třídami a jednou třídou družiny, z nichž je jedna zařízena jako počítačová učebna. Dvě třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí. Třídy a jejich zařízení jsou v souladu s hygienickými předpisy a plně vyhovují výuce. Žáci mají k dispozici moderní školní nábytek. Dále má škola k dispozici dílnu, výdejnu obědů a učebnu šití. K výuce tělesné výchovy se využívá pronajatá tělocvična-Sokolovna a venkovní víceúčelové sportoviště.
Škola je dobře vybavena pomůckami, výpočetní a audiovizuální technikou, kvalitními hudebními nástroji, elektrickou keramickou pecí, přístroji pro dílenské práce, šití a vaření. Škola je vybavena žákovskou i učitelskou knihovnou. Ve škole se nacházejí odborné kabinety, plně dostačující pro doplnění výuky.
Vyhovující je rovněž zázemí pro osobní hygienu, pro převlékání a odkládání šatstva a obuvi žáků i zaměstnanců.

Dodatek č. 2 platný od 1. 9. 2026

# 9. Charakteristika školy v Pečkách

## 9.1 Úplnost a velikost školy

ZŠ v Pečkách je škola plně organizovaná, může poskytovat vzdělání od 1. do 9. ročníku. Vzdělává žáky dle § 16 , odst. 9 ŠZ. Škola se řadí svým počtem žáků mezi středně velké školy. Od školního roku 2026/27 je zde 1 třída žáků 1. stupně ZŠ, 1 třída žáků ZŠS, 1 třída žáků SŠ a 1 třída žáků s logopedickými problémy.

## 9.2 Umístění školy

Škola je umístěna ve starší budově města Kolína nedaleko nádraží. Odloučené pracoviště je na adrese Tř. Jana Švermy 540, 289 11 Pečky.

## 9.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého i vzdálenějšího okolí. Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, veřejnou hromadnou dopravou, vlakem. Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizích státních příslušníků.

Ve škole jsou integrováni žáci s různým druhem handicapu, autisti, žáci s kombinovaným postižením.

## 9.4 Podmínky školy

Škola je úplná. Nabízí žákům školní družinu. Žáci mohou využívat zařízení školního stravování, které se nachází v blízkosti školy.
Vyučování probíhá v českém jazyce.
Školní budova v Pečkách se nachází blízko středu města na hlavní ulici, v dvoupodlažní budově. Vlastníkem budovy školy je Městský úřad v Pečkách. K budově přiléhá malý školní dvůr. Škola je svými prostorovými dispozicemi školou rodinného typu. Je dostupná pro žáky dojíždějící z okolních obcí vlakem i autobusem. Vzhledem k proměnlivě snižujícímu se počtu přihlášených žáků se mění i výuka-uspořádání ve třídách.

Škola disponuje čtyřmi kmenovými třídami a jednou třídou družiny, z nichž je jedna zařízena jako počítačová učebna. Dvě třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí. Třídy a jejich zařízení jsou v souladu s hygienickými předpisy . Žáci mají k dispozici moderní školní nábytek. Dále má škola k dispozici

dílnu, cvičnou kuchyň, pracovnu logopedie. K výuce tělesné výchovy se využívá pronajatá tělocvična-Sokolovna a venkovní víceúčelové sportoviště.

Škola je dobře vybavena pomůckami, výpočetní a audiovizuální technikou, kvalitními hudebními nástroji, elektrickou keramickou pecí, přístroji pro dílenské práce, šití a vaření. Škola je vybavena žákovskou i učitelskou knihovnou.

Dodatek č. 3 platný od 1. 9. 2026

S účinností od 1.9.2026 se ŠVP ZV v části 5.1 Český jazyk doplňuje a upravuje následovně:

**1. Volba způsobu nácviku psaní**

Při nácviku psaní pedagog volí metodu, postup a písmovou předlohu s ohledem na individuální vzdělávací potřeby a schopnosti žáka.
Vedle písma Comenia Script může pedagog využít také klasické vázané písmo nebo jiný vhodný způsob nácviku psaní. Zvolený postup může v průběhu vzdělávání upravit nebo změnit podle vývoje a potřeb žáka.
Cílem je rozvoj čitelného a funkčního písemného projevu žáka.

**2. Úprava ŠVP výstupů**

Český jazyk – 1. ročník
Původní znění:
„dokáže zapsat všechna velká tiskací písmena Comenia Script a čísla 1–5“

se nahrazuje zněním:
"dokáže zapsat všechna velká písmena tiskací, či Comenia Script podle zvolené písmové předlohy a čísla 1–5“

Český jazyk – 2. ročník
Původní znění:
„napíše tiskací písmena velké abecedy Comenia Script; nacvičuje psaní vázaným písmem – velká i malá písmena; příchozí žák během školního roku alternativně pokračuje v nácviku psaní podle individuálních …“

se nahrazuje zněním:
„napíše písmena velké abecedy podle zvolené písmové předlohy; pokračuje v nácviku psaní podle zvolené metody s ohledem na své individuální vzdělávací potřeby; u příchozího žáka pedagog zohledňuje jeho dosavadní způsob nácviku psaní.“